Lawrence Block

BİR MATTHEW SCUDDER POLİSİYESİ

Herkes Ölür



Herkes Ölür

Lawrence Block

(Arka kapak)

Bir silah patlaması duyuldu. Mick'in üstüme yüklenmesiyle arkaüstü düşmüş, akımdaki sandalyeyi paramparça etmiştim. Ben tahta kırıklarının üstünde, Mick de benim üstümde yatıyordu. Elinde bir silah vardı ve kapı eşiğinden gelen otomatik silah ateşine karşılık olarak ateşleyip duruyordu. Kafamın üstünden uçan bir şey görür gibi oldum. Büyük bir gürültü oldu, dalgalar halinde şok titreşimleri hissettim. Sonra her şey bitti.. .Etrafıma bakmdığımda gördüklerimi zihnim almadı.

İskemleler ve masalar başaşağı devrilmiş, bazıları paramparça olmuştu. ..Barın arkasındaki ayna nerdeyse tamamen yok olmuştu, birkaç kırık parça çerçevesinden sarkıyordu. Havada savaş sonrasının ağırlığı vardı, gözlerim barut dumanından ve dökülmüş viski buharından yanıyordu. Etrafa, düşüncesiz bir çocuğun fırlattığı bezden bebeklere benzeyen bedenler saçılmıştı. İlişkilerini tartışan kadınla erkek birlikte, ters dönmüş masalarının yanında ölü olarak yatıyorlardı. Adam sırtüstü yatıyordu, yüzünün hemen hepsi yok olmuştu. Kadın, yan dönmüş, balık kancası gibi kıvrılmıştı, başının tepesi açılmış, parçalanmış kafatasından beyni dışarı akıyordu.

Doruğa yaklaştıkça insanoğlunun ölümlülük karşısında boyun eğişi âdeta Shakespeare vari tragedyaların üslubuyla veriliyor."

Publishers Weekly Maceföferest.

LAWRENCE BLOCK (d. 1938)

Amerikalı polisiye roman ve öykü yazarı. Buffalo, New York doğumlu Block yarattığı ilginç karakterlerle, mizah unsurunu ustalıklı kullanışıyla dikkat çekti. Yazarın elliye yakın kitabı vardır. İlk yarattığı kahramanlardan uykusuz casus Evan Tanner dizisinin ilk kitabı 1966'da yayımlandı: The Spy Who Couldn't Sleep, Bir diğer kahramanı Chip Harrison dört kitapta yer alır. Profesyonel hırsız Berıiie Rhodenbarr'm yer aldığı dizi, Burglars Can't Be Choosers1977 [Umduğunu Değil Bulduğunu Yiyen Hırsız) ile başladı. New Yorklu özel detektif Matthew Scudder'm maceralarının yer aldığı dizisi ise diğer dizilere göre daha karanlık ve serttir.

Dizinin ilk üç kitabı In the Midst of Death1976 (Ölümün Ortasında}, The Sins of the Fathers1976 [Babaların Günahları) ve Time to Murder and Create'ten [Cinayet ve Yaratma Zamanı) sonra A Dance At the Slaughterhouse1991 [Mezbahada Dans) yazara Edgar ödülünü kazandırdı. Block, Amerikan Polisiye Yazarları Büyükusta ödülünün de sahibidir.

Block eşi Lyıırıe ile halen New York'ta yaşıyor.

Herkes Ölür / Polisiye

Lawrence Block

Bernie Rhodenbarr polisiyeleri:

Umduğunu Değil. Bulduğunu Yiyen Hırsız

Dolaptaki Hırsız

Kiplng'den Alıntı Yapmayı Seven Hırsız

Spinoza Felsefesi Öğrenen Hırsız

Mondrian Gibi Resim Yapan Hırsız

Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız

Kendini Humphrey Bogart Sanan Hırsız

Kütüphanedeki Hırsız

"Gönülçelen" Hırsız

Av Peşindeki Hırsız

Matthew Scudder polisiyeleri:

Babaların Günahları

Cinayet ve Yaratma Zamanı

Ölümün Ortasında

Buzkıracagı Cinayetleri

Ölmenin Sekiz Milyon Yolu

Kutsal Bar Kapandığında

Bıçak Sırtı

Tahtalıköye Bir Bilet

Mezbahada Dans

Mezartaşları Arasında Bir Yürüyüş

Bir Dizi Ölü Adam

Şevtan Biliyor ki

Ölüsün Kötüler Bile

Herkes Ölür

Ölmeyi Bekle

Tetikçi polisiyeleri:

Tetikçinin Listesi Tetikçi (Hazırlanıyor)

Ustaların Seçtikleri (Dünyanın En İyi 44 Polisiye / Gerilim Hikâyesi) Bütün Hikâyeleri (Hazırlanıyor)

Herkes Ölür

Lawrence Block

İngilizce aslından çeviren: Fatma Yaşar

MACERAPEREST KİTAPLAR

Polisiye

Herkes Ölür Everybody Dies / Lawrence Block

KNOX BURGER ve KITTY SPRAGUE için... ve ROSS THOMAS'ın anısına

TEŞEKKÜR

Yazar, bu kitabı yazdığı yer olan Illinois, Lake Forest'taki Ragdale Foundation'a kendisinden desteklerini esirgemedikleri için teşekkür etmekten mutluluk duvar. Ayrıca, ön çalışmaların yapıldığı, hepsi de Greenwich Village'de olan şu kuruluşlara müteşekkirdir: The Writers Room, Caffe Lucca, Gaffe Vivaldi, Peacock Caffe, Homer's Restaurant, New York Halk Kütüphanesi'nin Jefferson Market bölümü ve Astor Place'deki Barnes & Nobles'm Kahvesi.

Tarayan:: kitappiri

Yaşamayı fazla severek, Umut ve korkulardan kurtulmuş olarak, Şükranlarımızı sunuyoruz kısaca Hangi tanrılar varsa onlara Hiçbir yaşam sonsuz olmadığı için; Ölüler asla dirilmediği için; En bezgin nehir bile kıvrılarak bir yerlerden geçip Güvenli denize ulaştığı için.

A. C. Swinburne "Prosperine'in Bahçesi" (Dost Körpe çevirisi)

Herkes Ölür John Garfield Beden ve Ruh'da

Herkes Ölür Randy Newman, "İhtiyar Adam"

Hayat kapısının eşiğinde Nefesin çift kanatlı kapısının önünde Ölümden daha korkunç şeyler Bekler insanları. Swinburne, "Zamanın Zaferi" (Dost Körpe çevirisi)

Andy Buckley "Tanrı aşkına!" diye haykırdı ve Cadillac'ı acı bir frenle durdurdu.

Başımı kaldırdım. Geyik tam önümüzde, belki on metre kadar ötede duruyordu. Kuşkusuz, far ışıklarına yakalanmıştı ama yüzünde o beklenilen şaşkın ifade yoktu. Aksine bir lord gibi her şeye hâkim bir durumdaydı.

"Haydi" dedi Andy. "Kıçını kaldır bakalım Geyik Efendi."

"Üzerine doğru git" dedi Mick. "Ama yavaşça."

"Buzluğunu geyik etiyle doldurmak istemiyorsun herhalde, ha?" Andy ayağını frenden yavaşça çekti, otomobil usulca hayvana doğru kaydı. Geyik beklemediğimiz kadar yaklaşmamıza izin verdi, sonra tek bir sıçrayışla yoldan çıktı ve karanlık tarlalarda kayboldu.

Palisades Parkway'de kuzeye doğru gidiyorduk. Önce 17 nolu yoldan kuzeybatıya, sonra 209'dan kuzeydoğuya sapmıştık. Geyik için durduğumuzda numarası olmayan bir yoldaydık. Birkaç kilometre sonra da sola dönerek, Mick Ballou'nun çiftliğine giden çakıllı yola girdik. Şehirden gecevarısma yakın ayrılmış, sabaha karşı ikide varmıştık. Yolda trafik yoktu, dolayısıyla daha hızlı gidebilirdik ama Andv daima hız limitinin birkaç kilometre altında kaldı, sarı ışıklarda frene bastı ve kavşaklarda durdu. Mick'le ben arkada oturduk, Andy direksiyon salladı ve kilometreler sessizlik içinde geçti gitti.

İki katlı eski çiftlik evi görününce, "Daha önce buraya gelmiştin" dedi Mick.

"İki kere."

"Bir keresinde o Maspeth işinden sonra" diye hatırladı. "O gece otomobili sen kullanmıştın Andy."

"Hatırlıyorum Mick."

"Yanımızda Tom Heanev de vardı. Tom'u kaybedeceğiz diye korkmuştum. Kötü yaralanmıştı ama gıkı çıkmıyordu. Eh, Kuzey'dendir o.

O takımın ağzı sıkıdır."

İrlanda'nın kuzeyini kastediyordu.

"Bir kere daha mı buradaydın? Ne zamandı o?"

"Bir iki yıl önce. Bütün bir gece beraberdik, sonra sen beni buraya getirdin, hayvanları ve çiftliği gündüz gözüyle göreyim diye. Soma da bir düzine yumurtayla geri yolladm."

"Şimdi hatırlıyorum. Bahse girerim daha lezzetli bir yumurta yememişsindir."

"İyi yumurtalardı."

"İspanyol portakalı renginde kocaman sarıları vardır. Harika bir ekonomi, tavuk besleyip yumurtalarını almak. En iyi hesaplamalarıma göre o yumurtalar bana yirmi dolara maloluyor."

"Bir düzinesi yirmi dolara mı?"

"Şuna bir yumurta yirmi dolara desek daha doğru olur. Gel gör ki, o kadın sahanda pişirdiğinde, yirmi dolardan çok daha fazlasına değer."

"O kadın" dediği Bayan O'Gara'ydı. Kocasıyla birlikte çiftliğin resmi sahibiydiler. Aynı biçimde, Cadillac'm ruhsatında ve Onuncu Cadde'vle Ellinci Sokak'm köşesindeki, sahip olduğu ve işlettiği Grogan'm Barı'nm tapusunda da başkalarının adları vardı. Mick Ballou'nun şehrin çeşitli yerlerinde gayrimenkulleri ve işletmeleri vardı ama hiçbir resmi evrakta adına rastlayamazdınız. Bana yalnızca üzerindeki elbiselere sahip olduğunu söylemişti. Gerekirse, onların resmi sahibi olduğunu bile ispat edemezdi kimse. Sahip olmadığın bir şeyi kimse kolaylıkla senden alamaz, demişti bana.

Andy çiftliğin yan tarafına park etti. Otomobilden çıktı, bir sigara yaktı ve Mick'le ben arka taraftaki verandanın basamaklarını çıkarken, sigarasını içmek için geride kaldı. Mutfakta ışık vardı. Bay O'Gara yuvarlak meşe masada oturmuş bizi bekliyordu, Mick önceden telefon edip geleceğimizi

haber vermişti. "Bizi bekleme demiştin ama ihtiyacınız olan her şeyin yerli yerinde olmasını istedim. Taze kahve yaptım" dedi.

"Sağol."

"Burada her şey yolunda, bir aksilik yok. Geçen haftanın yağmurları bir zarar vermedi. Bu yıl elmalar iyi olacak, armutlar daha da iyi."

"Yaz sıcakları bir zarar vermedi anlaşılan."

"Telafisi imkânsız bir şey olmadı Allah'a şükür" dedi O'Gara. "Hanım uyuyor, ben de istediğiniz bir şey yoksa yatmaya gidiyorum. Ama herhangi bir şeye ihtiyacınız olursa seslenmeniz yeter."

"'Biz iviviz" dedi Mick. "Arka tarafta olacağız, sizi rahatsız etmemeye çalışırız."

"Sorun değil, uykumuz ağırdır" dedi O'Gara, "Siz bizi uyandırana kadar ölüler uyanır."

O'Gara bir fincan kahvesiyle yukarı çıktı. Mick bir termosu kahveyle doldurdu, kapağını kapadı sonra dolapta bir şişe Jameson buldu ve bütün gece yudumladığı gümüş matarayı ağzına kadar doldurdu. Arka cebine soktu, buzdolabından iki altılık O'Keefe's Extra Old Stock ale bira alıp Andy'ye verdi, sonra termosu ve kulplu bir kahve bardağı aldı. Cadillac'a tekrar bindik ve yukarı doğru, çitle çevrilmiş tavuk kümesini, domuz ağılını, ambarları geçip eski meyve bahçesine girdik. Andy otomobili park etti, Mick bize beklememizi söyledikten sonra dosdoğru Hoş Memo'dan fırlamış eski bir bahçe tuvaletine benzeyen, bir alet edavat külübesine doğru gitti. Elinde bir kürekle geri geldi.

Bir yer seçti ve küreği toprağa sapladı, ağırlığıyla iyice gömdü. Geçen haftanın yağmurları bir zarar vermemişti. Eğildi, kaldırdı, bir kürek dolusu toprağı van tarafa fırlattı.

Termosun kapağını açıp kendime biraz kahve aldım. Andy bir sigara vakti ve bir bira açtı. Mick kazmaya devam etti. Mick, Andy ve ben sırayla

elma ve armut bahçesinin hemen yanında uzun bir çukur kazdık. Mick birkaç tane kiraz ağacı da olduğunu söyledi ama meyveleri ekşiydi

ve ancak turtalarda kullanılıyordu, toplama zahmetine katlanmak yerine kuşların yemesine izin vermek daha kolaydı. Zaten ne yaparsanız yapın kuşlar yine yiyecekti.

Hafif bir rüzgârlık giymiştim, Andy'de de deri bir ceket vardı ama sırayla kazdıkça üstümüzdekileri çıkardık. Mick spor gömleğinin üstüne bir şey giymemişti. Soğuk onu pek etkilemiyordu. Sıcak da.

Andy ikinci kere küreği eline almış kazarken, Mick bir yudum viskiyi uzun bir yudum birayla kovaladıktan sonra derin bir iç çekti. "Buraya daha sık gelmeliyim" dedi. "Güzelliğini tam görmek için ayışığmdan daha fazlasına ihtiyacın var ama en azından huzuru hissediyorsun değil mi?"

"Evet."

Rüzgârı kokladı. "Kokusunu da alabilirsin. Domuzlar ve tavuklar. Yaklaşınca berbat bir koku ama bu uzaklıktan çok da kötü değil, değil mi?"

"Hiç kötü değil."

"Otomobil egzosundan, sigara dumanından ve şehirdeki bütün pis kokulardan sonra büyük değişiklik. Yine de her gün bu kokuyu alsam herhalde rahatsız olurdum. Ama belki de her gün kokluyor olsam, sonunda fark etmeyebilirim."

"Böyle olduğunu söylüyorlar. Aksi halde insanlar kâğıt değirmenlerinin olduğu kasabalarda yaşayamazlardı."

"Aman Allahım! O dünyanın en berbat kokusudur, kâğıt değirmeni."

"Çok kötü. Tabakhanelerin daha kötü olduğunu söylüyorlar."

"Yapılan işlemle ilgili olmalı" dedi, "çünkü nihai ürün kokmuyor. Derinin kendine has hoş bir kokusu vardır, kâğıt ise tamamen kokusuzdur. Dünyada tavada kızaran beykından daha güzel kokan bir şey var mıdır?

Üstelik şu an bile burnumuzun direğini kıran koku, domuz ahırından gelmiyor mu? Beykm dedim de hatırladım."

"Neyi?"

"Evvelki yıl, Noel'de sana verdiğim hediyeyi. Kendi domuzlarımın etinden jambon."

"Çok cömert bir hediyeydi."

"Üstelik Yahudi bir vejeteryana bundan daha uygun bir hediye ne olabilir?" Hatırladığı anıya başını salladı. "Ne kadar nazik bir kadın. Bana o kadar içten teşekkür etti ki, ne kadar uygunsuz bir hediye getirdiğimi fark etmem saatler aldı. Senin için pişirdi mi?"

İsteseydim pişirebilirdi ama kendi yemeyeceği bir şeyi pişirmesini neden isteyeyim ki Elaine'den? Evin dışında yeterince et yiyorum. O jambonu evde ya da dışarda yemem zaten çok zor olurdu. Mick'le ilk tanıştığımda, ortadan kaybolmuş bir kızı arıyordum. Sonunda, Mick'in yanında çalışan genç sevgilisi tarafından öldürüldüğü ortaya çıktı. Sevgilisi ceseti domuzlara yedirerek yok etmişti. Mick bunu öğrendiğinde öfkeden köpürmüş, şiirsel bir biçimde adaleti

yerine getirmiş ve domuzlar ikinci kere ziyafete oturmuşlardı. Bize getirdiği jambon farklı bir kuşak domuzdandı ve eminim tahıl ve yemek artıklarıyla şişmanlatılmıştı. Ben yine de hediyeyi, jambonun geçmişiyle ilgili cehaleti sayesinde zevkle yiyen Jim Faber'e vermekten mutlu oldum.

"Noel için bir arkadaşıma verdim" dedim. "Yediği en iyi jambon olduğunu söyledi."

"Tatlı ve yumuşak."

"Öyle dedi."

Andy Buckley küreği fırlattı, çukurdan çıktı ve bir teneke birayı tek bir dikişti içti. "Tanrım, ne susatıcı bir iş bu!"

"Yirmi dolarlık yumurtalar ve bin dolarlık jambonlar" dedi Mick. "Çiftçilik harika bir uğraş. İnsan nasıl iflas eder bu işte?"

Küreği kavradım ve işe koyuldum.

Benden sonra Mick kazdı. Bir ara küreğine yaslandı ve derin bir nefes aldı. "Bunun acısı yarın çıkacak. Bütün bu çalışmanın. Ama şu anda iyi hissettiriyor insanı."

"İyi egzersiz."

"Günlük hayatta çok az hareket ediyorum. Ya sen?"

"Ben çok yürürüm."

"O en iyi egzersiz ya da öyle diyorlar."

"O ve kendini yemekten uzak tutmak."

"Ah, en zoru o, yaşlandıkça daha da zorlaşıyor."

"Elaine spor salonuna gidiyor" dedim. "Haftada üç kere. Ben denedim ama can sıkıntısından ölüyorum."

"Sen yürüyorsun ama."

Matarasını çıkardı, ayışığmda gümüş parıldadı. Bir yudum aldı, tekrar cebine koydu ve kazmaya devam etti. "Buraya daha sık gelmeliyim. Biliyor musun, buradayken uzun yürüyüşler yapıyorum. Çiftlik işleri de yapıyorum ama eminim ben gittikten sonra O'Gara'nm yeniden yapması gerekiyor. Çiftçilik için hiç yeteneğim yok."

"Ama burada olmaktan hoşlanıyorsun."

"Evet ama hemen hemen hiç burada değilim. Üstelik hoşlanıyorsam neden şehre dönmek için kaşınıp duruyorum?"

"Hareket özlüyorsun" dedi Andy.

"Öyle mi? Biraderlerle beraberken pek özlemedim."

"Keşişler."

Başıyla onavladı. "Selanikli Biraderler. Staten Adası'nda, Manhattan'dan bir vapur gezisi uzaklığında. Ama zannedersin başka bir dünyadasın."

"Son ne zaman oradaydın? Geçtiğimiz bahardı, değil mi?"

"Mayıs'm son iki haftası. Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül. Dört ay olmuş. Bir dahaki sefere sen de benimle gelmelisin."

"Hadi, canım!"

"Neden olmasın?"

"Mick, ben Katolik bile değilim."

"Kimin sana ne olduğunu, ne olmadığını söylemeye hakkı var? Benimle ayine gelmiştin."

"O yirmi dakikaydı, iki hafta değil. Orada kendimi çok tuhaf hissederim,"

"Hissetmezsin. Orası bir dinlenme yeri. Daha önce hiçbir dinlenme yerine gitmedin mi?"

Başımı salladım. "Bir arkadaşım arada sırada gidiyor. "

"Selaniklilere mi?"

"Zen Budistler'e. Hatırladığıma göre buradan da pek uzakta değiller. Yakınlarda Livingston Manor adında bir kasaba var mı?"

"Var tabii, hem de hiç uzakta değil."

"Eh işte, manastır oranın yakınında. Arkadaşım üç dört kere gitti."

"Bir Budist mi o zaman?"

"Katolik yetiştirilmiş ama uzun zaman kiliseden uzak kalmış."

"Dinlenmek için de Budistler'e gidiyor. Bu arkadaşını tanıdım mı ben?"

"Sanmıyorum. Ama onunla karısı bana verdiğin jambonu yediler."

"İyi olduğunu söylediğini söylemiştin."

"Yediği en iyi jambon."

"Bir Zen Budist'inden gelebilecek büyük bir iltifat. Ah, Tanrım, tuhaf bir dünya, değil mi?"

Çukurdan tırmandı. Andy'ye küreği uzatarak, "Bir kere daha" dedi. "Bence yeterince iyi ama zemini biraz düzeltmenin bir zararı olmaz."

Andy denileni yaptı. Artık hafif üşüyordum. Rüzgârlığımı fırlattığım yerden alıp giydim. Rüzgâr ayın önüne bir bulut savurdu, biraz ışığımızı kaybettik. Bulut geçti, ayışığı geri geldi. Büyümekte olan bir avdı, bir iki güne kadar dolunay olacaktı.

Gibbous. Yarısından çoğu gözüken ay için İngilizce'de kullanılan bir sözcük bu. Elaine'in kullandığı bir sözcük. Daha doğrusu, Webster'dan herhalde ama ben ondan duydum. Iowa'da bir fıçıyı deniz suyuyla doldurursanız, avın bu suda gelgit yaratacağını da Elaine anlatmıştı.

Kanımızın kimyasal birleşiminin deniz suyuna çok benzediğini ve ayın gelgitlerini damarlarımızda da hissedebileceğimizi de...

Gibbous ayın altında kafamdan geçen birkaç düşünce...

"Bu yeterli" dedi Mick. Andv küreği attı, Mick çukurdan çıkmasına vardım etmek için elini uzattı, Andy torpido gözünden el fenerini aldı, çukura doğrulttu, hepimiz baktık ve uygun olduğuna karar verdik. Sonra otomobile gittik, Mick derin bir nefes aldı ve bagajın kilidini açtı.

Bir an boş olacağı düşüncesi geçti aklımdan. Yedek lastik olacaktı tabii, kriko, alet çantası, belki eski bir battaniye ve bir iki paçavra parçası. Ama bunların dışında boş olacaktı.

Yalnızca uçucu bir düşünce, ayın önünden geçen bulut gibi, Bagajın boş olacağını gerçekten beklemiyordum.

Tabii ki boş değildi.

Bu hikâyeyi anlatmaya hakkım olduğundan emin değilim.

Benden çok Mick'in hikâyesi. Bunu anlatan o olmalı. Ancak o anlatmaz.

Bu aynı zamanda başkalarının da hikâyesi. Her hikâye, içinde rol alan herkese aittir, bu hikâyenin de içinde rol alan epey kişi vardı. Bu hikâye Mick'in olduğu kadar hiçbirinin değildir ancak onlar tek başlarına ya da koro halinde, bir biçimde anlatabilirler.

Ama anlatmayacaklar.

Mick de anlatmayacak, oysa en fazla onun hikâyesiydi. Ondan daha mükemmel bir hikâye anlatan tanımadım, bunu da bir şölene dönüştürebilir ama olmayacak. Asla anlatmayacak.

Eh, ben de ordaydım. Azıcık başında, epeyce ortasında ve sonunun hemen hemen tümünde. Benim de hikâyem. Elbette. Başka türlü nasıl olur?

Ben de anlatmak için buradayım.

Anlaşılan iş bana düşüyor.

O Çarşamba akşamı erken saatlerde bir AA toplantısına gitmiştim. Daha sonra Jim Faber ve bir iki kişi daha kahve içmeye gittik. Eve döndüğümde Elaine, Mick'in aradığını söyledi. "Uğrayabilir mi dive sordu. Açıkça acil olduğunu belirtmedi anıa ben öyle bir hisse kapıldım" dedi Elaine.

Rüzgârlığımı dolaptan aldım, giydim ve Grogan'a doğru yürürken fermuarını çektim. Eylül'dü, arada Ağustos ve Ekim gibi günler yaşadığımız geçici bir Eylül. Nereden geldiğini hatırlatan günler ve nereye gittiğini unutturmayan geceler.

Yirmi yıl kadar Dokuzuncu Cadde'nin birkaç kapı doğusunda, Elli yedinci Sokak'm kuzeyinde Northwestern Oteli'nde, bir odada yaşadım. Sonunda oradan çıktığımda sokağın tam karşısındaki Pare Vendöme'a taşındım. Savaş öncesi yapılmış büyük binanın öndördüncü katında, güney ve kuzey manzaralı geniş bir dairede Elaine'le birlikte oturuyoruz.

Güneye, Ellinci Sokak'a, sonra Onuncu Cadde'de batıya doğru yürüdüm. Güney doğu köşesindeki Grogan, artık Cehennem Mutfağı'nda, daha doğrusu bütün New York'da giderek daha az bulunan eski bir İrlanda barı.

Yerler, siyah beyaz mozaik, tavan bakır kaplama, uzun maun bir bar tezgâhı ve avnalı bir bar. Arkada, Mick'in silah, nakit para ve muhasebe kayıtlarını tuttuğu, arada sırada da şekerleme yaptığı uzun yeşil deri bir divan bulunan bir büro. Büronun solunda, doldurulmuş büyük bir balığın altına asılmış bir dart tahtası olan küçük bir girinti. Bunun sağındaki kapıdan tuvaletlere çıkış.

Ön kapıdan girerken etrafa çabucak göz gezdirdim. Barda oturan çeşitli tipler, bir iki dolu masa. Barm arkasında. ifadesiz bir yüzle beni selamlayan Burke ve girintide, öne doğru eğilmiş, elinde dartla tek başına Andy Buckley. Tuvaletten bir adam çıktı, Andv ya adama sataşmak ya da dartla yaralamamak için hafifçe geri çekildi. Adam çok tanıdık geldi, yüzünü çıkarmaya çalıştım ama o sırada gözüme başka bir yüz çarptı ve adamı tamamen aklımdan çıkarıp attı.

Grogan'da masalara servis yapılmaz, bardan içkini alır, masana kendin getirirsin. Masaların hemen yarısı doluydu, birinde takım elbiseli üç adam, gerisinde de çiftler oturuyordu. Mick Ballou tanınmış bir suçludur, Grogan'm Barı da onun merkezüstü ve mahallede artık ne kadar kaldıysa o kadar kabadayının buluşma yeriydi. Ancak Cehennem Mutfağının Clinton'a dönüştürülmesiyle birlikte gelen temizleme ve kıymetlendirme harekâtı sonucunda şimdi mahallenin yeni sakinlerinin uğrak yeri olmuştu, işten

sonra bir birayla serinledikleri ya da tiyatrodan sonra evlerine dönmeden önce son içkilerini içtikleri bir semt barı. Eşinle bir içki içip ciddi bir konu konuşabileceğin bir yer. Ya da onun durumunda eşinle değil de başka biriyle.

Esmer ve inceydi, şirin denemeyecek ama ara sıra güzel olan yüzünü çevreleyen kısa saçları vardı. Adı Lisa Holtzmamı'dı. Onu ilk tanıdığımda, hoşlanmadığım ama neden hoşlanmadığımı da söyleyemediğim bir adamla evliydi. Sonra, birileri kocasını bir telefon kulübesinin içinde vurdu. Lisa evde dolapta, küçük bir kasanın içinde bir dolu nakit para bulunca beni aradı. Paranın onda kalmasını sağladım, kocasının cinayetini çözdüm ve bütün bunların arasında bir süre onunla vattım.

İlişkimiz başladığında hâlâ Northwestern'de yaşıyordum. Sonra Elaine'le birlikte Pare Vendöme'daki dairevi aldık, bir yıl kadar öyle oturduk sonra evlendik. Bütün bu sürede Lisa'vı görmeye devam ettim. Daima arayan bendim, arkadaşa ihtiyacı olup olmadığını sorardım, o da her zaman beni görmekten mutlu olurdu. Bazen haftalar boyu onu aramadığım olurdu, neredeyse ilişkimizin bittiğine inanmaya başlardım. Sonra, yatağının vaat ettiği kaçışı arzuladığım bir gün gelirdi, onu arardım. Daima da kabul görürdüm.

Gördüğüm kadarıyla bütün bu durum Elaine'le ilişkimi hiç etkilemiyordu. Bu herkesin inanmak istediği bir şeydir ama benim durumumda gerçekten doğru olduğunu düşünüyorum. Zaman ve mekân ötesi var olan bir ilişkiydi sanki. Cinsellik vardı tabii ama ilişkinin özü seks değildi. Nasıl içki içmek içkinin tadıyla ilişkili değilse, aramızdaki de seks üzerine kurulmamıştı. Aslında içki içmeye çok benziyordu, daha doğrusu bu ilişkinin benim hayatımdaki rolü, içkinin

oynadığı role çok yakındı. Olduğum yerde olmak istemediğim zaman gidebileceğim bir yer sunuyordu.

Evlendikten kısa bir zaman sonra, hatta halayımızda, Elaine, benim birisini gördüğümü bildiğini ve bunu önemsemediğini hissettirecek biçimde konuştu. Çok açık bir biçimde söylemedi bunu. Söylediği, evliliğin bir şeyleri değiştirmesi gerekmediği ve eskiden olduğumuz kişiler olmaya devam edebileceğimizdi. Ama demek istediği çok açıktı. Belki de telekız

olarak çalıştığı bunca yıl ona, erkekler evli ya da bekârhakkında belli bir perspektif kazandırmıştı.

Evlendikten sonra da daha seyrek olmakla birlikte Lisa'yı görmeyi sürdürdüm. Sonra bitti, ne bir patlamayla ne de inlemeyle. Bir öğleden sonra orada, Elli Yedi'yle Onuncu Cadde'deki yeni binada, onun yirminci kattaki kartal yuvası dairesindeydim. Kahve içiyorduk ve o, biraz tereddütle, birisini görmeye başladığını, henüz ciddi olmadığını ama olabileceğini söyledi.

Sonra vattık. Her zamanki gibiydi, çok özel bir şey değil ama yeterince iyi. Ben bütün sevişme boyunca orada ne halt ettiğimi sorup durdum kendime. Günah işlediğimi düşünmüyordum, yanlış olduğunu da. Kimsenin canını yakmıyordum. Ne Elaine'in ne Lisa nın ne de kendimin. Ama bir biçimde bu bana uygunsuz geliyordu.

Fazla mesele yapmadan, herhalde bir süre onu aramayacağımı söyledim. O da aynı biçimde, bunun şimdilik iyi bir fikir olabileceğini söyledi.

Onu bir daha hiç aramadım.

Birkaç sefer rastladım. Bir kere yolda, D'Agostino'dan aldığı bir kucak dolusu sebzeyle evine giderken. Merhaba, Nasılsın? Fena değil. Sen? Ah, ben de aynı. Çalışıyorum. Ben de. İyi görünüyorsun. Sen de. Eh. Eh, seni gördüğüme sevindim. Ben de. Kendine iyi bak. Sen de. Bir kere de Elaine'le beraberken, Armstrong'un Yeri'nde, kalabalığın arasında. Şu Lisa Holtzmann değil mi? Evet, sanırım o, birisiyle beraber. Tekrar evlendi mi? Bilmiyorum. Çok şanssızdı değil mi? Bebeğini düşürdü, sonra kocasını kaybetti. Merhaba demek istiyor musun? Ah, bilmiyorum. Yanındaki adamla pek sarmaş dolaş, biz ise onu evliyken tanımıştık. Belki başka bir zaman...

Ama başka bir zaman olmamıştı. Şimdi de, burada Grogan'davdı.

Bara doğru gidiyordum ama tam o sırada başım kaldırdı ve göz göze geldik. Onunkiler parıldadı. "Matt" dedi ve gelmem için işaret etti, "Bu Florian."

Adamın görünüşü, adının aksine çok aleladeydi. Kırklarmdaydı, açık kumral saçları tepesinde hafifçe açılmıştı. Tel çerçeveli gözlükleri, blujininin üstüne giydiği mavi bir blazeri ve çizgili kıravatı vardı. Bir alyası olduğuna dikkat ettim, Lisa'da ise yoktu.

Adamla merhabalaştım, Lisa beni görmekten mutlu olduğunu söyledi. Sonra bara gittim ve Burke'den bir bardak Cola aldım. "Birazdan gelir" dedi. "Senin uğrayacağını söylemişti."

"Doğru bilmiş" dedim ya da buna benzer bir şey. Ne söylediğime pek dikkat etmiyordum, Cola'mı vudumluyor, buna da pek dikkat etmiyordum. Bardağımın üstünden, az önce ayrıldığım

masaya bakıyordum. İkisi de benim olduğum tarafa bakmıyordu. Elele tutuştuklarını fark ettim, daha doğrusu adam onun elini tutuyordu. Florian ve Lisa. Lisa ve Florian.

Onunla son birlikte olduğumdan beri asırlar geçmişti. Gerçekten de yıllar olmuştu.

"Andy arka tarafta" dedi Burke.

Başımı salladım ve bardan ayrıldım. Gözümün kenarından bir şey gördüm ve başımı çevirdim. Tuvaletten çıkan adamla gözgöze geldik. Geniş bir yüzü, çok belirgin kaşları, geniş bir alnı, uzun, dar bir burnu ve dolgun dudakları vardı. Onu tanıyordum, aynı zamanda da kim olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Başıyla çok hafif bir selam verdi ama tanıdığı için mi yoksa göz göze gelmekten mi kaynaklanan bir baş hareketiydi, anlayamadım. Sonra bara döndü, ben de yanından geçerek, arkada, dart atmakta olan Andy'nin yanma gittim.

"Büyük şef biraz dışarı çıktı" dedi. "Beklerken, bir iki dart atmak ister misin?"

"Sanmıyorum" dedim. "Kendimi yetersiz hissetmeme neden oluyor."

"Beni yetersiz hissettiren şeyleri yapmayacak olsam, sabah hiç yataktan çıkmamam gerekir."

"Ya dart atışları? Ya otomobil kullanmak?"

"Tanrım, en kötüsü de bu. Kafamın içindeki ses 'Haline bak, sefil. Otuz sekiz yaşındasın ve tek yapabildiğin otomobil kullanmak ve dart atmak. Buna hayat mı diyorsun, sefil herif.'"

Elindeki dartı attı ve tam ortaya isabet ettirdi. "Eh" dedi, "tek yapabildiğin dart atmaksa bari bu işi becersen iyi olur."

Tahtadan dartları topladı. Geri geldiğinde "Barda bir adam var, ya da bir dakika önce vardı. Hangi cehenneme gitti?" dedim.

"Kimden bahsediyorsun?"

Barın arkasındaki aynadan yüzleri görebileceğim biçimde uzandım. Aradığım yüzü bulamadım. "Senin yaşlarında bir adam" dedim. "Belki biraz daha genç. Geniş bir alın ve sivri bir çene." Ben tarif ettikçe Andy yüzünü buruşturdu ve başını olumsuzca salladı.

"Hiç tanıdık gelmiyor" dedi. "Şimdi orada değil mi?"

"Göremiyorum."

"Bay Dougherty'yi demiyorsun değil mi?"

"Bay Dougherty'yi tanıyorum, kaç yaşında o, doksan mı? Bu adam..."

"Benim yaşımda ya da daha genç, tamam bana söylemiştin, unuttum. Valla, her arkamı döndüğümde benden gençlerin sayısı artıp duruyor."

"Bilmez miyim."

"Her neyse, adamı görmüyorum. Tarifinden de birisine benzetemedim. Ne olmuş ona?"

"Dışarı çıkmış olmalı" dedim. "Orada olmayan küçük adam. Bir tek farkla ki oradaydı ve sanırım sen konuştun onunla."

"Barda mı? Ben son varım saattir buradayım."

"Tuvaletten çıktı" dedim. "Ben kapıdan girerken o çıkıyordu. O zaman da bana tanıdık gelmişti ve sanki sana bir şeyler söylediğini gördüm. Ya da adamın kulağına bir dart saplamamak için geçip gitmesini bekliyordun."

"Keşke saplasaydım. Hiç olmazsa o zaman kim olduğunu bilirdik. 'Ah, tabii tanıyorum, küpe yerine kulağına dart takmış o serseri herifi.'"

"Kimseyle konuştuğunu hatırlamıyor musun?"

Başını salladı. "Konuşmadı diyemem Matt. Bütün gece erkekler tuvaletine girip çıktılar, ben de burada dart atıp duruyorum, arada sırada birileri bir iki laf eder. Ben de onlara pek dikkat etmeden konuşurum. Ya da bir iki dolara dart atacak gibilerse daha dikkat ederim. Bu gece bununla bile ilgilenmiyorum çünkü o gelir gelmez çıkacağız. Hey, şuna bak, iyi adam lafının üstüne gelirmiş."

Cüsseli bir adamdır Mick Ballou, Taş Devri heykelleri gibi granitten yontulmuşa benzer. Gözleri şaşırtıcı bir yeşildir ve tehlikeli bir ışıkla parıldar. Bu gece gri pantolon ve mavi spor bir gömlek giyiyordu ama aynı rahatlıkla, babasının, önü eski ve yeni kan lekeleriyle dolu beyaz kasap önlüğünü de giyiyor olabilirdi.

"Geldin" dedi. "Aferin. Andy otomobili kapıya getirecek. Güzel bir Eylül akşamı bir gezintiye hayır demezsin, değil mi?"

Mick barda çabucak bir içki içti, sonra dışarı çıktık, Cadillac'a bindik ve bir gazetecinin dediği gibi "onun suç imparatorluğunun merkezüstünden ayrıldık. Bu tanımlama Elaine'e göre hoş değildi çünkü Mick'nin tarzı hiç de emperyal değildi. Feodaldi. O şatonun kralıydı, yalnızca fiziksel varlığının gücüyle hüküm süren, sadık kullarını ödüllendirip rakiplerini boğduran.

Her zaman da farkında olduğum gibi özel detektiflik yapan eski bir polis için pek de uygun bir arkadaş değildi. Yıllar, ellerini önlüğünün önü kadar kana bulamıştı. Ama ben onun hakkında hüküm vermeden, ya da ondan uzaklaşmadan bunu kabul ediyordum. Bunun, benim duygusal olgunluğumdan mı yoksa yalnızca iradesizliğimden mi kaynaklandığını bilemiyorum, umrumda da değil.

Epey arkadaşım vardır ama dostlarım az sayıdadır. Yıllar önce birlikte çalıştığım polisler şimdi emekli oldular ve uzun zamandır izlerini kaybettim. Bar arkadaşlıklarım ben içkiyi bıraktıktan ve barlardan ayağımı kestikten sonra zaman içinde yok oldular. AA arkadaşlıklarım ise bütün derinlik ve dayanışma duygusuna rağmen ayık kalmaya olan bağımlılığımız merkezinde toplanır. Birbirimize destek veririz, güveniriz, birbirimiz hakkında son derece şaşırtıcı mahrem şeyler biliriz ama özellikle yakın değilizdir.

Elaine benim en yakın arkadaşım ve hayatımdaki en önemli insan. Ama her biriyle biraz farklı ve derin bir biçimde de olsa yakınlaştığım bir avuç erkek dostum da var. AA sponsorum Jim Faber, eski otel odamda yaşayan ve Elaine'nin dükkânında tezgâhtarlık yapmadığı zamanlar benim asistanım olarak çalışan TJ. Radikal görüşlü avukat Ray Gruliow, Midtown North'da bir detektif olan, benim teşkilatta tutunduğum son halka Joe Durkin. Bir zamanlar kadın tacirliği yapan, şimdi ise yalnızca Afrika sanat eserlerini pazarlayan Chance Coulter. Uzmanlık alanı bilgi alış verişi olan Danny Boy Bell.

Bir de Mick Ballou.

Görebildiğim kadarıyla pek homojen değil bu dost grubum. Birbirlerine de pek sevgi duyguları besledikleri söylenemez. Ama onlar benim dostlarım. Onlar ve dostlukları hakkında hüküm vermem. Vermeye hakkım yok.

Bütün bunları, Andy'nin kullandığı otomobilin arka koltuğunda Mick'le yanyana otururken düşündüm.

Biraz Yankee'lerin yeni Japon oyuncusu hakkında konuştuk, başlangıçta ne kadar umut verdiğini sonra fos çıktığını, İkimizin de konuyla

ilgili söyleyecek fazla bir şeyi yoktu ve yolun çoğunda sessizce oturduk.

Lincoln Tüneli'den New Jersey'e geçtik sonra batıya doğru 3 nolu yola saptık. Ondan soma yola fazla dikkat etmedim. Bir sanayi banliyösünün içinden geçerek, dört metre yüksekliğinde telörgüyle çevrilmiş kocaman tek katlı beton bir yapının önünde durduk. Pansiyona bundan daha az benzeyen başka bir yer görmediğim için, inanması zor bir tabela vardı: KİRALIK ODALAR. İkinci bir tabela durumu açıklıyordu: EZ DEPO / ÇOK DÜŞÜK AYLIK KİRALARLA EKSTRA ODANIZ.

Andy bir iki kere telin çevresinde dolandı. "Sessiz ve sakin" dedi, kilitli kapının önüne park ederken. Mick otomobilden çıktı, büyük asma kilidi açtı ve tel kapıyı ardına kadar açtı. Andv, Cadillac'ı içeri soktu, Mick kapıyı tekrar kapadı ve otomobile bindi.

"On'da kilitliyorlar" diye açıkladı. "Ama sana bir anahtar veriyorlar. Yirmi dört saat girebilirsin, gece ondan sabah altıya kadar da bekçi yok."

"Elverişli bir durum."

"Bu nedenle kiraladım" dedi.

Binanın etrafında dolaştık. Her dört buçuk metrede bir demir kepenkli bir kapı vardı, hepsi de kapalı ve asma kilitliydi. Andy bunlardan birinin önünde durdu ve motoru durdurdu. Dışarı çıktık, Mick bir başka anahtarla kilidi açtı, sonra kolu kavrayıp kepengi kaldırdı.

İçerisi karanlıktı ama kepenk daha tamamen açılmadan bile anlayacağımı anladım. Bir otomobil camından başını dışarı çıkarmış bir köpek gibi havayı kokladım, burnuma gelen engin koku karışımını ayrıştırmaya çalıştım.

Ölümün kokusu vardı elbette. Sıcak, kapalı bir mekânda kokuşmakta olan cansız etin kokusu. Onunla birlikte kan kokusu. Sık sık bakırsı tarif edilen ama bana daima ağızdaki demir tadını hatırlatan kan kokusu. Yanmış barut kokusu vardı, bir de başka bir yanık kokusu. Bir tahminde bulunacak olursak, kavrulmuş saç kokusu. Geri planda, bütün bu berbat karışıma hiç

uymayan zengin, nostaljik bir viski bukesini derin derin içime çektim, Burbon gibi kokuyordu, iyi bir burbon hem de.

Sonra ışık yandı, tepede tek bir ampul. Işık, bana, burnumun uyardığı şeyi gösterdi. İki adam, ikisi de blucinli ve spor ayakkabılı, biri kolları sıvanmış, orman yeşili bir iş gömleğiyle, diğeri gök mavisi bir gömlekle beş metre kare ve üç metre yükseklikteki odanın solunda serilmiş yatıyorlardı.

Cesetlere doğru yaklaştım ve inceledim. Yirmi sekizle otuz, otuz iki arasında iki genç. Adını hatırlamasam da, hatta adını belki de hiç duymamıştımmavi gömlekliyi tanıdım. Grogan'da görmüştüm. Belfast'tan yeni gelmişti ve cümlelerin sonunu soru sorar gibi hafif vurgulayan aksanını henüz kaybetmemişti.

Elinden ve gövdesinden vurulmuştu, göğüs kemiğinin hemen altından. Sonra tekrar, sol kulağının hemen arkasından kurşunlanmıştı, bu, işi kesinlikle bitiren kurşun olmalıydı. Yakın mesafeden ateş edilmişti, varanın çevresindeki saçlar kavrulmuştu. Aldığım koku gerçekten kavrulmuş saç kokusuymuş.

Öteki, koyu yeşil gömleklinin boğazmdaki kurşun yarasından bol miktarda kan akmıştı. Kan gölünün içinde, sırtüstü yatıyordu. Onun da son şeref kurşunu alnının ortasına atılmıştı. Buna neden gerek görüldüğünü anlamak güçtü. Boğazmdaki yara onu öldürmeye yetmiş olmalıydı ve kan kaybının miktarına bakacak olursak büyük ihtimalle ikinci kurşundan önce ölmüştü.

"Kim öldürdü bunları?" dedim.

"Ah" dedi Mick. "Detektif olan sen değil misin?"

Andy dışarıda, otomobilde bekledi, Mick de tesadüfen geçen birisi tarafından görülmememiz için kepengi indirdi. "Onları bulduğum gibi görmeni istedim" dedi. "Burada böyle bırakmak hoşuma gitmedi ama herhangi bir kanıtı ya da ipucunu bozmak istemedim. Ben ne anlarım kanıtlardan?"

"Onları hiç kıpırdatmadın mı?"

Başını salladı. "Yapılacak bir şey kalmadığını anlamak için onlara dokunmam gerekmiyordu. Birinin ölü olduğunu görür görmez anlayacak kadar tecrübem var."

"Karanlıkta bile."

"Bir iki saat önce koku daha azdı."

"Onları bir iki saat önce mi buldun?"

"Saate bakmadım. Gökyüzü hâla aydınlıktı, yediyle sekiz arası diyebilirim."

"Bulduğun tam tamına bu muydu? Hiçbir şey eklemedin, hiçbir şey çıkarmadın?"

"Hayır."

"Kepenk inik miydi sen geldiğinde?"

"İnik ve kilitli."

"Köşedeki karton kutu... "

"Burada lazım olabilecek birkaç alet edavat. Tahta kutuları açmak için levye, çekiç ve çiviler. Bir de elektrikli matkap vardı ama sanırım onu almışlar. Diğer her şeyi almışlar."

" Alınacak ne vardı ki?"

"Viski. Küçük bir kamyonu dolduracak kadar viski."

Tanıdık gelen adama daha yakından bakmak için eğildim. Kolunu kaldırdım, elindeki kurşun yarasını göğsündeki kurşun yarasının üstüne koydum. "Tek kurşun" dedim. "Ya da en azından öyle görünüyor. Daha önce de görmüştüm bunu. İçgüdüsel olmalı, kurşundan korunmak için elini kaldırmış."

"Hiç işe yaradığını gördün mü?"

"Yalnızca Süpermen yapınca. Dayak yemiş, fark ettin mi? Yüzüne vurulmuş, belki tabancayla."

"Ah, Tanrım" dedi. "Gencecik bir çocuktu. Barda rastlamış olmalısın."

"Adını hiç duymadım."

"Barry McCartney. Paul'le bir akrabalığı olmadığını söylerdi. Belfast'ta bunu söylemesine gerek yoktu tabii. Antrim County'da McCartney'lerden bol bir şey yoktur."

Öteki ölü adamın ellerine baktım. Temizdi. Ya kurşun yakalamaya çalışmamış ya da çalışmış başaramamıştı.

Onun da yüzüne ve kafasına vurulmuş gibiydi ama emin olmak zordu. Alnındaki kurşun yüzündeki morluğun nedeni olabilirdi.

En azından benim için zordu, ne aradığını bilen biri daha kesin bir şeyler söyleyebilirdi. Yeterince cinayet mahallinde bulunmuşluğum vardır ama ben ne adli toptandım ne de patolog. Gerçekte ne aramam gerektiğini bilmiyordum ya da gördüğümün ne anlama geldiğini. Bütün gece cesetleri incelesem de uzman bir gözün bir bakışta görebileceğinin binde birini görebilirdim.

"John Kenny" dedi Mick, ben sormadan. "Onunla tanışmış miydin?"

"Sanmıyorum."

"Strabane'den, Tyrone County'de. Woodside'da Kuzey İrlandalı oğlanlarla dolu bir pansiyonda yaşıyordu. Annesi bir yıl önce öldü. Hiç olmazsa ona bildirmek zorunda değilim." Boğazını temizledi. "Memlekete gitti, annesini gömdü, sonra buraya döndü. Ve viski dolu bir odada öldü."

"Onların üstünde viski kokusu almıyorum."

"Oda viski doluydu, bu oğlan değil."

"Ama içeri girer girmez viski kokusu geldi, şimdi de alıyorum ama onların üstünde değil."

"Ah" dedi. Onun işaret ettiği yöne baktım. Duvarın dibinde bir metre kare kadar bir alan kırık cam parçalarıyla doluydu. Duvar yerden bir metre kadar yükseklikte lekelenmiş, leke aşağıya doğru akmıştı.

Oraya gittim ve yakından baktım. "Senin viskini çalıyorlardı" dedim. "Bir şişe de kırmışlar."

"Evet."

"Ama ellerinden kayıp da kırılmamış" dedim. "Biri onu isteyerek duvara fırlatmış. Dolu bir şişeyi hem de." Cam kırıklarım karıştırdım ve etiketli cam parçasını buldum. "George Dickel" dedim. "Burbonun kokusunu almıştım.'

"Burnun hâlâ iyi koku alıyor."

"McCartney ve... Kenny miydi?"

"John Kenny."

"Anladığım kadarıyla senin için çalışıyorlardı."

"Evet."

"Senin işin için de buraya geldiler?"

"Öyle. Dün akşam bugün için buraya gelmelerini ve altı kasa skoç, burbon ve hatırlamadığım başka bir şeyler daha almalarını söyledim. Ben söyledim, onlar da yazdılar. John'un bir steyşını vardı, tamamen paslanmış büyük eski bir Ford. Birkaç kasa viski için yeterince büyük. Barry'de ona yardım edecekti. Gündüz geleceklerdi, dolayısıyla asma kilidin anahtarına ihtiyaçları yoktu. Odanın yedek anahtarı vardı, onu verdim."

"Buraya nasıl geleceklerini biliyorlar mıydı?"

"Daha önce gelmişlerdi, viskiyi getiren kamyonu boşaltmak için. Kamyonun alınmasıyla bir ilgileri yoktu ama boşaltmaya yardım ettiler. Son birkaç ay içinde birkaç kere daha gelmişlerdi buraya."

"Demek biraz viski almaya geldiler. Peki nereye götüreceklerdi?"

"Bara. Onlar görünmeyince, bir iki yeri aradım, bulmak için. Hiçbir şey öğrenmeyince, otomobile atladım ve buraya geldim."

"Onları merak ettin?"

"Merak etmem için bir neden yoktu. Verdiğim iş acil değildi, oyalanmış olabilirlerdi."

"Ama yine de biraz olsun merak ettin, değil mi?"

"Evet" diye kabul etti. "İçimde bir his vardı."

"Anlıyorum."

"Annem daima altıncı hissim olduğunu söylerdi. Doğru mu bilmiyorum ama bazen bir his oluyor. Ayrıca barda viskiye ihtiyaç vardı, benim de yapacak başka bir işim yoktu, dolayısıyla atlayıp geldim.'

"Ve onları böyle buldun?"

"Evet. Hiçbir şey eklemedim ve hiçbir şey çıkarmadım."

"Steyşına ne oldu?"

"Hiçbir fikrim yok, yalnızca görünürlerde olmadığını biliyorum. Onları kim öldürdüyse binip gitti derim."

"Ama bir steyşına sığamayacak kadar viski vardı" dedim. "Yarım düzine kasa taşınır da, bütün bir odayı boşaltmak için..."

"Kamyona ihtiyaç var."

"Ya da bir iki steyşınla birkaç sefer yapılabilir. Ama onlar bu işi bir seferde bitirmek isterlerdi. İçinde ölü adamlar olan bir odaya tekrar gelmek istemezlerdi. Bir kamyonları vardı ve içlerinden biri onu kullandı, bir diğeri Kenny'nin steyşınını aldı."

"O steyşını satamazsın" dedi. "Parçalarını bile. Pası çıkartacak olsan arabayı bir arada tutacak başka bir şey kalmaz."

"Belki ekstra yere ihtiyaçları vardı. Belki getirdikleri kamyon ya da minibüs bütün malı alamadı ve ekstra kasaları steyşına yüklediler."

"Geriye bir şişe kaldı, onu da duvara fırlattılar."

"Bunu anlamak zor, değil mi? Düşürülmüş bir şişe değil. Biri duvara fırlatıp atmış,"

"Belki bir itişme olduysa..."

"Ama hiçbir belirti yok. Katiller senin oğlanların tepesine binmiş, tabancayla tartaklamış ve vurmuşlar. Bu bölüm kesin gibi ve bu senaryonun içine kırılmış şişeyi sokmak zor." Eğilip doğruldum. "Şişe açılmış" dedim. "Bak, boynu burada ve kapağı da mühürü de açılmış." Gözlerimi kapayıp sahneyi canlandırmaya çalıştım. "Kenny ve McCartney buradalar. Kasaları doldurdular ve çıkmadan bir içki alıyorlar. Kötü adamlar ellerinde silahla geliyor. 'Sakin ol, bir içki al' diyor Kenny ya da McCartney. Şişeyi uzatıyor, silahlı adam şişeyi alıyor ve duvara fırlatıyor."

"Neden?"

"Bilmiyorum, belki de alkol karşıtı bir gruptandı."

"Bu viski hikâyesi..." dedi ve cep matarasını çıkarıp bir yudum aldı. "Açık bir şişe bulamazlardı. Bütün kasalar mühürlüydü. İçki içmek için bir kasayı kırmaları gerekiyordu, bunu da yapmazlardı."

Cesetlere döndüm. John Kelly'nin boğazmdaki yaradan fışkırmış olan kanın üstünde ufak bir cam parçası yüzüyordu. "Çocuklar öldürüldükten sonra şişe kırılmış" dedim. "Onları öldürdüler sonra bir kasa açıp viskiyi yüklerken bir iki içki içtiler. Ve şişeyi fırlattılar. Neden?"

"Belki tadını beğenmediler."

"Bazı bölgelerde açık bir içki şişesiyle otomobil kullanmak yasaktır. Ama böyle bir şeyi dert edeceklerine inanmıyordum. Nefret belirten bir

hareket değil mi? Duvara şişe fırlatmak. Ya da belki, şerefe kaldırdıktan sonra kadehini şömineye atmak gibi bir harekettir. Nedeni ne olursa olsun aptalca bir hareketti."

"O niye?"

"Çünkü parmak izleri camın üstünde çok temiz çıkar ve bu cam parçalarından birinin üstünde kullanılabilir bir parmak izi olması ihtimali çok yüksek. Tanrı bilir, bir laboratuvar uzmanı daha neler bulabilir burda." Ona döndüm. "Cinayet mahallinde herhangi bir müdahale yapmamaya dikkat etmişsin ama burayı gören tek ben olacaksam bu çaban boşa gidecek. İyi bir iş çıkarmak için gereken eğitimim ve kaynaklarım yok. Ama sanırım bunu polise bildirmek istemiyorsun,"

"İstemiyorum."

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Şimdi ne olacak? Bunları buradan kaldırmayı düşünüyor musun?"

"Eh, burada bırakamam herhalde, değil mi?"

İki cesedi kazdığımız tek mezara koyduk. Cesetleri bagaja koymadan önce ayrı ayrı iki büyük çöp torbasına sarmıştık, mezara aktardığımızda da torbaları çıkarmadık.

"Bir dua okumamız gerek" dedi Mick, mezarın yanıbaşmda tedirgin bir biçimde durarak. "Bildiğin bir dua var mı?"

Uygun bir şey düşünemedim. Andy gibi ben de sesimi çıkarmadım. Mick, "John Kennv ve Barry MacCartney. Ah, siz iyi çocuklardınız" diye başladı. "Ruhunuz şad olsun. Tanrı verir ve Tanrı alır. Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adına, amin" Mezarın üstüne doğru istavroz çıkardı, kolları iki yanma düştü ve başını iki yana salladı. "Siktirici bir dua bile bilmiyorum. Bir rahip olmalıydı, dahası doğru dürüst bir cenaze hak ediyorlardı. Ah Tanrım, daha otuz yıllık bir ömür hak ediyorlardı. Ama ne hak ettiklerini düşünmek boşuna çünkü görüp görecekleri bu. Yerin dibinde bir çukur ve üstünde kafalarını sallayan üç adam. Zavallı piçler, hadi gömelim de bitirelim bu işi."

Çukuru doldurmak kazmaktan çok daha az zaman aldı. Yine de bir süre oldu. Yalnızca tek bir küreğimiz vardı ve kazarken yaptığımız gibi sırayla doldurduk. Bitirdiğimizde fazladan toprak

kalmıştı. Mick alet kulübesinden aldığı el arabasına doldurdu ve yüz metre kadar öteye, meyve bahçesinin derinliklerine boşalttı. El arabasını ve küreği alet kulübesine koydu, mezara bir kere daha bakmak için geri geldi.

"Beş yüz metre öteden görülebilir, değil mi? Eh, buraya O'Gara'dan başka kimse gelmez, onun da gördüğü ilk mezar olmayacak. İyi adamdır, O'Gara. Başını ne zaman öte yana çevirmesi gerektiğini bilir" dedi.

Çiftlik evinin mutfağında ışık hâlâ yanıyordu. Termosu çalkaladım ve durulama tepsisinde bıraktım. Mick açılmamış bira kutularını geri koydu ve matarasını Jameson şişesinden doldurdu. Sonra hepimiz Cadillac'a bindik ve evlerimize dönmek üzere yola koyulduk.

Çiftlikten ayrıldığımızda hâlâ karanlıktı ve gelişe göre çok daha az trafik vardı. Üstelik bagajda, bizi hız haddine bağlı tutacak cesetler de yoktu. Yine de Andy aşın sürat yapmadı. Bir müddet sonra gözlerimi kapadım. Uyumadım, yalnızca düşüncelerimle başbaşa kaldım. Gözlerimi açtığımda George Washington Köprüsü'ndevdik ve doğuda, gökyüzü aydınlanmaktaydı.

Yani beyaz bir gece geçirmiştim, uzun bir süreden beri ilk defa. Bazen Mick'le birlikte, Grogan'da bütün gece otururuz. Kapıyı kilitler, masamızın üstündeki hariç bütün ışıkları kapatır, sessizlik çökünceye ve güneş doğuncaya kadar birbirimize hikâyeler anlatırız. Arada sırada, geceye, beyaz önlükleri Mick'inki gibi kana bulanmış bir sürü adamla birlikte St. Bernard'da, Kasaplar'm Ayini'yle son veririz.

Köprüden West Side Drive'a çıkarken, Mick, "Tam zamanı, biliyor musun, St. Bernard'daki Ayin'in" dedi.

"Aklımdan geçenleri okudun" dedim. "Ama yorgunum, bu sefer gelmeveyim."

"Ben de yorgunum ama bu sabah buna ihtiyacım olduğunu hissediyorum. Bir rahipleri olmalıydı."

"Kenny ve McCartney'in."

"Evet. Birinin bütün ailesi Belfast'ta. Bilmeleri gereken tek şey, bir karambol olduğu ve öldüğü, zavallı çocuk. John Kenny'nin annesi zaten hayatta değil ama bir kızkardeşi yok muydu Andy?"

"İki kızkardeş" dedi Andy. "Biri evli diğeri rahibe."

"Tanrı'yla evli" dedi Mick. Saygının nerede bittiğini, alaycılığın nerede başladığını her zaman anlayamıvordum. Onun da anladığından emin değildim.

Andy bizi Grogan'da bıraktı. Mick, Cadillac'ı garaja koymasını söyledi. "St. Bernard'a taksiyle giderim" dedi. "Ya da yürürüm. Yeterince zamanım var."

Burke saatler önce kapatmıştı. Mick, çelik akordeon kepenklerden sonra, arkadaki kapının kilidini de açtı. İçerde ışıklar kapalıydı, yerler silinirken ayakaltmda olmasın diye iskemleler masaların üstüne ters çevrilmişti.

Mick'in büro olarak kullandığı arka odaya geçtik. Kocaman Mosler kasanın yuvarlak kilidini çevirdi ve bir demet kâğıt para çıkardı. "Sana iş vermek istiyorum" dedi.

"Bana iş mi vermek istiyorsun?"

"Detektiflik işi. Yaptığın iş bu değil mi? Birisi seni tutuyor, sen de bir araştırma yapıyorsun."

"Yaptığım iş bu" diye onayladım.

"Bunu kimin yaptığını öğrenmek istiyorum."

Bunun üzerinde düşünmüştüm, "Anlık bir şey de olmuş olabilir" dedim. "Yandaki odada biri iki genci ve kolaylıkla alabileceği bir sürü içki

şişesi görüyor. Ne kadar demiştin?"

"Elli ya da altmış kasa."

"Eh, kaç para eder bu? Bir kasada on iki şişe var, bir şişe kaç para? On dolar diyelim, yaklaşık bu kadar mı?"

Gözleri gülümsedi. "Sen içkiyi bıraktığından beri yaratığın fiyatını artırdılar."

"Hâlâ iflas etmediklerine şaşıyorum."

"Sensiz işi yürütmek zor tabii ama idare ediyorlar. Bir kasası ikivüz dolar diyelim."

Hesapladım. "On bin dolar" dedim. "Yuvarlak hesap. Çalmak için yeterli."

"Tabii ki yeterli. En başta biz niye çaldık zannediyorsun? Her ne kadar bizim birilerini öldürmemiz gerekmedi."

"Eğer tesadüfen orada olan birisi değilse" diye devam ettim, "o zaman ya birisi McCartney 'le Kenny'yi takip etti ya da depoyu gözetliyorlardı ve birilerinin gelip açmasını beklediler. Ama bütün bunlar ne anlama gelebilir ki?"

Masasının üstünde açılmamış bir viski şişesi vardı. Açtı ve bir birdak arandı, sonra şişeden bir fırt aldı.

"Bilmem gerekiyor" dedi.

"Ve benim öğrenmemi istiyorsun."

"Evet. Bu senin işin. Kesinlikle benim becerebileceğim bir şey değil."

"Yani neler olduğunu ve kimin yaptığını öğreneceğim?"

"Evet."

"Öğrendiklerimi sana aktaracağım?"

"Lafı nereye getirmek istiyorsun, dostum?"

"Eh, bir ölüm fermanı imzalamış olacağım değil mi?"

"Ah" dedi.

"Tabii, polise devretmeyi planlamıyorsan,"

"Hayır" dedi. "Hayır, bunun polislik bir iş olduğunu düşünmüyorum."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

Bir elini şişenin üstüne koydu ve orada tuttu. "O çocuklara ne yaptıklarını gördün" dedi. "Yalnızca kurşunlama değil dayak da var. Bunun bedelini ödemeleri adaleti yerine getirir."

"Kaba adalet, kendi ellerinle dağıtmaya kalkıştığında.

"Çoğu zaten kaba adalet değil mi?"

Buna inanıp inanmadığımdan emin değildim. "Benim sorunum senin yapacakların değil. Benim sorunum bunun bir parçası olmak."

"Ah" dedi. "Bunu anlayabilirim."

"Ne yapacağın seni ilgilendirir" dedim, "başka bir çözüm önermekte de zorlanırdım doğrusu. Polislere gidemezsin ve başım öte tarafa çeviremeyecek kadar yaşamışlığın var."

"Doğama aykırı olurdu" diye tasdik etti.

"Bazen başını öte tarafa çevirmek çok zor olur" dedim. "Çekip gitmek ve işi polislere bırakmak da. Benzer durumları ben de yaşadım."

"Yaşadığını biliyorum."

"Doğru olanı yapıp yapmadığımdan emin değilim ama en azından şimdiye kadar vicdanen rahat olduğumu biliyorum. Dolayısıyla, sana eline silahını alma diyemem, özellikle senin durumunda olsaydım aynı şeyi yapacaksam. Ama bu senin durumun, benim değil ve senin silahına hedef gösteren ben olmak istemiyorum. "

Bunu biraz düşündü, başını yavaşça salladı. "Ne demek istediğini anlayabiliyorum" dedi.

"Dostluğun benim için önemli" dedim, "ve onun uğruna, kendime prensip edindiğim ne varsa, gözardı edebilirim. Ama bu durumun bunu gerektirdiğini düşünmüyorum.

Eli tekrar şişeye gitti, bu sefer uzun bir yudum aldı. "Bir şey demiştin" dedi. "İçgüdüsel davranan birkaç adam. Kendi depoları olan ve beklenmedik bir anda kısa yoldan para yapma şansı elde eden birkaç genç."

"Kesinlikle bir ihtimal bu."

"Sen işin bu yanını incelesen" dedi sakin bir sesle. "Diyelim her zaman yaptığın şeyleri yapsan, sorular sorsan, notlar alsan ve bu ihtimalin gerçek olup olmadığına karar verecek kadar bilgi edinsen."

"Anlayamadım."

Duvara doğru gitti ve orada asılı olan, elle renklendirilmiş gravürlerden birini incelemeye başladı. İki takım gravürü vardı: Annesinin doğum yeri olan İrlanda'nın Mayo yöresinden üç manzara ile babasının doğum yeri olan güney Fransa'dan üç ayrı gravür.

Yüzünü dönmeden, "Bir düşmanım olduğuna inanıyorum" dedi.

"Bir düşman mı?"

"Evet. Kim olduğunu ve ne istediğini bilmediğim bir düşman."

"Bunun onun işi olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Evet. Bu oğlanları depoya kadar takip ettiğine ya da onlardan önce gidip pusuya yattığına inanıyorum. Asıl meselenin viski çalmak olmadığına, onun asıl amacının on bin dolarlık viski çalmaktan çok daha önemli olarak, kan dökmek olduğuna inanıyorum."

"Daha önce de bir şeyler olmuş olmalı" diye tahminde bulundum.

"Tamam" dedi. "Tabii yalnızca benim hayalgiicümün ürünü değilse. Belki de bir koca karıya dönüştüm, dolapların içinde, yatağın altında iskeletler arıyorum. Ya böyle ya da bir düşmanım ve bir casusum var."

New York eyaleti tarafından verilmiş bir ruhsatım vardı artık. Bir zaman önce, avukat bir dostum, bilmem kaçıncı defa bir ruhsatım olsaydı bana daha fazla iş verebileceğini söylediğinde aldım. Son zamanlarda çoğunlukla avukatlar için çalışıyorum.

Ama her zaman bir ruhsatım yoktu ve yalnızca hukuk adamlarına çalışıyor da değildim. Bir keresinde müşterim bir pezevenkti, bir başka sefer bir uyuşturucu satıcısı için çalışmıştım.

Onlar için çalışabilivorsam Ballou için neden çalışamayayım? Arkadaşım olabilecek kadar iyiyse, bütün bir gece birlikte sabahlayabiliyorsak, neden müşterim olamıyordu?

"Yeri nasıl bulacağımı söylemelisin" dedim.

"Nereyi?"

"EZ Depo'vu."

"Şimdi oradaydık."

"Tünelden çıktıktan sonra yola dikkat etmedim. Tarif etmen gerek. Bir de anahtar vermelisin."

"Ne zaman gitmek istiyorsun? Andy seni götürür."

"Ben tek başıma giderim" dedim. "Yalnızca nasıl gideceğimi anlat."

Defterime yazdı. Bir deste kâğıt para çıkardı, kaşlarını kaldırarak bana baktı, paralarını cebine koymasını söyledim.

Bunun iş olduğunu söyledi, başkaları gibi o da bir müşteriydi ve para ödemek istiyordu. Büyük ihtimalle hiçbir yere varmayan sorular soracağım birkaç saat harcayacağımı söyledim. îş

bittiğinde, yapabileceğimin tümünü yaptığımı düşündüğümde ona öğrendiklerimi anlatır ve bana kaç para borçlu olduğunu söylerdim.

"Müşterilerin sana avans olarak bir şey ödemiyorlar mı? Elbette ödüyorlar. Al şu bin doları. Al, Tamı aşkına! Yapmak istemediğin hiçbir şeyi yapmaya zorunlu kılmaz bu seni."

Bunu biliyordum. Para, beni dostluktan daha fazla zorunlu nasıl kılabilirdi? "Bana avans vermen gerekmez" dedim. "Büyük ihtimalle bunun hepsini kazanmayacağım."

"Avukatım her telefonu açışında bu kadarını kazanıyor. Al şunu, cebine koy. Kazanmadığın kısmını her zâman geri verebilirsin."

Kâğıt paraları cüzdanıma koydum, tartışmak boşunaydı. Yıllar önce Vince Mahaffey adında yaşlı bir polis, birisi para verdiğinde ne yapmam gerektiğini söylemişti bana. "Al" demişti, "teşekkür et ve cebine koy. Başında şapkan varsa hafifçe selam da verebilirsin."

'Teşekkür ederim" dedim.

"Benim sana teşekkür etmem gerek. Birinin seni oraya götürmesini istemediğinden emin misin?"

"Eminim."

"Ya da otomobilimi vereyim, kendin kullan."

"Ben giderim."

"Anlaşılan en iyisi seni yalnız bırakmak ha? Bir şeye ihtiyacın olursa söyle bari."

"Söylerim."

"Ya da bir şeyler öğrenirsen. Ya da öğrenilecek bir şey olmadığına karar verirsen."

"Her iki türlü de" dedim, "bir iki günden daha uzun sürmez."

"Ne kadar gerekiyorsa. Parayı aldığına memnun oldum."

"Eh, çok ısrar ettin."

"Ah, senle ben bir çift aptalız" dedi. "Parayı hiç tartışmadan almalıydın. Ben ise, senin reddini kabul etmeliydim. Ama bunu nasıl yapabilirim?" Gözlerini gözlerime dikti. "Ya piç kurusunun biri sen işi bitirmeden beni gebertirse? O zaman ne olacak? Sana borçlu ölmekten nefret ederim."

Öğleye doğru uyandım. Saat birde Avis'ten bir otomobil kiralamış, EZ Depo'ya doğru yola koyulmuştum. Öğleden sonrayı orada geçirdim. İlk başta çekimser davranan sonra çenesi düşen idareci Leon Kramer'le konuştum.

Elaine, apartmanımızın birkaç blok batısında bir depoda bir oda kiralıyor, dükkânına koymadığı, resim ve antikaları orada saklıyor. Ama New Jersey'deki, EZ Depo'nun sistemi farklı, çok daha serbestti. Bizim depoyu her ziyaretimizde, giriş ve çıkışlarda imza vermemiz gerekir. Oysa gece bekçisi olmayan, yirmi dört saat giriş yapılabilen EZ Depo'nun benzer bir güvenlik sistemi uygulaması çok zor. Kramer'in masasının üstündeki bir tabelada depolanan malların

sahibinin sorumluluğunda olduğu yazıyordu. Kramer de görüşmemizin ilk beş dakikasında bunu üç kere tekrarlamıştı.

Dolayısıyla giriş ve çıkışların herhangi bir kaydı yoktu. Tek güvenlik sistemi ise depo sahiplerinin kapılarına astığı asma kilitti.

"Gece gündüz, istedikleri saatte girebilmek istiyorlar buraya" dedi Kramer. "Kaymbiradarleri bir şeyler depolamak istediğinde, onun adını

giriş yapabilirlerin listesine kaydettirip ettirmediklerini düşünmek zorunda değiller. Her girdiklerinde imza verip, göğüslerine bir kart takıp bir sürü form doldurmak zorunda değiller. Burada güvenlikten çok kolaylığa öncelik tanıyoruz. Hiç kimse bizden değerli mücevherlerini saklamak için bir yer kiralamıyor. Önemli ya da değerli şeyler bankanızdaki kasaya gider. Bizim buraya ise ya annenizin eski yemek takımı ya da bakımevine yerleştirdiğiniz babanızın çelik dolapları. Yani mümkün olsaydı tavanarasma atacağınız her şey."

"Ya da evin içinde bulundurmak istemediğiniz şeyler" diye ekledim.

"Bak, bunu bilemem" dedi, "ve bilmek de istemem. Bütün bilmek istediğim verdiğiniz çekin karşılığının olması."

"Bir insanın deposu, onun şatosudur."

Başını salladı. "Bir farkla ki, şatoda yaşayabilirsiniz ama burada mümkün değil. Başka bir sürü şey yapabilirsiniz. Depo diyoruz ama yalnızca depo değil. Şu tabelayı görüyor musunuz, Kiralık Odalar? Sağladığımız bu: Evinizde ya da apartman dairenizde eksik olan bir oda. Garajlarında yer olmadığı için buraya teknelerini, tekne kızaklarını ya da motorlarını depolayanlar var. Başkaları var, burayı iş tezgâhları gibi kullanıyorlar, aletlerini, kasalarını buraya kuruyorlar, ya da otomobillerinin tamirini burada yapıyorlar. Tek yapamayacağın şey buraya yerleşip yaşamak. Bu benim kuralım değil, ya eyaletin ya da şehrin, her kiminse. Oturmak yok. Bunu denemek isteyenler de yok değil ha!"

Ona kartvizitimi göstermiş ve malları kaybolmuş depo kiracılarından biri için çalıştığımı söylemiştim.

Müşterimin, hırsızlığın kendi adamlarından birinin işi olmadığını kesinleştirmeden önce polisi karıştırmak istemediğini ekledim. Büyük ihtimalle öyle biridir, dedi Kramer. Anahtarı olan biri, patronunun sessiz ortağı olmaya karar vermiştir.

Oradan ayrıldığımda elimde, binanın, John Kenny ve Barry McCartnev'nin vurulduğu tarafındaki kiracıların listesi vardı. Belki birileri bir şeyler duymuş olabilir diye açıklamıştım isteğimi Kramer'e. O da ya

benden kurtulmak için ya da artık dost olduğumuz için vermişti listeyi. Ballou'nun odasının, resmi olarak Queens'de, Middle Village'de oturan J. D. Reilly adında birine kiralanmış olduğunu fark ettim.Yolun karşısında bir dinef da bir sandviç ve kızarmış patates yedim, bir iki soru sordum, sonra EZ Depo'ya döndüm, Mick'in anahtarını kullanıp cinayet mahallini bir kere daha inceledim. Bir gece önce duyduğum bütün kokuları daha hafif de olsa hâlâ alabiliyordum.

Bir süpürgeyle faraş getirmiştim, kırılmış camları topladım bir kesekâğıdma boşalttım. Cam parçalarından birinde büyük ihtimalle bir parmak izi vardı ama ne işe yarardı ki? Vardıysa ve ben bulsam bile ne işime yarardı? Tek bir iz bile bir suçluyu kıskıvrak yakalatabilir ama hiç yoktan bir suçlu yaratamaz. Bunu yapabilmek için tam takım parmak izi ve federal kayıtlara resmi giriş yapabilmek gerekir. Bir cam parçasının üstündeki tek bir parmak izi, araştırma açısından tamamen işe yaramazdı ve ancak gözaltında tutulan bir şüpheli aleyhine dava açılırsa kullanılabilirdi.

O zaman bile işe yaramazdı. Cinayet mahalli tanınmayacak biçimde değiştirilmiş, cinayetler rapor edilmemiş, cesetler kaçırılmış ve yeri belli olmayan bir mezara gömülmüştü. Elimde tuttuğum yalnızca bir şişenin parçalandığına dair bir delildi. Buna cinayet diyebilecek insanlar tanıyordum ama şişeyi kıranı bulmak için parmak izi araştırması yapacak birini tanımıyordum.

Kapının eşiğinde durdum, trafiğin sesini dinledim, sonra çelik kepengi tamamen aşağıya indirdim. Şimdi bir şey duymuyordum ama bunun ne kanıtladığını da bilmiyordum, trafiğin sesi zaten çok yüksek değildi.

Benim merak ettiğim silah sesleriydi. Katillerin silahlarını ateşlemeden önce kepengi indirdiklerini varsayıyordum ama yine de oda sese karşı tamamen yalıtılmış olamazdı.

Tabii, susturucu kullanmış da olabilirlerdi. Eğer öyleyse bu, beklenmedik bir kazanç fırsatı karşısında önceden planlanmadan işlenen bir cinayet ihtimalini azaltıyordu. Ortalıkta silahlı dolaşan bir iki sosyopat olabilirdi, düşündüğünüzden çok daha fazla sayıda insan evlerinden asla silahsız çıkmazlar.

Ancak, kim yanında daimi olarak susturucu taşır9 Benim hiç böyle bir tanıdığım olmadı.

Kepengi kaldırdım, dışarı çıktım, etrafa bakındım. Altı oda ötede, adamın biri Plymouth Voyager'm bagajından karton kutular çıkarıp odasına depoluyordu. Haki şort ve boyundan askılı yeşil bir bluz giymiş bir kadın araca dayanmış adamın çalışmasını seyrediyordu. Aracın radyosu açıktı ama o sesi kadar alçaktı ki ancak müzik olduğunu duyabiliyor, ne çaldığını çıkartamıyordum.

Binanın bu yanında benim Ford'umdan başka tek araç onlarınkiydi.

Katillerin büyük ihtimalle susturucu kullanmadıklarına karar verdim. Herhalde etrafta silah seslerini duyacak hiç kimse yoktu. Zaten bir iki yüksek ses ne kadar dikkat çekebilirdi ki? Çelik kepengin inik durumunda, silah sesleri kolayca çekiç sesine benzetilebilir, birilerinin bir tamirat yaptığı ya da tahta bir kasa kırdığı düşünülebilirdi. Burası Red Hook'ta sefil bir mahalle değil, temiz görünümlü bir banliyöydü. Silah sesi işitmeyi beklemezdiniz ya da bir kamyonun fren patlamasında kendinizi yere atmazdınız.

Yine de neden öldürüldüler?

"İsim ve adresler" dedi TJ ve kaşlarını çattı. "Bunlar öldürülen vatandaşların vuruldukları yerin yanında kiralayan vatandaşlar mı?"

"Depo şirketinin kayıtlarına göre."

"İki vatandaşı vuracak kadar kötü olan birinin, bir depo kiralarken gerçek adını vereceğini mi sanıyorsun?"

"Herhalde vermez" dedim. "Ancak bundan daha tuhaf şeyler de olmuştur. Birkaç ay önce, banka soyan bir adam vezneye verdiği notu kendi çeklerinin birinin arkasına yazmış."

"Aptallık insanın kemiklerine işliyor sanki."

"Öyle gibi" dedim. "Ancak, bizim katillerden biri sahte bir ad kullanmışsa bu bize yardımcı olur. Listemizdeki adlardan birinin sahte olduğunu anlarsak..."

"Yani biz iki şeyden birini arıyoruz. Ya poliste kavdı olan ya da hiç var olmayan birini."

"İkisi de özellikle bir şey kanıtlamaz" dedim. "Ama bize bir başlangıç noktası verir."

Başını salladı ve klavyenin başına oturup tuşlarla ve fareyle oynamaya başladı. Bilgisayarı ona Noel'de almıştım, aynı zamanda onu ve makineyi Northwestern'deki eski odama yerleştirmiştim. Elaine'le birlikte oturmaya başlayınca caddenin karşısındaki otel odamı bırakmamış, büro ve sandık odası olarak kullanmak ya da yalnız kalmak istediğimde gidip pencere kenarında derin düşüncelere dalmak üzere tutmuştum.

TJ'yi Kırk ikinci Cadde'de, Deuce'a çeki düzen verilmeden çok önce tanımıştım. Kısa zamanda kendini benim asistanlığıma atamıştı. Yalnızca sokaklarda yetişmenin getirdiği zekâ kıvraklığına değil aynı zamanda çok yararlı bir tür yaratıcılığa da sahipti. Elaine, Dokuzuncu Cadde'de dükkânını açtığında orada vakit geçirmeye, Elaine olmadığı zamanlar onun yerine durmaya başladı ve böylelikle perakende satışlarda da yetenekli olduğunu gördük. Eski odama geçmeden önce nerede yaşadığım bilmiyorum, ona vılaşmak için yalnızca bir çağrı numarası vardı ama daima yatacak bir yer bulduğundan eminim. Sokaklarda canlı kalmak için bir sürü yetenek geliştirirsiniz. Daha doğrusu geliştirseniz iyi olur.

O zamandan beri bilgisayarla ilgili beceriler de edinmişti. Ben Macworld dergisini, anlayabileceğim bir dilde yazılmış bir şeyler bulabilmeye çalışarak karıştırırken o da tuşlarla bir şeyler yazdı, kaşlarını çattı, ıslık çaldı ve verdiğim bir parça kâğıda birtakım notlar aldı. Bir saat içinde, Leon Kramer'in verdiği adların hepsinin yaşayan insanlara ait olduğunu saptadı ve ikisi dışında tümü için telefon numaraları buldu.

"Bütün bilgilerin doğru olduğu anlamına gelmez bu" diye uyardı. "Biri bir oda kiralarken gerçek bir ad ve adres verebilir ama başka bir insana ait ad ve adres olabilir bu."

"Uzak bir ihtimal" dedim.

"Bütün hikâye uzak bir ihtimal. Ben depomdayım, senin deponda bütün o içki kasaları gözüme çarpıyor ve tesadüfe bak ki cebimde silahım ve yan tarafta park edilmiş kamyonum var."

"İlk bölüm mümkün. Oradasın ve viskiyi görüyorsun. Ama beni neden vuruyorsun?"

"Eh, belki ben şişeleri kamyonuma yüklerken sen tembel tembel seyretmek istemezsin dive."

"Neden beklemiyorsun?"

"Daha sonra gelmek için mi diyorsun?"

"Neden olmasın? Benim bir steyşın vagonum var, birkaç kasadan daha fazlasını alamam. Geri kalanı, sen daha sonra bir kamyon ve ağır kasaları taşımaya yardım edecek biriyle geldiğinde orada olacak. Hatta kimselere yakalanmamak için gece yapabilirsin bunu."

"Daha sonra gelirsen asma kilitle uğraşman gerekir."

"Ne olacak? Çekiçle kolaylıkla kırabilirsin. Bir asma kilit kırmak mı, iki adamı ortadan kaldırmak mı daha zor zannediyorsun?"

Parmaklarıyla kâğıdın üstüne vurdu. "Bununla zaman kaybediyoruz gibi geliyor bana."

"Listedekilerden biri bir şeyler görmüş ya da duymuş değilse."

"Bu çok uzak bir ihtimal."

"Hayattaki çoğu şey uzak ihtimal."

Listedeki adlara ve numaralara baktı ve başını salladı. "Anlaşılan bir iki telefon etmem gerekecek."

"Ben ederim."

"Havır, ben ederim. Çoğu Jersey'de. Sen ararsan telefon faturana yazılır, ben ararsam bedavaya gelir."

Bir iki yıl önce liseli iki bilgisayar hacker"mm yeteneklerini kullanmış, onlar da teşekkür olarak özellikle talep etmediğim bir armağan vermişlerdi. Telefon idaresinin labirentli bilgisayar sistemini bir iki kurcalamadan sonra öyle bir ayarlamışlardı ki, bütün şehir dışı telefon görüşmelerimi bedava yapabiliyordum. Bu ayarlamalarını olduğu gibi bırakmakla teknik olarak hırsızlığa ortak oluyordum ama pek bir vicdan rahatsızlığı duyduğum söylenemez. Hangi telefon şirketini dolandırdığımın bile farkında değildim, üstelik durumu düzeltmek istesem nasıl yapabileceğimi de bilmiyordum.

Bedava telefon servisi, otel odasıyla birlikte TJ'ye geçmişti. Bilgisayarın modemi için ikinci bir hat almıştı, böylelikle hem konuşabiliyor hem de tuşlayabilivordu.

Gelecek buydu herhalde. Ben eski moda bir adamım ve değişemeyecek kadar yaşlı olduğumu düşünerek tuhaf bir huzur duyuyorum. Bütün bildiğim kapıları çalmak ve birkaç soru sormak.

"Brooks Brothers aksanını kullan" dedim.

"Ah, öyle mi dersin Dink? Bense afrası tafrası yerinde biri gibi konuşmayı düşünüyordum," Gözlerini yuvarladı, "Sizi temin ederim ki bayım, aksanıma ne sokaklar ne de Afrika girecektir."

"Böyle konuştuğun zaman çok hoşuma gidiyor" de

dim. "Bir köpeğin arka ayakları üstünde yürümesini seyretmek gibi."

"Bu iltifat mı yoksa hakaret mi?"

"Herhalde ikisinden de biraz" dedim. "Ancak bir şey var, Jersey'li insanlarla konuştuğunu unutma. Çok açık ve net konuşursan seni anlamayabilirler."

Elaine'le yemeğe, sonra da bir sinemaya gittik. Ona neler yaptığımı anlattım. "TJ'in bir şeyler öğreneceğini sanmıyorum" dedim. "Büyük

ihtimalle öteki kiracılar olay sırasında etrafta değildiler. Olsalar bile bir şeyler görmüş ya da duymuş olmalarına şaşardım."

"Bundan sonra nasıl devam edeceksin?"

"Herhalde parasına geri vereceğim. En azından aldığı kadarını. Para işin en önemsiz kısmı. Korktuğunu düşünüyorum."

"Mick mi? Onun herhangi bir şeyden korktuğuna inanmak çok zor."

"Sert adamlar çoğu zaman korku içindedir" dedim. Özellikle bundan dolayı o kadar sert olmaya çalışırlar, En azından endişeli olduğunu söyleyebilirim, yeterli nedeni de var. Birileri iki adamını bilinmeyen bir nedenle infaz etti. Kimseyi öldermeleri gerekmiyordu."

"Mick'e bir mesaj mı yolluyorlardı?"

"Öyleye benziyor."

"Neler olduğunu anlamadığına göre, pek de açık bir mesaj değil. Bundan sonra ne olacak?"

"Bilmiyorum" dedim. "Bana fazla bir şey anlatmadı, ben de sormadım. Belki biriyle sidik yarıştırıyor. Belki durumun düzelmesi için biraz itiş kakış olacak."

"Yani gansterlerin bölge hâkimiyeti için çatışması mı? Öyle bir şey mi?"

"Ona benzer bir şey."

"Bu senin kavgan değil."

"Hayır, benim kavgam değil."

"Bu işe karışmayacaksın, değil mi?"

Başımı salladım. "O benim arkadaşım" dedim. "Sen geçmiş hayatlardan, kozmik bağlardan konuşuyorsun bunlara ne kadar inandığımı

bilmiyorum ama tamamen de silip atamıyorum. Mick'le çok derin bir bağım olduğunu hissediyorum. Bu çok açık benim için."

"Ama yaşantılarınız farklı."

"Tamamen. O bir suçlu. Yani işi bu. Ben de pek cennetlik sayılmam ama temelde kanunun iki zıt uçundayız." Bir an bunu düşündüm. "Tabii kanun iki ucu olan bir şeyse, ki bundan emin değilim. Geçen ay Ray Gruliow'a yaptığım iş bir müşterisinin temize çıkması içindi, oysa herifin suçlu olduğunu adım gibi biliyordum. Dolayısıyla o işte görevim adaletin yerini bulmamasını sağlamaktı. Polisken de hatırlamadığım kadar yalan ifade verdim. Ama yalnızca haklı yere suçlanan adamların aleyhine şahitlik yaptım, yalan yere de olsa. Asla masum bir insanı tuzağa

düşürmedim ya da hapise gitmesine yardımcı olmadım. Yine de yalan bir şahit adaletin hangi ucunda yer alır?"

"Derin düşünceler bunlar."

"Evet, ben de yaşlı bir filozofum. Ama sorduğun sorunun cevabı, hayır, Mick'in problemine bulaşmayacağım. Bunun içinden kendi başına çıkmak zorunda. Büyük ihtimalle de her ne ise çıkacaktır."

"Umarım" dedi Elaine. "Senin işin içinde olmadığına memnunum."

Bunlar Perşembe günü konuşuldu. Eve döndüğümüzde TJ'den bir mesaj vardı ama geç olmuştu ve ancak ertesi sabah aradım. Listedeki daha önce elde edemediği iki numara dahil herkese ulaşabilmişti.

"Bilgisayar sana dünyanın en uzun kollarını veriyor" dedi. "Plastik Adam gibisin, istediğine uzanıp dokunur hatta ceplerini bile yoklayabilirsin. Ama cepleri boşsa senin ne işine yarar ki?"

Gerçekten de bana vereceği hiçbir bilgi yoktu. Listemizdeki tek bir kişi o belli günde EZ Depo'ya bir ziyarette bulunmuştu, o da bırakın şüpheli bir şey, aklında kalabilecek hiçbir şeyi ne işitmiş ne de görmüştü. Kasalar yüklenen bir kamyonet vardıysa da o görmemişti. Silahlar patlamışsa ya da herhangi yüksek sesler çıkmışsa da o işitmemişti.

Grogan'dan Mick'i aradım ve beni araması için mesaj bıraktım. Öteki numaralarım denedim ama kimse cevaplamadı. Şehirde birkaç dairesi var, uyumak ya da tek başına içmek istediği zamanlar gittiği. Bir keresinde bunlardan birine gitmiştim, Inwood'da savaş sonrası yapılmış bir binada, hiçbir özelliği olmayan tek yatak odalı bir daire: Minimal düzeyde döşenmiş, dolapta bir çift değişmelik giysi, tavşan kulak antenli ufak bir televizyon, mutfaktaki rafta birkaç şişe Jameson. Ve tabii ki kapı zilinde bir başkasının adı.

O numaraları neden denediğimi bilmiyorum. Onu bulamamaktan dolayı pek de endişelenmedim. Ona söyleyeceğim tek şey anlatacak fazla bir şey olmadığıydı. Bunun da pek aciliyeti yoktu doğrusu. Bekleyebilirdi.

İçkiyi bırakıp AA toplantılarına gitmeye başladığımda bir sürü insandan içkiden uzak kalabilmenin çeşitli yollarını dinledim. Sonunda bunun belli bir kuralı olmadığını öğrendim, yani hayat gibi, önerilerin istediğiniz kadarını uygulayabilirsiniz.

İlk başlarda barlardan uzak durdum ama Mick'le dost olduktan sonra arada sırada onunla birlikte, barında uzun geceler geçirir oldum. Cola ya da kahve içip onun on iki yıllık İrlanda viskilerini götürmesini izliyordum. Bu genellikle önerilmez, en azından ben kesinlikle önermem ama şimdiye dek benim için tehlikeli ya da uygunsuz olduğunu hissetmedim.

Bazı durumlarda geleneksellеşmiş kuralları uyguladım, diğerlerinde gözardı ettim. Programın On İki Basamağı'na dikkat ettim ama özellikle son yıllarda bilincimin en ön sıralarını işgal ettiklerini de söyleyemem. Hiçbir zaman da, dua ve meditasyon konularında iyi olmadım.

Ancak asla dışına çıkmadığım iki kural var. Gün be gün elimi o ilk içkiden uzak tutuyorum. Ve bunca vıl sonra bile hâlâ toplantılara gidiyorum.

Bir zamanlar gittiğim kadar sık gitmiyorum. İlk başlarda neredeyse toplantılarda yaşıyordum. Bazen, bu kadar çok sık gitmekle, belki de ihtiyacı olan bir başkasının sandalyesini işgal ettiğimi düşündüğüm olmuştur. Jim

Faber'e sormuştum sponsorum olmasını istemeden öncedert etmememi söylemişti.

Bugünlerde, haftada tek bir toplantıya gittiğim çok ender. Genellikle iki ya da üç toplantı sıkıştırmaya çalışıyorum. En düzenli olarak katıldığım, hafta sonu şehir dışma çıkmamışsak kesinlikle ordayımdırana grubumun Cuma geceleri yapılan basamak toplantısıdır. Evden üç blok ötede, Dokuzuncu ile Altmcı'da, St. Paul'da toplanıyoruz. İçki içtiğim günlerde o kilisede mum yakar, yardım kutusuna ruhsal sus parası atardım. Şimdi, bodrum katında katlanan bir iskemlede oturuyor, plastik bir bardaktan adak kahvesi içiyor ve sepete bir dolar atıyorum.

İlk günlerde, toplantılarda dinlediklerime inanmakta zorluk çekerdim. Hikâyelerin kendileri yeterince olağanüstüydü ama beni asıl dehşete düşüren insanların en mahrem sırlarını bir oda dolusu yabancıya anlatmakta ne kadar gönüllü olduğuydu. Birkaç ay sonra kendimin de bir o kadar gönüllü olduğunu görmek daha da şaşırtıcıydı. Bu çarpıcı açıksözlülüğe zaman içinde alıştım ama bir an durup düşündüğümde hâlâ etkiliyor beni, üstelik hikâyeleri dinlemekten hâlâ hoşlanıyorum.

Toplantıdan sonra kahve içmek için Flame'de Jim Faber'le buluştum. Bunca senedir benim sponsorluğumu yapıyor ve hâlâ her Pazar gecesi birbirimize yemek sözümüz var. Arada sırada ikimizden biri iptal etmek zorunda kalmıştır ama yeterince sık buluşup mahalledeki Çin lokantalarından birine gidiyor çorbadan başlayıp son fallı kurabiyelere kadar kesintisiz sohbet ediyoruz. Bugünlerde benim problemlerim kadar onunkileri de konuşabiliyoruz. Evliliği inişli çıkışlı devam ediyor, birkaç yıl önce de matbaa işleri neredeyse dibe vuruyordu. Kendi dertlerimiz bittiğinde de çözülmeyi bekleyen dünya sorunları daima vardır.

Kahvemizi içtik, hesapları ayrı ayrı ödedik. "Hadi" dedi, "evine kadar sana eşlik edeyim,"

"Evin önünden geçeceğim ama eve gitmiyorum" dedim. "Bir yere uğramam gerek, sen oraya gitmek istemezsin."

"Tahminime göre içkili bir yer."

"Grogan'm Ban. Ballou için bir günlük bir iş yaptım. Uğrayıp ona ne öğrendiğimi anlatmalıyım."

"Daha önce bahsettiğin şey bu mu?"

Toplantıda zaman zaman sınır çizmekte zorlandığımı anlatmıştım gruba. Herhangi bir ayrıntı vermeden elimdeki işten bahsediyordum aslında.

"Doğru olanı yapmak zor" dedim Jim'e, "doğru olanın ne olduğunu bilmiyorsan."

"Dinci fanatiklerin en büyük avantajları bu" dedi. "Onlar her zaman biliyorlar."

"Benden çok öndeler."

"Benden de" dedi. "Aradaki mesafe de giderek açılıyor. Her yıl emin olmadığım bir iki şey daha ortaya çıkıyor. Çok yönde uzanan belirsizlik duygusunun bir erkeğin gerçek olgunluğunun bir işareti olduğuna karar verdim."

"O halde ben büyüyor olmalıyım" dedim. "Zamanı da gelmişti. Pazar gecesi buluşuyor muyuz?"

Buluşabileceğimizi söyledi. Elli Yedinci'nin köşesinde el sıkıştık, iyi geceler dedik ve ben karşıya geçerken o da sağa döndü. İçgüdüsel olarak Pare Vendöme'un girişine doğru yürüdüm, bir an durdum, sonra az kaldı girecektim. Yorgundum, Ballou'yu arayıp söyleyeceklerimi telefonda da söyleyebilirdim.

Bunun yerine ilk planıma sadık kaldım, binamı pas geçip Dokuzuncu Cadde'ye yöneldim. Üç blok yürüdüm, Elaine'nin dükkânını geçtim, sonra karşıya, Dokuzuncu'un batı tarafına geçip bir blok daha yürüdüm. Elli üçüncü Sokak'ta tam kaldırımdan iniyordum ki, siyah saçları kafatasma yapışmışçasma taranmış, iriyarı bir adam tam önümde bitiverdi ve suratıma bir tabanca dayadı.

İlk tepkim içimden kendime lanet okumak oldu. Nereden çıkmıştı bu adam ve nasıl olur da yaklaşmasını hiç fark edememiştim? Bu günlerde suç eylemleri düşük sayıda ve sokaklar çok daha güvenli ama vine de dikkat etmeniz gerekir. Bütün hayatım boyunca dikkat etmişimdir ben, şimdi aklım neredeydi?

"Scudder" dedi.

Adımı işitince kendimi daha iyi hissettim. En azından rastgele seçilmiş bir kurban değildim. Bu güven vericiydi ama içine düştüğüm durumda olumlu bir gelişme sayılmazdı.

"Bu taraftan" dedi silahıyla işaret ederek. Yan sokağın karanlıklarına doğru yürüdük. Önümden yürüdü ve silahı yüzüme doğru tutmaya devam etti. Bu arada hep arkamda olan adam hâlâ arkamdaydı. Henüz ona dönüp bakamamıştım ama varlığını hissediyor ve bira tütün karışımı nefesini koklayabiliyordum.

"Jersey'de dopolara burnunu sokmaktan vazgeçmelisin" dedi silahlısı.

"Tamam."

"Ha?"

"Tamam dedim. Benim işi bırakmamı istiyorsunuz, ben de bırakmak istiyorum. Sorun yok."

"Ukalalık mı ediyorsun?"

"Canlı kalmaya çalışıyorum" dedim. "Hepimizi bir başağrısmdan da kurtarmaya. Özellikle kendimi. Hiçbir sonuca ulaşmayan bir iş aldım ve adama kendisine başka birini bulmasını söylemek için gidiyordum. Ben evli bir adamım, çocuk değilim artık ve bela istemiyorum."

Burun delikleri büyüdü, kaşları birleşti, "Senin zor bir müşteri olduğunu söylemişlerdi" dedi.

"Yıllar önce. Benim yaşıma gelince bak bakalım ne kadar zor olabiliyorsun."

"Bütün olayı unutmaya razı mısın? Jersey, içki kasaları, iki İrlandalı delikanlı?'

"Hangi İrlandalı delikanlılar?"

Yüzüme baktı.

"Bak" dedim. "Unutuldu bile."

Bana uzun uzun baktı ve yüzünde hayal kırıklığı okudum. "Pekâlâ" dedi. "Anlaşılan söylenilenden daha kolaysın ama ben yine de yapmam gerekeni yapmalıyım." Bunun ne demek olduğunu tahmin edebiliyordum ve arkamdaki adam kollarımı sıkıca tutunca haklı olduğumu anladım. Önümdeki, tabancasını beline sıkıştırdı ve sağ elini yumruk yaptı.

"Bunu yapmak zorunda değilsin" dedim.

"Kesin bir biçimde ikna olman için diyelim."

Tam bel hizasında sıkı bir vuruştu. Karın kaslarımı sıkıp darbenin acısını biraz hafifletebilmiştim ama ta omuzdan gelen güçlü bir vuruştu.

"Kusura bakma" dedi. "Birkaç tane daha, tamam mı?"

Lanet olsun. Birkaç tane daha yemek istemiyordum. Harekete geçmeden önce yapacağım hamleyi aklımda canlandırdım. Karşımdaki yumruğunu ikinci vuruşa hazırlanmak için geri çekti, ayağımı biraz oynattım ve var gücümle, kollarımı tutan hergelenin ayağına bastım. Kemiklerin kıtırdadığını hissettim. Can havliyle bağırdı ve beni bıraktı. Öne adım attım ve öteki lanet herifin yanağına bir yumruk indirdim.

Anlaşılan rakibi karşılık verince dövüşmekten pek hoşlanmıyordu. Geri çekildi ve eli belindeki silahına gitti. Üzerine yürüdüm, sağımla vurur gibi yaptım ve bütün gücümü sol yumruğumda toplayıp göğüs kafesinin tam sağ alt tarafını hedefledim.

Hedefimi vurdum ve sonucunu da gördüm. Karaciğerlerine aldıkları tek bir darbe yüzünden yıkılan ve yıkıldıkları yerde kalan boksörler görmüştüm. Onlar kadar sert vurmuyordum ama acıyı hafifletecek

eldivenler de giyiyor değildim. Dizlerinden kesilmiş gibi kaldırıma yığıldı, inleyerek karnını tuttu ve yuvarlandı.

Tabanca da kaldırıma düştü. Hızla aldım ve ayağını ezdiğim ikinci adam tam üstüme atlayacakken ona doğru döndüm. Silahı görünce aniden durdu.

"Defol" dedim. "Haydi, kımıldan, defol git buradan."

Yüzü gölgedeydi ve ifadesini göremiyordum. Yüzüme bakarak olasılıkları tarttı, parmağımın tetikte gerildiğini hissettim. Belki bunu fark etti, belki bu kararını etkiledi. Geriye, daha da karanlığa çekildi, köşeyi hızla dönerek gözden uzaklaştı. Biraz topallıyordu ama yine de hızlıydı.

Spor ayakkabı giymiş olduğunu fark ettim, bendevse normal deri ayakkabılar vardı. Bunun tersi olsaydı kollarından kurtulamayabilirdim.

Ötekisi, saçları kafasına plasterlenmiş olan, hâlâ yerde inlemekteydi. Silahı ona çevirdim. Yüzüme doğrulttuğunda şimdi elimde durduğundan çok daha büyük görünmüştü. Silahı belime sıkıştırırken midemdeki ağrıyı hissettim. Yarın sabah on misli kötü olacaktı.

Bana vurmak zorunda değildi lanet herif!

Kan beynime sıçradı, yerdeki adama baktım, göz göze geldik. Kafasına bir tekme atmak için ayağımı geri çektim. Lanet kafasına bir tekme.

Sonra kendimi tuttum. Tekmelemedim.

Hatam oldu.

"Ona bu işi bıraktığımı söylediğimde" dedim, "gerçeği söylüyordum. Doğru olmasaydı da söylerdim çünkü suratıma dayanmış bir silaha karşı çıkmanın hiçbir anlamı olmadığına inanırım ama bu sefer onu kandırmaya çalışmıyordum. Çoktan bu işle ilgili yapabileceklerimi yaptığıma karar vermiştim ve beni sıkıştırdıklarında, bunu bildirmek için sana geliyordum."

Ben içeri girdiğimde barın arkasında Burke'le sohbet ediyordu. Yüzümden bir şeyler olduğunu anlamış olmalı ki ben bir şey söylemeden bardan çıktı ve beni arka taraftaki bürosuna doğru yöneltti. Yeşil deri koltuğa oturmamı işaret etti ama ben oturmadım, o da ayakta kaldı. Ben konuştum, o dinledi.

"Zamanımı ve senin paranı boş yere harcamakta olduğuma çoktan karar vermiştim zaten" dedim. "Adamlarını öldürüp viskini çalanların tamamen şans eseri orada bulundukları ve içgüdüleriyle hareket etmiş oldukları ihtimalini kesin bir biçimde ortadan kaldıramıyorum. Ama bu ihtimali destekleyecek herhangi bir şey de bulamadım. Öteki uçtan araştırmak konusunda da içim rahat değil. Bu senin iş ilişkilerine burnumu sokmak demek, ki bunu da pek yapmak istemiyorum."

"Yapacağını söylediklerini yaptın."

"Sanırım, her ne kadar bütün öğrendiğim, öğrenilecek bir şey olmadığı oldu. Derken o iki palyaço bir silahla karşıma dikildiler ve o anda, çoktan vardığım sonucu teyit etmiş oldular. Eğer onlar bir paketin parçasıysa, o zaman nehrin öte yakasında olanlara tesadüf ya da şansızlık diyemeyiz. Bir düşmanın var, dostum. Kenny ve McCartney bu yüzden öldürüldüler."

"Ah, ben hep biliyordum zaten" dedi. "Ama emin olmak istedim."

"Eh, ben karşıma dikildikleri anda emin oldum. İşin benim için bittiğini söyledim, sanırım bana inandılar da."

"Ama it yine de vurdu sana."

"Özür dileyerek" dedim. "Ama yumruğunu savurmasını engellemedi bu. Dolayısıyla özrü özre de benzemedi."

"Ama yumruktan kaçmadın."

"Pek seçeneğim yoktu. Ancak, bir yumruktan fazlasına da dayanamazdım."

"Onlara neler yapabileceğini gösterdin. Keşke orada olup seni izleseydim."

"Keşke orada olup bana yardım etseydin" dedim. "Bu tür pislik için çok yaşlıyım artık."

"Miden nasıl dostum?"

"Bir kere daha vurmasına izin versevdim olacağı kadar kötü değil. Biliyor musun çok şanslıydım. Tam ayağına vuramasaydım kollarımı kurtaramazdım. Yalnızca onları sinirlendirmekle kalacaktım, o zaman neler olurdu?" Omuzlarımı silktim. "İşin muhasebesini yapar

S"k karşı koymak herhalde bir hataydı. Lanet herifin silahı vardı bir kere. Üstelik katil olduklarını biliyorum. En azından katiller için çalışıyorlar. Tanrı aşkına, Kenny ve McCartney'ye neler olduğunu gördüm."

"Onları gömmemize vardım ettin."

"Dolayısıyla bu ikiliyi kızdırmak demek daha fazla dayak yemek ya da yumruk yerine kurşun yemek demekti. Ama bu kadar düşünmeye vaktim yoktu. Bütün yapabildiğim tepki göstermekti. Söylediğim gibi şanslıydım."

"Görmek için para bile verirdim."

"Fazla para etmezdi, anlattığımdan daha kısa sürdü. İtiraf etmem gerek ki adrenalin insanı uçuruyor. Birinin topallayarak uzaklaşmasını, ötekinin yerde inleyerek yuvarlanmasını seyrederken Süpermen'in büyük ağabeyi gibi hissettim kendimi."

"Bunu hak ettin."

"Şöyle şeyler geçti aklımdan: Lanet herifler cehenneme kadar yolunuz var. Az önce bu olayla işim bitmişti, hiçbir ilişkim kalmamıştı ama artık öyle değil! Tekrar işin peşindeyim." Derin bir nefes aldım. "Ama adrenalin yavaşça çekildiğinde artık aynı duygular içinde olmadığımı fark ettim. Başıma gelenler hiçbir şeyi değiştirmedi."

"Hayır."

"Yarım blok yürüdüm ve bir lamba direğine tutunarak kustum. İçkiyi bıraktığımdan beri hiç sokakta kusmamıştım. Bu da hayli zaman önceydi."

"Miden haricinde nasıl hissediyorsun?"

"İvivim."

"Şimdi bir içki çok iyi gelirdi ama istemezsin değil mi?"

"Bu gece değil."

"Seninkiler hiç özel durumlarda istisna kabul etmiyorlar mı? Böyle bir gecede bir adam nasıl senden bir içki esirgeyebilir?"

"Başkasının ne yaptığı önemli değil" dedim. "Bana izin verecek tek kişi benim."

"Sen de vermiyorsun."

"Varsayalım ki mideme yumruk yiyince içki içebileceğime karar verdim. Böyle bir durumda ne olurdu sence?"

Sırıttı. "Sürekli sızlayan bir miden olurdu."

"Olurdu çünkü kesinlikle sürekli yumruklatırdım kendimi. Mick, içki bana yardımcı olamaz. Tek yapacağı şey zarar vermek olur,"

"Ah, biliyorum bütün bunları."

"Zaten c^nım da çekmiyor. Tek istediğim sana paranın bir kısmını iade etmek ve eve gidip sıcak bir banyoya girmek."

"Sonuncusu iyi bir fikir. Sıcaklık acıyı alır ve sabahı biraz daha kolaylaştırır. Ama senden para almayacağım."

"Bir otomobil kiralamam gerekti" dedim. "Bir de öğleden soma çalıştım. TJ de telefon ve bilgisayarda bir iki saat sörf yaptı. Bana verdiğin binliğin yarısını hak ettiğimi düşünüyorum."

"Dayak yedin" dedi. "Kurşunlanma riski de aldın. Tanrı aşkına dostum, lanet olası para sende kalsın."

"Israr edebilirdim" dedim Elaine'e. "Ama bir gece için yeterince yorulmuştum. Para cebimde kaldı, bu durumda bir taksiye binme lüksünü kullandım. Böyle güzel bir gecede bu kadar kısa bir mesafe için taksiye binmek tuhaf geldi ama daha fazla idmana ihtiyacım olmadığını düşündüm."

"Hem onlarla bir daha karşılaşmak da istemedin."

"Bunu hiç düşünmedim" dedim. "Ama belki bilinçaltmdaydı. Özellikle onlarla karşılaşmak değil de sokakların birdenbire hiç de güvenli olmadığı."

Ona bir şeyler söylemeyi planlamamıştım, en azından gelir gelmez. Ama daireye girdiğimde, bana bir bakmış ve hemen bir şeylerin yolunda olmadığını anlamıştı.

"Yani Mick için çalışman bitti" dedi.

"En azından bitmişti. Filmlerde, bir detektifi iş üzerinde tutmanın en iyi yolu onu korkutmaya çalışmaktır ama gerçek hayatta bu böyle işlemez. En azından bu sefer. Mick parayı iade etmeme izin vermedi ama beni vazgeçirmeye de çalışmadı. İşi alırken yapacağımı söylediğim şeyi yaptığımı biliyor."

"Onlar da bunu biliyorlar mı, tatlım?"

"O iki goril mi? Onlara söyledim ve bana inandıklarını sanıyorum. Beni yumruklamak, yaptığı anlaşmanın bir parçasıydı. Dolayısıyla en iyi vuruşunu yapmaya çalıştı ama bu bana inanmadığım göstermez."

"Ya şimdi?"

"Sence fikrini değiştirdi mi?"

"Ona göre seni korkuttuğu için sen işten vazgeçiyordun."

"Bu kısmen doğru. Daha doğrusu, zaten vermiş olduğum bir kararı pekiştirdi."

"Ama sonra sen karşılık verdin" dedi Elaine. "Kazandın da."

"Şanslıydım."

"Her neyse, sen sonuca bak. Biri topallayarak uzaklaştı, ötekini yerde acıyla kıvrandırdm. Komik olan ne?"

"'Acıyla kıvrandırdm.'"

"Karaciğerini tutarak yerlerde yuvarlanmak mı? Bu bana acıyla kıvranmak gibi geliyor."

"Sanırım haklısın."

"Demek istediğim, seni korkutamadıkları. Her ne kadar biraz ürkmüşsündür herhalde."

"Olay sırasında değil. Olayın o kadar içindesin ki ürkmek için zaman yok. Daha sonra Elli Üçüncü Sokak'ta yürürken şu Broadcast News filmindeki adam gibi terliyordum."

"Hangi... Ah, Albert Brooks. Evet, komik bir filmdi o."

"Sonra tabii, durup kustum. Hem de bir centilmen olduğum için, yolun kenarındaki oluğa. Dolayısıyla sanırım her şey bittikten sonra, korkulacak hiçbir şey kalmadığı zaman korku duydum. Ama şüphen olmasın, heriflerin önünde Bay Soğukkanlı'ydim."

"Kahramanım benim" dedi. "Bebeğim, sonraki halini görmediler değil mi? Titremeleri, dökülen terleri. Tek gördükleri, Bay Soğukkanlı."

"Tekrar ortaya çıkacaklarından mı endişeleniyorsun?"

"Eh, sen endişelenmiyor musun?"

"Hiç ihtimal yok diyemem. Ama neden çıksınlar ki? Jersey'e koşturmadığımı ya da Grogan'da vakit geçirmediğimi görecekler. Bu gece gittim oraya ama bütün bu olay tamamen bitene kadar bir daha gitmeyeceğim."

"Ödeşmek isteyeceklerini düşünmüyor musun?"

"Belki. Onlar profesyonel ama bazen profesyoneller bile işleriyle egolarını karıştırabilirler. Birkaç hafta gözlerimi açık tutacağım ve kuytu köşelerden uzak duracağım."

"Bu daima iyi bir fikirdir."

"Bir de ne yapacağım biliyor musun? Bir silah taşayacağım."

"Şunu mu?"

Sehpanın üzerine koymuştum. Elime aldım ve ağırlığını tarttım. Altı bölmesinin beşi dolu .38 kalibrelik bir Smith'di.

"Buna çok benzer bir tane taşımıştım" dedim. "Görevdeyken. Daima düşündüğünden daha ağırdır, bu küçük şey bile. İki santimlik namlusu var, benimki dört santimdi."

"Eskiden bana geldiğin zaman" dedi, "ilk yaptığın şey silahını çıkartıp bir kenara koymaktı."

"Benim hatırladığım kadarıyla ilk yaptığım şey seni öpmekti."

"O zaman ikinci yaptığın silahını çıkartmaktı. Bir tören gibiydi."

"Öyle mi?"

"Hi hı. Belki de bana güvendiğini göstermenin bir yoluydu."

"Belki."

İlk tanıştığımızda evli bir polistim, o da tatlı, masum, genç bir telekızdı. Yüzyıllar önce. Başka bir hayatta, iki başka hayatta.

"Birkaç yıl önce kötü adamların, özellikle uyuşturucu satıcılarının polislerden daha fazla silahı olduğunu fark ettiler" dedim. "O zaman polislerin elindekileri alıp hepsine dokuzluk verdiler. Dokuz milimetrelik otomatikler. Elimdekinden daha fazla kurşun alan ve daha güçlü. Ama şimdilik bunun benim ihtiyacımı rahatlıkla karşılayacağını düşünüyorum."

"Umarım hiç kullanmak zorunda kalmazsın ama evet, bence de yanında bir silah olması kötü bir fikir değil. Peki, buna iznin var mı?"

"Taşıma iznim var. Bu silah kayıtlı değil, ya da kayıtlıysa, benim adıma değil. Dolayısıyla bunu taşımam yasalara uygun değil ama şimdilik bunu dert etmeyeceğim."

"O zaman ben de dert etmeyeceğim."

"Kullanmak zorunda kalırsam, kayıtlı olmaması en son düşüneceğim şey olacak. Hem, bildirmek istemeyeceğim bir durum olursa silahın kayıtlı olmaması daha ivi olur."

"Yani birini vursan ve bunu bildirmek istemezsen, öyle mi?"

"Bunun gibi bir şey." Silahı sehpaya koydum ve esnedim. "Şimdi yapmak istediğim dosdoğru yatağa gitmek" dedim. "Ama önce sıcak bir banyoda oturacağım bir süre. Sabahleyin bunu yaptığıma çok memnun olacağım."

Banyoda uyuklamadım ama çok yaklaştım. Su soğuyana kadar içinde kaldım. Havluyla kurulandım sonra yatak odasına gittim. Oda loştu ve ikimizin de sevdiği bir John pizzarelli albümü çalıyordu. Elaine yatağın kenarında durmuş yüzünde bir tebessümle bana bakıyordu. Yanıma geldi ve belimdeki havluyu aldı.

"Aklından bir şeyler geçiyor galiba" dedim.

"İşte, bir detektifle evlenince böyle oluyor. Gözünden hiçbir şey kaçmıyor. Şimdi sen şöyle yatağın ortasına sırt üstü uzansan ve gözlerini kapasan."

"Uyuya kalırım."

"Göreceğiz."

Daha sonra: "Belki de hayat gücünü hissetmek arzusu. Ya da yalnızca senin o iki gorili altetmenden uyarıldım. Ama güzeldi, değil mi? Hiçbir tarafın da acımadı çünkü hiçbir kasını kullanmak zorunda kalmadın. Yani biri hariç.

Seni öyle çok seviyorum ki yaşlı avı. Birilerinin senin canını acıtmak istemeleri beni deli ediyor, onların peşine düşmek, öldürmek istiyorum. Ama ne çare ki ben yalnızca bir kadınım ve geleneksel kadın rolünün dışına çıkamıyorum, yani yaraları sarmak ve acıları dindirmek. Özellikle acıları dindirmek.

Tek yapmak istediğin uyumak, biliyorum zavallı ayım benim. Bu deli kadın da seni bırakmıyor. Peki, uyu bakalım sevgilim. Tatlı rüyalar. Seni seviyorum."

Olağanüstü canlı rüyalar gördüğümü hissederek ama ne olduklarını hatırlayamayarak uyandım. Duş yaptım, tıraş oldum ve mutfağa gittim. Elaine yoga dersine gittiğini ve kahvenin hazır olduğunu bildirdiği bir not bırakmıştı. Kendime bir fincan kahve koydum ve oturma odasında, pencerenin kenarında içtim.

Karnım yediğim yumruktan beklenildiği gibi acıyordu ve morarmıştı. Yarın daha kötü olacaktı, sonra iyileşmeye başlayacaktı.

İki elim de biraz sert ve ezikti: Adamın kafasının kenarına sürterek geçen bir sağ, bir de tam hedefini bulan bir sol yumruk sallamıştım. Vücudumun çeşitli yerlerinde de ağrılar sızılar vardı: Kollarımda, omuzlarımda, baldırımda ve sırtımda. Sık sık kullanmadığım bir sürü kasımı kullanmamın bir bedeli vardı. Daima vardır.

Bir iki aspirin aldım ve ezberimden bir telefon numarası çevirdim. "Dün gece az kalsın seni arayacaktım" dedim Jim Faber'e. Birbirimizden ayrıldıktan sonra olanları anlattım.

"Arayabilirdin" dedi.

"Düşündüm. Ama epey geçti. Elaine olmasaydı tereddüt etmezdim. Yalnız kalmamam gereken bir zamandı. Ama Elaine oradaydı ve toparladım kendimi."

"Evde içki bulundurmuyorsun."

"Hayır. Zaten canım içki istemedi."

"Yine de bir sokak kavgasından hemen sonra bir bara gitmek..."

"Eşikte durdum" dedim. "İyi olduğuma karar verdim. Vermem gereken bir mesaj vardı, verdim ve oyalanmadan eve döndüm."

"Şimdi nasıl hissediyorsun?"

"Yaşlı."

"Gerçekten mi? Kendini yaşlı bir arslan gibi hissedeceğini düşünürdüm. Dövdüğün adamlar kaç yaşındaydı?"

"Onları dövdüğümü söyleyemem. Yalnızca şaşırttım ve şansım yaver gitti. Kaç yaşında mı? Bilmiyorum. Otuz beş diyelim."

"Çocukmuşlar."

"Pek sayılmaz."

"Yine de iyi hissediyor olmalısın Matt. İki genç adamı kıç üstü oturtuyorsun. Şansın azıcık yardım etmiş olsa da..."

"Azıcıktan daha fazla."

"Yine de kitaplara galibiyet diye geçer bu."

Biraz daha konuştuk, Pazar yemeğimiz için Coliseum'un karşısındaki vejetaryen Çin lokantasını önerdi. "Orada yemeveli aylar oldu" dedi, "Canım da fena halde o meşhur yılan balığı yemeğini çekiyor."

"Kapandı."

"Gerçekten mi? Ne zaman?"

"Bilmiyorum ama geçen hafta bir zaman vitrinlerinde 'Restoran kapalı. Başka bir yere gidin. Teşekkürler.' yazısı vardı. "İkinci Dil" olarak İngilizce derslerinde öğretildiği gibi yazılmamış olsa da mesaj açık seçik."

"Elaine yıkılmış olmalı."

"Teselli edilemez bir durumda. Chinatown'da bir tane daha vejetaryen yer bulduk, orada birkaç tane açıldı şimdi ama Elli Sekizinci'deki en sevdiğiydi, üstelik çok yakındı. Hayatında kapanmaz bir boşluk bırakacak."

"Benimkinde de ufak bir boşluk bırakacak. Soya fasulyesinden yapılmış yılan balığını başka nerde bulacağım? Gerçek yılan balığından hoşlanmam, yalnızca sahtesi olmalı."

"Chinatown'daki yeni yeri denemek ister misin?"

"Eh, ölmeden önce o yılan balığı yemeğini bir kere daha yemek isterim ama orası da çok

uzak."

"Menüde yılan balığı olup olmadığından bile emin değilim. O yemeği yapan bildiğim tek yer Elli Sekizinci'dekiydi."

"Yani ta Chinatown'a boşu boşuna gidebiliriz. Bence risk almaya değmez. Mahallemizde yeterince Çin lokantası var,

"Seç bir tane."

"Hımm" dedi. "Bir süredir nereye gitmiyoruz? Şu Sekizinci ile Elli Üçüncü'deki yere ne dersin? Hangisini diyorum, anladın mı? Kuzeydoğu köşesinde, aslında tam köşede değil, bir iki kapı aşağıda."

"Arıladım. Bilmemne Panda. Altın demek istiyorum ama tam değil."

"Pandalar genellikle siyah beyazdır."

"Teşekkür ederim! Haklısın, uzun zamandır gitmedik. Hatırladığım kadar yemekleri de gayet iyiydi."

"Bütün Çin'ler iyidir. Altı buçuk?"

"Mükemmel."

"Bu arada sokak kavgalarından uzak duracaksın umarım. Barlardan da."

"Anlaştık."

Eski Centre Sokağı polis merkezinden bir blok ötede, Centre Market Place'te silah satan bir dükkân vardır. Ezelden beri oradadırlar ve çeşitli polis giyim aksesuarı ve eğitim kılavuzlarının yanı sıra çok geniş bir silah çeşidine sahiptir. Oraya bir omuzluk almaya gittim. Hazır oradayken, Smith'in içindeki beş kurşunun aynısından bir kutu kurşun aldım. Herkes silah için omuz askılığı alabilir ama kurşunlar için ruhsat göstermem gerekiyordu. Ruhsatım vardı, gösterdim ve kayıt defterini imzaladım.

Kevlar yelekler de satıyorlardı ama benim zaten bir tane vardı. Hatta evden çıkarken giymiştim bile.

Nemlilik oranının ortalamanın hayli üstünde olduğunu düşünürsek kurşun geçirmez yelek giymek için çok uygun bir hava değildi. Böyle bir günde cekete ihtiyacım yoktu ama ben yine de lacivert blazerimi giyiyordum. Küçük Smith'i kemerime sıkıştırmıştım. Onu ve omuzluğu saklamak için cekete ihtiyacım vardı.

Paketledikleri kurşunlar ve omuzluk kolumun altında, bir şeyler yiyecek bir yer arandım. Bir dizi Çin lokantalarını geçip, kendimi Mulberry Sokağı'nda, Little Italy'den geri kalan iki buçukluk blokta buldum. Luna'nın arka bahçesinde oturup kırmızı istiridye soslu makarna ısmarladım. Onlar yemeğimi hazırlarken ben kendimi erkekler tuvaletine kilitledim. Ceketimi

çıkardım, omuzluğu taktım, askıların ayarlarını yaptım, soma tabancayı belimden çıkarıp yerine koydum. Aynada baktım, omuzluğun kabarıklığı odanın ta öbür tarafından fark edilir büyüklükteydi. Ancak tabancayı belimde taşımaktan kesinlikle daha rahattı.

Masama dönerken mahalledeki olmasa da salondaki herkes sanki silahlı olduğumun farkındaydı gibi hissediyordum.

Yemeğimi yedim ve eve döndüm.

TJ aradığında Notre Dame'm, Miami'yi tepelemesini izliyordum. Blazerimi bir iskemlenin arkasına koymuş silahlı omuzluğumla oturmaktaydım. Ceketimi giydim ve evimin karşısındaki Sabah Yıldızı'ıa gittim.

Genellikle pencere kenarındaki masalardan birinde otururuz. Ben içeri girdiğimde o oturmuş, kamışla portakal suyu içiyordu. Pencereden uzak, mutfağa vakm bir masaya geçirdim ve girişi görebileceğim biçimde oturdum.

TJ bütün bunları bir yorum yapmadan izledi. Ben kahve ısmarladıktan sonra, "Her şeyi du5'dum. En bıçkın adamım bir takım kıçları tekmeleyip adlar almış."

"Benim yaşımda biri için kıçları tekmeleyip bir takım adlar unutmuş desen daha doğru olur. Ne duydun ve nerede duydun?"

"Ne duyduğumu zaten söyledim. Nerden duyduğumu tahmin ediyorsun? Elaine'nin dükkânmdavdım. Ah, sen sokakta mı duyduğumu sanıyorsun? Hayır ama namın yürüsün istiyorsan, yaptıklarını etrafa yaymaktan mutluluk duvarım."

"Sakın bana iyilik yapayım deme!"

"Pek şık giyinmişsin. Nereye gidiyoruz Owen?"

"Bir yere gittiğimizi bilmiyordum."

"Elaine, senin New Jersey'deki araştırmayla işin

kalmadığını söyledi ama ben onu rahatlatmak için böyİe bir şey söylediğini düşünüyordum."

"Böyle bir şey yapmam. Dün geceki olaydan önce işi bitirmeye karar vermiştim, olay yalnızca kararımı pekiştirmeye yaradı."

"Madem çalışmıyoruz, bu kıyafetle buraya yalnızca kahve içmek için mi geldin?" Başını eğdi, göğsümün yanındaki şişkinliğe bakarak, "Bu düşündüğüm şey mi?" dedi.

"Nerden bilebilirim?"

"Ne düşündüğümü mü nerden bilebilirsin? Ama bal gibi biliyorsun, ben de biliyorum çünkü Elaine aldığın tedbirleri anlattı. O heriften aldığın alet mi o?"

"Ta kendisi. Fark etmek pek zor değil anlaşılan?"

"Özellikle dikkat etmezsen çok belli olmuyor. Ama sürekli taşıvacaksan, şişkinlik yapmaması için ceketini bir terziye düzelttirmen gerekebilir."

"Eskiden gece gündüz taşırdım" dedim. "Görevdeyken de izindeyken de. Teşkilatın böyle bir kuralı vardı. Hâlâ yazılı mı merak ediyorum. Yıllar boyunca, görev dışında içip içip kendilerini ve birbirlerini vuran polis sayısına bakıp o kuralı değiştirmeleri gerekebilir. "

"Kural olsa da olmasa da polisler vine de silah taşımazlar mı?"

"Herhalde taşırlar. Yıllarca Long Island'da yaşadım, silah taşıma zorunluluğu yalnızca beş bölge dahilindeydi ama ben yine de sürekli taşırdım. Tabii bir de New York polisinin bu beş bölge içinde yaşaması gerektiğine dair bir kural vardı ama bunu sıyırmanın daima bir yolu bulunurdu."

Portakal suyunun son damlasını da kamışıyla üfürûettikten sonra, "Portakal suyunu ilk kim düşünmüş bilmiyorum ama bir dahi olmalı" dedi.

"O kadar lezzetli ki yararlı bir şey olduğundan şüphe ediyor insan. Ama yararlı tabii, ya da yalan mı söylüyorlar dersin Brian?"

"Bildiğim kadarıyla doğru söylüyorlar."

"İnancımı tazeledin" dedi. "Hatırlıyor musun, bir kere sana sokaktan bir silah almıştım? Satıcı onu bana bir kangurunun içinde vermişti, ben de sana aynen o kanguruyla vermiştim."

"Evet, hatırlıyorum. Mavi bir kanguruydu."

"Maviydi ya. Doğru hatırlıyorsam, kişiliksiz bir renkti."

"Sen öyle diyorsan öyledir."

"Hâlâ sende mi?"

Pankreas kanserinden ölmekte olan bir arkadaşım için almıştım silahı. Sonunda dayanamayacak bir duruma gelirse işi çabuk bitirmek için istemişti. Sonunda gerçekten çok acısı oldu ama ölene kadar bir türlü dayanmanın yolunu buldu. Silahı kullanmak zorunda kalmadı.

Silaha ne oldu bilmiyorum. Herhalde ona verdiğim şekilde, kangurunun içinde, dolabının bir çekmecesinde duruyordur. Herhalde birileri eşyalarını toplarken bulmuştur, sonra ne yaptılar hiçbir fikrim yoktu.

"Onlardan bulmak zor değil" diye devam etti TJ. "Şu Koreli'leri bilirsin, küçük dükkânları ve dükkânlarının önünde de küçük tezgâhları var. Güneş gözlükleri ve beyzbol kasketleri satıyorlar. Hepsinde kanguru var. On on beş papele, birkaç dolar daha verirsen deri alırsın. Şu omuz askılığına kaç para ödedin?"

"On beş dolardan daha fazla."

"Kanguru ceketinin çizgisini bozmaz. Hatta ceket bile giymen gerekmez."

"Büyük ihtimalle silahı kullanmam da gerekmeyecek" dedim. "Ama gerekirse bir de fermuarla uğraşmak istemem."

"Yani sen şimdi diyorsun ki, Hızlı Tetik Mc Graw böyle yapmaz."

"Aynen."

"Bir sürü herif fermuarı açık bırakıyor. Fiyakalı oluyor öyle."

"Spor ayakkabının bağlarını bağlamamak gibi."

"Onun gibi bir şey. Ama kanguruna avağm takılıp düşmezsin. Durum gerginleşti mi elini içine daldırır çıkartırsın." Gözlerini devirdi. "Ama ben burada durmuş boşu boşuna nefes tüketiyorum Beth çünkü sen hiçbir zaman bir kanguru almayacaksın değil mi?"

"Sanmıyorum" dedim. "Anlaşılan ben kangurucu bir tip değilim. "

Döndüm ve biraz daha futbol izledim, oyunu pek de takip etmeden, reklamlarda kanal değiştirip durdum. Saat altıya doğru TV'yi kapadım ve Elaine'in dükkânına doğru yürüdüm. Vitrinin üstündeki tabelada ELAINE MARDELL yazıyordu, dükkânın içi de sahibinin iyi bir yansımasıydı: El işleri, antikalar, eskicilerden kurtardığı resimler ve kendi keşfi olan birkaç günümüz sanatçısının yağlıboya tablo ve çizimleri. Onda bir sanatçı gözü vardı ve hemen silahı gördü.

"Ooo" dedi. "Bu benim düşündüğüm şey mi? Yoksa yalnızca beni görmekten kaynaklanan mutluluk mu?"

"İkisi de."

Ceketin düğmelerini açmak için uzandı. "Böyle daha az belli oluyor" dedi.

"İyice açılıp tamamen görünene kadar tabii."

"Ah, sahi bunu düşünmemiştim."

"TJ kanguru için ısrar etti."

"Tam senin stilin."

"Ben de öyle dedim."

"Bu hoş bir sürpriz" dedi. "Ben de kapamaya hazırlanıyordum."

"Seni yemeğe çıkarabileceğimi ummuştum."

"Hımmm. Önce eve gidip yıkanmak istiyorum."

"Tahmin etmiştim."

"Elbise değişmek de istiyorum."

"Bunu da."

Yedinci Cadde'de yukarı doğru yürürken, "Zaten eve gittiğimize göre, ben evde bir şeyler pişireyim" dedi.

"Bu sıcakta mı?"

"O kadar sıcak değil. Hem gece serin olacak. Hatta yağmur bile yağabilir."

"Yağacağa benzemiyor."

"Radyo yağabileceğim söyledi. Her neyse dairemiz sıcak olmuyor zaten. Canım makarna ve salata çekti."

"Ne kadar çok restoranda bunu bulabileceğini söylesem şaşarsın."

"Hiçbiri benden daha iyi hazırlayamaz."

"Eh, madem ısrar ediyorsun" dedim. "Ama ben Armstrong ya da Paris Yeşili'ni düşünmüştüm, sonra da Village'e inip biraz müzik dinleyebilirdik."

"Ah!"

"Nihayet biraz heyecan."

"Eh, ben ise şöyle düşünmüştüm" dedi. "Evde makarna, salata, sonra video göstericide çifte matine." Çantasını işaret etti. "Michael Collins ve İngiliz Hasta. Romantizm ve Şiddet, istediğimiz sırayla."

"Evde sakin bir akşam" dedim.

"Adam heyecanını gizlemekte zorlanıyor! Evde sakin bir akşam geçirmenin neresi yanlış?"

"Hiçbir yeri."

"İki filmi de kaçırmıştık ve hep görmek istiyorduk."

"Doğru."

Binamızın lobisine gelene kadar başka bir şey konuşmadık. Sonra ben, "İkimiz de aşırı tepki veriyoruz değil mi?" dedim. "Evden çıkmamı istemiyorsun."

"Sen de o piçlerin yapmak istediğin şeyleri yapmanı engellemediğini ispat etmek istiyorsun."

"Gerçekte yapmak isteyip istemediğim de ayrı bir konu. Üstelik bu gece Cumartesi ve gideceğimiz her yer büyük ihtimalle kalabalık ve gürültülü olacak. Bu kadar inatçı bir piç kurusu olmasaydım evde sakin bir akşam geçirmek harika bir fikir olacaktı"

"Bana inatçı bir piç kurusu gibi geliniyorsun."

"Birkaç dakika önce aynen öyleydim."

"Ama düzelmeye başlıyorsun" dedi. "Peki, yemek ve filmlerin arasına bir de masaj katarsam ne dersin?"

"Önce yemek" dedim. "Sonra Michael Collins. Masaj sırasında uyuyakalırsam kaçırdığım İngiliz Hasta olsun."

"Sıkı pazarlık yapıyorsunuz bayım."

"Eh, bir Yahudi kızıyla evlendim" dedim. "Bana iyi öğretti."

Pazar sabahı aynada karın kısmıma baktım ve gökkuşağı renklerinin yarısını gördüm. Çok kötü görünmesine rağmen daha az acıyordu. Öteki ağrı ve sızılarım da epey azalmıştı.

Giyindim, kahve ve bir çörek için mutfağa gittim. Elaine kendimi nasıl hissettiğimi sordu, söyledim. "Birkaç yıl önce" dedim, "öyle bir yumruktan çok daha çabuk toparlanırdım. Her sabah ne durumda olduğumu düşünmezdim,"

"Form tutmak giderek daha zaman ve güç istiyor" dedi. "Form deyince, düşündüm ki bir saatliğine spor salonuna gitsem iyi olacak."

"Ben de neredeyse sana katılacak kadar biçare bir vaziyetteyim."

"Neden katılmıyorsun? İsteyebileceğin her tür alet ve ağırlık var, Göz banyosu yapabileceğin Spandex'li bir sürü kadın ve sonra da sızlayan kasların için jakuzi var. Ancak yüzündeki ifade gelmeyeceğini söylüyor."

"Bugün değil" dedim. "Aletleri duymak bile yeterince yordu beni. Canım ne yapmak istiyor biliyor musun? Egzersiz kadar enerjik bir şey değil ama uzun, güzel bir yürüyüş. Village'e kadar gidiş ve dönüş ya da Doksan Altıncı Sokak'a kadar gidiş geliş."

"Eh, istiyorsan yap."

"Ama yapmamam gerektiğini düşünüyorsun."

"Sıkı giyin olur mu? Yeleğini ve omuz askılığını da unutma."

"Belki bugün evde kalmalıyım."

"Neden kalmıyorsun tatlım? Evde de çok yumuşak beden hareketleri yapabilirsin. O alçaklara neden seni unutmaları için bir gün daha vermiyorsun?"

"Mantıklı bir öneri."

"Bir de okuyacak Sunday Times var. Onu yalnızca kaldırmak, yeteri kadar egzersizdir. Televizyonda da bol bol spor olmalı."

"Galiba bir çörek daha alacağım" dedim. "Enerjiye ihtiyacım olacak. "

Gazeteyi okudum ve Giants'm maçını izledim. O bitince NBC'deki JetsBills maçıyla bir yaşlılar golf turnuvası arasında kanal değiştirip durdum. Futbol maçını kimin kazandığı pek umurumda değildi. Oyunlarına bakılırsa onların da pek umurunda değildi. Golf ise ilginç bile değildi, yalnızca tuhaf bir biçimde insanı hipotize eden bir tarafı vardı.

Bana bir fincan kahve getiren Elaine üzerinde de aynı etkisi oldu. Araya bir Midas Egzostları reklamı girene kadar gözlerini ekrandan alamadı. "Ben ıiye bunu izliyordum?" dedi. "Ne zamandan beri golfle ilgileniyorum ki?"

"Bilmiyorum."

"Peki, Midas Egzostîarı'yia neden ilgileniyorum?

Bir egzost alacak olsam George Foreman'ın reklamını yaptığı markayı alırım."

"Meineke."

"Her neyse. "

"Otomobilimiz olmadığına..."

"Haklısın. Böylelikle bu tartışma burada kapanmıştır. "

Odadan çıktı, ben de golf seyretmeye devam ettim. Yarışmacılardan biri sopasını havaya kaldırmış tam sallayacakken kendimi Lisa Holtzmann'ı düşünürken buldum. Düşündüğüm şey, tam da onun dairesinde geçirilebilecek türden tembel bir öğleden sonrası olduğuydu.

Yalnızca geçici bir düşünce. Tıpkı gerçekte arzulamasam da arada sırada bir içki düşündüğüm gibi. Geçen gece aldığım o yoğun burbon kokusu anında tadını da getirmişti hafızama. Ama içmek arzusu

uyandırmamıştı. Ertesi gün kan, barut kokusuyla birlikte gene kokusunu almıştım, biraz daha hafif ama kesinlikle ordaydı. O zaman da içmek istememiştim.

Şu anda Lisa'yı da istiyor değildim ama anlaşılan içinde bulunduğum mekândan çıkmak istiyordum. Dairemizin fiziki mekânından değil, daha çok, varlığımın bulunduğu zihinsel mekândan. Lisa'nm daima böyle bir anlamı olmuştu. Bir zafer, bir zevk kaynağından çok. bir çıkış yolu olmuştu. Yaşantım ne kadar rahat olursa olsun, hayatla ne kadar uyum içinde olursam olayım daima bir ara sessizce dışarı çıkıp bir süre için saklanırdım.

Varlığımın bir parçası.

Yalnızca onu orada öyle görmek, göz göze gelmek,

Florian'm elini tutuşunu izlemek onu aklıma takmıştı. Onu görecek değildim. Onu aramayacaktım bile. Ama daha sonra Jim'le konuşabileceğim ve şimdilik daha fazla düşünmeyeceğim bir konuydu.

Bu arada golf izleyecektim.

"Hoş görünüyorsun" dedi Elaine. Uzandı ve rüzgârlığımın önüne dokundu, içerdeki silahı hissetti. "Çok hoş. Bu bollukta omuzluk hiç belli olmuyor. Fermuarı yarıya kadar kapatırsan silahı acil bir durumda çekmen de kolay olur, değil mi?"

Uygulayarak göstermek için silahı çekip tekrar yerine koydum.

"Kırmızı polo gömleğin" dedi ve en üst düğmesini açmak istedi. "Ah, anladım, içindeki yelek görünmesin diye iliklemişsin. Ama açık durursa daha iyi oluyor, hem yelek görünse ne zararı var? Ne olduğu belli değil, fanila bile olabilir."

"Polo bir gömleğin içinde mi?"

"Ya da bir dövme" dedi, "Yakışıklı görünüyorsun, Rüzgârlıkla haki pantolonunun arasında yeteri kadar tezat var, bu da üstündekileri üniformalıktan çıkarıyor."

"Memnun oldum" dedim. "Bu beni özellikle kaygılandırıyordu."

"Eh, kaygılanmalısm elbette. Ya bir kadın yaklaşıp yağını kontrol etmeni isterse? Nasıl hissedersin o zaman?"

"Buna cevap vereceğimi sanmıyorum."

"Bilge bir adamsın" dedi. "Bana bir öpücük ver.

Mmmm. İyi vakit geçir. Dikkatli ol. Jim'e sevgilerimi sövle."

Dışarı çıktım. Yağmur yağacak gibiydi, iyi de olurdu, Hava yoğun ve ağırdı, sıkı bir boşalmanın vereceği serinliğe ihtiyaç vardı. Tahminime göre birkaç gün daha bekleyecektik.

Sekizinci Cadde'ye, oradan da birkaç blok ötedeki Şanslı Panda restoranına kadar yürüdüm. Tabeladaki geleneksel siyah beyaz panda sanki piyangoda büyük ikramiyeyi kazanmış gibi sırıtıyordu.

Jim Faber benden önce gelmişti ve neredeyse bomboş olan lokantada bulmak zor değildi. Seçtiği masa benim de tercih ettiğim arka tarafta, duvar kenarındaki masalardan biriydi. Times'm magazin bölümünü okuyordu. Ben yaklaşırken kenara koydu ve ayağa kalktı.

"Ike ve Mike" dedi.

Tokalaştık. "Ne dedin?" dedim.

Eliyle beni ve sonra da kendini işaret etti. "Ike ve Mike, benzer birbirlerine. Hiç duymadın mı bu tekerlemeyi?"

"Son zamanlarda değil."

"Benden üçyaş büyük ikiz kuzenlerim vardı. Hiç onlardan bahsetmiş miydim?"

"Sanmıyorum. Adları Ike ve Mike'mıydı?"

"Tabii ki hayır. Adları Paul ve Philip'di ama Philip'e herkes Buzzy derdi. Tanrı bilir neden. Bir amcam vardı, kuzenlerin babası değil, başka bir amcam, ikizleri her gördüğünde aynı şeyi söylerdi."

" 'Merhaba çocuklar.' "

" 'Ike ve Mike, benzer birbirlerine.' Her Allah'ın se

ferinde, yani her aile toplantısında, ki onlardan da istediğinden çok vardı. Birbirlerini pek de sevmeyen bir ailenin fertleri olarak gereğinden fazlasıyla beraber olurduk. 'Ike ve Mike, benzer birbirlerine'. Onları kimbilir ne kadar sinir ederdi bu ama hiç şikâyet etmediler. Zaten bizim ailede şikâyet etmezdin. Etmemeyi öğrenirdin."

"Ağlamayı kes yoksa sana ağlaman için bir neden veririm."

"Tanrım, evet. Baban mı söylerdi bunu?"

"Hayır, asla. Ama bunu çocuklarına sürekli söyleyen bir amcam vardı. Anladığım kadarıyla yalnızca lafta da kalmıyordu."

"Ben büyürken çok duydum bunu ve bizde de lafta kalmıyordu. Her neyse, Ike ve Mike'nin acıklı hikâyesi böyle işte."

İkimiz de kırmızı polo gömleğin ve haki pantolonun üstüne bej rengi rüzgârlık giyiyorduk. "Tam ikiz sayılmayız" dedim. "Ben kurşun geçirmez bir yelek giyiyorum."

"Bana söylediğin için teşekkür ederim. Kurşunlar uçuşmaya başladığında arkana geçerim."

"Sen arkamdayken, ben de piç kurularına kurşun yağdırıyor olacağım."

"Ah, kurşun taşıyorsun hem de!"

"Bir omuzlukta" dedim ve göstermek için fermuarı yeterince indirip sonra tekrar yukarı çektim.

"Daha rahat uyuyacağım" dedi. "Silahlı ve tehlikeli bir arkadaşla yemek yediğimi bilerek. Benimle yer değişir misin?"

"Ha?"

"Hadi" dedi. "Benimle yer değiştir. Böylelikle girişi izleyebilirsin."

"Eğer birisi bir şey yapacaksa" dedim, "sokakta yapar. Burada kaygılanmam gereken tek şey mu shu pork."

Bu sözlerime güldü ama yine de masanın etrafından dolanıp yanıma geldi. Ben de omuzlarımı silkip onun boşalttığı sandalyeye oturdum. "İşte" dedi. "Bana düşeni yaptım. Herhalde ceketini çıkarmayacaksın, herkesin kemerlendiğini görmesini istemiyorsan tabii. Ne oldu?"

" 'Kurşun taşıyorum', 'kemerlenmişim.'"

"Hey, jargonu takip ediyorum. Televizyon seyrediyorum." Sırıttı. "Ben de ceketimi çıkarmıyorum ama dayanışmadan değil. Buraya geldiğim son sefer, bir sıcaklık dalgası yaşıyorduk ve içerisi dışarıdan daha sıcaktı. Bugün, tatlı bir sonbahar havası var, bunlar ise soğutucuyu sonuna kadar açmışlar. Çocukken evinizde soğutucu var mıydı?"

"Dalga mı geçiyorsun. Normal havamız olduğuna şükretmeliyim."

"Benim için de öyle" dedi. "Bir vantilatörümüz vardı, hepimiz önünde tıkış tıkış otururduk, o da üstümüze sıcak hava üflerdi."

"Ama şikâyet etmezdiniz."

"Ederdik. Sıcak şikâyet edebildiğimiz tek tük konulardan biriydi. Hah, işte adamımız. Sen sipariş vermek ister misin?"

"Menüye bakmadım bile" dedim. "Hem önce ellerimi yıkamak istiyorum. İstiyorsan ikimiz için de bir şeyler sipariş et."

Başını salladı. "Acelemiz yok" dedi ve garsona bir iki dakikaya daha ihtiyacımız olduğunu söyledi.

Erkekler tuvaletini buldum ve kullandım. Çalışanların ellerini yıkamaları gerektiğini yazan tabelalardan biri her zamanki yerindeydi. Şu anda çalışan biri olmamama rağmen ben de ellerimi yıkadım. Kâğıt havlu yerine sıcak hava üfleyen aletlerden biri vardı. Önceden fark etseydim belki de ellerimi yıkamazdım çünkü bu lanet aletler çok zaman alıyor üstelik elleriniz tamamen de kurulanmıyor. Ama ellerimi yıkamıştım, dolayısıyla ellerimi sıcak havanın altında tuttum ve birazdan bunları Jim'e nasıl anlatacağımı düşündüm.

Aynada kendime baktım ve gömlek yakamı çekiştirip üst düğmeyi iliklemeden altındaki yeleği gizlemeye çalıştım. Her ne kadar pek de görülebilecek, görüldüğü zaman da ne olduğu anlaşılabilecek bir şey değildi, Bütün bunların önemi de yoktu. Yine de yakamı tuttum ve biraz düzeltmeye çalıştım.

Silah seslerini duyduğumda bununla uğraşıyordum.

Duymayabilirdim. Sesleri çok yüksek çıkmamıştı. Ya da başka bir şeye benzetebilirdim. Bir kamyonun patlamış egzostuna ya da bir garsonun düşürdüğü tepsinin sesine.

Ama ben bir nedenden dolayı anında ne olduklarını ve ne anlama geldiklerini biliyordum. Erkekler tuvaletinden fırladım ve yemek salonuna kadar uzun koridordan koştum. Oradaki sahneyi bir bakışta zihnime kazıdım Jim, ağzı açık garson, geri çekilmeye çalışan bir çift müşteri, isteri krizinin eşiğinde zayıf sarışın bir kadın ve onu sakinleştirmeye çalışan bir başka kadın. Hepsinin yanından koşarak kapıdan dışarı çıktım ama tetikçi görünürde yoktu. Bir köşeyi dönüp kaybolmuş ya da bekleyen bir otomobile atlamıştı. Ya da toz dumana karışmıştı, her ne olmuşsa, ortalıkta yoktu.

Tekrar içeri girdim. Hiçbir şey değişmemişti. Hiç kimse kımıldamamıştı. Jim, sırtı girişe dönük olarak masamızdaydı. Ben erkekler tuvaletindevken gazeteyi okumaya devam etmişti. Magazin bölümü, çocuklarını okula göndermeyip evde eğitim veren ebeveynlerle ilgili bir makalenin olduğu bir sayfası açık durumda, masanın üzerindeydi. Böyle bir şeyi yapmak isteyen birkaç kişi tanımıştım ama gerçekten yapan hiç kimse bilmiyordum,

Katil yaklaşırken okuyor olmalıydı ve bir ihtimal gelmekte olanı hiç fark etmemişti. Başının yan tarafından iki kere, daha sonra .22 olduğu alaşılan küçük bir silahla vurulmuştu. Bir zamanlar bu tip silahlar çocukların ya da hanımların oyuncağı olarak küçümsenirdi ama bir süredir profesyonel katillerin tercih ettiği silah olmuştu. Nedenini tam olarak bilmiyorum. Söylenildiğine göre hafif bir kurşunun kafatasının içinde dağılma, dolayısıyla ölümcül olma ihtimali daha yüksekti. Belki nedeni

buydu, belki de bir ego meselesivdi. Eğer sanatında gerçekten yetenekliysen işini yapmak için topa ihtiyacın yoktur, incecik bir usturayla da yapabilirsin.

Söylediğim gibi iki kere vurulmuştu, biri şakağından biri kulağından. İki kurşun deliği birbirinden ancak iki santim uzaklıktaydı. Katil iyice yaklaşmıştı, kurşun yanıklarını görebiliyor, yanmış saç ve etin kokusunu alıyordum. İşini bitirdikten sonra silahı yere atmıştı, boş kovanlarla birlikte arkasında bırakmıştı.

Silaha ne dokundum ne de incelemek için yerinden ovnattım. O sırada gerçekten ,22'lik olduğunu bilmiyordum, modelini, üreticisini de tam çıkartamadım ama öyleye benziyordu. Yaralar da ,22'likten çıkmışa benziyordu.

Öne doğru düşmüştü, başının yaralanmamış tarafı masada açık duran magazine dayanmıştı. Kan yanağından aşağı akmış, bir kısmı derginin üstünde havuz olmuştu. Çok fazla kan yoktu ama. Öldüğünüz zaman kanamanız hemen hemen durur. Jim, katil eşikten çıkmadan, belki de silah vere düşmeden ölmüştü bile.

Kaç yaşındaydı? Altmış bir, altmış iki? Öyle bir şey. Kırmızı polo gömlek, haki pantolon ve fermuarı açık bir rüzgârlık giymiş orta yaşlı bir adam. Hâlâ saçının çoğu başındaydı, azıcık tepede bir açılma vardı. O sabah tıraş olmuştu, çenesinde ufak bir sıyrık vardı. Şimdi sıyrığı

göremiyordum ama daha önce fark etmiştim, tuvalete gitmeden önce. Çok yapardı bunu, tıraş olurken sık sık keserdi suratını. Çok yapardı.

Ike ve Mike'nin Ike'ı.

Orada durdum, insanlar bir şeyler divorlardı. Bir kısmını bana da söylüyor olabilirdi ama hiçbiri kafama girmiyordu. Gözlerim evde eğitimle ilgili makaledeki bir cümleye odaklanmıştı ama o da aklıma girmiyordu. Orada öylece durakaldım. Sonunda bir siren sesi işittim. Sonunda polisler geldi.

Keşke.

Keşke randevumuzu iptal etseydim. Son haftalarda zaten sık sık görüşmüştük. Bu haftayı atlayalım diye teklif edebilirdim. Reddetmezdi. Hatta içten içe sevinebilirdi,

Keşke Chinatown'daki yere gitsevdik. Oradaki vejetaryen lokanta Pell Sokağı'nda, uzun bir merdivenle çıkılan bir kattaydı. Profesyonel bir katil kaçış yolu riskli olan öyle bir yerde kimseyi vurmazdı.

Keşke başka giysiler giyseydim. Genellikle ne giydiğime hiç dikkat etmem, askıdan ilk elime gelen gömleği giyerim. Bu sefer elime gelen gömlek kırmızıydı, poloydu, onunki de öyle.

Pare Vendöme'dan Şanslı Panda'ya beni kim takip ettiyse kırmızı polo gömlek, haki pantolon ve bej rengi rüzgârlık giymiş bir adamı takip ediyordu. O ya da kimi çağırdıysa o adam, restorana girdiğinde bir masada aynı kıyafeti giymiş, tek başına oturan bir adam gördü. Etrafta, verilen tanıma en yaklaşan tek insan. Kimlik sormasına gerek yoktu. Yapmaya geldiği işi yaptı, silahı yere attı ve kaçtı.

Keşke Tim'e daha dikkatli baksaydı.

Keşke blazerimi giyiniş olsaydım. Askılık biraz şiş

kinlik yapıyorduysa ne zararı vardı yani? GQ dergisine poz veriyor değildim.

Keşke evden çıkmadan lanet olası sidik torbamı boşaltmak için bir iki dakika daha kalsaydım. Masadan kalkmak zorunda kalmaz, katil içeri girdiğinde Jim'in karşısında oturuyor olurdum. Allah'ın belası herif çift gördüğünü sanırdı. Belki de işi şansa bırakmayıp ikimizi birden vurmaya karar verir ve bunu yapabilirdi de. Ancak bir an kafası karıştığında ne yapacağını bilemeden bir iki saniye duraklardı. Belki bu bir iki saniye benim onu fark etmem ve silahımı çekmem için yeterli olurdu.

Keşke yerlerimizi değiştirmek isteyince reddetseydim. Jim herifin içeri girişini fark edebilir ve bir şeyler yapma şansı olabilirdi. Adam da Jim'in kafasının arkası yerine suratını görür yanlış adamı hedeflediğini anlardı.

Keşke ellerimi yıkamasaydım. Ya da kurutma aletinin altında tutarak zaman kaybedeceğime pantolonuma kurulasaydım. Tam katil Jim'in masasına yanaşırken ben tuvaletin kapısından çıkıyor olurdum. Bir uyarı haykırabilir, piç herif dostumu vurmadan silahımı çeker onu vurabilirdim.

Keşke...

Keşke geçen gece adam gibi dayak yesevdim. Ölmezdim ve olay orada kapanırdı. Dersimi almış olurdum ya da öyle görünürdü ve peşimi bırakırlardı. Ama hayır, bir kahraman olmalıydım, kendimi göstermeli ve karşılık vermeliydim.

Keşke o gece spor ayakkabılarımı giyiyor olsaydım.

Şimdiki gibi. O gece neden giymemiştim ki? Arkamdaki herifin ayağına bastığımda adam acıyla inler ama bana daha sıkı sarılır ve sıkı bir yumrukla ödüllendirilirdim.

Keşke sonuna kadar gitseydim. Madem karşılık verdim ve şansım yaver gitti, neden işi bitirmedim? Keşke içgüdülerime uyup solucan herifin kafasını tekmeleseydim sonra bir kere daha tekmeleseydim ve boktan kafasını patlatana kadar durmasaydım. Ötekinin de göğsüne bir kurşun sıkıp silahı da dostunun eline sıkıştırsaydım. Bıraksavdım polisler çözseydi bunu. Böyle pislik herifler için kendilerini öldürmezlerdi.

Allah belasını versin. Keşke işi en baştan üstlenmeseydim. Mick'e bu işe bulaşmak istemediğimi söyleseydim. Birkaç gün sonra nasılsa aynısını söyleyecektim.

Hayatımın hikâyesi, daima bir gün geç, bir papel eksik.

Keşke onu sponsorum olmaktan çıkarsaydım. İçki içmeyeli yıllar oluyordu, besbelli ki gün be gün alkolden uzak kalma sanatını öğrenmiştim, öyleyse sponsora ne ihtiyacım vardı? İlişkiyi neden uzatıyordum ve neden Pazar akşamları Çin yemeği yemek gibi aptal bir geleneği sürdürüyordum?

Elaine bana evli bir erkek olduğumu ve her Pazar karımla yemek yemem gerektiğini hatırlatabilirdi. Bunu asla yapmazdı, o öyle biri değildi

ama keşke yapsaydı.

Keşke en başta onu sponsorum olarak seçmesevdim. Yapabileceğim en doğru seçimdi: St. Paul'daki toplantılarda bana gerçekten ilgi gösteren tek kişiydi. O sıralar hâlâ arada sırada içiyordum. Orada bulunmak istediğimden hiç emin değildim ve kendimi alkolik olarak tanımlayabilmekten ya da ağzımı açıp herhangi bir şey göyleyebilmekten çok uzaktım. Konuşma sırası kaçınılmaz olarak bana geldiğinde Adım Matt ve sanırım bu gece yalnızca dinleyeceğim derdim. Kimsenin dikkatini çekmediğimi düşünüyordum ve ancak aylar sonra AA'da bir lakabım olduğunu öğrendim, insanlar bana Dinleyici Matt diyordu.

Ama o benimle ilgilendi, her zaman merhaba dedi, daima söyleyecek bir çift sözü vardı. Toplantılardan sonra aralarından bir grup insanla kahve içmeye çağırdı. İçkiyi bıraktığım ilk zamanlarda söylediğim saçmalıkları saygıyla dinledi. Arada sırada önerilerde bulundu, bunu öyle çaktırmadan yaptı ki genellikle bunların kendi fikrim olduğuna inandım.

Bir gece, lakayt bir tavırla, bir sponsor bulmam gerektiği söyleniyor, dedim. Bunu bir iki gün çalıştıktan sonra söyleyebildim. Sen ne dersin, dedim.

Kötü bir fikir değil herhalde, dedi.

Hayır dedim, bunu sormamıştım. Benim sponsorum olmaya ne dersin demek istemiştim.

Galiba zaten öyleyim dedi. Ama dedi bunu resmi sponsorluk yapmak istiyorsan, bunun iyi bir fikir olduğunu söylerim.

Eski bir ordu ceketi giyen sade bir adamdı. Uzun bir zaman ne iş yaptığını ya da AA odalarının dışında nasıl bir hayatı olduğunu bile bilmiyordum. Bir gün bir toplantıyı yönetti ve hikâyesini öğrendim. Sonra birbirimizi yakından tanıdık. Toplantılarda ve toplantılardan sonra kilolarca kahve içtik ve yüzlerce Pazar gecesi masalarda karşılıklı oturduk.

Keşke başka birini sponsor olarak seçsevdim ya da hiç kimseyi seçmeseydim. Keşke o bodrum katındaki salonda etraftakilere bakıp,

teşekkür ederim ben almayayım diyerek oradan çıkıp içki içmeye gitseydim.

Böyle bir saçmalık yapmama asla izin vermezdi, Birçok kere ne muazzam bir egon var ki demişti bana, bu kadar acımasız olabiliyorsun kendine. Neden bu kadar yüksek standartlar koyuyorsun? Sen kendini ne zannediyorsun? Dünyanın etrafında döndüğü bok mu?

Yani değil miyim, dedim.

Sen yalnızca bir insansın, dedi. Yalnızca bir alkolik.

Bu kadar mı?

Bu kadarı yeter dedi.

Keşke geçmiş değiştirilebilir olsaydı.

TJ bilgisayarında bir yanlış yaptığında belirli tuşlara basar ve yapılanı yapılmamış hale getirebilir. Ama yıllar önce bir pinball bağımlısının bana dediği gibi hayatın YENİDEN BAŞLA tuşu yok.

Olan olmamış hale getirilemez. Çimentoya dökülmüş, taşa yontulmuştur.

Asırlar önce Ömer Havyam öyle güzel söylemiş ki ben bile hatırlayabiliyorum dizeleri:

Hareket eden parmak yazıyor ve yazdıktan sonra

İlerliyor, ne senin namusun ne zekân Tek satırı bile yok etmeye onu kandıramaz Ne de gözyaşlann tek kelimesini silebilir.

Keşke böyle olmasaydı. Keşke...

Cinayet mahallinde, önce 911 çağrısına gelen üniformalılar, sonra da sivil giyinmiş biri tarafından uzun uzadıya sorguya çekildim. Soruları ve cevaplarımı hatırlamam çok zor, çünkü sorgulamanın hayal meyal farkmdaydım. Aklımın bir bölümüyle dikkatimi vermeye, işitme alanımda

olanların ne dediklerini anlamaya, sorulan sorulara uygun cevaplar bulmaya çalışıyordum. Geri kalan kısmım başka bir yerdeydi, geçmişin koridorlarında amaçsız dolaşıyor, farklı bir geleceğe bakıyordum. Keşkeli bir geleceğe, değişik bir harekette bulunduğum için Jim'in hâlâ hayatta olduğu bir geleceğe bakıyordum.

On bir ya da on iki yaşlarımdayken, kafama bir bevzbol sopası yemiş ve bütün bir gün beyin sarsmtısıyla dolaşmıştım. Bu da öyle bir şeydi. Sanki bir pamuk yumağına sarılmış, yoğun bir sisin içinde kalmıştım. Etrafımda olanları sanki bir rüyadaymış gibi yaşıyor, hafızama bulanık, bölük pörçük imgeler halinde yerleştiriyordum.

Sonunda ona çeyrek kala sis dağıldı. Midtown North'da, üst kattaki ekip odasının duvarındaki saate baktığımı hatırlıyorum. Oraya mavi beyaz bir polis otomobilinin arkasında götürülüşüm ise daha bulanık. Yürüyebilirdik de: Karakol Şanslı Panda'dan neredeyse bir taş atım ötede, Sekizincimin batısında, Elli Dördüncü'nün üstündeydi.

Herhalde karakoldakilerin tümü restoranı biliyorlardı. Polislerin destansı bir çörek tutkusu vardır ama aynı zamanda inanılmaz miktarda Çin yemeği de tüketirler. Midtown North'un en gurmeleri eminim Şanslı Panda'nm iyi müşterilerindendi. Bu bana "keşke"yle başlayan bir yakınma şansı daha veriyordu. Neden ön masalarda oturan bir iki polis yoktu? Katil onları görür görmez girdiği gibi çıkar giderdi.

On'a çeyrek var. O ana kadar zamanın farkında bile değildim. Jim'le altı buçuk'da buluşmuştuk. Bir iki dakika konuştuk. Tuvalete gittim, işimi gördüm, tuvaletten koşarak çıktım...

O zamandan beri üç saat geçmişti, nasıl geçtiğinin farkında olmadığım üç saat. Çoğunu oturarak ya da ayakta durarak, bir şeylerin olmasını, birilerinin bana bir şeyler yapmamı söylemesini bekleyerek geçirmiş olmalıyım. Uysal ve itaatkârdım herhalde. Zamanın geçtiğini fark etmediğim için ne sıkılmış ne sabırsızlanmıştım.

"Matt? Şuraya otursana. Bir kere daha üstünden geçeceğiz sonra evine gidip dinlenebilirsin."

"Tabii" dedim.

Bu detektifin adı George Wister'di. İnce, uzundu, sert bir burnu ve çenesi ve dikkatlice biçim verilmiş küçük bir bıyığı vardı. Sakalı koyu ve gürdü, herhalde bu sabah kalktığında tıraş olmuştu ama onun da farkında olduğu gibi şu an yine tıraş olması gerekiyordu. Sürekli sakalını ovuşturuyor, bıyığını düzeltiyordu.

Kırk yaşlarmdaydı, koyu kahverengi saçları ve gözleri vardı. Bütün bunları dikkatlice gözlemledim ve neden böyle bir şey yaptığımı merak ettim. Kimse benden sorgulayan memuru tarif etmemi istemeyecekti. Benden istedikleri katilin bir tarifiydi, ben ise onlara bu konuda yardımcı olamazdım.

"Seni burada bu kadar uzun tuttuğumuz için özür dilerim" diyordu Wister. "Ama bu işler nasıldır bilirsin. Sen de polistin."

"Yıllar önce."

"Seni buralarda gördüğümü hatırlıyorum. Joe Durkin'le yakındınız değil mi?"

"Birbirimizi uzun süredir tanırız."

"Şimdi özel olarak çalışıyorsun." Cüzdanımı çıkardım ve ruhsatımı göstermek üzere uzandım. "Gerek yok" dedi, "Daha önce gösterdin."

"Hatırlamak zor. Kime ne gösterdiğimi."

"Evet, herkes aynı şeylerin üzerinden bir kere daha geçmek ister ve her seferinde olanları yeniden yaşarsın. Yorgunluktan ölüyor olmalısın."

Öyle miydim? Farkında değildim.

"Herhalde evine gitmek için can atıyorsun." Çenesine, yanağına dokudu. "Maktul James Martin Faber." Bir dosyadan Jim'in ev adresini, işinin adını ve adresini okumaya devam etti. Her seferinde başını kaldırarak benden tasdik bekledi.

"Karısı..." diye başladım.

"Bayan Beverly Faber, aynı adres. Ona haber verilecek, hatta şu sıralar birileri gitmiş olmalı. Resmi bir kimlik onayı yapması gerekecek."

"Onu görmem gerek."

"Önce biraz dinlenmen gerek Matt. Büyük ihtimalle şu anda sen de şoktasın."

Şoktan sıyrılmakta olduğumu söyleyebilirdim. Kendime geliyordum, ne demekse bu. Yalnızca başımı sallamakla yetindim.

"Faber'le dosttunuz."

"Sponsorumdu." Bu kelime onu şaşırttı, ben de kullandığıma pişmen oldum çünkü şimdi açıklama yapmak zorundaydım. Her ne kadar açıklama yapmamak için bir ıieden yoktu. Bir AA mensubunun kimliğini açıklamama geleneği vardı ama bu yalnızca yaşayanlara dönük bir nezaket kuralıydı. "AA sponsorum" dedim.

"Bu Anonim Alkolikler'mi oluyor?"

"Evet."

"Ben herkes katılabilir sanıyordum. Bir sponsora gerek olduğunu bilmiyordum."

"Gerek yok" dedim. "Sponsor, katıldıktan bir süre sonra edindiğin, daha çok bir dost ve danışman. Haham gibi."

"Daha deneyimli biri, öyle mi? Sana bir takım destekler sağlıyor, başının derde girmemesi için yardımcı oluyor?"

"Biraz farklı" dedim. "AA'da promosyon gibi şeyler yok ve başının derde girmemesinin tek yolu içkiden uzak durmak. Sponsor, konuşabileceğin, senin ayık kalmana yardım eden biri."

"Benim böyle bir sorunum yok" dedi, "ama birçok polisin var, biliyorum. Her gün altına girdiğin stresin dozu çok yüksek."

İçkiye ihtiyacın varsa her iş stresli demektir.

"Dolayısıyla birlikte akşam yemeği yiyecektiniz. Özel bir durum mu vardı, konuşmak istediğiniz özel bir konu?"

"Hayır."

"Sen evlisin, o da evli ama eşlerinizi bir Pazar akşamı evde bırakıp Çin yemeği yemek için buluştunuz."

"Her Pazar akşamı" dedim.

"Öyle mi?"

"Çok ender olarak buluşamadığımz Pazarlar hariç, öyle."

"Yani düzenli bir şeydi bu. AA'da bu standart mıdır9"

"AA'da hiçbir şey standart değildir" dedim, "içki içmemek dışında. O bile düşündüğün kadar standart değil. Bizim Pazar yemeklerimiz sponsor ilişkimiz çerçevesinde başladı, birbirimizi tanımanın bir yolu olarak. Yıllar boyunca dostluğumuzun bir parçası oldu."

" 'Yıllar boyunca.' Uzun yıllar mı sponsorluğunu yaptı?"

"On altı yıl."

"Dalga geçiyorsun! On altı yıl? Bütün bu sürede hiç içki içmedin mi?"

" Şu ana kadar hayır."

"Hâlâ da toplantılara gidiyorsun?"

"Gidiyorum."

"O da gidiyor mu?"

"Gidiyordu."

"Yani artık gitmiyor mu?"

Bunu nasıl cevaplayacağımı düşünürken ne dediğimi anladı ve kıpkırmızı kesildi. "Özür dilerim" dedi,

"Uzun bir gün oldu." Elindeki dosyaya baktı. "Her Pazar gecesi. Hep aynı restoran mı?"

"Daima Çin" dedim, "Farklı restoranlar."

"Neden Çin? Belli bir nedeni var mı?"

"Yalnızca edindiğimiz bir alışkanlık."

"Eh, yeni bir Çin restoranı seçebilir ve bıkıncaya kadar bir süre oraya gidebilirsiniz sanırım. Benim varmak istediğim, bu gece oraya gideceğinizi kim biliyordu?"

"Hiç kimse."

"Anladığım kadarıyla rezervasyon yapmadınız?"

"Şanslı Panda'da mı?"

"Haklısın. Acaba orada rezervasyon yaptırmış hiç kimse var mıdır? Öğle yemekleri için belki çünkü hafta içinde öğleleri tamamen dolu oluyorlar. Ama haftasonları ve akşamları sinek avlıyorlar."

"Ya da insan" dedim.

Nasıl karşılık vereceğini bilemeden yüzüme baktı. Derin bir nefes alıp restoranı kimin seçtiğini sordu.

"Emin değilim" dedim. "Bir düşüneyim. O Elli Sekizinci'de bir yer önermişti ama orası bir süre önce kapanmıştı. Ben Chinatown'u önerdim, o çok uzak dedi ve sanırım Şanslı Panda'vı düşünen o oldu."

"Ne zaman oldu bu?"

"Dün olmalı. Telefonda konuştuk."

"O buluşma yerini ve zamanını tayin etti." Bir şeyler yazdı. "Onu gördüğün son..."

"Cuma akşamı, toplantıda."

"Bir AA toplantısı demek istiyorsun değil mi? Ve söylediğin gibi dün telefonda konuştunuz ve kararlaştırdığınız gibi yemek için buluştunuz. "

"Evet."

"Nerede yemek yiyeceğinizi hiç kimseye söyledin mi?"

"Karıma bir şeyler söylemiş olabilirim. Hatırlamıyorum bile."

"Başka kimseye söylemedin.

"Hayır."

"O da karısına söylemiş olabilir mi?"

"Olabilir. Herhalde karısına benimle yemek yiyeceğini söylemiştir ama nerede yiyeceğimizi söylemeye gerek duymamış olabilir."

"Karısını tanır miydin?"

"Merhabamız vardı. On altı senede yirmi kereden fazla görmüş olduğumu sanmıyorum."

"Anlaşamaz miydin?"

"Jim'le ben dosttuk, o kadar. Elaine ben, Jim ve Beverly iki üç kere birlikte yemek yemişizdir ama topu topu. dediğim gibi iki üç kere."

"Elaine dediğin eşin."

"Evet."

"Onlar iyi anlaşıyor muydu?"

"Jim'le karısı mı?"

"Hıhhı. Hiç bu konuda konuşur muydu?"

"Son zamanlarda hayır."

"Yani bildiğin kadarıyla...."

"Bildiğim kadarıyla iyi anlaşıyorlardı."

"Anlaşmasalardı anlatır mıydı?"

"Sanırım."

"Anlaşmadığı bir kimse biliyor musun?"

"Jim herkesle iyi geçinirdi" dedim. "Geçinilmesi kolay bir insandı."

"Dünyada hiç düşmanı yoktu yani."

Şüpheci bir ses tonu vardı, tipik bir polis gibi. "Vardıysa da" dedim, "ben bilmiyorum."

"İşleri nasıldı?"

"İşleri mi?"

"Matbaacıydı değil mi? Bu civarda bir matbaası vardı?"

Kartvizitlerimden birini çıkarıp gösterdim. "Bunları o bastı" dedim.

Başparmağını kabartma harflerin üzerinde gezdirdi. "İyi iş" dedi. "Bu bende kalabilir mi?"

"Elbette."

"İşiyle ilgili herhangi bir şey biliyor musun?"

"Sohbetlerimizde işi çok sık konu olmazdı. Birkaç yıl önce kapamayı düşünmüştü."

"İşi bırakmayı mı?"

"Sıkılmıştı ve sanırım işlerin yavaşlaması da pek cesaretlendirici değildi. Bir süre bir kafe zincirinden franchise almayı düşündü. Her köşede bir tane açıldığı zamanlardı."

"Biraderim bir tane satın aldı" dedi Wister. "Onun için çok iyi oldu ama o da kızkardeşim de çok çalışmak zorunda."

"Her neyse, vazgeçti ve matbaacılıkta kaldı. Arada sırada emekliliğe ayrılmak isterdi ama ben hiç buna hazır olmadığını düşünmüşümdür hep."

"Burada altmış üç yaşında olduğu yazıyor."

"Doğruya benziyor."

"Emekliliğe ayrılabilecek bir durumda mıydı?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Hiç yatırımlarından ya da borçlarından bahsettiği olmadı mı?"

"Hayır."

Çenesindeki uzamış tıraşını okşadı. "Yasadışı herhangi bir hareketten?"

"Yasadışı mı?"

"Örneğin işini zorla devralmak isteyen birileri?"

"Birileri böyle bir şey isteseydi, anahtarları olduğu gibi teslim eder, iyi şanslar dilerdi, Ekmek parasını çıkarıyordu ama zengin olunacak bir iş değildi, hele bir gangsterin devralmak isteyeceği bir iş kesinlikle değildi."

"Hiç onlar için bir iş yaptı mı?"

"Gangsterler için mi?"

"Organize suç örgütü için."

"Tanrım!" dedim.

"Göründüğü kadar uzak bir ihtimal değil, Matt. Suç örgütlerinin de diğer insanlarınkine benzer mal ve hizmet gereksinimleri vardır. Onlar da antetli mektup kâğıtları, zarflar, kartvizitler ve Tanrı bilir daha bir sürü şeyler kullanırlar. Çok sayıda restoran sahibidirler, dolayısıyla sürekli menü bastırtırlar. Arkadaşının da bir ara onlara hizmet vermemiş olması için bir neden yok. Kim olduklarını bilmeyerek bile vermiş olabilir."

"Herhalde mümkün ama..."

"Ona pek de koşer olmayan bir şeyler bastırtmak istemiş olmaları da mümkün. Resmi bir form, bir başkasının sipariş listesi ya da bunlara benzer şüpheli bir şey. Dostun belki bunu kabul etti, belki etmedi, belki de bilmemesi gereken bir şeyler öğrendi. "

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Ne demek mi istiyorum? Demek istediğim şu: Arkadaşın Faber son derece profesyonel görünen bir cinayete kurban gitti. Bu adamlar durup dururken ateş etmezler. Dostun bilerek ya da bilmeyerek mafyaya karışmışsa bunu saklamakla ona iyilik etmiş olmuyorsun."

"Inanm bana hiçbir sır saklamıyorum."

"Onun ölmesini isteyebilecek herhangi bir insan tanıyor musun?"

"Hayır."

"Para verip onu öldürtmek isteyebilecek herhangi birisi? Ya da yeraltı dünyasından ona kin beslemekte olan biri?"

"Aynı cevap."

"Restorana girdin. Masaya oturdun. Haleti ruhiyesi nasıldı?"

"Her zamanki gibi. Sakin, dingin."

"Görebildiğin kadar onu rahatsız eden bir şey?"

"Görünürde bir şey yoktu."

"Neler konuştunuz?"

"Herhangi bir şey ve her şey. Ah, bu geceyi mi kastettiniz?"

"Sen tuvalete gitmeden önce bir iki dakika birlikteydiniz. Ne konuştunuz?"

Düşünmem gerekti. Ike ve Mike, sonra ne?

"Soğutucu" dedim,

"Soğutucu?"

"Soğutucu. Çok yükseğe ayarlamışlardı, buz gibi soğuktu içersi, bununla ilgili bir iki laf ettik."

"Yüzeysel konuşmalar yani."

"Hatırda kalmayacak kadar."

Başka bir tarafa yöneldi, katili gözucuyla bile olsun görüp görmediğimi sordu. Sürekli tekrarladığım gibi, ben erkekler tuvaletinden dönmeden önce o kapıdan çıkıp gözden kaybolmuştu dedim.

"Hafıza tuhaftır" dedi. "Farklı etkiler altında olabilir. Eğer beynin bir bilgi parçasını içeri almak istemiyorsa hafızanın bir bölümünü bloke eder ve giriş izni vermez."

"Bununla ilgili örnekler verebilirim size" dedim, "Ama olan bu değil. Silah sesleri işittiğimde kenefteydim. Koşarak salona döndüm, olanları gördüm ve adamı görebilmeyi umarak sokağa fırladım."

"Ama görmedin."

"Hayır."

"Yani uzun mu kısa mı, şişman mı zayıf mı ya da siyah mı beyaz..."

"Şahitlerin siyah olduğunu söylediklerini biliyorum. "

"Ama sen kendin görmedin."

"Hayır."

"Restoranda siyah bir adam gördün mü?"

"Cinayetten önce ya da sonra öteki müşterilere pek dikkat etmedim. Zaten salon neredeyse bomboştu, hayır, siyah birini gördüğümü hiç sanmıyorum."

"Peki, ya uzaklaşmakta olan bir otomobil? O sırada fark etmemiş olabilirsin."

"Fark ederdim çünkü yaya bir adam ya da uzaklaşan bir otomobil arandım."

"Ama ikisini de görmedin."

"Hayır."

"Bir taksi ya da..."

"Hayır."

"Şu anda James Faber'i öldürmek için bir nedeni olan herhangi bir kişi de bilmiyorsun."

Başımı salladım. "Böyle bir insan yoktur demiyorum" dedim. "Yalnızca ben tanımıyorum ve var olduğuna inanmam için de bir neden yok."

"Bu gece olanlar dışında."

"Evet."

"Peki va sen, Matt?

Sertçe baktım. "Bir şeyler kaçırıyor olmalıyım" dedim, ses tonumu denetim altında tutmaya çalışarak. "Onu tuzağa düşürdüğümü, tuvalete saklanıp kiralık bir katilin beynini dağıtmasını planladığımı mı ima ediyorsunuz?"

"Sakin ol..."

"Eğer öyleyse bu o kadar uzak bir şey ki nasıl tepki göstermem gerektiğini bile bilmiyorum."

"Sakin ol" dedi, "Otur, Matt. Söylemek istediğim kesinlikle böyle bir şey değildi."

"Değil mi?"

"Kesinlikle hayır."

"Eh, öyleye benziyordu."

"Öyleyse benim hatam çünkü niyetim bu değildi. "Ya sen" derken, seni vurmak isteyebilecek birileri olup olmadığını soruyordum."

"Ah."

"Sen sandın ki..."

"Ne sandığımı biliyorum. Öyle parladığım için özür dilerim."

"Eh, bağırıp çağırmadın ama yüzün öyle karardı ki karşımda kalp krizi geçireceğinden korktum."

"Sanırım göründüğümden daha bitkinim" dedim. "Katilin yanlış adamı vurmuş olabileceğini mi söylüyorsun?"

"Tetikçinin kurbanı tanımadığı durumlarda bu herzaman mümkün. Faber bir iki yaş büyük değil miydi senden?"

"Ben birkaç santim daha uzunum, o biraz daha kilolu ve iriydi. Birbirimize benzediğimizi sanmıyorum. Kimse bana yanlışlıkla Jim diye hitap etmedi, en azından bunu söyleyebilirim."

"Senin geçmişten düşmanların olabilir mi? Teşkilatta çalıştığın zamanlardan kalma."

"Yirmi yıl oldu George. Teşkilattan, çalıştığımdan daha uzun bir süredir ayrıyım."

"Peki, son zamanlarda edindiğin düşmanlar? özel detektifsin, Üzerinde çalıştığın mafyayla ilgili herhangi bir iş var mı?"

"Hayır."

"Birilerinin tersine gitmiş olabileceğin herhangi bir iş?"

"Hayır" diye tekrarladım. "Bugünlerde çoğunlukla avukatlar için çalışıyorum. Kişisel zarar ve ürün şikâyetlerinde şahitleri araştırıyorum. İşin ağır bölümünü bilgisayarında halleden bir delikanlıyı çalıştırıyorum."

"Yani hiçbir şey gelmiyor aklına,"

"Hayır."

"Eh, öyleyse neden evine gitmiyorsun artık? Üzerine uyu, bak bakalım sabah bir şey geliyor mu aklına. Bunun büyük ihtimalle nasıl sonuçlanacağını biliyorsun değil mi?"

"Nasıl?"

"Yanlış tanımlama. Ne olduğuyla ilgili bir hissim var, Tanrı biliyor ki ilk defa olan bir şey de değil. Biri arkadaşını gördü, bir uyuşturucu işinde ona kazık atmış ya da karısını ay artmış bir zavallıya benzetti. Ya da, böyle durumları da gördüm, bir herifin başına ödül var, birisi onu bir yerlerde görüyor ve haber veriyor, adam senin dostuna belki de hiç benzemiyor ama

tetikçi yanlış restorana gidiyor. Yedinci Cadde'deki Altın Tavşan'a ya da Dokuzuncu'daki Hoo Flung Poo'ya gideceğine Sekizinci'deki Şanslı Panda'ya gidiyor."

"Belki."

"Dolunay var, biliyorsun."

"Fark etmemiştim."

"Eh, hava bulutlu. Polisler şahit kovalıyor şu sıra. Olay sırasında sokakta olup yağmura yakalananları ya da pencerelerinin önünde yağmurun ne zaman boşalacağım merak ederek bekleyenleri. Nasıl olduğunu bilirsin. Heryeri araştıracağız, muhbirlerimizin söyleyebileceği bir şeyler olup olmadığına bakacağız. Şanslıysak tetiği çeken bok herifi enseleyeceğiz." Çenesini okşadı. "Arkadaşını sana geri getirmeyecek" dedi. "Ama yaptığımız iş bu. Tek yapabildiğimiz bu."

Dokuzuncu Cadde'den eve yürüdüm. Yolda birkaç barın önünden geçtim ve her seferinde kalbimin biraz daha hızlı attığını hissettim. Bu uygun bir tepkiydi. Kafamda oynayan filme dayanamıyordum ve alkolün geri plandaki müziği bastıracağı ve imgeleri karartacağı kesindi.

Şerefine, Jim.

Son on altı yıldır avık kalmama yardımcı olduğun için teşekkürler. Sen olmasaydın da yapabileceğimi kim söyleyebilir? Şimdi bana öğrettiğin her şeyi unutarak hatırana saygılarımı sunacağım.

Hayır, sanmıyorum.

Jim, Sipowicz, oğlunun ölümünden sonra içkiye yeniden başlayınca NYPD Blue'yu izlemeyi bırakmıştı. Adi herif, dünyanın en adi herifi, demişti.

Elinde değil, demiştim. O yalnızca bir karakter, yapabileceği tek şey senaryoda yazılı olan.

Ben yazardan söz ediyorum demişti.

Dolayısıyla içki içmeyecektim ama arzulamadığımı söyleyemezdim. Gözlerim hiçbir bar kapısını, hiçbir neon ışıklı bira reklamını kaçırmıyordu. Ağzım biraz sulanmış bile olabilirdi. Ama ayaklarım yürümeye devam etti.

Gökyüzünde dolunayı arandım ama göremedim.

Binamızın lobisine girince giderek artan bir tedirginlik duymaya başladım. Asansörde, gözlerimin önüne on dördüncü katta karşılaşacağım manzaralar geldi, Kapı kırılmış, mobilyalar darmadağın, resimler bıçaklanmış.

Daha kötüsü...

Kapı kapalı ve kilitliydi. Anahtarımı kullanmadan önce zili çaldım. Kapıyı açtığımda Elaine karşımdaydı. Bir şey söylemek üzere ağzını açtı sonra yüzümdeki ifadeyi görüp durdu.

"Jim öldü" dedim. "Onun öldürülmesine neden oldum."

"Sanırım şoktaydım" dedim. "Herhalde bir dereceye kadar hâlâ öyleyim. Ama sis ne kadar kalmlaşırsa kalınlaşsm, adaleti engellediğim gerçeğini hiç gözden kaçırmadım."

"Onlara her şeyi anlatmadığın için mi?"

"Onları bilerek yanlış yönlendirdiğim ve önemli olduğunu bildiğim bilgileri sakladığım için. Orada öylece oturdum ve neden öldürüldüğünü çok iyi bildiğim halde Jim'in matbaa işiyle ilgili sorulanları cevapladım. Tetikçi evet, bir hata yapmıştı ve bunun dolunayla hiç ilgisi yoktu. Orta yaşlı, haki pantolon, kırmızı gömlek ve rüzgârlık giymiş bir adamı vurması gerekiyordu. O da bunu yaptı."

"Bunu neden söyleyemedin onlara?"

"Çünkü beni Mike Ballou'yla ilişkilendirecek ve ikimizi birden sıcağı sıcağına bir cinayet soruşturmasının ortasına atacaktı. Bütün cesetlerin nereye gömülü olduğunu öğrenmek isteyeceklerdi. Kenny ve McCartney'in öldürülmelerini bildirmemekle, ayrıca özellikle örtbas etmeye çalışmakla

suçlanacaktım. Mick'in arka bahçesini kazdığımız gece sayısız kanunlar çiğnedik."

"Lisansını kaybederdin."

"Bu en önemsizi. Cinayete karışmakla suçlanabilirdim."

"Bunu düşünmemiştim."

"Her şeye rağmen, bir işe yarayacağını bilsem, şansımı dener Wister'le anlaşmaya çalışırdım."

"Bu Jim'i geri getirmez."

"Hayır, hiçbir şey geri getiremez. Katilini de yakalatmaz. Jim bir çete savaşının ortasında kalan masum bir izleyiciydi."

"Bu bir çete savaşı mı?"

"Öyleye benziyor. Jersey'deki depo da öyleye benziyordu. Ufacık aklım olsaydı o zaman çekilirdim bu işin içinden."

"Keşke kendini suçlamaktan vazgeçsen."

Buna bir karşılık vermedim. Bunu daha önce de birkaç kere söylemişti ve ben hâlâ nasıl cevaplayacağımı bilmiyordum. "Polislerin iyi becerdikleri işler var ama çete cinayetleri bunlardan biri değil. Şansları yaver gittiği durumlarda bile, emri kimin verdiğini, tetiği kimin çektiğini bilseler bile mahkemeye çıkartabilecekleri bir dosya toparlamaları çok zor oluyor,"

"Anlaşılan çete suçlarına karşı çaresiz kalıyorlar."

"Tam anlamıyla çaresiz değil. RICO kanunları onlara çok geniş yetkiler verdi. Son yıllarda birkaç önemli vakayı sonuçlandırdılar. Bir iki çete üyesini enseleyebildiler. Arada sırada birilerini dinleme cihazı takmaya, başka birilerini patronlarını gammazlamaya ikna ediyorlar, sonuçta da kodese bir cani daha tıkılıyor. Başka bir yöntemleri de, çalıntı mallar satan bir dükkân açıp ellerinde TV ya da kürk mantoyla içeri girenleri enselemek."

"Bu yöntem onları çok medyatik yapıyor."

"Eminim bu da çok hoşlarına gidiyordur. Her neyse iyi polis işi bu. Bazı eski meslektaşlarım aynı fikirde olmayabilir ama bence NYPD benim zamanıma göre son yıllarda çok daha iyi durumdu. Çok daha becerikliler. Yine de bu, Jim'i öldüren adamı enseleyecekleri anlamına gelmez."

"Böyle düşünmene rağmen onlara her şeyi anlatmadığın için rahatsızsın."

"Anlatsavdım daha rahatsız olurdum gibi geliyor. Bazı şeyleri açıklamakta epey zorlanırdım, örneğin taşıdığım silahı."

"Bunu merak ediyordum. Kimse fark etmedi mi?"

"Şüphelilerden biri değildim, dolayısıyla kimse üstümü aramadı. Rüzgârlığımın fermuarı yukarı kadar çekikti. Restoranda ve sokakta hava soğuktu ama Midtown North'un ekip odasında sıcak bunaltıcıydı. Her an, Wister'in ceketimi çıkarıp rahat etmemi söylemesini bekledim ama söylemedi."

"Onlara asıl hedefin sen olduğunu söyleseydin..."

"O zaman yüzlerce soru soracaklardı ve silah dahil her şey su yüzüne çıkacaktı. 'Bu mu? Şey, siz cinayet silahını ele geçirdiniz, zaten bu otuz sekizlik, yirmi ikilik değil ve yakın bir zamanda ateşlenmediği belli. Henüz ruhsatını almadım çünkü daha geçen gün midemi yumruklayan birinden almıştım."

"Bu arada miden nasıl?"

"İyi."

"Aç olmalısın. Akşam yemeği yemedin. Öğleden beri hiçbir şey yemedin."

"Hiçbir şey istemiyorum."

"Sen bilirsin."

"Neden öyle bakıyorsun?"

"Jim, böyle aç kalmana ne derdi diye düşünüyordum."

"Aç kalmamamı söylerdi" dedim. "Aç değilim. Şu anda yemek fikri midemi bulandırıyor."

"Fikrini değiştirirsen..."

"Sana söylerim. Baksana, kahve var mı? Bir fincan kahve çok iyi olurdu."

"Beni rahatsız eden" dedim, "hiç tereddüt etmeden bilgi saklamam. Sanki dünyanın en doğal hareketiydi."

Yemek masasmdaydık, benim kahvem, onun da bitki çayı vardı. Rüzgârlığımı, silahı ve askılığı çıkarmıştım. Polo gömleği ve Kevlar yeleği çıkarmış sonra gömleği tekrar giymiştim. Yelek sandalyenin arkasında, silah ve omuzluk da mutfak tezgâhının üstündeydi.

"Uzun yıllar polistim, sonra uzun yıllar lisanssız olarak özel detektiflik yaptım. Sonunda resmi detektiflik belgesini aldım çünkü gizli gizli beni saygın yapacağına inanıyordum"

"Bunu daha önce hiç söylememiştin."

"Hayır."

"Seninle evlendiğimizde" dedi, "sanabil şey söviemiştim. Hatırlıyor musun?"

"Geçen gün bunu düşünüyordum. Evliliğimizin hiçbir şeyi değiştirmesi gerekmediğini söylemiştin."

"Çünkü biz zaten birbirimize bağlılık sözü vermiştik. Dolayısıyla bir kâğıt parçası ıeyi değiştirir ki? Sen zaten saygındın."

"Belki yanlış kelime kullandım. Belki lisansın beni daha resmi kılmasını, daha kurumsallaştırmasını bekliyordum."

"Öyle mi oldu?"

"Mesele de bu" dedim. "Hayır, hiç öyle olmadı. Biliyorsun, polislik yıllarımda sisteme olan bütün havailerim yıkıldı. Et paketleme fabrikasında çalışırsan ete duyduğun bütün arzunu yitirirsin derler. Teşkilatta da buna benzer bir şey oluyor. Basitçe, kuralları kırmayı öğretiyorlar. Mahkemede şahitliğe çıkıp yalan söylemesini öğrendim. Aynı zamanda rüşvet aldım, ölü soydum ama bu daha çok benim ahlaki değerlerimin çöküşüyle ilgili. Yaptığım işle ilgili olabilirdi ama sistemle ilgili düşüncelerimin sonucu değildi.

Sonra istifamı verip ayrıldım" diye devam ettim. "Bunu da nasıl yaptığımı biliyorsun. Aniden, bir gün önce polistim, bir gün sonra değildim ama bir başka açıdan uzun bir süreçti. Kalben daha uzun zaman polis kaldım. Tek eksiğim rozetim ve maaşımdı. Dünyayı hâlâ aynı biçimde görüyordum. Beş bölgede de tanıdığım eski meslektaşlar vardı, üzerinde çalıştığım davalarda onlardan yardım aldım, bana muhbirlik ettiler."

"Hatırlıyorum."

"Eh, böylece yıllar geçti. Tanıdığım herkes öldü ya da emekli oldu. Hâlâ çalışmakta olan tek yakın arkadaşım Joe Durkin, üstelik onu eskiden çok iyi tanımıyordum bile. Yakınlaşmadan önce uzun yıllar özel detektif olarak çalıştım. Son zamanlarda o da emekliye ayrılmaktan bahsediyor, bu günlerden birinde ayrılacak da."

"Ya bu gece seni sorgulayan Wister yerine o olsaydı?"

"Ona da aynı yalanları söyler miydim diyorsun? Herhalde. Başka ne yapabilirdim, bilmiyorum. Belki ona yalan söylerken o kadar rahat olmazdım, belki o bir şeyleri sakladığımı hissederdi. Aslında Wister de bir şeyler hissetmiş olabilir."

"Karmaşık bir durum, değil mi?"

"Çok. Kim olduğumu bilmek zor. 'Adım Matt ve ben bir alkoliğim.' Bunu o kadar çok kere söyledim ki inanmaya başladım ama bundan ötesi biraz bulanık. Yıllardır. işi punduna getirip kendi kurallarımı uyguluyorum.

Bunu teşkilattayken öğrendim ve hiç unutmadım. Zaman zaman kanunu kendime uygun bir biçimde uyguladım. Hâkim ve jüri rollerini oynadım. Bazen Tanrı'yı ovnadım sanırım."

"Daima bir nedenin vardı."

"Herkes daima bir neden bulabilir. Mesele şu ki gayri kanuni hareketlerim oldu, suçlular için ve onlarla birlikte çalıştığım oldu ama hiçbir zaman kendimi bir suçlu olarak düşünmedim."

"Tabii ki düşünmedin. Sen suçlu değilsin ki."

"Ne olduğumdan emin değilim. Kendi kendime doğru olanı yapmaya çalıştığımı söylüyorum ama doğrunun ne olduğuna nasıl karar vereceğimi bilemiyorum. Aklıma gelen terim 'değerler pusulası' ama bunun ne olduğunu bildiğimden ya da buna sahip olup olmadığımdan emin değilim."

"Tabii ki sahipsin tatlım. Ama ibre oynayıp duruyor, değil mi?"

"Hayatımın ibresi olan tek kural" dedim, "'içki içmemek ve toplantılara gitmek.' Jim, bu kadarını yaparsam diğer her şeyin yolunda gideceğini söylüyor."

"Sen de yapıyorsun ve her şey de yolunda gidiyor."

"Ah, evet, yolunda gidiyor. Bu da Jim'in söylediği öteki şeydi. Her şey eninde sonunda yoluna girer. Tanrı'nm istediği olur. Tanrı'nm ne istediğini böylelikle öğrenirsin. Bekle ve gör."

"Bunu daha önce de söylemiştin."

"Daima hoşuma gitmiştir" dedim. "Sanırım bu gece Jim'in ölmesi ve benim yaşıyor olmam Tanrı'nm isteğiydi. Yoksa öyle olmazdı, değil mi?"

"Doğru."

"Bazen" dedim, "Tanrı'nm ne istediğini bilmek zor. Bazen olanları izleyip izlemediğini merak ediyor insan."

Uzun süre konuştuk. Yıllar önce, başka bir hayatta, o bir fahişe ben de başkasıyla evli bir polisken beni ona çeken şeylerden biri de bu kadar kolay konuşulabilir olmasıydı. Sanırım seçtiği işin tanımının bir parçasıydı bu. Bir telekız her şeyden önce bir erkeği rahatlatmalıydı. Ama bizim için bundan daha fazla bir şeydi. Onun yanında tamamen kendim olabildiğimi hissetmiştim, hoşlandığı adam bendim, rolünü oynadığı adam değil.

Belki bu da işinin tanımının bir parçasıydı.

Ben kahvemi içtim, o bitki çayını yudumladı ve Jim'den konuştum. İçkiyi ilk bıraktığım yıllarla ilgili hikâyeler anlattım, onunla ben birbirimizi tekrar bulmadan önceki yıllara ait. "İlk başta yeterince iyi bir insan olduğunu düşünmüştüm" dedim ona. "Ama beni rahat bırakması için Tanrı'ya dua ettim çünkü uzun süre içkiden uzak kalmayacağımı biliyordum ve hayal kırıklığına uğratacağım bir insan daha olsun istemiyordum. Sonra onu toplantılarda görmeyi özlemeye başladım. Benim için o Bay AA'ydı: Ayıklığın sesi. Aslında programa benden ancak iki yıl önce gelmişti. O ikinci yıldönümünde konuştuğunda, ben doksanıncı günümdeydim. Şimdi geri baktığımda iki yıl nedir ki dive düşünüyorum. İki yıl içkiden uzak kalmış bir insan kafasının içindeki örümcek ağlarını ancak temizlemektedir. Dolayısıyla o da volun çok başındaydı ama benim açımdan düşünemeyeceğim kadar ileri bir noktadaydı."

"Şimdi sana ne söylerdi?"

"Şimdi bana ne mi söylerdi? Artık hiçbir şey söyleyemez."

"Söyleyebilseydi?"

İçimi çektim. "İçki içme. Toplantılara git."

"Şimdi bir toplantıya gitmek istiyor musun?"

"Houston Sokağı'ndaki geceyarısı toplantısı için çok geç. Saat ikide bir tane daha var ama o da benim için çok geç. Dolayısıyla şimdi gitmek istemiyorum ama zaten içki de içmek istemiyorum, yani mesele yok."

"Başka ne söylerdi?"

"Aklını okuyamam."

"Hayır ama hayalgücünü kullanabilirsin. Ne söylerdi?"

İsteksizce, "Hayatına devam et derdi" dedim.

"Ve?"

"Ve ne?"

"Devam edecek misin?"

"Hayatıma devam etmek mi? Başka bir seçeneğim yok, değil mi? Ama o kadar kolay değil."

"Neden değil?"

"Geçen gece o iki serseriye artık Ballou için çalışmadığımı söyledim. Mick'e de aynısını söyledim. Mesele de kapanmıştı."

"Ama?"

"Ama bu kadar kolay olmayacağını bilmeliydim" dedim. "Yoksa dosdoğru Jovine'e gidip omuzluk almazdım. Kendi kendime eğer Mick'ten uzak, eve yakın olursam beni unutmalarının daha kolay olacağını söyledim. Ancak besbelli beni öldürmeye çoktan karar vermişlerdi ve bu gece elde ettikleri ilk fırsattı ve bundan da yararlandılar." Kaşlarımı çattım. "Bu hiçbir şeyi değiştirmemeli. Ah, Jim'in ölümüne içim yanıyor. Öfkemin büyük bölümü de kendime yönelik, onun ölümüne neden olduğum için ama..."

"Onun ölümüne neden olmadın."

"Onu tehlikeye attım. Biri onu ben sandığı için öldürdü. Bu da benim onunla yemek randevum olduğu için oldu. Birine de, beni öldürmeleri için bir neden verdiğim için oldu."

"Seninle tartışabilirim ama yapmayacağım."

"İyi. Dediğim gibi öfkemin çoğu kendime. Ama artanı da tetikçiye ya da onu üstüme kim saldıysa ona."

"İki farklı insan mı?"

"En azından iki. Biri kararı verdi. Yapışık saçlı serseri ya da ona emirleri veren adam. Başka biri binamızı gözetledi ve beni buradan Çin lokantasına kadar takip etti. Serseri ya da arkadaşı olabilir, ikisi de beni rahatlıkla tanırlardı. Ya da bir üçüncü olabilir, benim onu tanıyacağımdan endişelenmeyen biri."

"Öyleyse belki tetikçi de oydu." "Belki. Ama ona oynamazdım. Bence beni lokantaya kadar takip etti, sonra sokağın karşı tarafında sotaya yatıp cep telefonundan aradı..."

"Sanırım bugünlerde hepsinin cep telefonu var/' "Görünüşe göre sen ve ben hariç herkesin var. Mick'in bile var, inanır mısın? Geçen gece çiftliği aravıp yolda olduğumuzu bildirmek için kullandı."

" *Açık bir ışık bırakın, merdivenlerde de bir kürek. '"

"Takipçi tetikçiyi arıyor, o da arabasına atlayıp olay yerine geliyor. Sokakta buluşuyorlar, takipçi Şanslı Panda'yı işaret ediyor. 'Kırmızı gömlek, bej ceket, Gap marka haki pantolon, spor ayakkabılar' diyor. 'Görmemen mümkün değil.' Sonra direksiyona geçiyor, tabii tetikçiden başka bir de şoför yoksa. Otomobili kim kullanıyorsa uygun bir yerde duruyor, motoru çalıştırmaya

devam ediyor, tetikçi silahıyla içeri giriyor, sonra silahsız dışarı çıkıyor, otomobile atlıyor ve toz oluyorlar." "Ve bir adam ölüyor" dedi Elaine. "Ve bir adam ölüyor" "O sen olabilirdin." "Ben olmam gerekirdi." "Ama Tanrı başka türlü düşündü." Bir bakış açısı da buydu. "Geçen gece Dokuzuncu Cadde'deki iki adam" dedim. "Emri veren bir üçüncü. Beni Şanslı Panda'va kadar takip eden dördüncü ve içeri girip tetiği çeken beşinci. Belki de otomobili kullanan altıncı adam." Elaiıle'ne baktım. "Hesaplaşmak gereken epey adam var."

"Yapmak istediğin bu mu?"

"Bunu arzulamamak imkânsız" dedim. "Temel bir dürtü nerdeyse, sanırım içgüdüsel de diyebiliriz. 'Onlar bize yaptı, biz de onlara yapacağız.' İnsanlık tarihini düşün."

"Bosna'yı düşün" dedi.

"Ancak dediğim gibi beş ya da altı kişi ve kim olduklarını bile bilmiyorum. Kendimi, Jim'in ruhunun intikam diye haykırdığına inadırmam da zor. Jim'in şimdi bana ne söyleyeceğini mi sormuştun? Eh, bana dışarı çıkıp intikamını almamı söylemeyeceğini biliyorum."

"Evet, Jim bunu söylemezdi."

"Arkama yaslanıp heriflerin paçayı sıyırmasına izin vermek içimi kaynatıyor" dedim. "Ancak insanların paçayı gerçekten kurtarabildiklerinden emin değilim artık. Üstelik benim yardımım olmadan dünyanın düzene giremeyeceği inancımı da giderek yitirdim."

"Bu çok yaygın bir aldanıştır" dedi. "Üstelik insanın imanı ne kadar güçlüyse o kadar sıkı sarılır bu inancına. Yeryüzündeki köktendincilerin ortak tek bir şeyleri varsa o da kendileri el atmadan Tanrı'nın bir şey halledemeyeceğine olan inançlarıdır. Tanrı'ları sonsuz güçlüdür ama nedense onların yardımı olmasa bir şey beceremeyecektir."

Biraz kahve içtim. "Onları cezalandırmak benim işim değil" dedim. "Kendimi ne hâkim ne de jüri ilan ettim. İdam mangası olmaya da gönüllü değilim. Onlara da Mick'e de bu işi bıraktığımı söylemiştim, Jim'in ölümü bunu değiştirmiyor. Hâlâ bu işten uzaklaşmak istiyorum."

"Allaha şükürler olsun bunun için."

"Ancak bir sorun var. Uzaklaşabileceğimi sanmıyorum."

"Nedenmiş o?"

"İki gece önce uzaklaştım" dedim. "Bir yararı olmadı. Onların tepkisi beni öldürmek için birini yollamak oldu. Onlara göre ben hâlâ iş üzerindevdim. Ya da işi bırakıp bırakmadığımı umursamadılar. Kıçlarını

tekmelemiş Allah'ın belası bir heriftim. Öyle ya da böyle adımı Ölüm Listesi'ne geçirmeyi başardım ve Jim'in ölümü beni listeden çıkarmayacak."

"Yani hiçbir şey yapmasan da..."

"Yine de işaretlendim. Yanlış adamı öldürdüklerini büyük ihtimalle fark etmişlerdir ya da hâlâ fark etmemişlerse sabaha anlarlar. Ben Jim'in benim günahlarım için öldüğünü düşünebilirim ama onlar Jim'in ölümünü benimkinin yerine saymayacaklar."

"Adın listede."

"Korkarım öyle."

Yüzüme baktı. "Peki, şimdi ne yapacağız?"

Sevişmeye çalıştık ama pek olmadı, biz de yalnızca birbirimize sarıldık. Ona Jim'le ilgili birkaç hikâye anlattım, bazılarını daha önce dinlemişti, bazılarını ilk defa duyuyordu. Bir ikisi komikti, birlikte güldük.

"Belki bunu söylememem gerekir ama sürekli kafamın içinde tekrarlanıyor ve delirtiyor beni" dedi. "Jim'e olanlar için çok üzgünüm. Onun için, Beverly için çok Üzgünüm. Tabii senin için de. Ama bir o kadar da ölenin sen değil de o olduğuna seviniyorum."

Bir şey söylemedim.

"Sürekli bunu düşünüyorum" dedi. "Gazetelerdeki ölüm ilanlarım okuduğumda da kafamın içindeki ses bunu söylüyor, hatta bazen ölüm ilanlarını bunun için okuduğumu düşünüyorum. Ne zaman benim yaşlarımda bir İcadın göğüs kanserinden ölse, 'iyi ki ben değil, o' demek içinZavallı bir adam golf sahasında düşüp ölse 'iyi ki Matt değil, o' demek için. Ne zaman bir deprem, bir sel baskını, bir salgın ya da uçak kazası olsa 'iyi ki biz değil, onlar.' Onlar her kimse, onlara her ne olmuşsa, iyi ki bize değil, onlara olmuş."

"Çok doğal bir tepki" dedim.

"Ama bu sefer gerçeğe çok yakın, değil mi? Çünkü ya sen ya o olacaktı. Jim tuvalete gitmiş olsa, sen masada oturuyor..."

"Başka türlü olabilirdi. Adam içeri girdiğinde benim yüzüm kapıya dönük olacaktı. Benim de bir silahım vardı."

"Ama zamanında çekebilecek miydin?"

Kapı açıldığında başımı kaldırsaydım, yabancı birini görürdüm, üstüme saldıran iki beyaz adamdan çok farklı siyah bir adamı. Onu da eğer başımı kaldırırsam görürdüm. Aynı ihtimalle menüye bakıyor ya da Jim'in dergisine gömülmüş olabilirdim.

"Belki" dedim. "Ama büyük olasılıkla hayır."

"Dolayısıyla iyi ki sen değil de o diyorum. Beverly için kalbim sızlıyor, şu anda yaşadıklarını düşünmek hasta ediyor beni ama iyi ki ben değil, o. Bunlara çok asil duygular denemez, değil mi?"

"Sanırım denemez."

"Ama Tanrı biliyor ki içten duygular. Sen de benzer duygular içinde olmalısın sevgilim. Kendi kendine, yerine senin orada kanlar içinde yatıyor olman gerektiğini söyleyebilirsin ama orada yatan sen değilsin ve kalbinin derinliklerinde böyle olduğu için seviniyorsun. Haklıyım, değil mi?"

Bir an sonra, "Evet" dşdim. "Sanırım haklısın. Haklı olmanı istemezdim ama gerçek bu."

"Bu yalnızca, yaşadığın için mutlu olduğun anlamına geliyor sevgilim."

"Sanırım."

"Bu kötü bir şey değil."

"Sanırım değil."

"Biliyor musun?" dedi, "biraz ağlasan sana bir zararı olmaz."

Bu konuda da haklı olabilirdi ama bunu hiç bilemeyecektik. Soıı ağladığımı hatırladığım olay bir AA toplantısında alkolik olduğumu ilk defa itiraf ettiğim zamandı. Gözlerimden akan yaşlara hiç hazırlıklı değildim. Ara sıra bir iki damla gözyaşı döktüğüm filmleri saymazsak, o zamandan beri gözlerim kuru kalmıştı. Onlar zaten gerçek gözyaşı sayılmaz, korku filmlerinde duyduğunuz korkunun gerçek olmadığı gibi.

Yani, ne ağlayabildim ne de sevişebildim. Sonunda uyuyamadım da. Kendimden geçer gibi olduvsam da bir türlü dalamadım. Uyuma çabalarından vazgeçip yataktan kalktım ve giyindim. Gömleğimin altına yeleği giydim, üstüne de omuzluğu aldım. Rüzgârlığımın fermu arım, silahı saklayacak kadar yukarı çektim.

Sonra yan odaya geçip bir telefon görüşmesi yaptim

"Siyah bir adam" dedi Mick, masanın karşısından bana bakarak.

"Şahitlere göre öyle."

"Ama sen adamı görmedin."

"Hayır, şahitleri sorgulama şansım da olmadı ama anladığıma göre hepsi, katilin siyah bir adam olduğunda hemfikir. Orta boylu, orta kalınlıkta, yirmilerinde otuzlarında ya da kırklarında..."

"Bu epeyce daraltıyor."

"Bir bıyığı ya da sakalı varmış."

"Ya bıyığı ya sakalı mı?"

"Ya da ikisi" dedim. "Ya da hiçbiri. Bunu anlamak için gereken zamandan çok daha kısa bir sürede içeri girip çıkıyor. Ayrıca silah patlamaya başlamadan önce kimsenin ona bakması için bir neden yok, silah patlamaya başlayınca da insanların tek istediği kendilerini korumak için bir yerlere saklanmak olmuş."

"Ama siyahtı" dedi Mick. "Bu noktada hepsi avnı fikirde."

"Evet."

"Zenciler mi öyleyse? Onlar için neyim ki ya da onlar benim için?" Viski dolu bardağını eline aldı, sonra içmeden masaya bıraktı. "Seıii döven ya da dövmeye çalışan iki herif" dedi. "Onlar zenci miydi?"

"ikisi de beyazdı. Silahlı olanının New York'lu aksanı vardı. Ötekinin yüzünü pek iyi göremedim, sesini de işitemedim ama beyazdı."

"Arkadaşını vuran adam ise..."

"Siyahtı."

"Beyaz bir adam siyah bir kiralık katil tutabilir" dedi düşünceli bir biçimde. "Ama neden dışarıdan birini getirsin? Kendi renginden birini kullanmaz mı?"

"Kim bu?"

"Bilmiyorum."

"Ama biri..."

"Her şeyi silip süpürmeye çalışıyor" dedim. "Kim olduğunu bilmiyorum, neden benim peşimde olduğunu da bilmiyorum."

Pare Vendöme'da birilerinin tuzak kurduğunu gerçekten düşünmüyordum ama kısa bir zaman önce atımı çaldırmıştım, ahırın kapısını açık bırakacak değildim. Bodruma inip arka servis kapısından dışarı çıktım. Grogan'a giderken sık sık dönüp arkama baktım. Kimse peşimde değildi, gölgelerden fırlayıp üstüme atlayan birileri de olmadı.

Mick taze kahve yapacağını söylemişti. Vardığımda bir masaya oturmuş, önüne bir şişe ve bir kadeh almış benim tarafıma da seramik bir kahve fincanı koymuştu. Kapının eşiğinde durup salonu gözden geçirdim. Kapanma saatine yaklaşıyordu ama hâlâ barda ve masalarda hafta sonunun bitmesini istemeyen çiftler ya da tek başına içenler vardı. Arka tarafta dart oynamakta olan Andy Buckley ve Tom Heaney'yi gördüm, Burke barın arkasında, yaşlı Eamonn Dougherty de öbür tarafındaydı. Mick bir ara onun

IRA'nm efsanevi tetikçisi olduğunu söylemişti. Sen doğmadan önce o adam öldürüyordu, demişti,

Birkaç tanıdık yüz daha vardı.

Mick'in oturduğu yere doğru yürüdüm, kahvemi alarak duvar kenarında bir masaya gittim. Bu hareketime Mick'in gözleri açıldı ama bana katılmasını işaret edince bir şey demeden şişesini ve kadehini alarak yanıma geldi.

"Öteki masayı beğenmedin mi?"

"İnsanlara çok yakın" dedim. "Onların sohbetlerini dinlemek istemedim, onların da bizim sohbetimizi dinlemelerini."

"Ben onlarınkini yeterince dinledim" dedi gözlerinde muzip bir ifadeyle. "İlişkileriyle ilgili ciddi bir tartışma."

"Öyle bir şeyler olabileceğini düşünmüştüm" dedim. Sonra Şanslı Panda'da olanları anlattım, yüzü ciddileşti.

"Seni bu işe karıştırmakla hata ettim" dedi.

"Seni reddedebilirdim."

"Neye bulaştığını bilsevdin reddederdin. Seni tehlikeye attığımın hiç farkında değildim. Ama şimdi tam ortasmdasm."

"Biliyorum."

"İhtarlarım ciddiye alacağına inanmadılar. Ya da umursamadılar. Onları utandırdın, kötü duruma düşürdün. Benim ikilinin yapamadığını yaptın."

"Kenny ve McCartney."

"Zavallı gençler."

İki masa ötede bir adam ayağa kalktı, bara içkilerini tazelemeye gitti. Kadın, dudaklarında bir gülümsemenin iziyle yan gözle bana baktı. Sonra gözlerini indirdi.

"Peter Rooney de" dedi Mick.

"Bu aşina bir isim. Tanıyor muyum?"

"Burada karşılaşmış olabilirsin. Bir düşüneyim nasıl hatırlarsın? Eh, sol elinin üstünde bir denizci çıpası biçiminde dövme vardı."

Başımı salladım. "Uzun dar bir yüz, açılmaya başlamış bir alın."

"Aynen."

"Kendisinde de bir denizci görünümü vardı."

"Nasıl bir görünümdür o? Ah, boşver. Yaptığı yapacağı tek denizcilik Staten Adası feribotuna binmek."

"Neden o?"

Viski bardağına baktı. Sonra "Biliyorsun, ben daima sokağa biraz para yatırırım. Yahudiler öğretmişti bunu bana. Sokağa koyduğun para sana katlanarak gelir. Peter benim için çalışırdı. Çeşitli iş yerlerinde, sendikalarda dolaşır, borç verir, ödemeleri toplardı. Ağır iş yapmazdı, ona göre değildi. En fazla yaptığı ağır bir uyarı olabilirdi. Bu işe yaramazsa başka birini göndermem gerekirdi. Ya da ben giderdim."

"Ona ne oldu?"

"On Birinci Cadde'de bir sahanlıkta, kafası bir çöp tenekesinin içine tıkılmış durumda buldular. Annesinin, hayatta olsaydı, ki Tanrı'ya şükür değil, onu tanıyamayacağı bir biçimde dövülmüştü. Hem ölene kadar dövülmüş hem de bıçaklanmıştı."

"Ne zaman?"

"Ne zaman olduğunu kesinlikle söyleyemiyorum, Onu bu sabah geç bir saatte bulmuşlar, ben ise akşamüstü haber aldım." Kadehini aldı ve viskisini su gibi içti, "Şu ölen arkadaşını ben tanır mıydım?"

"Sanmıyorum."

"Buraya hiç getirmedin mi?"

"Bir süre önce barlara gitmeyi bırakmıştı."

"Ah, o ekipten biri. Geçen akşam Budistler'le dinlenmeye çekildiğini anlattığın o değildi, değil mi?"

"Oydu."

"Ah, Tanrı'm. Bu çok tuhaf. Biliyor musun, o konuşmamızı sürekli aklımdan geçirip durdum ve işte tanımak istediğim bir adam diye düşündüm. Adını söyle bir kere daha."

"Jim Faber."

"Jim Faber. Anısına bir kadeh kaldırırdım ama belki bundan hoşlanmazdı."

"Bir sakıncası olacağını sanmam."

Kadehini azıcık doldurup kaldırdı, "Jim Faber'e" dedi ve içti.

Kahvemden bir yudum aldım ve karşılaşmış olsalardı birbirleri hakkında ne düşünürlerdi diye merak ettim. Birbirlerine hemen ısınmalarını beklemezdim doğrusu ama kimbilir? Belki ortak bir nokta bulurlardı, belki Jim'in Budist kampında aradığı, Mick'in Kasap Avini'nde aradığıyla aynı şeydi.

Eh, hiçbir zaman bilemeyeceğiz.

"Seni öldürmeyi tekrar deneyecekler, biliyorsun değil mi?" dedi Mick.

"Biliyorum."

"Hâlâ öğrenmedilerse, şafakta yaptıkları hatayı anlayacaklar. Ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum. Şimdiye kadar yaptığım tek şey polislere yalan söylemek oldu."

"İrlanda'ya gittiğim zamanı hatırlıyor musun? İfade vermekten kaçıyordum. Kurşundan kaçmak için de iyi bir yerdir. Yarın uçabilirsin ve ortalık temizlenince dönersin."

"Sanırım böyle yapabilirim."

"Sen ve Elaine. Senin İrlanda'ya hiç gitmediğini biliyorum. O gitmiş mi?"

"Hayır."

"Ah, çok seveceksiniz, ikiniz de."

"Sen de gelebilirsin" dedim. "Bize etrafı gezdirirsin."

"İstediklerini alsınlar deyip çekip gitmek" dedi hayal kurar gibi. "Biliyor musun, düşünmedim değil. Benim tarzım değil tabii ama göremediğim bir şeyle savaşmak mı benim tarzım? Bırak alsınlar, hepsini alsınlar."

"Neden olmasın?"

Sorumu düşünür gibi sustu. Omzunun üstünden Andy Bucklev'nin öne doğru uzanıp bir dart atmasını izledim. Dengesini kaybetti, Tom Heaney uzanıp tuttu. Belfast'lı Tom gündüzleri bara bakar ve hemen hemen hiç konuşmazdı. Mick'le ben Maspeth'deki işe gittiğimizde o da yanımızda gelmişti. O gece Tom vurulmuş, Andy direksiyona geçmiş, dördümüz Mick'in çiftliğinden ayrılmıştık. Mick, ona bir doktor bulmuş, Tom bütün bu süre içinde tek kelime etmemiş, daha sonra da bu konuyla ilgili suskunluğunu devam ettirmişti.

Barda birileri gülüyordu, bu, kesinlikle her daim suskun olan Bay Dougherty değildi elbet. Yakınımızdaki masada, adam kadına, bunun

kendisi için, kadına olduğundan daha kolay olmadığını söylüyordu.

"Belki kolay olması gerekmiyor" dedi kadın.

Kadının dediğini duyup duymadığını anlamak için Mick'e baktım. Benim soruma bir cevap hazırlar gibiydi, sonra benim arkamda bir şeyler gördü ve yüzünün ifadesi değişti. Ben, neye baktığını görmek için arkamı dönemeden, o harekete geçmişti bile. Küçük masayı olduğu gibi, üstündeki şişe, kadeh ve fincanla birlikte kaldırıp kenara fırlattı ve kendini üstüme attı.

Bir silah patlaması duyuldu. Mick'in üstüme yüklenmesiyle arkaüstü düşmüş, altımdaki sandalyeyi paramparça etmiştim. Ben tahta kırıklarının üstünde, Mick de benim üstümde yatıyordu. Elinde bir silah vardı ve kapı eşiğinden gelen otomatik silah ateşine karşılık olarak ateşleyip duruyordu.

Kafamın üstünden uçan bir şey görür gibi oldum. Büyük bir gürültü oldu, dalgalar halinde şok titreşimleri hissettim. Sonra her şey bitti.

Çok uzuıı zaman baygın kalmış olamam. Kendime gelişimi pek hatırlamıyorum, tek fark ettiğim ayaktaydım ve Mick beni sarsıyordu. Bir koluyla beni belimden kavramıştı, öteki elinde yıpranmış deri bir çanta tutuyordu. Bunu arkadaki bürosundan aldığına göre en azından o bunu yapana kadar baygın kalmış olmalıydım. Bundan daha uzun olduğunu sanmıyorum.

Öteki elinde ordu yapımı, ön tarafı törpülenmiş, bir ,45'lik pistol vardı. Sonunda etrafıma bakmdığımda gördüklerimi zihnim almadı. İskemleler ve masalar başaşağı devrilmiş, bazıları paramparça olmuştu. Bar iskemleleri yerde cesetler gibi yatıyordu. Barın arkasındaki ayna nerdeyse tamamen yok olmuştu, birkaç kırık parça çerçevesinden sarkıyordu. Havada savaş sonrasının ağırlığı vardı, gözlerim barut dumanından ve dökülmüş viski buharından yanıyordu.

Etrafa, düşüncesiz bir çocuğun fırlattığı bezden bebeklere benzeyen bedenler saçılmıştı. İlişkilerini tartışan kadınla erkek birlikte, ters dönmüş masalarının yanında ölü olarak yatıyorlardı. Adam sırtüstü yatıyordu, yüzünün hemen hepsi yok olmuştu. Kadın, yan dönmüş,

balık kancası gibi kıvrılmıştı, başının tepesi açılmış, parçalanmış kafatasından beyni dışarı akıyordu.

"Hadi dostum!"

Sanırım bağırıyordu ama sesi çok yüksek gelmiyordu bana. Sanırım bomba patlaması yarı yarıya sağır etmişti beni. Her şey biraz boğuktu, uçaktan yeni indiği, nizde, kulaklarınız açılmadan önceki gibi.

Onu işitiyordum, kelimeleri anlıyordum ama olduğum yerde kök salmış gibi kalakalmıştım ve gözlerimi kadınla erkekten ayıramıyordum. Bunun kendisi için, kadına olduğundan daha kolay olmadığını söylemişti.

Meşhur son sözler...

"Nalları dikmişler" dedi Mick. Sesi aynı anda hem sert hem yumuşaktı.

"Kadını tanıyordum" dedim.

"Ah" dedi. "Eh, artık onun için yapacağın hiçbir şey vok, yapmaya çalışarak kaybedecek zaman da yok."

Kulaklarımı açmak için yutkundum. Uçaktan bir savaş alanının ortasına inmek gibi diye düşündüm. Barutu ve ölümü koklamak ve bavulları almak için cesetlerin üzerinden atlayarak yürümek.

Bir ceset de kapının eşiğindeydi, narin Asyalı yüz hatları olan küçük bir adam. Üzerinde siyah pantolon ve yeşil bir gömlek vardı. İlk önce tropikal çiçekli Hawaii gömleklerinden biri sandım ama yakından bakınca tek renk bir gömlek olduğunu, kırmızı yapraklı çiçeklerin üç kurşun deliği olduğunu gördüm.

Koltuğunun altında salonu taradığı otomatik tüfek vardı.

Mick silahı kapacak kadar duraksadı sonra adamın kafasına sıkı bir tekme indirdi. "Cehenneme kadar yolun var, Allah'ın belası herif!" dedi.

Kaldırımın kenarında bir otomobil duruyordu, kaportası fena halde paslanmış eski Chevy Caprice. Andv Buckley direksiyonda, Tom Heaney

de otomobilin açık kapısının yanında, bir elinde tabancayla duruyor, çıkışımızı kolluyordu.

Otomobile doğru koştuk. Mick, önce beni arka koltuğa ittikten sonra kendini de yanıma attı. Tom öne, Andy'nin yanma geçti. Kapıları kapayamadan otomobil hareket etti.

Sirenleri işitebiliyordum. Öteki sesler gibi boğuk ve uzaktan ama yine de duyuyordum. Bize doğru gelen sirenler.

"İyi misin Andy?"

"İyiyim Mick."

"Tom?"

"Bir şeyim yok, efendim."

"İyi ki ikiniz de arka taraftaydınız. Grogan'ı ne hale getirdiler, ha? Allah'ın belası herifler!"

North West Drive'da kuzeye doğru gittik sonra bir noktada Deegan'a saptık. Andy birkaç kere beni ve Mick'i nereye gitmek istiyorsak oraya burakmak için teklifte bulundu ama Mick'in istediği bu değildi. Nereye gitmek istediğinden henüz emin olmadığını ve bir otomobile ihtiyacı olacağını söyledi.

"Eh, bu Caddy'ye göre epey külüstür" dedi Andy. "Ama en yakınımızda bu vardı, seninkini garajdan çıkarmaktan çok daha kolaydı bunu almak."

"İşimi görür" dedi Mick. "Ona iyi bakarım."

"Bu külüstüre mi? Buna iyi bakarsan şok geçirir." Direksiyona bir şaplattı. "İyi çalışır ama. Kaportadaki hasarlar da bana sorarsan bir avantajdır. İstediğin yere park edebilirsin, dönünce bıraktığın yerde bulacağın kesin."

Bronx'un hiç tanımadığım mahallelerinden geçtik. Çocukken kısa bir süre buralarda oturmuştuk, babamın açtığı, kapattığında da Brooklyn'e taşındığımız, küçük ayakkabıcı dükkânının üstünde. Oturduğumuz bina, hatta bütün blok tamamen CrossBronx Otovolu'nun genişletilmesi için buldozerle yok edilmişti. Bu yıkımla birlikte bu mahallelerle ilgili her türlü anım da yok olmuştu.

Dolayısıyla nerelerde olduğumuzu bilemiyordum, aslında kulaklarımın tıkanıklığı ve içimin hissizliğivle, daha aşina bir yerlerde bile olsak aynı derecede kaybolmuş hissedebilirdim. Otomobilin içinde fazla bir sohbet yoktu. Konuşulan az bir şeyleri de ben kaçırıyordum.

Tom, Andy'nin evinden sonra kendisinin yürüyerek gidebileceğini, Andv ise aslında Tom'un evinin çok uzak olmadığını, onu kolaylıkla bırakabileceğimizi sövledi. Mick uzak ya da yakın, Tom'u evinin tam önünde bırakacağımızı söyleyerek son verdi tartışmaya.

Andy, "Aynı yerde oturuyorsun, değil mi Tom? Perry Cadde'sinde?" dedi. Tom başıyla onayladı. Yabancı sokaklardan geçtik ve kutu gibi bir evin önünde Tom'u indirdik. Mick onu arayacağını söyledi, Tom başını salladı ve evin kapısına doğru yürüdü, anahtarını kilide soktu, Andy otomobili ters yöne çevirdi.

Kırmızı ışıkta durunca "Mick, seni şehre götürmemi istemediğinden emin misin?" dedi. "Ben metroyla dönerim."

"Saçmalama."

"Ya da Caddy'i alabilirsin. İstersen Caddy'yi ben alırım."

"Otomobili evine doğru sür Andy."

Andy, Mosholu Parkway'in karşı tarafında, Bainbridge Caddesi'nde oturuyordu. Otomobili evinin önüne çekti ve indi. Mick camdan dışarı sarkarak ona yaklaşmasını işaret etti. Andy,

Mick'in tarafına geçti, ellerini otomobilinin üstüne dayayarak durdu. "Annene saygılarımı ilet" dedi Mick.

"Şimdi uyuyor olmalı Mick."

"Umarım öyledir."

"Ama uyanınca iletirim. Her zaman seni sorar."

"Ah, o iyi bir kadın" dedi Mick. "Sen idare edebilecek misin? Bir araba bulabilecek misin? "

"Kuzenim Danny bana kendisininkini verir. Ya da bir başkası. Belki de sokaktan bir tane araklarım."

"Dikkatli ol, Andy."

"Daima Mick."

"Lağımdaki fareler gibi öldürmeye çalışıyorlar bizi orospu çocukları. Üstelik kim bunlar. Zenciler ve Çinliler."

"Bana daha çok Vietnamlılar gibi geliyor, Mick. Ya da Taylandlılar olabilir."

"Benim için hepsi aynı" dedi Mick. "Ya ben onlar için neyim? Benimle dertleri ne? Ya zavallı Burke'den ve öteki çocuklardan ne alıp veremedikleri vardı?"

"Yalnızca herkesi öldürmek istediler."

"Herkesi. Müşterileri bile. İçkilerini içmekte olan yaşlı adamları. Yatmadan önce son bir tek atmak isteyen mahallelileri. Ah, bazıları için gerçekten de son kadehleri oldu."

Andy geri çekildi. Mick otomobilden çıktı, etrafına bakındı, üstündeki suları silkeleyen bir köpek gibi silkelendi. Otomobilin önünden dolaşıp direksiyona geçti. Ben de ön tarafa onun yanma geçtim. Andy kaldırımda durup uzaklaşmamızı izledi.

Dönüş yolunda ikimiz de konuşmadık, ben arada dalmış da olabilirim. Kendime geldiğimde Manhattan'da, Chelsea'nin oralarda bir yerlerdeydik.

Tanıdık bir KübaÇin restoranını fark ettim. Birden koyu ve sert kahvelerinin tadını duydum damağımda. Ayaklarını, sanki yıllardır rahatsızmış gibi sürüyerek yürüyen yaşlı garsonu hatırladım.

İnsanın hatırladıkları ne kadar garip. Hatırlamadıkları da. Mike, Altıncı Cadde'de, Yirmi dördüncü Sokak'ta, Flower District'in hemen kenarında, sekiz katlı dar bir binanın önünde durdu. EZ Depo'dakine benzer yukarı katlanan çelik bir kepenk vardı. Bu biraz daha dar, bir otomobilden az daha genişti, iki yanında peııceresiz kapılar vardı. Sağ kapının üstünde, yukarıdaki daire ve ofislere çıkışı gösteren bir dizi zil düğmesi vardı. Soldaki kırmızı kapının üstünde ise siyah ve gümüş harflerle yazılmış iki satır yazı vardı: McGINLEY ve CALDECOTT / MİMARÎ KURTARIM.

Mike kepengin kilidini açıp yukarı kaldırınca sokak seviyesinde küçük bir garaj ortaya çıktı. Bir iki karton kutuyu kenara tekmeleyince büyük bir otomobili ya da küçük bir minibüsü sığdırabilecek kadar yer açıldı. Bana işaret edince, direksiyona geçtim ve Chevy'yi içeri soktum

Otomobilden çıkıp dışarıda bekleyen Mike'm yanına gittim. Kepengi indirip kilitledikten sonra kırmızı kapıyı açtıİçeri girdik, kapıyı kapayınca ışığın düğmesini buluncaya kadar bir an karanlıkta kaldık. Bir merdiven başında duruyorduk. O önde, ben arkada bodrum katına indik.

Kendimizi, dizi dizi yazıhane masaları, çekmeceler, dolaplar ve üstüste konmuş kutularla tıklım tıklım dolu kocaman bir odada bulduk. Kapıda belirtildiği gibi bir mimari kurtarım şirketiydi ve bütün bodrum katı hem showroom hem de depo vazifesini görüyordu.

Hollandalılar aldığından beri Manhattan, yıkıp yeniden yapmak için sürekli binalar dikip durdukları bir şehir olmuştur. Yıkım başlı başına bir endüstri durumunda ve inşaatın ikiz kardeşi. Amaç boş bir alansa, ben şu an onun van ürünlerine bakmaktaydım. Buldozeri vurmadan önce bir binadan çıkarabileceğiniz her türlü ıvır zıvır, bir sürü çekmece ve kutudan taşıyordu. Yalnızca cam, pirinç ve nikel kaplı kapı kollarıyla dolu karton kutular vardı. Menteşe, kilit ve tanıdığım ama adını bilmediğim ya da ne olduğunu anlamadığım bir yığın öteberiyle dolu kutular da vardı.

Tahta oymalı kolonlar sanki destekleyecek bir tavan arıyormuş gibi sağda solda duruyorlardı. Bir bölümde, binaların dış cephelerinde kullanılan süslü taş ve beton detaylar yığılmıştı: Dişleri dışarı fırlamış gargovllar, gerçek ya da hayali hayvanlar, keskin hatlı detaylar, zaman

ve asit yağmuruyla yıpranmış eski mezar taşlarmdaki ya. zılar kadar zor anlaşılan parçalar.

Bir iki sene önce Elaine'le Washington'da bir hafta sonu geçirmiştik. Bir ara da ayaklarımızı sürüyerek Soy. kırımı Müzesi'ni gezmiştik. İç parçalayıcı bir yer tabii öy. le de olması gerekiyorama bizi en kötü biçimde vuran bir oda dolusu ayakkabı olmuştu. Yalnızca ayakkabı, tepeleme bir ayakkabı yığını. Odanın çarpıcı etkisini ikimiz de açıklayamamıştık ama anladığım kadarıyla bizimkisi çok değişik bir tepki değildi.

Kapı kollarıyla dolu plastik sepetlerin benzer duy. gular uyandırdığım söyleyemem. Bu kapı kollarının bir zamanlar ait oldukları kapılara ya da bu kapıların ardındaki odalara ne olduğunu düşündüğümde midem kasılmadı. Ancak yine de bütün bu dikkatlice tasnif ve istif edilmiş sonsuz gibi görünen malzemeler o ayakkabılarla dolu odayı hatırlattı.

"Binalar ölmek için nereye gider?" dedi Mick.

"Ben de aynen bunu düşünüyordum."

"Eskiden beri sürüp giden iyi bir iş. Bir binayı vıkmadan önce neler söküp alabileceğini kim tahmin edebilir? Tabii su tesisatını ve ısıtıcıları ilk etapta çıkarıyorsun ve parçalayıp satıyorsun. Ama bir de bütün bu mimari elemanları ve süslemeleri kullanmasını bilen insanlar var. Mesela eski bir evi onarıyorsun diyelim, bütün ayrıntıların otantik olmasını istiyorsun. Buraya geliyorsun ve elinde, kırık avizeyi tamamlayabilecek kristallerle hatta daha da iyisi bütün bir

kristal avizeyle dönüyorsun. Ya da evinin stiline uygun kapı kolları, menteşeler ve şöminen için mermer bir raf. Burada isteyebileceğin her şey var."

"Görüyorum."

"Biliyor musun, bir de süsleme malzemeleri koleksiyonu yapanlar var? Caldecott'un gargoyllara tutkun bir müşterisi vardı. Taşıyamayacak kadar ağır bir tane satın alınca, ben evine teslim ettim ve koleksiyonunu gördüm. Christopher Sokağı'nda iki odalı bir dairesi vardı. İki odanın da bütün duvarları raflarla, rafların da üstü irili ufaklı her biri birbirinden daha çirkin. Allah'ın belası gargoyllarla doluydu. Burası kadar tıklım tıklım bir yerdi ama işte koleksiyoncu olmak böyle bir şey. Neye takıhysan o şeyden sürekli daha fazlasına sahip olmak istersin."

"Burası senin mi Mick?"

"Bir parça hissem var. Sessiz ortak da diyebilirsin." Paslanmış pirinç bir menteşe aldı, elinde evirip çevirdi sonra aldığı yere koydu. "İyi bir iş bu. Nakit paraya satıyorsun, alım faturan yok çünkü stokunu satın almıyorsun, kurtarıyorsun. Yani nakit giriyor, nakit çıkıyor, bu da bu devirde epeyce yararlı bir iş,"

"Evet öyle görünüyor."

"Ben de yararlı bir ortağım. İnşaat ve yıkım sektöründe, çeşitli bağlantılarım var, yıkılacak olan bir binadan kurtarma izni almayı kolaylaştırabiliyorum. Anlayacağın ilgili herkes memnun kalıyor."

"Kâğıt üstünde senin adını görebileceğimi sanmıyorum."

"Bu konuda ne düşündüğümü bilirsin. Sahip olmadıklarını senden alamazlar. Bir çift anahtarım, istediğim zaman kullanabileceğim bir bürom ve otomobilimi görülemeyecek biçimde park edebileceğim bir yer var. Taşıma için kullandıkları araçları orada tutuyorlar ama Brian McGinley günün sonunda evine götürüyor. Bu da bana hatırlattı ki..."

Cebinden telefonunu çıkardı ama fikrini değiştirip yine cebine koydu. Arkadaki büroya yürüdük, gri metal bir masaya oturdu, bir telefon numarası baktı ve çevirdi. Eski tip, çevirmeli telefon, kurtarılan mallardan biriydi herhalde.

"McGinley lütfen... Biliyorum geç, ancak çok gerekli olmasaydı bu saatte aramazdım zaten... Korkarım uyandırmak zorunda kalacaksınız.

Büyük adam arıyor devin."

Telefonun ağızlığını kapadı ve gözlerini yuvarladı. "Ah, Brian. İyi adamım. Biliyor musun, bence sen ve Caldecott bir haftalığına kapalısınız. Ben araymcaya kadar hiç kimse gelmemeli... Evet, demek istediğim aynen öyle. Lütfen bu geç saatte aradığım için karından benim namıma özür dile. Hatta gönlünü almak için neden birkaç günlüğüne onu Porto Rico'ya götürmüyorsun?,. Eh, Cancun olsun öyleyse... Caldecott'u da arayacaksın, değil mi? Başka kime söylemen gerekiyorsa. İyi adamım."

Telefonu kapadı. "Büyük adam" dedi. "İnsanın kendine böyle demesi biraz böbürlenme oluyor. Collins'e büyük adam derlerdi."

"De Valera da hiç hoşlanmazdı."

"Günahkâr piç kurusunun tekiydi, değil mi? Söylesene bana Cancun hangi cehennemde?"

"Yucatan Yarımadası'nda"

"Orası Meksika, değil mi? Bayan McGinley orayı seviyor, geceyarısı gelen telefonlardan daha çok seviyor. 'Onu uyandıramaın, uyuyor.' Eh, uyuyor olmasaydı zaten uyandırmana gerek olmazdı sersem tavuk." Derin bir jıefes aldı ve oturduğu ahşap koltuğunda arkasına yaslandı. "Dev'in hoşlanmadığını nerden biliyorsun? Filmi görmedin ki."

"Elaine videosunu kiralamıştı" dedim. "VCR'da seyrettik. Tanrım!"

"Ne oldu?"

"Daha dün gece görmüştük. İmkânsız gibi görünüyor. Sanki bir hafta önceydi."

"Dolu bir gün geçirdin, değil mi?"

"Ölümlerle dolu. "

"İkisini çiftlikte gömdük. Ne kadar oldu, dört gece önce mi? Sonra Peter Rooney ama sen onu yalnızca benim anlattıklarımdan tanıyorsun.

Sonra Budist arkadaşın. Onun anısına tam bir kadeh kaldırmıştım ki Grogan'm Barı'nı cehenneme çevirdiler, her taraftan kurşunlar uçuştu. Burke'un öldüğünü biliyor musun?"

"Bilmiyordum."

"Onu barın arkasında yerde, kırık ayna parçalarıyla tamamen örtülmüş bir halde buldum, göğsünde kocaman bir delik vardı. Gemisiyle batan bir kaptan gibi o da görevinin başında öldü. O bardan hayır gelmez artık. Bir daha gördüğünde Koreli biri meyve ve sebze satıyor olacak orada."

Sustu. Bir an sonra, "O kızı tanıyordum, Mick" dedim.

"Tahmin etmiştim."

"Kimden bahsettiğimi anladın mı?"

"Tabii anladım. Yakınımızda oturuyorlardı, konuşmalarını duymamaya çalışıyordun. O an hissetmiştim."

"Hissettin mi?"

"Evet. Biliyor musun, ötedeki masaya geçmemiz belki de hayatımızı kurtardı. Kenarda kaldık, bu da bize kurşunlar uçmaya başladığında kendimizi yere atmaya yetecek o ekstra saniyeleri verdi." Başını yana eğip duvarda bir noktaya baktı. "Belki de her şey önceden planlanıyor ve insan ancak vakti gelince ölüyor, daha önce değil."

"Kimbilir."

"İnsanın kaderi bu, değil mi? Bilememek." Jameson şişesini bulana kadar çekmeceleri açıp kapadı. Mührü kırıp şişeden içti. "Kız o muydu?"

"O?"

"Arada otladığm."

"Uygun bir tanım herhalde. Bir müddet önce görüşmeyi kesmiştik."

"Ona âşık olmuş muydun?"

"Hayır."

"Ah."

"Severdim ama."

"Bu da çok sık olan bir şey değil" dedi ve içkisinden bir yudum daha aldı. "Ben hiç kimseyi sevmedim. Annemden ve ağabeylerimden başka. Ama onlar farklı, değil mi?"

"Evet."

"Kadınlardan sevdiğim hiç olmadı, yakınlık duyduğum ise çok az."

"Elaine'i seviyorum" dedim. "Daha önce başka hiç kimseyi sevdiğimi düşünmüyorum."

"Eskiden evliydin."

"Çok zaman önce."

"Onu sevmiş miydin?"

"Sevdiğimi düşündüğüm bir zaman olmuştu."

"Ah. Adı neydi?"

"Lisa."

"Güzel bir kadındı."

Kafamda onu son gördüğüm hali canlandı, kafatası paramparça olmuş. Gözlerimi kırpıştırarak uzaklaştırdım bu resmi ve onu apartmanında gördüm. Blucin ve bir süveter giymişti, pencerenin önünde duruyor, batmakta olan güneşi seyrediyordu. Bu daha iyiydi.

"Evet" dedim. "Öyleydi."

"Bir anda oldu, biliyorsun. Ne olduğunu farkına vardığını hiç sanmıyorum."

"Ama gitti."

"Orası doğru."

Masasının üstünde eski deri çantası vardı ve içini karıştırıyordu. "Kasadan çıkma nakit para" dedi. "Bazı kâğıtlar. Elime geçirebildiğim kadar silah. Polis mahkemeden bir izinle ya da izinsiz

kasayı açabilir. Benim aleyhime kullanacak bir şey bulamasalar da nakit parayı ceplerine indirirler. Ben de onlara fazla bir şey bırakmak istemedim."

"Doğru."

"Geriye bıraktıklarını da dönüp alamayacağıma göre benim işime yaramaz. Fotoğraf çekimleri, ölçümler, bütün bilimsel işler bittiğinde her şeyi mühürleyecekler. Nasıl yaptıklarını benden daha iyi bilirsin sen."

"Cinayet mahalli rutini benim zamanımdan beri değişti" dedim. "Şimdilerde videoya çekiyorlar sanırım. Her gün daha bilimsel oluyorlar."

"Böyle bir durumda bilimsel olmaya ne gerek varsa? Adamın biri salona kurşunlar boşaltıyor, diğeri bir bomba fırlatıyor. Ölülerin hepsini çıkarmayı bitirdiler mi merak ediyorum. Kaç ölü var acaba, yaralılardan kaçı daha ölecek?"

"Haberlerde öğreniriz."

"Sayı ne olursa olsun, çok fazla. Barda bütün bir sıra içkilerini içiyordu. Bir dizi kurşun yere serdi hepsini. Eamonn Dougherty'yi değil ama. Bir çizik bile yok. Hepimizi gömecek bu herif dememiş miydim sana?"

"Galiba söylemiştin bunu."

"Cani oruspu çocuğu. Kaç yaşında olduğunu düşünüyorum da doksan hatta doksan beş bile olabilir. Ellerinde onca kanla yaşanacak çok uzun bir hayat. Sence bunca yıl sonra kanı tamamen yıkayabiliyor musun?"

"Bilmiyorum."

"Kimbilir" dedi kendi ellerine bakarak. "Silahlı herifi gördün. Vietnamlı olduğunu düşünüyor Andy. Ya da Taylandlı, ya da Tanrı bilir nereli. Bombayı fırlatanın suratını görebildin mi?"

"Hayır."

"O kaçtı, ben de çok az görebildim. Ötekinin omzunun üstünden kocaman suratı göründü bir an, sonra bombayı attı ve bir daha görmedim. Çok soluk yüzlü, âdeta soluk beyaz tenliydi."

"Bir Asyalı'yla da eşleşmişti."

"Allah'ın cezası Birleşmiş Milletler gibi karşıma çı

İçiyorlar" dedi. "Beni öldürmeye çalışmamış olmaları yalnızca şans."

"Yani yalnızca dikkatini mi çekmek istiyorlardı?"

"Ah, tabii, öldürmeye gelmişlerdi, öldürdüler de. Ama bence onları yollayan adam ne benim ne de senin orada olacağımızı beklemiyordu. O ikiliyi ortalığı darmadağan etmeleri ve öldürebildikleri kadar insan öldürmeleri için yolladı." Ölü Asyalı'dan aldığı silahı elinde tarttı. "Allah'ın cezasını vurmasaydım oradaki herkesi öldürene kadar ateş edecekti."

Bir kedi kadar çevik davranıp, silahı çekerken beni de yere yatırmasaydı...

"Ölüm kadar soluk bir ay yüzlü. Tanıdığın birine benziyor mu?"

"Bir polis bu gece dolunay olduğunu söyledi."

"Belki bu ta kendisiydi. Aydaki adam yeryüzüne saygılarını sunmaya gelmiş. Geçen gece senin yolunu kesen o ikili nasıl birileriydi?"

Elimden geldiğince tarif ettim, başını olumsuzca salladı. Herkes olabilir dedi. Hemen herkes.

"Çin lokantasmdaki silahları patlatan adam siyahtı. İnsan eski günleri özler oluyor, tek derdim İtalyanlar'dı. Onlar da kötü çocuklardı ama hiç olmazsa bir noktada uzlaşabilirdin. Şimdi ise karşımda bir Gökkuşağı Koalisyonu var. Bundan sonra ne gelecek dersin, kedilerle köpekler mi?"

"Burada güvende misin Mick?"

"Burada olduğum sürece yeter derecede güvendeyim. Dairelerimden hiçbirine gitmek istemedim. Onlardan haberdar olanlar var. Yalnızca birkaç kişi, hem de güvendiğim kimseler ama kim gerçekten güvenilir, nasıl bileceğim? Andy Buckley benim oğlum gibidir ama piçin biri kafasına silah dayasa onun da ne yapacağını kim söyleyebilir?"

"Bu yüzden mi onun bizi bırakmasını istemedin?"

"Hayır, elimizin altında bir araba olsun istedim, hem de Cadillac'tan daha az gösterişli bir araba. Ayrıca Andy'nin bizim nerede olduğumuzu bilmesine gerek yok. Bilmediği bir şeyi açık edemez."

"Çiftliğe gidemez misin?"

Başını olumsuzca salladı. "Hayır, çiftliği bilen çok fazla insan var. Üstelik her şeyden uzak." İçkisinden bir yudum aldı. "Her şeyden uzaklaşmak isteseydim" dedi, "Biraderler'de kalırdım."

Bir an anlamadım, sonra, "Ah, manastır" dedim.

"Selanikliler, elbette. Sen ne düşünmüştün ki?"

"Sen 'biraderler' dedin ya, eh, az önce ateş eden adamın siyah olduğundan ve Gökkuşağı Koalisyonu'ndan söz ediyorduk..."

"Ah, bu harika işte!" dedi. "Hayır, bunlar Staten Adası'ndaki Biraderler, Lenox Avenue'dakiler değil." Ellerine baktı tekrar. "Ben berbat bir Katolik'im" dedi. "Son günah çıkartmam asırlar önceydi, ruhum ise günahlarla simsiyah. Ama Biraderlere gidebilirim, onlar da tek bir soru

sormadan içeri alır beni. Peşimdeki her kimse, beni orada bulmasına imkân yok. Siyah ya da kahverengi katillerini ya da pembe beyaz bombacılarını da gönderemez oraya."

"Belki, bu hiç de kötü bir fikir değil, Mick."

"Bu fikir bile değil" dedi, "çünkü bunu yapamam."

"Neden yapamayasm? Neden her şeyden uzaklaşauıayasm?"

Başını salladı. "Uzaklaşılacak bir şey yok. Bütün bu olanların gerisindeki adamın kim olduğunu ya da ne istediğini bilmiyorum ama bende olan bir şeyi istiyor olamaz. Ben büyük bir bölgeye sahip bir suç patronu muyum? Hiç değilBirkaç parça mülküm var, birkaç yatırımım var ama onun istediği bunlar değil. Görmüyor musun? Bu şahsi bir mesele onun için. Beni yıkmak istiyor." Şişenin tıpasını çıkardı ve bir yudum aldı. "Tek yapabileceğim" dedi, "ondan önce da\'ranmak."

"Seni yakalamadan önce onu yakalamak."

"Başka bir yolu var mı? Polis olan sensin."

"Yıllar önce."

"Ama hâlâ bir polis gibi düşünebilirsin. Bana bir polis nasihati ver. Karakola gidip bir şikâyet formu mu doldurayım? Bilinmeyen kişi ve kişiler hakkında?"

"Hayır."

"Ya da polis koruması mı talep edeyim? İsteseler bile beni koruyamazlar. Hem neden istesinler ki? Hayatımın tamamını adaletin öte kıyısında yaşamadım mı? Şimdi ise, öl ya da öldür. Nasıl beyaz bayrak açıp kuralları değiştirmelerini isteyebilirim?"

Bodrumun arka sol köşesinde bir kapı hava boşluğuna uzanan merdivenlere açılıyordu. Mick kapının kilidini açtı ve bana eve gitmeden önce bir iki saat uyumak isteyip istemediğimi tekrar sordu. Benim divanda

yatabileceğimi söyledi. İçiyordu ve sızmcaya kadar koltukta viskisini yudumlamaya devam edecekti.

Eve gitmeden Elaine'in uyanmasını istemediğimi söyledim. Haberleri açar, Grogan'da olanları öğrenirdi.

"Her yerde başlık olacak" dedi. "Ölü sayısını öğrenmek için radyoyu açabilirim ama vakmda öğreneceğim zaten." Omzumdan tuttu. "Eve git. Tetikte ol, tamam mı?"

"Tamam."

"Sonra bavullarını topla ve onu İrlanda'ya, İtalya'ya ya da her nereye isterse götür. Yeter ki buradan uzaklaş, Bunu yapacak mısın?"

"Sana haber veririm."

"Senden havaalanında olduğunuzu ve bineceğiniz uçağı beklediğinizi duymak istiyorum."

"Seni nasıl arayacağım? Buranın numarası kaç?"

"Bir dakika" dedi ve bir kâğıt parçasına bir şeyler karalayıp bana uzattı. "Cep telefonu. Kimseye numarayı vermiyorum çünkü Allah'ın cezası şeyin cebimde çalmasını istemiyorum. Bu yaratığı satın aldım çünkü bir türlü çalışan bir telefon bulamıyorsun etrafta, bulsan da gerekli yirmibeşliklerin olmuyor. Burada ne kadar zaman kalacağım bilmiyorum ve dükkândaki telefona da cevap vermek istemiyorum. Kapı tokmakları ya da menteşe arayan insanlarla mı uğraşacağım. Beni havaalanından ara, tamam mı? Yapacak mısın bunu?"

Cevabımı beklemedi, yalnızca sırtıma hafifçe vurdu ve kapıdan dışarı doğru itekledi. Karanlık merdivenlere yöneldim, arkamda kapının kapandığını, kilidin döndüğünü duydum.

"Hayatımı kurtardı" dedim. "Hiç şüphe yok. Herif salonu tarıyor, nabzı atan her şeyi öldürmeye çalışıyordu. İki masa ötede, hafiften tartışan iki

sevgili vardı. Öldüler, ikisi de. Sandalyemde oturmaya devam etseydim benim de sonum aynı olacaktı."

"Ama yatağında kalsaydm olmayacaktı."

"Hiçbir şeycik olmayacaktı" dedim. "Ta ki bir daha sokağa çıkıncaya kadar."

Ben geldiğimde uyuyordu ama çok derinden değil. Anahtarımın kilitteki sesi onu uyandırmaya yetti. Kalktı, mahmur gözlerini ovuşturarak sabahlığını giydi, peşimden mutfağa geldi. Kahveyi bu sefer ben yaptım, bu arada bütün olanları anlattım.

"Bombalar ve mermiler" dedi. "Baba filminin dördüncü bölümü gibi geliyor kulağa. Ama aslında öyle değil, daha çok bir savaş bu."

"Evet, savaşmış gibi hissediyorum."

"Saraybosna'ya hoşgeldin. East Village'da Downtown Beyrut adında bir bar yok muydu?"

"Hâlâ işliyorsa İkinci Cadde'de."

"İki kişi ilişkilerini konuşmak için bira içmeye çıkıyorlar ve kendilerini morgda buluyorlar. Çapraz ateşte gümbürtüye gidiyorlar. Çapraz ateş var mıydı?"

"Benim tarafımdan yoktu. Mick tabancasını adama boşalttı. Tetikçiyi öldüren oydu. Benim tabancam kılıfmdan bile çıkamadı, Tom'la Andy ise en arkadaydı, dolayısıyla bizim taraftan başka hiç kimse ateş etmiyordu."

"Bizim taraf." Elaine kahvesinden bir yudum aldı ve suratını ekşitti. Çok sert olmuştu. Kahveyi ben yaptığımda hep fazla sert olurdu.

"Kendi hayatını kurtarıyordu."

"Vücuduyla beni korudu. Üstüme atladı ve özellikle siper oldu."

"İçgüdüsel olduğunu düşünmüyor musun? Bir şey oldu ve o da yalnızca tepki gösterdi."

"Yani?"

"Yani bilinçli bir biçimde Matt tehlikede, onu yere düşürmeli ve kurşunlardan korumalıyım diye düşünmedi. Yalnızca harekete geçti."

"Önce düşünseydi, yaptığı hareketin asalet derecesi daha mı yüksek olacaktı? Düşünmek için dursaydı şimdi ikimiz de ölmüş olacaktık."

"Haklısın" dedi. "Ne yapmaya çalıştığımı anlıyorsun değil mi? Senin için yaptığını asgariye indirmeye çalışıyorum ki ona karşı borçlu hissetmeyesin. Bu gece neredeyse iki kere öldürülecektin. Şansın seni bırakmadan bu oyunu bırakmanı istiyorum."

"Yapabileceğimi sanmıyorum."

"Neden? Olanlar neyi nasıl değiştiriyor ki? Mick hayatını kurtarmışsa bunu yaşamanı istediği için yaptı, onunla omuz omuza verip savaş meydanına çıkman için değil. Sana beni İrlanda'ya götürmeni söylemedi mi?"

"Söylediği buydu."

"Oraya hiç gitmedim. Gidecekmişiz gibi bir his var içimde."

"Hemen değil."

"Nedenini söylemek ister misin?"

"Çünkü bu gerçekten bir savaş" dedim. "Hiç kimse benim İsviçre'de olmama izin vermeyecek. Daha önce ne diyorduk? Adım listede. Şu anda tarafsız kalmamın tek yolu, pilimi pırtımı toplayıp memleketi terk etmek,"

"Öyleyse? Pasaportun hazır."

Başımı olumsuzca salladım. "County Kerry'de taş bir duvarın üstüne oturup sorunlarımın çözülmesini bekleyemem."

"Yani bu işe bulaşacaksın."

"Bu, elim kolum bağlı oturup bir şeylerin olmasını beklemekten çok daha iyi olmalı."

"Hem, adam da hayatını kurtardı."

"Bu da bir faktör."

"Erkek adam yapması gerekeni yapmalı. Bu da mı bir faktör?"

"Bu da denklemin bir parçası herhalde" diye itiraf ettim. "Bu erkek adam meselelerinin çoğunun saçmalık olduğunu düşünebilirim ama bu etkilenmiyorum demek değildir. Hem hepsi de safsata değil. Bu şehirde yaşayacaksan birilerinin beni korkutup kaçırmasına izin veremem. Bu şehirde de yaşamak istiyorum."

"Neden? İstediğimiz yerde yaşayabiliriz."

"Yaşayabiliriz ama yapmıyoruz. Burada yaşıyoruz."

"Biliyorum" dedi Elaine. "Burası evimiz." Kahvesini bir kere daha denedi, pes etti ve fincanını eviyeye boşalttı. "Çok yazık" dedi. "Taş duvarların üstünde oturmayı bilmem ama İrlanda'ya gitmek eğlenceli olurdu."

"Sen hâlâ gidebilirsin."

"Ne zaman? Ah, şimdi mi demek istiyorsun? Hayır, teşekkürler."

"Ya da Paris'e ya da istediğin herhangi bir yere."

"Tehlikeden uzak olabileceğim bir yere."

"Evet."

"Sen de beni merak etmek durumunda olmayacaksın."

"Ne dersin?"

"Unut bunu. Eğer oturup telefonun çalmasını bekleveceksem bari şehiriçi tarife olsun. Kararımdan vazgeçirmeye çalışma, tamam mı? Çünkü işe yaramayacak. Bir boğa olmayabilirim ama en az senin kadar inatçıyım. Sen gitmeyeceksen ben de gitmeyeceğim.

"Senin kararın. Galeriyi kapayacak mısın?"

"Bunu yaparım. Hatta kapısına, Ekim başına kadar bir satın alma seyahatinde olduğumu bildirir bir levha da asarım. Bu işler avın sonuna kadar biter mi?"

"Öyle ya da böyle."

"Keşke bu biçimde konuşmasan."

"Demin sözünü ettiğim çift var ya, Grogan'daki?" dedim.

"Hani hafiften tartışan sevgililer mi?"

"Kadın bizim tanıdığımız biriydi."

"Ya!"

"Lisa Holtzmann."

İki kadın Hunter'da bir sanat tarihi dersinde tanışmışlardı. Ben kocasını bu vesileyle tanımıştım, o da kocası öldürülünce beni aramıştı.

"Aman Tanrım!" dedi. "Öldürüldü, öyle mi?"

"Görünüşe göre anında."

"Zavallı kız. Ne biçim hayat ve ne biçim bir ölüm. Onu en son nerede görmüştük?"

"Armstrong'un Yeri'nde. Uzun bir zaman önceydi."

"Merhaba bile dememiştik. Onu bir daha göremeyeceğimizi kim bilebilirdi?" Kaşlarım çattı. "Grogan'da ne arıyordu? Ne iş yaptığını

biliyorum ama onun tipinde bir yer olmadığını düşünürdüm, değil mi?"

"Bildiğim kadarıyla oraya ilk kez gidiyordu. Hayır, bu doğru değil çünkü öteki gece de oradaydılar. "

"Önceki gece mi?"

"Hayır, her şeyin başladığı gece. Çarşamba olmalı. Jersey'deki depoya gitmemizden önce. Aynı adamla oradaydı, hatta aynı masa bile olabilir. Adamın da tipine uygun bir yer gibi değildi."

"Adam kimdi?"

"Adı Florian'dı."

"Florian mı? Adı mı soyadı mı?"

"Adı sanırım. 'Matt, bu Florian. Florian, bu Matt.'"

"Çarpıcı bir diyalog. Florian. Uzun saçlı, çingene kemanı çalan biri miydi?"

"Parmağında alyans vardı."

"Adamın alyansı vardı, kızın yoktu."

"Evet."

"Yani adam evli, kadın bekârdı ve belki de daha seçkin bir lokal yerine sefil bir meyhanede buluşmalarının nedeni buydu." Elini elimin üstüne koydu. "Önce Jim sonra Lisa. Bu senin için berbat bir gece oldu, değil mi?"

"Grogan'da öldürülen başka çok insan vardı."

"Barmenden söz etmiştin. Burke müydü adı?"

"Göz aşinalığım olan insanlar ve daha bir sürü hiç tanımadıklarım. Ne kadar çok ölü. Gerçek değil gibi,"

"Evet, davanılamayacak kadar ağır. Bitkin olmalısın. Kurşunlanmak için dışarı çıkmadan önce biraz uyu. yabilmiş miydin?"

"Dışarı çıkmamın nedeni o değildi. Hayır, gözlerimi bile kapavamamıştım."

"Eminim şimdi kapayabilirsin."

"Haklısın" dedim ve ayağa kalktım. "Biliyor musun eskiden bir iki gece uyumadan devam edebilirdim. Tabii o zamanlar benzin yerine alkol yakan bir motorum vardı."

"Motorunun üzerinde bu kadar çok kilometre de yoktu."

"Sence bunun bir etkisi var mı?"

"Kesinlikle hayır, tatlım" dedi. "Eski bıçkınlığından hiçbir şey kaybetmedin. Haydi uyu artık."

Başımı yastığa koyar koymaz kendimden geçtim ve öğleyi biraz geçe, gözlerimi pat diye açana kadar sanırım pozisyonumu bile değiştirmeden uyudum. Yıllardır böyle ansızın uyanmamıştım. Uyanmak gibi değildi, daha çok komadan çıkmak gibiydi.

Duşumu yaptıktan ve tıraş olduktan sonra Elaine, elinde bir fincan kahveyle karşıladı beni ve telefonun sabahtan beri çalmakta olduğunu söyledi. "Telesekretere bağladım" dedi. "Jim'i soran ya da Jim'le ilgili bilgiler vermek isteyen bir sürü insan. Başkaları da aradı. Bazı adlar hiç tanıdık gelmedi. Bazılarım biliyorum, Joe Durkin ve öteki polis, dün geceki."

"George Wister mi?"

"Evet, o. İki kere aradı. İkinci kere aradığında sanki beni görebiliyormuş gibi hissettim. 'Bunu dinliyorsan lütfen ahizeyi kaldır.' Çok sert, sanki bir babanın çocuğunu azarlaması gibi. Tam da

benim 'cehenneme kadar yolun var ahbap' cevabını vereceğim bir tarz. Ahizeyi kaldırmadığımı söylememe gerek yok,"

"Şüphesiz."

"Beni arayan olduğunda bile kaldırmadım. Monica aradı, onun son evli sevgilisiyle ilgili sorunlarını dinleyecek havamda hiç değilim. Cevapladığım tek telefon TJ'iıikiydi. Haberleri görmüş ve senin iyi olup olmadığım bilmek istiyordu. İyi olduğunu ve bugün galeriyi açmamasını söyledim. Hatta cama bir tabela astırttım."

" 'Bir aylığına kapalıyız.' "

"Beverly Faber'i de aradım. Ne kadar isteksiz olduğumu tahmin edebilirsin ama aramak zorunda olduğumu düşündüm. Sakinleştirici almış gibiydi, ya da şoktan ve uykusuzluktan bitkin halde. Polisler geç saatlere kadar sorgulamışlar. Ona verdikleri izlenim ya da onun inanmak istediği, Jim'in cinayetinin yanlış bir kimlik sonucu oluşu,"

"Eh, öyleydi."

"Şu anda kaderin bir oyunu olarak görüyor gibi. 0 aktristin pencereden bir şey düşürdüğü zamanı hatırlıyor musun? Bir saksıydı galiba."

"Tanrım, asırlar önceydi. O olay olduğunda polistim. Hatta, daha Altıncı Bölge'ye geçmemiş, hâlâ Brooklyn'deydim. O kadar zaman önceydi yani."

"Saksı on altı kat aşağıya, yemekten evine dönmekte olan bir adamın kafasına düşmüştü. Böyle değil miydi?"

"Bunun gibi bir şeydi. O zaman sorun saksının pencereden nasıl düştüğüydü. Kadın o zavallıyı hedeflememişti ama saksı kendiliğinden mi düşmüştü yoksa kadın başka birine mi fırlatmıştı?"

"Fırlattığı adam da eğilince, saksı onu ıskalayıp pencereden aşağıya mı düştü?"

"Belki. Her ne olmuşsa, çok zaman önce oldu."

"Eh, Beverly daha dün olmuş gibi hatırlıyor. Jim'in

kaderini başına saksı düşen adammkine benzetiyor. Yani kendi halinde yaşarken Tanrı nın başparmağı geliyor ve 0nu bir böcek ezer gibi eziyor." Elaine suratım buruşturdu. "Biliyor musun "dedi. "Ben Beverly'i hiç sevemedimTabii onun için üzüldüm ve bütün telefon konuşması süresince onu sevmek istedim ama..."

"Ne demek istediğini anlıyorum,"

"Kolay sevilebilecek bir kadın değil. Sanırım sesinden dolayı, sızlanmasa bile sürekli sızlanır gibi konuşuyor. Bu arada, karnın aç mı?"

"Açlıktan ölüyorum."

"Eh, Tanrı'ya şükürler olsun, çünkü artık seni bağlayıp zorla beslemek zorunda kalacağımdan korkuyordum. Sen mesajlarını dinlerken ben bir şeyler hazırlayayım."

Mesajları dinledim, adları ve numaraları not ettim, her ne kadar hiç kimseyi, hele o iki polisi geri aramak istemiyordum. Wister'in ikinci mesajı Elaine'in anlattığı gibiydi ve benden de onunkine benzer bir tepki aldı. Gözlerimi açmadan yarım saat önce gelen Joe Durkin'in mesajı ise acil ve gergindi ama onu aramam için hiç isteklendirmiyordu beni.

Mesajları sildim, aslında gerçekten silemivordunuz, sayısal olduğu için silinebilecek bir kaset yoktu. Mutfağa gittim ve Elaine'in önüme koyduğu her şeyi yedim. Telefon tekrar çaldığında telesekreterin almasını bekledim. Arayan konuşmadan kapadı telefonu.

"Bunlardan çok vardı" dedi Elaine. "Konuşmadan kapayanlar."

"Daima vardır. Çoğu zaman da telefonla satıcılardır."

"Tanrım, çok kısa süren telefonla satıcılık kariyerimi hatırlıyor musun? Berbattım."

"O telefonla satıcılık değildi."

"Tabii ki öyleydi."

"O telefonda seksti."

"Eh, aynı şey. Her ikisinde de insanları telefonda beceriyorsun. Tanrım çok komikti değil mi?"

"O zamanlar öyle düşünmüyordun."

"Yapabileceğim bir şey olduğunu düşünmüştüm, Yanılmışım."

"Evet."

"Birlikte oturmaya başlamadan ve ben galeriyi açmadan önceydi. Müşterileri görmeyi kesmiştim ve hayatımın geri kalanında ne yapacağımı bilmiyordum."

"Hatırlıyorum."

"Matt?"

"Efendim?"

"Ah. Yok bir şey."

Tabağımı eviyede yıkadım ve kuruması için kenara koydum.

"TJ'yi aramalısın."

"Birazdan."

"Televizyona bakmak ister misin? New York One cinayetlerle ilgili haberleri ayrıntılı veriyor."

"Belki daha sonra."

Bir an sessizce durdu, düşüncelerini toparladı, sonra "Lisa'yla yakındın değil mi?" dedi.

"Yakın mı?"

"Bak, bana bir iyilik yap, tamam mı? Çenemi kapamamı ve kendi işime bakmamı söyle."

"Böyle bir şey söylemeyeceğim sana."

"Söylemeni isterdim."

"Sormak istediğini sor."

"Seviştiğin o muydu? Tanrım, bunu söylediğime inanamıyorum."

"Cevabım, evet."

"Cevabın evet olduğunu biliyorum. Bir süre önce bitmişti, değil mi?"

"Epey zaman önce. Onu, birlikte Armstrong'da rastlaştığımızdan da evvel görmüyordum."

"Ben de böyle düşünmüştüm. Birisini gördüğünü biliyordum. Hatırlıyor musun, sana..."

"Hatırlıyorum."

"Evliliğin hiçbir şeyi değiştirmek zorunda olmadığını söylemiştim. Bunda samimiydim de. Yalnızca asil davrandığımı mı düşünmüştün yoksa? Öyle düşünmüşsen yanılmışın, hiç asillik falan yapmıyordum."

"Samimi olduğuna inanmıştım."

"Öyleydim. Gerçekçiydim de. Erkekler ve kadınlar farklıdır. Farklı oldukları konulardan biri de seks. Beni Kızkardeşlik'ten atabilirler, umurumda değil. Bu doğrıı. Eh, ben de bu konularda uzman sayılarım herhalde, değil mi?"

"Doğru."

"Erkekler çok kadınla yatar ve yıllar boyunca hayatımı, o yattıkları kadınlardan biri olarak çok da iyi kazandım. Çoğu da evliydi ve kaçamaklarının evlilikleriyle hiç ilgisi yoktu. Bir sürü nedenden dolayı

başka kadınlarla yatıyorlardı ve bütün nedenler tek bir şeyde toplanıyordu: Erkeklerin doğası buydu."

Elinıi tuttu ve alyansımı çevirip durdu.

"Belki de biyolojik. Öteki hayvanlar da böyle, onların da nevrotik olduklarını ve başkalarının tesiri altında kaldıklarını söyleme. Dolayısıyla neden senin farklı olmanı bekleyeyim, ya da doğrusu farklı olmanı isteyeyim? Tek dert edeceğim şey benden daha çok sevebileceğin birisine rastlaman, bunun da olabileceğini pek sanmıyorum."

"Asla olmayacak."

"Bizim sahip olduğumuz şeyi bildiğim için ben de olmayacağına karar verdim. Ona âşık oldun mu?"

"Hayır."

"Hiçbir zaman bir tehdit oluşturmadı değil mi? Bizim için yani?"

"Bir an için bile oluşturmadı."

"Halime bak" dedi. "Gözlerimde yaş var. İnanabiliyor musun?"

"İnanırım."

"Adamın karısı adamın metresi için ağlıyor. Sevinç gözyaşları olmasını beklersin, değil mi?"

"Senden beklemem."

" 'Metres' kelimesi de yanlış onun için. Onun kirasını ödüyor ve her öğleden sonra beşle yedi arası onu görüyor olman gerekirdi. Fransızlar böyle idare etmiyorlar mı?"

"Yanlış insana soruyorsun bunu."

"Cinq â sept, böyle diyorlar. Biz ona ne diyeceğiz? Atanmış Kızarkadaşı mı?"

"Çok kötü değil bu."

"Yalnızca çok hüzün duyuyorum. Evet, sarıl bana,

Böyle daha iyi hissediyorum. Nasıl geliyor biliyor musun? Sanki aileden birini kaybetmişiz gibi. Ne saçmalık değil mi? Ne delilik!"

Cevap verdiğim ilk mesajlardan biri Ray Gruliow'unkiydi. "Senin profesyonel hizmetlerine ihtiyacım var" dedi. "Bu sefer neyse ki cüzdanı kabarık bir müşterim var, yani saatlik ücretinin tamamını faturalayabilirsin."

"Bir iki hafta bekleme ihtimali yok herhalde, değil mi?"

"Bu iş üzerinde bir iki gün bile beklemek istemem. Tamamen dolu olduğunu söyleme sakın."

"Bir meslektaşına aynen bunu söyledim. Sana biraz daha dürüst olacağım."

"Yakın kişisel ve profesyonel ilişkimiz adına mı?" "Onun gibi bir şey. Halletmem gereken kişisel bir işim var Ray ve başka bir işle ilgili olarak düşünmeye bile vaktim yok."

"Kişisel bir iş." "Evet."

"Biraz tuhaf değil mi? Kişiselse nasıl iş olabilir?" "Evet, nasıl olabilir?"

"Bir dakika. Bunun, dün akşam senin o taraflardaki olaylarla bir ilgisi olmasın?"

"Ne gibi?"

"Post'daki başlığı görmedin mi? 'Onuncu Cadde'de Katliam' diye atmışlar. Çok yaratıcıdırlar, biliyorsun." "Gazeteleri görmedim henüz." "Ya televizyonu?"

"Hayır."

"O zaman neden söz ettiğimden haberin yok?"

"Böyle bir şey söylemedim."

"Anlıyorum. Çok ilginç."

Bir an için sessiz kaldım. Sonra, "Sanırım hukuki danışmanlığa ihtiyacım olacak" dedim.

"Eh, genç adam, bugün senin şanslı günün. Karşında bir avukat var."

"Dün gece oradaydım."

"Onuncu Cadde'den mi bahsediyoruz?"

"Evet."

"Etraf boka bulaştığında oradaydın?"

"Evet."

"Tamım. Ölü sayısını biliyor musun? Son duyduğumda on iki ölü, yedi yaralıydı. Sabah haberlerinden biri barın içini gösterdi, hava bonbardımanmdan sonraki Rotterdam'a benziyordu."

"Ben de son gördüğümde oldukça kötüydü."

"Bir şeyin yok ya?"

"İyiyim ben."

"Polisler gelmeden çıktın, öyle mi?"

"Evet" dedim. "Dün gece, daha erken saatlerde bir arkadaşla bir Çin lokantasında yemekteydim."

"Anladığım kadarıyla Beijing'de de herkesin en sevdiği yer McDonald's'mış. Anlaşılır gibi değil."

"Sanırım haberlerde çıkmadı."

"Haberlerde çıkmayan ne? Ötekiyle aynı mahalledeki bir restoran mı bu?"

"Hemen hemen. Sekizinci Cadde'de."

"Haberlerde çıktı tabii, hem de özellikle yakın ma

hallerde olduğu için. Yalnız bir tetikçi yalnız bir adamı görünürde bir neden olmadan vuruyor. Adamın mahallede bir fotokopi dükkânı varmış, yanlış hatırlamıyorsam."

"Matbaası."

"Eh, çok uzak değil birbirlerine. Peki, mesele ne?"

"Sen tanıdın adamı."

"Tanıdım mı?"

"Altı ay önce St. Luke'da konuşmasını dinledin" dedim. "On yedi yıldır içki içmiyordu. Jim F."

"Sponsorun."

"Evet."

"Her Pazar akşamı birlikte yemeğe çıktığın adam. Yalnız olduğunu söylüyorlardı ama sanırım değildi."

"Olay olduğunda yalnızdı. Ben ellerimi yıkıyordum. Ray, iki olay birbiriyle ilişkili, aradaki halka da benim. Dün gece polislere gerçeği anlatmadım, sonra da Grogan'dan onlar gelmeden tüydüm. Telesekreterime mesajlar bırakıp duruyorlar, bense hiç konuşmak istemiyorum. "

"Konuşma öyleyse. Böyle bir mecburiyetin yok."

"Lisanslı özel bir detektifim."

"Ah, sorun burada. Bu seni belli biçimlerde mecbur kılıyor, değil mi? Öte yandan, eğer bir avukat için çalışıyorsan, avukat müvekkil mahremiyeti bir dereceye kadar seni korur."

"Bana iş vermek mi istiyorsun?"

"Hayır, bu sefer senin avukatın olacağım. Arkadaşın hâlâ becerikli Mark Rosenstein tarafından mı temsil ediliyor?"

"Sanırım öyle."

"Mark'ı arasın" dedi. "Mark'a, çeşitli soruşturmalarla ilgili olarak seni işe almasını söylesin. Bütün bunları aklında tutabilir misin?"

"Yazıyorum. Tek sorun şu ki adamıma erişmek kolay olmayabilir."

"Mark'ı ben ararım. Aslında herhangi bir şey yapmasını istiyor değiliz. Bu arada sen de gazeteleri oku ve televizyonu izle."

"Evet, sanırım mecburum."

"New York One kanalı dostunun profilini çıkardı, âdeta bir Al Capone. Kana susamış ama bir o kadar ilginç."

"Çok yanlış sayılmaz."

"Şu bowling topuyla ilgili olay, peki, o gerçek mi?"

"Ben orada değildim" dedim. "Bu konuda ondan asla doğru dürüst bir cevap alamazsın."

"Gerçek değilse çok yazık" dedi. "Her neyse, unutma, onlara niçbir şey söylemek yok. Bana ihtiyacın olursa da, hemen arıyorsun."

TJ'yi aradım. Gazeteleri toplayıp geldi. Televizyonun karşısına oturduk, o kanallarda gezerken ben de başlıklara göz gezdirdim. İkisi ön sayfadan vermişti: News büyük puntolarla "Cehennem Mutfağı" demiş ama bütün ayrıntıları alamadan önce baskıya verilmiş. Yarın sabah bütün köşe yazarları didik didik edecekti olayı ama şimdilik yalnızca en çıplak veriler

vardı. Ölü sayısı değişiyordu, Post'da Afeıvs'takinden bir fazla vardı, ölülerin kimlikleri yakınlarına haber verilene kadar saklı tutuluyordu.

Televizyon haberlerinde de daha fazla bilgi yoktu ama ölülerden bazılarının adlarını veriyor, fotoğraflarını gösteriyorlardı. Fotoğraflardan bazıları aşina geldi ama aslında hiçbirini tanımıyordum. Anlaşılan Lisa ve arkadaşının kimlik tesbitini yapamamışlardı ya da henüz ailelerine haber verilmemişti.

Grogan'm içinin görüntüleri aynen Mick'in beni dışarı sürüklerken hatırladığım gibiydi. Dış görünüm ise tahmin edebileceğiniz gibiydi: Camları şimdi çapraz tahtalarla kapatılmış, önündeki kaldırım yıkık dökük parçalarla kaplı olan eski sempatik barın önünde gazeteciler sırayla poz vermişlerdi.

Geri planda kurtulanlarla ve mahallelilerle röportaj yapıyorlar, Grogan'm efsanevi gayri resmi sahibi ve vahşi Cehennem Mutfağı barlarının tarihi geleneğinin veliahtı Michael "Kasap" Ballou'nun profilini çiziyorlardı. Bazıları gerçek, bazıları uydurma eski hikâyeler anlatılıyordu. Tabii bowling topuyla ilgili olanını da dahil etmeyi ihmal etmediler.

"O olay gerçekten oldu mu?" diye sordu TJ.

Hikâyenin bütün versiyonlarına göre Mick Ballou'nun bir gün ansızın ortadan kaybolan ve bir daha görülmeyen Paddy Farrelly adında bir mahalleliyle ciddi bir fikir ayrılığı olmuştu. Farrelly'nin son kez ortalarda göründüğü günün ertesinde rivayete göre Mick, elinde bir bowling topu çantasıyla, o sıralar henüz eline geçir memiş olduğu Grogan'm Barı dahil mahalledeki bütün barları dolaşmıştı.

Ziyaret ettiği çeşitli barlarda bir kadeh viski içmenin dışında ne yaptığı hikâyenin dinlediğiniz versiyonuna göre değişiyordu. Bazılarında yalnızca elindeki çantayı belirgin bir biçimde barın üstüne koymuş, ortalıkta görünmeyen Farrelly'yi sormuş ve "her neredeyse onun şerefine" kadehini kaldırmıştı.

Bir başka versiyona göre çantayı açmış ve içindekini isteyenlere göstermişti. En abartılı versiyonda ise kapı kapı dolaşmış, her defasında

Paddy Farrelly'nin kesik başını saçlarından yakalayarak etrafa göstermişti. "Muhteşem görünmüyor mu?" demişti. "Bundan daha iyi göründüğü bir zaman oldu mu?" Sonra insanları Paddy'e bir içki ısmarlamaya davet etmişti.

"Ne olduğunu bilmiyorum" dedim TJ'ye. "O zamanlar hâlâ Brooklyn'de üniformalı bir polistim ve ne Paddv Farrelly'nin ne de Mick'in adını işitmiştim. Bir tahminde bulunmam gerekirse, evet, barları elinde bir bowling çantasıyla dolaşmış olabilir ama onu açtığına inanmıyorum. Yeterince sarhoş ve çılgın bir durumdaysa açmış olabilir ama sanmıyorum."

"Ya açtıysa? Yani demek istediğim sence içinde ne vardı çantanın?"

"Kesik baş olabilirdi" dedim, "Farrelly'yi öldürdüğünden bir an bile şüphe etmiyorum. Birbirlerinden nefret ettiklerini sonradan öğrendim ve bir fırsatı olduğuysa muhtemelen onu bir satırla öldürdü ve bunu yaparken de babasının önlüğünü giydi. Ceseti ortadan kaldırmak için parçalamış olabilir ve bu arada kelleyi de ayırmıştır. Yani evet, çantada rahatlıkla kesik baş olabilirdi."

"Cesedi bulamadılar, öyle mi?"

"Hayır."

"Kelleyi de?"

"Evet."

Bir an bunu düşündü. "Hiç bowling oynadm mı?"

"Bowling mi? Yıllar önce. Syosset'te oturduğun zamanlar Suffolk County'de bir polis ligi vardı. Birkaç ay takımdaydım."

"Ya? Hani cebinin üstünde adın yazılı gömleğin var mıydı?"

"Hatırlamıyorum."

" 'Hatırlamıyorum.' Bu vardı demek Sid. İtiraf etmek istemiyorsun."

"Hayır, öyle bir gömleğim olduğunu hatırlamıyorum demek. Herkes için gömlek ısmarlamıştık ama altın rozetimi alınca ve çalışma saatlerim değişince takımdan çıkmak zorunda kaldım."

"Ondan sonra da hiç bowling oynamadın mı?"

"Hatırladığım kadarıyla bir kere. Teşkilattan ayrılmıştım ve bir otelde yaşıyordum. Skip Devoe adında bir arkadaşım sürekli bir şeyler organize ederdi." Elaine'e döndüm. "Skip'le hiç tanışmış miydin?"

"Hayır ama senden duymuştum."

"Dokuzuncu Cadde'de bir yeri vardı, kıyak bir adamdı. Aklını bir şeye takar, bir bakarsın Belmont'a yarışlara gitmişiz ya da bir açıkhava caz konseri için Randall's Island'a. Sekizinci Cadde'nin batısında, Elli Yedinci'nin köşesinden birkaç kapı yukarda bir bowling salonu vardı. Bir gün tutturdu bowling oynayacağız diye, altı yedi sarhoş adam üşüştük salona."

"Bir tek o zaman mı gittin?"

"Bir tek o zaman. Ama sonra haftalarca konuştuk."

"Ona ne oldu?"

"Skip'e mi? Birkaç sene sonra öldü. Pankreastan. Ama zaten hiçbir zaman kırık kalpten öldü diye yazmazlar ölüm sertifikasında. Şimdi anlatılamayacak kadar uzun bir hikâye. Hem Elaine daha önce dinledi bunu."

"Artık o bowling salonu yok mu?"

"Çoktan yok oldu, içinde bulunduğu binayla birlikte."

"Bir kere bowling oynadım" dedi TJ. "Kendimi aptal gibi hissettim. O kadar kolay görünüyordu ve ben beceremedim."

"Bir zaman sonra alışıyorsun."

"Anlıyorum, sonra da aynı şeyi tekrarlayıp duruyorsun. Bazen televizyonda izliyorum ve adamların hep oyunun ortasında uyuklamalarını bekliyorum ama o herifler bayağı iyi. Nereden açıldı bu konu?"

"Sen açtın."

"Çanta. Kelleyi bulamamışlar, çantayı bulup bulmadıklarını merak ettim. Bulup bulmamaları da önemli değil. Önemli olan iyi bir dostun varmış."

"Onu tanıdın."

"Evet."

"O neyse odur" dedim. "Çok çekici olabilir ama ömür boyu bir canidir ve elleri çok kanlıdır."

"Onunla karşılaştığım zamanlar" dedi, "hep senle birlikteydim ve şimdi darmadağın olan yerine gitmiştik."

"Grogan'm Barı'na."

"Orada çok siyah olmazdı."

"Hayır."

"Çalışanlardan da olmazdı, içki içenlerden de."

"Hayır."

"Herif bana kibar ve iyi davranırdı ama daima derimin renginin farkında olurdum."

"Anlıyorum" dedim. "Mick kötü bir mahalleden çıkma İrlandalı bir çocuktu. Bunlar İç Savaş ayaklanmalarında siyahları sokak lambalarının direklerine asan adamlardı. Martin Luther King gününde vitrinini süsleyecek adamlardan değildi."

"Herhalde sık sık Z kelimesini kullanır."

"Kullanır."

"Zenci, zenci, zenci" dedi.

"Tekrarlayınca aptalca oluyor."

"Her kelime aptalca olur. O neyse odur diyorsun. Hepimiz neysek oyuz."

"Ama onun için çalışmak istemezsin, öyle mi?"

"Barında değil, Lamar. Zaten uzun bir süre açılmayacağa benzer. Ama sen bunu demek istememiştin."

"Hayır."

"Bir iki gün önce onun için çalışıyorduk değil mi? O zaman şimdikinden daha mı çok ırkçıydı?"

"Muhtemelen hayır."

"O zaman neden birdenbire onun için çalışmak istemeyeyim?"

"Çünkü tehlikeli ve yasadışı" dedi Elaine. "Polisle başın belaya girebilir, hatta öldürülebilirsin."

TJ sırıttı. "Bu cool" dedi. "Ama kesinlikle bir terslik olduğunu biliyorum."

"Bunun komik olduğunu düşünüyorsun, değil mi?"

"Sen de öyle olduğunu düşünüyorsun yoksa gülmemek için kendini bu kadar zor tutmazdın." Bana dönerek, "Tam olarak ne yapacağız? Silahları kapıp OK Corral'e mi gideceğiz?" dedi.

Başımı salladım. "İkimizin de böyle bir şey yapabileceğimizi düşünmüyorum" dedim. "Büyük ihtimalle bunun zamanı gelecek ama bunu yapmak başkalarına düşecek. Ancak şimdi OK Corral'in nerede olduğunu ve orada kimin saklandığını hiç kimse bilmiyor."

"Clantonlar'dı hatırladığım kadarıyla."

"Bu sefer Clantonlar'm ne adları ne yüzleri var. Biraz detektiflik yapmak gerekiyor."

"Biz de detektifiz" dedi. Başını kaşıdı. "EZ Depo'da çok ilerlemedik. Gidebileceğimiz kadar gittik sonra bıraktık."

"Şimdi elimizde o zamankinden daha fazla bir şey yok ama bir iki ufak şey var."

"Arkadaşını vuran herif."

"O var. Onun hakkında bildiğimiz tek şey siyah olduğu."

"Bu hayli daraltıyor araştırmayı."

"Gerçekten de daraltıyor çünkü aynı zamanda profesyonel olduğunu biliyoruz. Ve işi bok etti, yanlış insanı vurdu."

"Bu çevrede duyulur."

"Duyulabilir" dedim. "İkinci olarak Grogan'daki silahlı adam var."

"Asyalı herif."

"Görünüşüne göre Güneydoğu Asyalı."

"Tamam, adamı görmüştün. Televizyonda yüzünü

göstermediklerini düşünüyordum ama sen onu yakından gördün."

"Hoşlanmadığım kadar yakından. Adını ya da onunla ilgili herhangi bir bilgi vermediler ama bu bilmiyorlar demek değil."

"Adını öğreneceğiz, ilişkilerine bakacağız, kimlerle yatıp kalktığını öğreneceğiz."

"Evet. Üçüncü kapımız buradan iki blok ötede üzerime atlayan iki adam."

"Sen onların tepesine binmeden önce üzerine atlayanlar."

"İçlerinden birine iyice baktım" dedim. "Görsem tanırım. "

"New York'ta mı oturduğunu düşünüyorsun?"

"Büyük ihtimalle. Neden?"

"Çünkü böyle arayacağız Hewit. Otomobille dolanacağız ve sekiz milyon surat arasından onu bulacağız."

"Eh, bir yol bu."

"Ama başka bir yol düşünebiliyorsun."

"Düşünebiliyorum" dedim. "Sorun şu ki senin yolundan daha iyi değil."

"Eh, biz esneğiz dedi. "Senin yolu deneriz, baktık olmadı benimkini."

"George Wister kötü bir adam değildir" dedi Joe Durkin. "İyi bir polis, uyanık bir adam. Senin hakkında ne düşüneceğini bilmiyor. Ona kalırsa ben de ne düşüneceğimi bilmiyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Geçen akşam dostunla yemek yiyordun. Tuvalete gittin ve adam vuruldu. Jim gibi zararsız bir adamı neden öldürmek isteyecekleri hakkında bir fikrin de yok."

"Yok."

"Palavra!" dedi. "Üstündeki dün akşam giydiğin ceket mi?"

"Ne olmuş?"

"Arkadaşmınkinin aynısı. Benimle dalga geçme, tamam mı? Hedeflenen kurban sendin. Şimdi karşımda kanlı canlı oturuyorsan, bunun tek nedeni işemeye gitmek için tam zamanını bulmuş olman."

Sekizinci Cadde'de Şanslı Panda'dan bir blok aşağıda bir Rum kafesinde oturuyorduk. Buluşmak için başka bir yer tercih ederdim ama ilk olarak önerdiği Midtown North Karakolu'ndaki odasında buluşmayı reddetmiştim, o da Chelsea ya da Village gibi mahalleden uzak yerlere gitmek istemedi.

Kafeve geldiğimde, gerilerde bir masada oturmuş kahvesini içiyor ve kirazlı cheesecake yiyordu. Lezzetli olduğunu, bir tane de benim almamı önerdi ama garsona yalnızca kahve istediğimi söyledim. Joe yağmur yağacağım, iyi ki mahallede kaldığımızı söyledi. Sürekli yağmur tahmin ettiklerini ve sürekli de yağmadığını söyledim. Er ya da geç haklı olmalarını umduğunu söyledi. Bu arada garson kahvemi getirdi ve konuya girdik.

"Söylediğin herhalde doğru" dedim. "Nişancının gerçek hedefi bendim."

"Ancak bugün mü bunu akıl ettin?"

"Wister de dün gece öylemesine söylemişti. Jim'in mafya için yeşil kartlar ve senetler bastığından bahsettikten sonra. Ben de o zaman ciddiye almamıştım."

"Ne zaman fikrini değiştirdin?"

"Mick Ballou'yla konuşunca."

"Dostun."

"Evet, dostumdur. Bunu biliyorsun."

"Bu konuda ne düşündüğümü de biliyorsun. Teşkilattaki bir sürü adam böyle ilişkiler sonucunda başlarına dert açtılar. Eski mahalleden, başka yollar seçmiş bu tip adamlarla ilişkilerde."

"Artık teşkilatta değilim, Joe."

"Değilsin."

"Hem Ballou'yla geçmişimiz o kadar eskiye dayanmıyor. Onunla tanışmadan çok yıllar önce istifamı vermiştim."

"Tanışır tanışmaz da hemen kaynaştınız, öyle mi?"

"Ne zamandan beri dostluklarımı sana açıklamak zorundayım? Sen de dostumsun ve bu konuda Ballou beni hiç deşmiyor."

"Sahi mi? Anlaşılan o benden daha açık fikirli. Nerde kalmıştık? Eski dostun katille konuştuğunda fikrini değiştirdiğini söylüyordun. Ne zamandı bu?"

"Wister'le işim bittiğinde. Eve dönmeden ona uğradım,"

"Tam olarak yolunun üstünde değil. Dokuzuncu'ya yürüdün ve sağa sapmak yerine sola saptın. Bir içki içmek için uğramadm herhalde."

"Bir dostumu kaybetmiştim, bir diğerine merhaba demek istedim" dedim. "Oraya gittiğimde bana sorunları olduğunu anlattı."

"Öyle mi?"

"Onun ayak işlerine koşan bir adam vardı, On Birinci Cadde'de bir çöp tenekesinin içinde ölü bulunmuş."

"Peter Rooney, yaptığı ayak işleri de Ballou'nun haraççısı, Ne olmuş? Bir iki papel cebe atınca Ballou da onu çöpe mi atmış?"

"Rooney'yi kimin öldürdüğünü bilmiyordu ama anladığım kadarıyla benzer başka olaylar da olmuştu, yani biri üzerine geliyor. Jim'in vuruluşuyla ilgili düşüncesi de onun arkadaşı olduğum için hedefin ben olduğu yönünde."

"Sana böyle mi dedi?"

"Evet."

"Herhalde kimin üzerine geldiğini söylemedi."

"Kim olduğunu bilmediğini söyledi."

"Gizli bir hayrandan güller almak gibi mi? Bir farkla ki gül değil ölüm tehditleri."

"Belki biliyordu ama söylemedi."

"Belki söyledi de, söylemek istemeyen sensin. Sonra ne oldu?"

"Eve gittim. Çok ciddiye aldığımı söyleyemem. Bir dostluk neden beni sözümona profesyonel bir saldırının hedefi yapsın?" Omuzlarımı silktim. "Uyuyamadım. Geç saatlere kadar mutfakta kahve içip arkadaşımı düşündüm."

"Arkadaşın Jimmy'yi mi?"

"Jim. Hiç kimse onu Jimmy diye çağırmazdı."

"Arkadaşın Jim o zaman. Arkadaşın Mick'in aksine."

Buna cevap vermedim. "Elaine öğleye doğru uyandırdı" dedim. "Grogan'daki olayı duyduktan sonra."

"Olayı."

"Bombalanmayı diyelim, her ne kadar bundan daha da fazla bir şeylermiş. Silahlar da patlamış, değil mi?"

"Sen bana anlat."

"Ne demek istiyorsun?"

Boş kahve fincanını aldı ve tabağının kenarına tıklattı. "Kulağıma gelenlere göre" dedi, "oradaymışsm."

"Daha şimdi anlattım sana orada olduğumu. Sonra eve gittim ve olaylar en azından iki saat sonra patlak vermiş."

"İki saat sonra."

"Belki üç."

"Bana öyle demediler."

"Olaylar sırasında benim orada olduğumu mu söylediler?"

"Evet, Matt" dedi, yüzüme bakarak. "Aynen böyle."

"Kim söylüyor bunu?"

f oo . ...

"İstihbarat. Hikâyeni yeniden düşünmek ister misin?"

"Hikâyemi mi? Hikâye anlatmıyorum. Sana olanları söyledim."

"Silahlar patlarken orada değildin, öyle mi?"

"Hayır."

Kaşlarını çattı. "Polislik mesleğini suçluyorum" dedi. "Polisin öğrendiği tek bir şey varsa o da sonuna kadar nasıl yalan söyleyeceği. Bisiklete binmek gibi değil mi? Asla unutmazsın."

"Yalan söylediğimi mi düşünüyorsun?"

"Bunu da nerden çıkardın?"

"Eh, ben senin bana yalan söylediğini düşünüyorum. 'İstihbaratmış'. Benim Grogan'da olduğumu bilmiyorsun. Ağzımı arıyordun."

Ellerini açtı. "Elimizde bir tarif vardı. Olay yerini terk eden iki adam görülmüş. Biri Ballou'ydu, öteki sen olabilirdin."

"Nasıl tarif ettiler, iki kol ve bacaklı beyaz bir adam mı?"

"Tamam, anlaşıldı. Aldığımız tarif ilçenin yarısına uyardı. Eğer Allah'ın cezası biri diye de eklemiş olsalardı hiç şüphem kalmazdı. Belki ağzını arıyordum ama bu benim yanıldığımı göstermez. Kahretsin, hâlâ orada olduğunu düşünüyorum."

"Eh, burası özgür bir ülke. İstediğini düşünebilirsin."

"İzin verdiğin için teşekkür ederim. Hazır yeri gelmişken, bir de orada olmadığına dair yemin etsen."

"Neden? Daha şimdi sözümün hiç değeri olmadığını söyledin."

"Anlaşılan hâlâ bir değeri var" dedi. "Yoksa bu kadar gönülsüz olmazdın. Ne çeşit bir oyun oynadığını bilmiyorum dostum ama hoşuma gitmiyor. Ne yapmaya çalışıyorsun, kendin bile biliyor musun acaba bunu?"

"Soruyu anladığımdan emin değilim."

"Belki tek yapmaya çalıştığın şey hayatta kalmak, bunun için de suçlayamam seni. Düzgün bir cevap verebileceğin bir soru sana. Bu öğleden sonra oraya gittin mi?

"Nereye, Grogan'a mı?"

"Hıhı. Belki geçerken şöyle bir göz atmış olabilir misin?"

Başımı salladım. "Doğrudan buraya geldim. TV'de gördüklerimden orada şu anda tahta parçalarından başka görülecek bir şey yok."

"Benim gördüklerimi görmemiş olman yazık. Bu sabah nöbetim başlar başlamaz oradaydım. Cesetleri çıkarmışlardı çoktan ama bakmam için fotoğraflar vardı."

"Sana imrenmiyorum."

"Ben de oraya ilk gelen talihsizlere imrenmiyorum. Kahrolası bir kâbus." Başını yana doğru eğdi. "Fotoğraflara bakan sen olsaydın tanıdık birine rastlardın."

'Ne demek istiyorsun?"

"Lisa Holtzman adı bir şey ifade ediyor mu sana?"

"Tabii" dedim tereddüt etmeden. "Birkaç yıl önceden. Onun için çalışmıştım. Kocası bir telefon kulübesinde vurulmuştu."

"Yanlışlıkla öldürüldüğü ortaya çıkmıştı. Dün akşam, senin arkadaşın gibi."

"Lisa'ya ne olmuş? Dün akşam Grogan'da mıymış?"

"Bilmiyor muydun?"

"Haberlerde adım duymadım."

"Oradaymış" dedi. "Zaten fotoğraflardan tanıyamazdın. Tamamen kapalı bir tabuttu."

"Geçtiğimiz yıllarda mahallede birkaç kere görmüştüm Ama hatırladığım kadarıyla asla Grogan'da değil,"

"Dün akşam erken saatlerde uğradığında orada değil miydi?"

"Mümkün. Oradaydıysa da görmedim."

"Orada olsaydı, sen eve giderken o da kalkardı. Belki onu eve sen götürürdün."

"Nereye varmaya çalışıyorsun?"

"Ben de bilmiyorum. Matt, olayı çözebilecek bir şeyler biliyor da anlatmıyorsan hiç kimseye bir yararın olmuyor. Bir dakika için düzgün cevapla olur mu? Arkadaşın Faber'i kimin vurduğunu biliyor musun?"

"Hayır. Siyah biri olduğunu duydum ama bunu bile doğrudan bilip bilmediğimin farkında değilim."

"Anladığım kadarıyla adam profesyoneldi. Onu kimin kiralamış olabileceğini biliyor musun?"

"Hayır."

"Ya da Grogan'daki kıyametin arkasında kimin olabileceğini?"

"Hayır ama profesyoneli kim tutmuşsa aynı adam olduğuna inanmam zor değil."

"Bunun da kim olduğunu bilmiyorsun, ne sen ne de Ballou, öyle mi?"

"Benden saklamıyorsa."

"Saklamadığını mı düşünüyorsun?"

"Neden saklamak isteyeceğini bilmiyorum. Haberlerde Grogan'daki silahlı adamın Asyalı olduğunu söylediler mi?"

"Biri öyleymiş. Diğeri hakkında hiçbir şey bilmiyoruz."

"İkinci bir adam olduğunu bilmiyordum."

"Bombayı atan. Ya da ikisini de tek adam yaptı, hem bombayı attı hem silahını patlattı. Ama biraz mümkün değil gibi. Tanıklar ikinci bir adam olduğu eğiliminde ama kesin olarak değil."

"Ama silahlı adam Asyalı'ydı."

"Vietnamlı. Haberlerde söylemediler mi?"

"Söyledilerse de ben kaçırdım. Tek işittiğim Asyalı olduğu."

"Belki daha açıklamadılar. Adını sorma bana ama parmak izleri ve fotoğraflarıyla birlikte dosyada. Cephenen ve profilden fotoğrafları birkaç sene önce dosyalanmış. "

"Kaydı mı var sizde?"

"Sorunlu bir gençmiş" dedi. "Born To Kill'i hatırlıyor musun? Şehrin merkezinde odaklanmış Slope çetesi birkaç yıl önce VietKong'dan daha vahşi olmakla gazetelere geçmişlerdi."

"Jersey'de bir düğün törenini basanlar mıydı onlar?"

"Düğün müydü yoksa cenaze miydi? Her ne idiyse, Yaşlı mafya babaları bile dünya nereye gidiyor diye başlarını sallamışlardı. BTK Chinatown'da koruyucu çeteler çalıştırıyordu. Çoğu öldüğü ya da hapse girdiği için artık pek bir şey işitmiyorsun onlar hakkında. Dün akşamki dostumuz gibi. Hırsızlık ve saldırıdan üç yıl hapis yatmış. Dün gece de olay yerinde öldü." Öne doğru eğildi. "Biri onu vurmuş. Bu belki de sendin, ceketinin içindekiyle hallettin işi."

"Bir ,38'lik" dedim. "Olay yerindeki Bay Ölü'den böyle bir kurşun mu çıkardınız?"

"O işi adli tıbba bıraktık. Ama hayır, bir ,45'likten atılan üç kurşunla gebermiş. Sen ne zamandan beri silah taşımaya başladın?"

"Bu sabah haberleri dinlediğimden beri. Seni tedirgin eden buysa, taşıma ruhsatım var."

"Aman iyi, büyük bir yük kalktı üstümden."

"Adı neydi?"

"Kimin, ölü tetikçinin mi? Hepsinin adı aynıdır."

"Bu kolaylık sağlıyor olmalı" dedim. "Tek bir ad haykırırsın, hepsi koşarak gelir."

"Ne demek istediğimi biliyorsun. Lokantada nasıl telaffuz edeceğini bilsen sipariş vereceğin adlar gibi adları vardır. Bununkinin adı NG'yle başlıyor, yani hatırlasana bile nasıl söyleyeceğimi bilemem."

"Bir gün polislikten bıkarsan her zaman için BM'de çalışabilirisin."

"Ya da Dışişleri'nde, onlara nasıl diplomatik olacaklarını öğretirim. Ölü bir tetikçinin adını niye bilmek istiyorsun?"

"Öylesine bir soruydu."

"Öylesine bir soruymuş gibi gelmedi bana. Ne saklıyorsun benden?"

"Hiçbir şey."

"Buna inanmam mı gerekir?"

"Neye istersen ona inan."

"Biliyor musun" dedi. "New York eyaleti tarafından verilmiş bir lisansın var. Kanıtları saklayamazsm."

"Saklayacak bir kanıtım yok. Şüphelerim ya da teorilerim kanıt değildir ve onları paylaşmak zorunluluğum yok."

"Eğer dün akşam orada idiysen gördüklerin kanıttır."

"Tuvaletteydim" dedim kesin bir ses tonuyla. "Gördüğüm de aynadaki yüzümdü. Wister'a anlattım..."

"Grogan'dan söz ediyorum. Piç. kurusu, biliyorsun, Grogan'dan söz ettiğimi."

"Görülecek bir şeyler başlamadan oradan ayrıldığımı söylemiştim sana."

"Evinde, mutfaktaydın, öyle mi?"

"Öyle."

"Kahve içiyordun. Uyuyamadığm zaman yaptığın bu mu? Kahve mi içersin?"

"Sana danışabilseydim, ılık süt içmemi söyleyebilirdin."

"Dalga geçiyorsun ama uyumadan önce yapılacak en iyi şey bu. Daha da iyisi sek bir skoçla tatlandırmak olur. Ama sen skoç koymazsın herhalde."

"Herhalde koymam."

"Belki de koyarsın. Belki arada otlanıyorsun. Gangster dostunla dolanmaktan bunun için mi hoşlanıyorsun? Arada sırada kaçamak yapıyor musun?"

"Şimdiye kadar yapmadım."

"Eh kendine biraz zaman tanı. Öteki arkadaşın ne diyordu senin ucuz haydutlarla barlarda oturmana? Arkadaşın Jim. Harika bir fikir olduğunu düşündüğüne bahse girerim."

"Bütün bunların bir anlamı var mı?"

"Anlamı şu ki dün akşam orada olduğuna inanıyorum."

"Ne dersem diyeyim."

"Ne dersen de. Olay patlak verdiğinde sen Grogan'daydm ve her şey tam önünde oldu. Bunun için şimdi böyle palavralar sallıyorsun. George Wister ne yapmak istiyor, biliyor musun? Seni gözaltına almak istiyor."

"İsterse yapabilir sanırım."

"İzin vermen ne kadar iyi."

"Ama şimdi bilmediği hiçbir şeyi öğrenemez."

"Matt, Matt, Matt" dedi. "Dost olduğumuzu sanıyordum. "

"Ben de."

"Yalnız, derler ki bir polis ancak başka bir polisle dost olabilir, sen ise polis değilsin artık, değil mi?"

"Birbirimizi tanıdığımızda neydiysem ben hâlâ oyum."

"Bana değiştin gibi geliyor. Ama belki de değişmedin." Arkasına yaslandı. "Şunu bir toparlayalım, tamam mı? Bu işin içine ne kadar derine battığını bilmiyorum ama seni uyarmak için buradayım. Ballou'dan uzak dur."

Hiçbir şey söylemedim.

"Çünkü onun işi bitik, Matt. Dün akşam biri ona bir iyilik etmek üzere çok yaklaştı. Kurşunu savurdu ama bir dahaki sefere o kadar şanslı olmayabilir. Bir dahaki seferin de olacağını biliyorsun."

"Çok iyi bir polis araştırması sonucu sorumlu olanlar çabucak bulunmazsa."

"Halktan gördüğümüz işbirliğiyle nasıl yakalayamayız? Mesele bu değil. Mesele, onun sonu geldi. Büyük bir soruşturmanın odağı. Eğer bir sonraki bomba ya da kurşun onun işini bitirmezse, bunun anlamı uzun yıllar hapis yatacağıdır,"

"Henüz hiç hapis yatmadı."

"Büyülü bir hayatı oldu. Büyülü hayatlar sonsuza kadar devam etmez."

Öteki türlü hayatlar da etmez. "Yardıma ihtiyacı olan bir arkadaş. Onu terk mi etmeliyim?"

"Hem de bir an önce. Boka batmış ve her gramını hak etmiş bir arkadaş. Yakınında durursan sen de onunla dibe kayarsın. Tamı aşkına, Matt, sana bir iyilik yapmaya çalıştığımı anlayamayacak kadar kalın kafalı mısın? Burada boşuna nefes mi tüketiyorum yoksa?"

Eve döndüm. Çıkarken yaptığım gibi servis girişinden girdim. Makinede iki mesaj vardı. Biri Ray Gruliow'dandı, Mark Rosenstein'la konuştuğunu ve Rosenstein'in müvekkili Michael Francis Ballou'nun resmi olarak araştırma hizmetinde olduğumu söylüyordu. Öteki Daily iVews'dan Denis Hamill'dendi, efsanevi bir barın ölümü hakkında hazırladığı bir yazı

için benden kullanabileceği bir yorum istiyordu. Onu aradım ve Grogan'm ölmediğini yalnızca uyumakta olduğunu söyledim.

Ray Galindez'i işten arayıp bulamayınca evinden aradım. Karısı Bitsy cevapladı, Elaine'i sordu ve çocuklarıyla ilgili bilgi verdi. Sonra "Sanırım patronla konuşmak istiyorsun" dedi ve Ray telefona gelene kadar bekledi.

"Profesyonel hizmetine ihtiyacım var" dedim. "Ama resmi olarak değil."

"Sorun değil. Kiminle çalışacağım?"

"Yalnızca benimle. Geçenlerde bir adam gördüm, bir resmi olsa fena olmaz."

"Harika" dedi. "Seninle çalışmak kolay. Bazıları memnun etmek için aşırı heveslidir. 'Evet, evet bu ona benziyor', aslında hiç benzemiyordur ama seni kırmak istemezler. Ne zaman yapmak istiyorsun bunu? Bu gece derdim ama Bitsy'nin kızkardeşi ve şapşal kocasıyla bir şeyler planlamıştık. Bana bir iyilik yap, acil olduğunu söyle de iptal edeyim."

"O kadar acil değil."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. O zaman yarın iyi mi? Bugünlerde Bushwick'deyim."

"Biliyorum, seni önce orada aradım."

"Evet, normalde çalışıyor olurdum ama bir gün izin aldım. Büyük oğlanın futbol maçı vardı, orada olmak istedim. Sana söyleyeyim, onu oynarken izledikten sonra babası gibi ressam olması gerektiğine karar verdim."

"Hayatta daha kötü şeyler vardır."

"Herhalde. Yarın sana mı geleyim? Dörtte işten çıkıyorum. Karakol da hemen metro durağının yanında. Rahatlıkla beşte orada olurum."

"Belki ben sana gelsen daha iyi olur."

"Emin misin? Benim için harika olur. Bir metro yolculuğundan kurtulmuş olurum. İşe mi gelmek istiyorsun? Orada bol vaktim oluyor."

"Biraz kalabalık olabilir."

"Tamam, bunun gayri resmi olmasını istiyordun. İş yeri iyi bir fikir değil. Geçen akşam senin tarafta hayli olay olmuş."

"Çok kötü" dedim. "Bak, evine gelsem rahatsız eder miyim? Dörtte işten çıktığını söyledin, beş diyelim mi? Uygun olur mu?"

"Uygundur. Bitsy'nin seni görmekten çok hoşlanacağını biliyorum. Hatta neden Elaine'i de getirmiyorsun? Yaptığım yeni işler var, bir türlü cesaret edip ona gösteremedim. Beşte gelin ve yemeğe kaim."

"Galiba yalnız ben olacağım" dedim. "Yemek için de zamanım olmayacak."

Sokağın karşısındaki telefondan TJ'yi aradım, cevap vermeyince çağrı cihazını aradım. Beni aradığında televizyon seyrediyordum, telesekreter devreye girerken televizyonun sesini kıstım. "Orada olduğunu biliyorum" dedi. "Şimdi beni çağrımdan aramışsın."

"Bunu çözdüğüne göre bir detektif olmalısın" dedim, "Neredesin?"

"Sen de detektifsin. Nerede olduğumu çıkaramıyor musun?"

Telefonu kalabalığa doğru tutmuş olmalı çünkü geri plandaki gürültü arttı. "O'Hare Havaalanı" dedim.

"Morning Star restoranı."

"Yaklaşmışım."

"Ben de hemen arayamadım çünkü bir hanımefendinin telefon konuşmasını bitirmesini bekledim. Bir dakika kadar anlayamadım, soma fark ettim ki, jetonu koydu, numarayı aradı ve

hiç konuşmadan duruyor öyle. Şimdiye kadar cevap vermedilerse herhalde evde yoklar, kaç kere daha çaldıracaksınız demek istedim."

"Mesajlarını dinliyordur."

"Eh işte, bunu anlamak bir dakikamı aldı. Neyse, sokaklarda farklı bir şeyler duyabilirim diye dolandım ama haberlerde söyledikleri aynı palavraları tekrarlıyorla. Grogan'a gittin mi?"

"Hayır."

"Zamanını boşa harcama. Görülecek bir şey yok. Televizyonda gördüklerimizin aynısı. Kapılarda sarı bant ve uzak durun tabelaları var."

"Bu fena bir fikir değil."

"Bana uyar. İkinci kere gitmeye değmez. Tek yaptığım birkaç soru sormak oldu. Temiz bir gömlek giydim, elime de bir defter aldım, dolayısıyla buna hakkım olduğunu düşündüler."

"Bundan sonra" dedim, "sorularını elektronik olarak sorman daha iyi olabilir."

"Siber sorular mı? Hâlâ eski usul yapılması gereken şeyler var. Sokaktaki adama soracaksın ki, sokaktan bilgi alabilesin."

"Ben de bir iki kahvehane tipi sorular sordum" dedim. "Grogan'daki tetikçi, Born To Kill filminden çıkma bir Vietnamlı'ymış. Hırsızlık ve saldırıdan bir iki yıl hapis yatmış ve adı NG ile başlıyormuş."

"Nguyen olabilir."

"Olabilir" dedim. "Ya da başka bir şey. İlk adı mı soyadı mı, bilmiyorum, NG olduğundan da yüzde yüz emin değilim."

"Bilmediğin çok şey var."

"Her gün biraz daha fazla."

"İlk ad, soyad meselesi Asyalılar'da zor. Soyadları önce geliyor mesela. Mao Zedong örneğinde Mao aile soyadı. Ama adamla samimi bir ilişkin vardıysa, ki bu, ölmemiş olsaydı bile zordu, ona Mao derdin."

"Çok ilginç."

"Ama Vietnamlılar için farklı olabilir. Üstelik adının yalnızca NG'sini biliyoruz, ilk adının ya da soyadının."

"Biraz toplumsal mühendislikle gerisini öğrenebilirsin."

"Belki."

"Sonra nerede hapis yattığını ve orada kimlerle tanıştığını..."

"Masa başında yapmak zor" dedi. "Hapishaneler ve devlet daireleri ve buna benzer yerlerin güvenlik sistemleri var. Hack etmek zor, üstelik arkanda bir iz bırakır da onlar da izi sürüp seni görmeye gelirlerse, ne demiştin, Born To Kill'den mi çıkmaydı?"

"Öyle dediler."

"Anlaşılan giysilerimi değiştireceğim, Mose. Ciddi kıyafet, gideceğim yere göre fazla kibar olur."

"Dikkatli ol."

"Olmam gerekir" dedi. "Adamın dediği bu değil mi?"

"Hangi adamın?"

"Ormanda yaşayan ve vergilerini ödemeyen adam. Lyme hastalığından önce olmalı, öyle yerlerde yaşayabilmek için. Söz ettiğim adamı biliyorsun. Giderken iyi giyinmek zorunda olduğun işlere dikkat et demiş."

"Thoreau,"

"Evet, o. Ben iyi değil kötü giyineceğim ama aynı şeye geliyor."

"Biliyorsun, orada video oyunları oynamıyorlar, Gerçek kurşun kullanıyorlar" dedim.

"Yani bir teklik daha koyunca oyuncular dirilmiyor mu?"

"Elaine'e seni ölümcül tehlikeye atmayacağıma dair söz verdim."

"Öyle mi? Söz mü verdin ona?"

"Neresi komik bunun?"

"Şöyle ki" dedi. "Ben de ona sana bir şey olmaması için seni kollayacağıma dair söz verdim. Şimdi ikimiz de aynı anda nasıl tutacağız sözümüzü?"

Yenıeği evde yedik. Elaine ikimizin de sevdiği mantarlı ve tofulu Stroganoff pişirdi ve yanında büyük bir salatayla servis yaptı. Yemekten sonra öteki odaya geçtim ve Beverly Faber'i aradım. Birkaç saat önce de aramış ve hattı meşgul çıkınca şükrederek kapamıştım. Bu sefer cevap verdi, sonuna kadar dayandım. Elaine'e telefon ettiğimi söylemek için mutfağa dönene kadar ne konuştuğumuzu tamamen unuttum. Yalnızca aile içi bir cenaze töreni, birkaç hafta sonra da bir anma töreniyle ilgili bir şeylerdi.

"Şimdi huzur içinde" dedi Elaine.

"Hep huzurluydu" dedim. "Genelde kendiyle barışık bir adamdı. Hep mutlu değildi belki, öyle olmak için muhtemelen moron olman lazım zaten ama idare ediyordu. Haklısın. Beverly katlanması zor bir kadın."

"Jim'i sevdiğine inanıyorum."

"Jim de onu seviyordu. Her zaman pürüzsüz değildi araları ama bir türlü yürütüyorlardı. Bir toplantıya gideceğim."

Spor bir ceket giydim, Elaine'nin aldığı dirsekleri yamalı bir Harris tweed ceket. Daha önce denemiştim ve tabanca kılıfının üstüne giymek için blazerden daha uygundu,

"Windbreaker'dan daha kalın ama fermuarlı değil" dedi Elaine kolumu sıvazlayarak. "Üşümeyeceğinden emin misin?"

"Üşümem."

"Bir şemsiye al. Henüz yağmıyor ama geç saatlerde yağacak,"

İtiraz etmek için ağzımı açtım, bir şey söylemeden kapadım ve şemsiyeyi aldım. "Geç kalabilirim" dedim.

"Seni beklemem" dedi. "Herhangi bir saatte ara. Telesekreteri koyacağım, arayanları önce dinlemek için, dolayısıyla hatta kal ve cevaplamam için zaman ver."

"Tamam" dedim.

Kolumu sıktı. "Sakın öldürülme de" dedi.

Ana grubumun, hafta içi her gece St. Paul'de toplantısı vardır. Ana grup bir aile gibidir. Orada olmak istiyordum ama Jim'le ilgili ortak anıları paylaşmak ve tam olarak neler olduğunu anlatmak için çok erkendi. Küçük bir kasabada sorun olurdu ama New York'taydım ve aralarından seçebileceğim düzinelerce toplantı vardı.

Columbus Circle'da otobüse bindim ve Doksan Altıncı ile Broadway'in köşesinde indim. Toplantı bir kilisenin bodrumundaydı çoğu öyleydibirkaç dakika erken gittim ve kendime bir fincan kahve koydum. Orada kimseyi tanımıyordum ve buna da memnundum. Bir toplantıda bulunmak ama kimseyle konuşmak zorunda olmak istemiyordum.

Saat sekizde başkan toplantıyı açtı. Birisine önsözü okuttu sonra iki çocuklu, bir golden retriever'lı, banliyöden genç bir evkadmma benzeyen konuşmacıyı tanıttı. Kadının korkunç bir hikâyesi vardı: Çoğunlukla uyuşturucuyla birlikte bol alkol, Harlem'de bıçak tehditiyle tecavüz, Alphabet City'nin cehennemi kuyularında crack karşılığı fahişelik. İki yıldır hiçbir şey kullanmıyordu ve hayatını geri kazanmıştı. Aynı zamanda HIV taşıyıcısıydı ve Thücre sayısı çok parlak değildi ama henüz semptomları yoktu ve çok ümitliydi.

"Her neyse" dedi. "Bugün yaşıyorum."

Ara verildiğinde sepete bir dolar attım ve bir fincan daha kahveyle bayat bir kurabiye aldım. Bir iki bildiri sunuldu: Altı hafta sonra yıllık yemekli dans, konuşmacılar listesinde bir iki boş tarih ve hastanede ziyaret edilmekten memnun olacak bir üye. Sonra toplantı dairesel olarak devam etti.

Dairesel olacağını bilseydim başka bir yere giderdim. Sıram yaklaştıkça tuhaf bir biçimde gerildim. Bir şeyler söylemeliydim ama aynı zamanda söylemek istemediğimi de biliyordum.

"Adım Matt" dedim. "Bir alkoliğim. Konuşmalarınız için teşekkür ederim. Çok etkileyiciydi. Bu gece yalnızca dinlemek istiyorum."

Dinleyici Matt.

"Matthew Scudder" dedi Danny Boy. "Önce öldüğünü duydum. Sonra ölmediğini. Mantığım bu iki bilginin avnı anda doğru olamayacağını söyledi."

"Mantık olmasaydı halimiz ne olurdu."

Gülümsedi ve bir iskemleyi işaret etti. İskemleyi çektim ve oturdum. Toplantıdan sonra Amsterdam'dan şehir merkezine yürüdüm ve onu Mother Blue's'da aradım. Orada bulamayınca devam ettim ve Batı Yetmiş İkinci Sokak'taki Poogan's Pub'a gittim. Her zamanki masasında oturuyordu, yanındaki buz kabında bir şişe votka, karşısında da çok inandırıcı olmayan bir transseksüel vardı. Kadın konuşurken bol bol el hareketleri yapıyordu ve her ne anlatıyorsa Danny Boy'u güldürüyordu,

Kadın konuşmaya, ellerini oynatmaya, Danny Boy' da dinlemeye ve gülmeye devam ederken barda oturup bir Perrier içtim. Beni fark ettiğini sanmıyordum ama bir ara benim tarafa baktı ve göz göze geldik. Biraz zonra TS kalktı basketbol oynayabilecek kadar uzun boyluyduve elini uzattı. Herhangi bir kadında olamayacak kadar büyük bir eli vardı, uzun tırnakları parlak mavi renkte ojeliydi. Danny Boy kadının kocaman elini

kendi küçük elinin içine aldı ve dudaklarına götürdü. Kadın neşeyle güldü ve zıplayarak uzaklaştı. Benim sıram gelmişti.

Haftanın yedi gecesi iki bardan birindevdi. Ona ayrılmış masada oturur, müzik dinler (Mother Blue's'da canlı müzik, Poogan's'da kayıttan) Ayın Kızı'yla sohbet eder ve bilgi alışverişinde bulunurdu. Barlar kapandıktan sonra iki bar da kanunların izin verdiği son saate kadar açık kalırdıuptown'da sabahın erken saatlerine kadar açık olan klüplere giderdi.

Ama güneş doğmadan evine döner ve batana kadar çıkmazdı. Dannv Boy Bell AfroAmerikalı'ydı. Bu tanım ona siyahtan daha uyar çünkü beyazdan daha beyaz tenli, beyaz saçlı, pembe gözlü ve soluk, neredeyse şeffaf derili bir akşındır. Güneş onun için zararlıdır ve biraz güçlü bir ışık rahatsız eder. Sık sık dünyanın loşlaştırıcı bir otomatiğe ihtiyacı olduğunu söyler.

TS'in oturduğu yere oturdum, Danny Boy buzlu votka bardağını kaldırdı ve ölmediğime memnun olduğunu söyledi.

"Ben de memnunum" dedim. "Tam olarak ne işittin?"

"Söylediğimi. Önce senin bir restoranda vurularak öldürdüğün haberi geldi. Sonra yeraltı telgraf yoluyla düzeltme yapıldı. Vurulan sen değilmişsin. Bir başkasıymış."

"Bir arkadaşım. Masadan kalkmıştım, tetikçi bir yanlışlık yaptı."

"Bunu ancak daha sonra öğrendim" dedi. "Çünkü operasyonun başarıyla tamamlandığını rapor etmiş olmalı ki ilk olarak senin adın dolaştı ortalıkta. Arkadaşın kimdi?"

"Duymuş olabileceğin biri değil."

"Düzgün bir John'mu?"

"Benim gibi bir Perrier içicisi."

"Ah, onu bu nedenle mi tanıyordun? Yakın bir arkadaş mıydı?"

"Çok yakm."

"Üzüldüm. Öte yanda Matt, senin listemde olmadığına memnunum."

"Ne listesi bu?"

"Yalnızca bir terim."

"Benim için yeni. Ne listesi?"

Omuzlarını silkti. "Bir zaman önce yaptığım bir şey. Düşünebildiğim, ölmüş olan herkesin listesi."

"İsa aşkına!

"Eh, kiminle konuştuğuna bağlı olarak, o listede olabilir de olmayabilir de. Aynı şey Elvis için de geçerli. Ama bu liste benim kişisel olarak tanıdıklarımla sınırlı."

"Adlarını yazdın, öyle mi?"

"Aptalca geliyor" dedi. "Belki de öyledir ama bir yazmaya başladım, bir daha duramadım. Tutku haline geldi. Aklıma bir ad gelir gelmez yazmadan duramıyorum. Washington'daki Vietnam Memorial gibi, yalnızca ordakiler bir defter yerine bir duvara kazıldılar. Ve ortak bir noktaları var. Hepsi aynı savaşta öldü."

"Listendekiler ise senin arkadaşlarındı."

"O bile değil. Bazılarına katlanamıyordum bile ve bazılarıyla yalnızca bir merhabam vardı. Ama inanılmaz bir şeydi Matthew. Bir ad bir ötekini çağrıştırıyordu. Sanki hafızanda yıkılan domino taşları gibi. Yıllarca aklıma gelmemiş insanları hatırlar oldum. Büyürkenki komşularımızı. Çocuk doktorumu. Sokağın karşısında oturan kan kanserinden ölen çocuğu ve beşinci sınıfta bir otomobilin çarptığı kızı. Ne fark ettim biliyor musun?"

"Ne?"

"Tanıdıklarımın çoğu ölmüş. Herhalde uzun yaşarsan böyle oluyor. George Burns'un buna benzer bir şeyler söylediğini hatırlıyorum. 'Benim yaşıma gelince arkadaşlarınızın çoğu ölmüş olacak.' Ya da bu anlamda bir şey. Seyirciler gülmüşlerdi, bense hiç anlayamamıştım neden güldüklerini. Neresi komik bunun? Sana komik geliyor mu?"

"Belki söyleyiş tarzıydı?"

"Belki. Şimdi o da öldü. George Burns. Onunla hiç karşılaşmadım, dolayısıyla listemde değil. Sen de değilsin çünkü kalbin hâlâ çarpıyor ve ben de buna memnunum. "

"Ben de" diye tekrarladım. "Ama birileri beni o listeye sokmak istiyor."

"Kim?"

"Keşke bilseydim" dedim ve ona gerekenleri anlattım.

"Ballou'nun yerinde epeyce kötü işler olduğunu duydum" dedi. "Bütün gazetelerde. Kan gölüne dönmüş."

"Öyleydi."

"İnanırım. Senin orada olduğunu bilmiyordum."

"Birkaç saat önce bir polise orada olmadığımı söyledim."

"Eh, ben asla farklı bir şey söylemem. Ballou, ona kimin geçirmek istediğini gerçekten bilmiyor mu?"

"Hayır."

"Seni vurdurtmak isteyen kimse, avnı kişi olmalı,"

"Ben de öyle düşünüyorum."

"Her kimse eşit şans tanıyan bir işveren olmalı. Her renkte katil

kiralıyor. Siyah, beyaz ve

sarı."

"Sokakta saldıran ikiliyi de sayarsan birkaç beyaz adam."

"Hiçbirini tanımadın mı?"

"İyice görebildiğim yalnızca bir adam var. Onu da daha önce hiç görmedim. Bir dahaki sefere sana bir resmini gösteririm. Bu arada senin bildiklerini öğrenmek istiyorum."

"Senden daha az bildiğimi söylemek zorundayım. Büyük haber senin öldüğündü, sonra, o kadar büyük olmayan haber büyük haberin yanlış olduğuydu."

"Yaşıyor olmam o kadar büyük haber değil miydi?"

"Ne bekliyordun? Times'a baksana. Sürekli düzeltmeler yapıyorlar ama asla birinci sayfadan vermiyorlar." Kaşlarını çattı. "Öteki büyük haber, birilerinin Mick Ballou'ya savaş açtığı. Bununla da ilgili bildiklerimin çoğunun yerin kulağından değil televizyondan geldiğini söylemeliyim."

"Birileri bir şeyler biliyor olmalı."

"Kesinlikle. Sorun, nereden başlayacağın. Ben tetikçiden derim."

"İki tetikçi vardı."

"Siyah olanından çünkü sarı olanı konuşmuyor. Renklerden söz açılmışken, Ramona'mn tırnaklarını nasıl buldun?"

"Ben de sana sormak istiyordum, boyuyor mu yoksa doğal rengi mi?"

"Matthew, ona soracak olsan senin ciddi olduğunu düşünür. Bütün dünyayı kandırdığına gerçekten inanıyor. Kimsenin anlamadığını düşünüyor."

"Neyi anlamadığını? Tırnaklarını boyadığını mı?"

"Doğuştan bir kutusu olmadığını. O kavun memelerin bir cerrahın elinden çıkmadığını."

"Danny, boyu kaç bunun? Bir doksan?"

"Ayrıca elleri, ayakları ve Adem elması da sorun tabii. Parayı denkleştirir denkleştirmez, sırada zaten Âdem elmasını küçültmek var. Bütün bunlara rağmen bütün dünyanın onun gerçek bir kadın olduğunu düşündüğüne inanıyor. Sen sormadan söyleyeyim, seni meraklı piç, hayır yapmadım." Bardağına biraz votka koydu, biraz uzaklaştırarak dünyaya onun içinden baktı, "Düşünmedim değil" dedi ve votkasını dikti.

"Düşünmemek mümkün değil" dedim.

"İyi bir kız" dedi. "Beni güldürüyor ki bu, gün geçtikçe giderek zorlaşıyor. Hele iriliği. Bunun da bir çekiciliği var. Tezatlık."

"Ya Tanrı ya da cerrah, birileri onu hayli iri yapmış" dedim.

"Eh, Tanrı, Texsas'i da bayağı büyük yapmış ama bu oraya gitmek için bir neden değil. Ama Ramona çekici. Sen de çekici olduğunu düşünmüyor musun?"

"Kesinlikle öyle"

"Tabii tamamen kaçık. Gerçekten uçuyor. Biliyor musun, bunu bir kadında hiç kusur gibi görmedim."

"Evet, fark ettim."

"Yani kışkırtmıyor değil" dedi. "Ama Âdem elmasını küçültene kadar beklemeye karar verdim. Boyu posu, bir de Âdem elması, eh biraz zor olabilir benim için," Kaşlarını çattı. "Sohbetin ucunu kaçırdık. Nerdeydik?"

"Siyah tetikçide."

"Evet, Şöyle düşünüyorum. Senin öldüğün haberi yayılıyor. Bu haber ancak seni vurduğunu düşünen adamdan çıkabilir, ta ki yanıldığını öğrenene kadar. Demek ki çenesi düşük biri. Şimdi de konuşacak yeni bir şeyi var.

İzini bulmak zor olmasa gerek. Bazen bir bilginin kaynağını geri dönerek bulabilirsin. Ya da çevresinde dolanarak."

"Hangisi işe yarıyorsa."

"İrtibat halinde olalım, Matthew. Bir şey daha var. Adam ıskaladığını biliyor ve onu gönderen adam da ıskaladığını biliyor. Ya bir kere daha deneyecek ya da bir başkası deneyecek."

"Bunu düşündüm."

"Elbette düşündün. Bu yüzden ceketinde bir şişkinlik var. Bu arada şişkinliğine rağmen güzel bir ceket."

"Teşekkürler."

"Her neyse, dikkatli ol, tamam mı? Listemden de uzak kal."

Poogan's'dan ayrıldığımda yağmur başlamıştı. Hatırladım ve geri dönüp Danny Boy'un masasında bıraktığım şemsiyemi aldım. Mucizevi olarak toplantıda bırakmamıştım.

Yağmur yağınca taksiler ortadan yok olur. On beş bloku yürümeye karar vermiştim ki bir taksi durdu ve neşeli hava durumu spikeri Al Roker'a benzeyen ama gerçekte Bad Dog Duıistan adında bir pezevenk olan şişman bir adamı indirdi. Neşelivse de bunu kendine saklıyordu.

Yanında iki kız vardı ve ikisinin toplam kilosu kadar ağırlıktaydı. Pezevenk taksi parası için cebinden bir tomar çıkarırken, kızlar saçlarının ıslanmaması için koşarak Poogan's'a girdiler. Ben de taksi basıp gitmemesi için kapıyı tuttum.

Beni görünce Dunstan'm gözleri irileşti. Anlaşılan büyük haberi duymuş düzeltmeyi işitmemişti. Birbirimize yalnızca göz aşinalığımız vardı, hiç konuşmamıştık ama resmiyeti bıraktım. Yağmurlu bir günde bir taksi paylaşmak yeteri kadar tanışma nedeniydi.

"Yanlış alarm" dedim. "Henüz ölmedim."

Kocaman bir biçimde gülümsedi ama neşeden çok vahşi bir etkisi vardı. "Duyduğuma sevindim" diye gürledi. "Hepimiz yakında öleceğiz, aceleye gerek yok."

Poogan's'a girdi. Ben de taksiye bindim ve eve gittim.

Elaine, A&E'de Law &Order'm Michael Moriarty ve Dann Florek'li ilk sezon tekrarlarından birini izliyordu. İkimiz de daha önce seyretmiştik ama bunun önemi yoktu.

"Michael Moriarty'i özlüyorum" dedi Elaine. "Sam Waterston'un kötü olduğundan değil."

"İyi aktörler alıyorlar."

"Ama Michael Moriartv'yle karakterin düşüncelerini okuyabiliyorsun."

Biraz sonra, "Neden yargıç itirafı ve önemli kanıtları daima kayıt dışı bırakıyor?" dedi.

"Çünkü gerçek hayatta da böyle oluyor" dedim.

Serinin karanlık epizodlanndan biriydi: Kolombiyalı saldırgan beraat ediyor ve savcının en önemli şahidi ailesiyle birlikte öldürülüyor. Elaine, "İnsana ne iyi duygular veriyor, değil mi?" dedi ve televizyonu kapayarak öteki odaya gitti. Telefonu aldım ve Ballou nun verdiği numarayı aradım.

Üçüncü çalışta açtı. "Umarım havaalamndasm" dedi.

"Benim aradığımı nasıl bildin?"

"Bu numara başka kimsede yok. Bu duyduğum yalnızca ikinci çalışı. İlk sefer çalışıp çalışmadığını anlamak için başka bir telefondan ben aramıştım. Tuhaf bir iş, cebinde telefonun çalması. Bir dakika ne olduğunu anlamadım. Uçağın kaçta?"

"Havaalanında değilim."

"Bundan korkuyordum. Evde misin?"

"Evdeyim. Neden?"

"Öteki telefondan seni arayayım" dedi ve kapadı. Ben de kapadım ve telefon anında tekrar çaldı, arayan oydu.

"Bu daha iyi" dedi. "Öteki bir adamın konuşamayacağı kadar ufak bir şey ve kimin dinlediğinden asla emin olamazsın. Herifin biri otomobil radyosundan yakalayabilir frekansı. Rosenstein'la konuştum, bana seni tuttuğumu söyledi. Bu günler önceydi, nasıl duydun diye sordum. Anlaşılan senin avukatın onu aramış. Duyan da birbirimizi dava etmeye hazırlanıyoruz sanır."

"Umarım etmeyiz."

"Buna hiç ihtimal yok derim. Yardım edeceğin için memnunum ama İrlanda'da olmanı tercih ettiğimi söylemeliyim."

"Bu iş bitmeden ben de tercih edebilirim."

"Şimdi ne yapıyorsun? Otomobille gelip seni alabilirim, biraz dolaşırdık. "

"Bu akşam erken yatacağım."

"Seni suçlayamam ama benim de canım fena halde dışarı çıkmak istiyor. Bütün gün hiçbir bok yapmadım."

"İçkiyi bıraktığım ilk günlerde, sponsorum, günü içkisiz bitirdiysem başarılı bir gün olduğunu söylerdi."

"Öyleyse son derece başarısız bir günüm oldu" dedi. "Önce zil zurna sarhoş oldum, sonra içerek ayıldım. Şu sponsorun. Budist olan, öldürülendi değil mi?"

"Evet. söylediği de tamamen doğruydu. İçmediysem benim için başarılı bir gündü. Senin için de öldürülmediysen başarılı bir gündü."

"Ah, şimdi anlıyorum."

"Karşılık vermek istiyorsun ama önce karşında kimler olduğunu bilmen gerek. Benim işim de bu."

"Detektiflik işi, öyle mi?"

"Evet."

"Ama elinde hiçbir şey yok. Bir şeyler bulabildin mi?"

"Söylemesi zor. Ama birkaç değişik açıdan çalışıyorum, biri işe yaramazsa öteki yarayacaktır."

"Tanrım, bütün gün duyduğum ilk iyi haber bu."

"Haber bile değil. Daha yeni başlıyorum."

"Kotaracaksm bunu" dedi. "Ah, İrlanda'da olmanı isterdim ama ağzına sıçtığımın, burada olduğuna çok memnunum. Bu piç herifin kim olduğunu bulacağız ve yakalayacağız. Öldüreceğiz de."

"Evet" dedim. "Öldüreceğiz."

Ben Poogan's'dayken George Winster aramış ve Salı sabahı tekrar arayarak telesekretere benimle konuşmak istediği mesajını bırakmış. Sesi ciddiydi. Ev telefon numarasını bırakmış ve öğleye kadar orada olacağını, sonra Midtown North'a gideceğini söylemiş.

Kahvaltı ettim ve gazeteyi okudum. On bire birkaç dakika kala karakolu aradım ve kim cevap verdiyse orada olmadığını söyledi. Adımı bıraktım ve onun telefonuna karşılık aradığımı söyledim. "Telefonum onda var" dedim. "Ama bütün gün dışarıda olacağım. Ben onu tekrar ararım."

Pencerenin kenarında oturdum ve yağmuru izledim. Yarımda evini aradım. Alan kodu 914'dü, yani şehrin kuzeyinde, muhtemelen Westchester ya da Orange County'deydi. Bir kadın cevapladı ve az önce çıktığını söyledi. Adımı bıraktım ve işten arayacağımı söyledim.

Daha sonra benimle Willamsburg'a gelmek isteyip istemediğini sormak için TJ'yi aradım. Caddenin karşısındaki evinde değildi, ben de çağrıdan

aradım. On beş dakika bekledim sonra vazgeçtim. Windbreakef ımı giydim ve bir şemsiye almayı unutmadım. Elaine beni kapıda yakaladı ve akşam yemeğe gelip gelmeyeceğimi sordu. Yolda bir şeyler yiyeceğimi söyledim ve TJ ararsa önemli bir şey olmadığını, yalnızca yoldaşlık etmesi için aradığımı iletmesini istedim.

On Dördüncü Sokak'a kadar A hattıyla gittim, oradan da L'ye geçtim. Babam L hattında öldü. İki vagon arasında duruyordu, düştü ve trenin altında kaldı. Sanırım sigara içmek için araya çıkmıştı, her ne kadar vagonlarda sigara içmek ne kadar yasaksa iki vagon arasında da içmek yasaktı. Aslında sigaralı ya da sigarasız iki vagon arasında durmak da yasaktı. Muhtemelen içkiliydi, zaten onun için sigara içmek istemişti ve onun için araya düşmüştü.

L hattına binip de bunu hatırlamadığım bir zaman yoktur. Herhalde daha sık binsem alışabilirim ama bu hat On Dördüncü Sokak'ı geçip, Doğu Nehri'nin altından giden, sonra kuzey Brooklyn'e girip Canarsie'de son bulan bir hattır. Babamın nasıl öldüğünü aklıma düşürmeyecek kadar sık kullandığım bir hat değil.

L hattının hatası olduğundan değil. Hattı suçlayamam, babamı da suçlayamam. Böyle boktan şeyler olur.

Kırk yıl önceydi. Daha da fazla, kırk beşe yakm.

"Son gördüğünden biraz farklı" dedi Ray Galindez. "Bütün duvarların kaplamasını çıkardık. Ellilerde Brooklyn'de kaplamacılardan geçilmiyordu herhalde. Bitsy'yle bu yeri aldığımızda blokta bu tip bir kaplaması olmayan ancak iki ev vardı. Şimdi sokağın karşısındaki şu yeşil çirkinlik abidesinden başka yok. O berbat malzemenin iyi bir fikir olduğunu kim düşünürdü bilmem."

"Isı tasarrufu için değil miydi?"

"Eh artık global ısınma var. Ama epeyce bir işti, kaplamayı çıkarmak ve tuğlaları tekrar boyamak. Tuğlalar için bir yardımcı tutmam gerekti ama diğer her şeyi Bitsy'yle birlikte yaptık."

"Sanırım yazı bu işle geçirdiniz."

"İlkbahar ve yazı ama değdi. Hem de çok tatmin ediciydi. Bir sürü iş için bunu diyemezsin. Hadi, ne içmek istersin? Kahve var ama süper koyu. Ama zaten sen koyu kahve seviyorsun, değil mi? Porto Rico'lu olmadığına emin misin, Matt?"

"Me llamo Matteo" dedim.

Mutfakta oturduk. Bedford Caddesi'nde, metro durağı ile McCarren Park'ı arasında, iki katlı dar bir ev almışlardı. Northside mahallesi, yakınlardaki Greenpoint ve Williamsburg'un geri kalanı gibi giderek artistik oluyordu. Endüstriyel binalar nehrin karşısındaki SoHo ve TriBeCa'dakilere göre çok daha ucuz sanatçı stüdyolarına dönüşüyor, Ray ve Bitsy'ninki gibi küçük evler, kozalarından çıkan kelebekler gibi sıvalarından arınıyordu.

Bir polis için olağanüstü, bir sanatçı için doğal bir mahalleydi, Ray de hem polis hem sanatçıydı. Bir polis ressamı olarak bir tanığın hafızasından çıkan tarifi olağanüstü siyah beyaz imgelere yansıtma yeteneği vardı. Hatta Elaine benden Noel hediyesi olarak Ray'in yaptığı bir sosyopatın tüyler ürpertici bir portresini istemişti. Sonra Ray'e ölmüş babasının bir resmini yaptırtmıştı, fotoğraflardan değil de kendi hatırladığı kadarıyla yaptığı tariften. O zamandan beri galeride bir sergisini açmış ve ona birkaç sipariş vermişti. Birgün Ray'den Elaine'in bir portresini yapmasını isteyecektim ama şimdi ondan belediye için yaptığına benzer bir iş istiyordum.

"Birkaç gece önce iki herif saldırdı bana" dedim. "Birini iyice görebildim. Ama polise bildirmedim ve kesinlikle tek başıma halletmek zorunda olduğum başka olaylara bağlı bir saldırı."

"Yani teşkilatın bundan haberi olmamalı. Benim için bir sorun yok, Matt."

"Emin misin?"

"Kesinlikle sorun değil. Sana bir şey söyleyeyim, eğer para derdim olmasa yarın istifamı veririm." Elini, meseleyi uzaklaştırır gibi salladı. "Anlat şu herifi" dedi, elinde kalemle. "Dikkatini çeken neler oldu?"

Çok yakınlarda olmasa da bunu daha önce de yapmıştık ve birlikte iyi çalışmıştık. Bu sefer işimiz kolaydı çünkü gözlerimi kapadığımda olayı net bir biçimde görebiliyordum. Bana silah dayayan adamın suratını ve karnıma yumruk atmak için hazırlanırkenki yüz ifadesini gayet iyi hatırlıyordum.

"Tamam, bu" dedim, kâğıt üzerindeki resim hatırladım suratla uyuştuğunda. "Biliyor musun, bunu ne kadar çok yaparsak yapalım beni şaşırtmaya devam ediyor. Polaroid bir kamera gibi, film fırlıyor ve gözlerinin önünde bir resme dönüşüyor."

"Bazen adamı yakalıyorlar. O zaman sanki bakarak çizdiğime yemin edebilirsin. Bu durumlarda kendimi çok iyi hissettiğimi söylemeliyim."

"Tahmin ederim."

"Bazen de adamı yakalıyorlar, fotoğrafını görüyorum, bir fotoğrafa bir yaptığım resme bakıyorum ve hiçbir benzerlik olmadığına yemin edebilirim. Sanki iki farklı türten yaratıklar gibi."

"Eh, bu da tanığın hatası, Ray."

"İkimizin de hatası."

"Adamı yanlış hatırlayan o."

"Ya da ben tanıktan doğru anıyı çıkartamadım, ki bu da benim işimin bir parçası."

"Evet, ne demek istediğini anlıyorum. Ama hiçbir zaman yüzde yüz başarmayı bekleyemezsin."

"Ah, biliyorum tabii. Yine de çok moral bozucu,"

"Hem bugünlerde bu işe pek bayılmıyorsun."

"Vakit geçiriyorum, Matt."

"Kaç yaşındasın ve yirmi yılı doldurmaya ne kadar yaklaştın?"

"Otuz üç yaşındayım ve on bir yıldır çalışıyorum."

"Yarısını geçmişsin."

"Biliyorum ve kaybetmek de hiç istemiyorum. Yalnızca emeklilik maaşı değil yan yararları da var. Şu anda istifa edebilir, evin taksidi ve yiyecek giyecek gibi temel ihtiyaçları karşılayabilirim ama sağlık sigortası ne olacak?"

İşinin onu neden bu kadar bunalttığını sordum.

"Zaman aşımına uğradım" dedi. "Önce Kimlik Takımları'nı getirdiler, eh diye düşündüm bunu kıvırabilirim. Bir bıyık tak, bir peruk geçir kafana, bilirsin nasıl olduğunu."

"Elbette."

"Sonra aynı işi yapan ama daha sofistike bir bilgisayar programı geliştirdiler, şimdi de artık bir imgeyi alıyorsun ve istediğin biçime dönüştürebiliyorsun. Hani bir organı uzatarak küçülterek, ya da her neyse işte."

"Bunun senden daha iyi kimlik tespiti yapabileceğine inanamıyorum."

"Seninle avm fikirde olduğumu söylemeliyim. Ama şu var ki onu herkes uygulayabiliyor. Bütün yapmaları gereken seni eğitmeleri. Belki cetvelle bile düz bir çizgi çizemeyebilirsin ama polis ressamı olabilirsin. Dahası da var. Bilgisayar benzetmelerinin etkisini tercih ediyorlar, "

"Ne etkisini?"

"Halkın üzerindeki etkisini. Ben bir çizim yapıyorum, insanlar bakıyor ve kendi kendilerine 'ah ressam yaptı bunu, dolayısıyla yalnızca onun tahmini benzetmesi diyorlar. Ama bilgisayardan fotoğraf gibi çıkıyor, bakıyorlar ve otantik görünüyor. İnanırlılığı oluyor. Gerçek suçluya benzemeyebilir ama TV'de iyi görünüyor. "

Yaptığı çizime parmağımla vurarak, "Bu TV'de görünmeyecek ama o Allah'ın belasına tam tamına benziyor" dedim.

"Teşekkür ederim Matt. Şimdi de ötekine geçelim."

"Öteki herife mi? İyi göremediğimi söylemiştim sana."

"Belki düşündüğünden daha iyi görmüşsiindür."

"Kötü bir ışık vardı" dedim. "Sokak lambasının ışığı gözlerime parlıyordu ve adamın yüzü gölgedeydi. Zaten önümde bir ya da iki saniye kaldı. Hatırlayıp hatırlayamamak meselesi değil."

"Anlıyorum" dedi. "Yine de buna benzer durumlarda şansım yaver gittiği olmuştur."

"Ya?"

"Şöyle olduğunu düşünüyorum" dedi. "Anı bastırılmıyor yalnızca çok hafif bir kayıt yapılıyor. Bir şey görüyorsun, imge retinaya çarpıyor ama aklın başka bir şevde, onu gördüğünü bilmiyorsun. Ancak o orada kalıyor." Ellerini iki yana açtı. "Bilmiyorum ama acelen yoksa..."

"Kesinlikle denemeye gönüllüyüm."

"Tamam öyleyse, şövle rahat otur ve kendini gevşek bırak. Ayaklarından başla, tamamen gevşek kalsınlar. Bu tam olarak hipnoz değil, ki bence hipnotizma insanlara ilk başta hiç görmedikleri bir şeyleri hatırlatmanın en ivi yolu. Bu yalnızca seni rahatlatmak için. Bacaklarını aşağı indir, tamamen gevşet..."

Elaine'nin beni sürüklediği benzer bir workshop's gitmiş olduğum için gevşetme tekniğiyle bir sorunum olmadı. Ray beni yönlendirdi ve duvarda asılı yaldız çerçeveli boş bir tuval hayal etmemi söyledi. Sonra tuvalde bir surat görmemi istedi.

Tam işe yaramadığını söyleyecektim ki, aklımın gözünde oluşturduğum çerçeveli tuvalde bana bakan bir yüz gördüm. Kimlik Takımları'yla ya da bilgisayardan çıkmış gibi de değildi. Gerçek bir ifadesi olan gerçek bir yüzdü. Tanıyordum onu! Daha önce görmüştüm.

"Kahretsin!" dedim.

"Bir şeyler görmüyor musun? Biraz zaman tanı."

Dik oturdum, gözlerimi açtım. "Bir yüz gördüm" dedim. "Heyecanlandım çünkü sanki sihirli bir biçimde ortaya çıktı."

"Biliyorum, öyle olur, Sihir gibi."

"Ama yanlış yüzdü."

"Nerden biliyorsun?"

"Çünkü gördüğüm yüz bir başkasına ait. Olaydan bir iki gün önce bir bardaydım ve gözüm bir adama kısa bir an takılmıştı. Hani bir insanı görürsün, tanıdığını bilirsin ama nerden tanıdığını çıkaramazsın ya."

"Evet."

"Öyle oldu. Göz göze geldik, onu tanıdım, o da beni tanıdı ya da bana öyle geldi. Ama nerden tanıdığımı bilemiyorum. Allah bilir daha önce bir kere metroda gördüm ve suratı aklıma takıldı. New York böyledir. Bir gün içinde küçük bir köyün nüfusundan daha fazla insan görürsün. Ama yalnızca geçerken. Gerçekten görmezsin onları."

"Ama bu yüzü gördün."

"Evet ve şimdi de aklımdan çıkaramıyorum."

"Neye benziyordu?"

"Ne fark eder Ray? Yalnızca bir yüz."

"Yalnızca bir yüz mü?"

"Ne demek istediğimi anlıyorsun."

"Neden biraz tarif etmiyorsun?"

"Adamı çizmek mi istiyorsun Ray? Neden?"

"Tahtayı silmek için. Şimdi bir yüz hayal etmek istiyorsun ve bu yüz çıkıyor karşına, Dolayısıyla bu yüzü kâğıda dökersek aklından çıkarabiliriz." Omuzlarını silkti. "Hey, yalnızca bir teori. Benim vaktim var, senle çalışmaktan da her zaman zevk alırım ama senin çok acelen varsa..."

"Acelem yok" dedim.

Yüz de sanki çizilmek için istekliydi. Birlikte çalıştıkça ortaya çıktı: Başının yukarı tarafı geniş, çeneye doğru ters bir üçgen gibi inceliyordu. Kaşları abartılı burnu dar ve uzun, dudakları bir Küpid'inki gibi küçük ve kıvrıktı.

"Her kimse" dedim. "Bu o."

"Eh, çizmesi kolay bir surattı" dedi Ray. "Bir karikatürist çok eğlenirdi onunla herhalde. Hatları o kadar aşırı bir biçimde belirgin ki burada da nerdeyse karikatüre benziyor."

"Belki bu nedenle hatırlıyorum onu."

"Ben de bunu düşünüyordum. Aklında kalıyor. Sanki yemek olsaydı kaburgalarına yapışacaktı. Unutması zor bir surat."

Biz çalışırken Bitsy eve geldi ama işimizi bitirene kadar mutfaktan uzak durdu. Sonra bize katıldı. Bir kahve daha içtim, bir dilim havuçlu kek yedim. Kalıcı bir sprev sıkılmış, dolgulu bir zarfın içine iki karton arasına konulmuş iki çizimle birlikte ordan ayrıldım. Elaine orijinalleri isteyecekti. Onları çerçeveletecek, galeriye asacak ve er ya da geç birilerine satacaktı.

Ray'e zorla kabul ettirdiğim 300 dolar verdim. "Kendimi hırsız gibi hissediyorum" dedi. "Evime geliyorsun, son iki ay işimde hiç geçirmediğim kadar iyi vakit geçiriyorum ve sen çıkarken bir de seni soyuyorum." Ona bir müşteri için çalıştığımı ve onun bunu rahatlıkla karşılayabileceğini söyledim. "Eh işe yaramayacağını söyleyemeyeceğim" dedi. "Ama yine de bana doğru gelmiyor. Hem Elaine satınca bir kere daha kazanacağım. Bu nasıl doğru olabilir?"

"O da komisyonunu alıyor. Hayırseverlik yapmıyor."

"Öyle de olsa" dedi.

Yağmurda metro istasyonuna yürüdüm ve tam tren kalkarken indim. Aksi istikâmete giden üç trenden soma şehre giden trene atladım. Altıncı ya da Sekizinci'de beni Columbus Circle'a götürecek bir trene aktarma yapabilirdim, bunun yerine Union Square'de indim ve On İkinci ile University arasındaki Kinko's'a yürüdüm. Midemi yumruklayan adamın çiziminin bir düzine fotokopisini çıkardım. Öteki çizimin kopyalarına gereksinim yoktu ama hazır gelmişken birkaç tane de ondan çıkardım.

Birkaç yıl önce Village Open Discussion adlı bir grupta konuşmuştum. Fotokopicinin bir blok batısındaki bir Presbiteryan kilisesinde Salı akşamları toplandıklarını hatırladım. Büyük bir toplantıydı, genç bir kalabalık vardı. Konuşmacıyı alkışladılar ve sonra birçok el konuşma isteğiyle kalktı. Dinleyici Matt arkasına yaslandı ve dinledi.

Ayrıldığımda hâlâ yağıyordu, telefon etmek için Altıncı Cadde'deki bir kafeyi tercih ettim. Kendi telefonumu arayarak, telesekreterin bağlanmasını bekledim. Elaine ilk çalışta açtı.

"Sürpriz oldu" dedim. "Arayanları denetlediğimizi sanıyordum."

"Hey, merhaba Monica" dedi. "Ben de tam seni düşünüyordum."

Vücudumdan soğuk ter boşaldı. Midemin kasları bir yumruğa hazırlanır gibi gerildi. "İyi misin?"

"Ah, hiç daha iyi olmamıştım" dedi. "Şu yağmur

dinse daha da iyi o'urdu ama ondan başka şikâyetim yok."

Biraz rahatladım ama tamamen değil. "Kim var orda?"

"Seni arayacaktım" dedi özür diler gibi. "Ama Matt' in iki arkadaşı uğradı. Sen hiç Joe Durkin'le tanışmış miydin? Eh, zaten evli, unut gitsin."

"Bu işi iyi beceriyorsun" dedim. "Ama bu benim bildiğim Monica değil. O ancak evli adamlarla ilgilenir."

"Evet, o da şirin" dedi. "Bir dakika bekle, sorayım,., Arkadaşım senin adını ve evli olup olmadığını öğrenmek istiyor."

"Çok uzatma yoksa benle konuşmak isteyecek" dedim.

"Adının George olduğunu söylüyor, öteki bilgi ise çok gizliymiş. Ama parmağında bir yüzük var, bu bir şey ifade ediyorsa." Güldü. "Buna bayılacaksın. Gizli çalışıyorlarmış, yüzük de tebdili kıyafetin bir parçasıymış."

"Ya, bayıldım" dedim. "Daha ne kadar kalacaklar orada, bir fikrin var mı?"

"Ah, bilemiyorum" dedi.

"Arayan oldu mu?"

"Evet."

"Ama bir ad söylemek istemiyorsun. Öyleyse yalnızca evet ya da hayır de. Mick aradı mı?"

"Hayır."

"TJ?"

"Hıhı. Biraz önce. Bence onlara ulaşmalısın."

"Onu arayacağım."

"Sana söylemem gereken bir şey daha vardı ama hatırlayamıyorum. "

"Biri daha mı aradı?"

"Evet,"

"Baş harfleri ver."

"Anlaşıldı bebeğim."

"AB?"

"Hıhı. Bu doğru."

"Andv Buckley?"

"Anlayış göstereceğini biliyordum."

"Bir numara bıraktı mı?"

"Elbette. Ne işe yarayacaksa."

"Çünkü telesekretere bıraktı ve sen şu an söylevemiyorsun. Önemli değil ben bulurum. Eğer o ikisi sinirlerini bozarsa siktirip gitmelerini söyle."

"Ben de aynen böyle düşünüyorum" dedi. "Bak tatlım, şimdi kapamam gerek. Anlattıklarını Matt'e ileteceğim."

"Aynen öyle yap" dedim.

Mick'in Andy'nin numarasını bilebileceğini düşündüm. Dolayısıyla önce onu cep telefonundan aradım. Cevap alamayınca yanlış numara çevirmiş olabileceğim ihtimaline karşı bir kere daha denedim. Altıncı çalıştan sonra vazgeçtim.

Bronx, Bilinmeyen Numaralar'da Andrew Buckley adına bir kayıt yoktu. Ama telefonu annesinin adına kayıtlı olabilirdi. Bainbridge Cadde'sinde oturan iki Buckley vardı. İki numarayı da not ettim. İlkini aradığımda bir genç açtı. "Hayır, o öteki. Bir blok sonra, karşı tarafta" dedi.

İkinci numarayı aradım. Karşıma bir kadın çıktı. "Bayan Buckley? Andy orada mı?" dedim.

Telefonu Andy aldı ve "Evet Mick?" dedi.

"Hayır. Matt Scudder, Andy."

Güldü. "Beni kandırdın" dedi. "Karım 'seni bir centilmen arıyor' dedi. Ne zaman büyük adam arasa böyle der. Diğer hemen herkes için ' arkadaşlarından biri' der."

"Annen kaliteyi fark edebiliyor."

"Canavar gibidir. Dinle, yakınlarda Mick'le konuştun mu?"

"Hayır, konuşmadım."

"Beni arayacağını düşündüm ama aramadı. Nerede kalıyor? Biliyor musun?"

"Bilmiyorum."

"Çünkü onunla otomobilleri değiş doğuş etmek istiyorum. Onun Cadillac'mı garajdan almıştım ama sokakta park etmek istemiyorum. Benim hurda için önemli değil ama onunki gibi bir arabayı açıkta tutmak babalarımızın dediği gibi çocukları günaha sürüklemek gibi bir şey. Şu arıda benim evin önünde ve mahalleden bir çocuğa bir yirmilik verdim gözkulak olması için. Bu arada ben ne yapıyorum, biliyor musun? Pencerenin kenarında oturuyor ve çocuğu gözlüyorum."

"Bence Mick senin otomobilini bir süre tutmak istiyor" dedim. "Kendisininkinin çok göze çarpabileceğini söyledi."

"Ah, öyle mi? Benim için mahzuru yok, yalnızca değiş tokuş yapmamız gerektiğim düşünmüştüm. Cep telefonunun numarasını biliyor musun?"

"O numarayı vermiyor."

"Biliyorum, yalnızca jetonlu bir telefon bulamayınca kullanıyor. Biliyor musun, bence kendisi de numarasını unuttu ve nasıl öğrenebileceğini bilmiyor. Hey, sakın bunu ona söyleme."

"Söylemem."

"Senle ben irtibatta olalım, tamam mı? Beni ararsa sana haber veririm, sen de aynını yap. Yani burada bekliyorum ama neler olduğunu bilsem iyi olur."

"Ne demek istediğini anlıyorum."

"Bir şeye ihtiyacın var mı? Arabayla seni bir yerlere götürmemi ister misin?"

"Daha önce sormalıydın bunu. Williamsburg'dan daha yeni döndüm."

"Williamsbridge demek istemiyorsun değil mi?"

"Hayır, Brooklyn'deki Williamsburg demek istiyorum."

"Çünkü Williamsbridge mahallesi Bronx River Parkway'in tam karşı tarafında, her ne kadar oraya neden gitmek isteyesin ki? Zaten gitmemişsin de. Neden Williamsburg? Hem nasıl gittin? Williamsburg Köprüsü'nden mi geçtin? Onu yıllardır tamir ediyorlar."

"L hattıyla gittim."

"Beni aramalıydın. Ne yapacağım, biliyor musun? Yirmiliğin süresi dolup çocuk otomobili araklamadan Mick'in arabasını garaja kovacağım. Bu arada, ciddiyim, bir şoföre ihtiyacın olursa beni ara. Bir otomobil bulurum daima."

"Teklifini unutmayacağım."

"İrtibatı kesme" dedi. "Geçen gece olanlar..."

"Biliyorum."

"Oradaydın, değil mi? Uzak kalma Matt. Bir süre birbirimizin arkasını kollamalıyız."

TJ'yi evinde buldum ve Broadway ile Seksen yedinci köşesindeki Starbucks'da buluştuk. Ben geldiğimde onu bir masada buzlu mochaccino

ile oturuyor buldum. Siyah jean siyah gömlek, pembe kıravat, Raiders ceket ve siyah bir bere giymişti.

"Kıyafet değiştirmeme rağmen senden önce geldim" dedi.

"Şimşek gibisin" dedim. "Üzerinde şimdikinden daha az uygun ne vardı ki?"

"Bunun uygun olmadığım mı düşünüyorsun? Gideceğimiz yere mi uygun değil?"

"Fena değil."

"Şu senin eski püskü fermuarlı ceketin kadar uygun. Daha önce üstümde bol pantolon ve spor ceket vardı. Bulunduğum yere uygundu ama Mother Blue's için değil."

"Neredeydin?"

"Flushing'de. Tanıdığım bir kızla birlikteydim."

"Ah."

"Ne demek bu 'Ah'? İş üzerindevdim, Brock."

"Nasıl?"

"Kızın siyah bir babası, Vietnamlı bir annesi var. Yüzü sivilceli. Öyle olmasa manken olabilirdi. Kız epeyce hoş."

"Vietnamlı..."

"Anladın. Born To Kill'de olan bir ağabeyi varmış ve bütün o herifleri vaktiyle tanıyormuş. Pazar günü, barda vurulan adam Nguyen Tran Bao imiş. 'Vahşi bir kedi' dedi kız ama bunu zaten biliyorduk."

"Bilmiyorum" dedim. "Bana sessiz sakin bir oğlan gibi gelmişti."

"Attica'da soygun ve saldırıdan yatmış, çıktığında da tamamen rehabilite edilmemiş durumdaymış. Aksine orada tanıdığı beyaz bir herifle dolanıyormuş ve genel izlenim birlikte kötü şeylere bulaştıklarıymış,"

"Beyaz bir herif."

"Çok beyaz ve ay suratlı denilenlerden."

"Bombayı atan."

"Ben de bunu düşünüyordum Lincoln."

"Kız adını biliyor muydu?"

Başını salladı. "Goo'nun hapisten çıktıktan sonra neler yaptığını da ancak birkaç telefon görüşmesinden sonra öğrenebildi. Chinatown'dan ayrıldıktan sonra BIK ile ilişkini kopmuş."

"Goo mu? Nguyen'e böyle mi diyorlar?"

"Ben böyle diyorum çünkü çok daha kolay. Her neyse, kızı yarın arayacağım, bakalım adamın adını bilen birisini bulmuş mu? Bulamamış olsa bile Goo'nun tam adını ve hangi okula gittiğini biliyoruz."

"Belki okul müdürü karnesini gösterir bize" dedim. "İyi iş çıkarmışsın."

"Görevim" dedi ve başını eğerek mochaccino'sunan geri kalanını içti. "Şimdi ne yapacağız? Morukların müziğini mi dinleyeceğiz?"

Sahnedeki grup bir alto saksafon ve ritim bölümünden oluşan bir dörtlüydü. Benim kadar ve neredeyse Danny Boy kadar beyazdılar. Hepsi de siyah takım ceket, beyaz gömlek ve solmuş jean giymişlerdi. Bir biçimde Avrupalı olduklarını biliyordum ama tam olarak nasıl bildiğimi bilmiyordum. Belki saç biçimleri ya da yüzlerindeki bir şey. Parçalarını bitirdiklerinde hemen hepsi siyah olan seyirciler cömertçe alkışladı.

Danny Boy onların Polonyalı olduklarını söyledi. "Kafamda şöyle bir resim var" dedi. "Şu çocuk Varşova'da annesinin mutfağında oturuyor,

minicik radyodan

Bird ve Dizzy'nin 'Night in Tunisia'smı dinliyor. Ayağıyla ritim tutmaya başlıyor ve hemen oracıkta hayatının geri kalanında ne yapmak istediğine karar veriyor."

"Herhalde böyle oluyordur."

"Nasıl olduğunu kim bilebilir? Ama iyi çaldıklarını söyleyebilirim." Masanın karşısındaki TJ'ye baktı. "Sanırım sen daha çok rap ve hiphop seviyorsundur."

"Çoğunlukla" dedi TJ. "Bazen nehrin kıyısına gidip o eski zenci halk şarkılarını söylemeyi de seviyorum."

Danny Bov'un gözleri parladı. "Matthew" dedi. "Bu çocuğun istikbali parlak. Tabii biri onu genç yaşta vurmazsa." Kendine biraz votka koydu. "Biraz araştırdım. Geçen akşam Çin lokantasında o tatsızlığa neden olan hayal kırıklığına uğramış mutsuz bir gençmiş."

"Nasıl yani?"

"Anlaşılan işi kabul ettiği zaman parasının yarısını avans olarak almış" dedi. "Geri kalanını da iş tamamlanınca almak üzere anlaşmış. Ona kalırsa iş tamamlanmış durumda. Gitmesi gerektiği yere gitmiş, yapması gerekeni yapmış. Lokantada verilen tarife uyan iki centilmen olacağını nerden bilsindi? Aslında içeri girdiğinde gördüğü tek centilmen vardı ve onun da icabına baktı."

"Parasının gerisini ödemek istemiyorlar mı?"

"Hem ödemek istemiyorlar hem de avansın iadesini talep etmek gibi bir yüzsüzlük ediyorlar. Gerçekten iade etmesini beklemiyorlar herhalde, yalnızca onun parasının gerisini istemesine karşılık veriyorlar."

TJ başını salladı. "Birisi senden para istiyor, sen de dönüp ondan istiyorsun. Belki başından defedebilirsin böylece."

"Teori bu" dedi Danny Boy. "Bence adama parasını vermelilerdi."

"Çenesini tutması için."

"Tamamen öyle. Ama vermediler, o da tutmadı."

"Ona ne kadar borçları var?"

"İki bin dolar" dedi Danny Boy.

"İki bin dolar daha var, öyle mi? Dört binden?"

"Anlaşılan fazla değerli değilsin" dedi TJ.

"Ödediğinin karşılığını alırsın" dedi Danny Boy. Cüzdanından bir kâğıt çıkardı, okuma gözlüklerini taktı ve okudu. "Chilton Purvis. Ona Chili dediklerini tahmin ediyorum ama belki yanılıyorumdur. 117 Tapscott'da üçüncü katta oturuyor. Tapscott Sokağı'nı hiç duymadım ama Brooklyn'de olması gerekir."

"Brooklyn'de" dedim. "Crown Heights'la Brownsville'in çakıştığı yerde." Kaşlarını kaldırınca, "Yıllar önce oralarda çalışmıştım" diye açıkladım. "Aynı bölgede değil ama yakınlarında. Tapscott Sokağı'yla ilgili hatırladığım özel bir şey yok, zaten o zamandan beri de epey değişmiştir."

"Neresi değişmedi ki? O bölgede bugünlerde çok sayıda Haitili'ler, Guyanalı'lar, Ganalılar ve SenegalliTer var."

"Hepsi de kendilerine daha iyi bir hayat arıyorlar" dedi TJ. "Bu fırsatlar ülkesinde."

"Polisin peşinde olmasından korkuyor" dedi Danny Boy. "Ya da işverenlerin bir kurşunla ağzını mühürlemesinden. Dolayısıyla bütün gün odasından çıkmıyor. Dağıtmak, esrar içmek ve gevezelik yapmak için çıkmak dışında."

"Şu iki bin dolar karşılığında işverenin adını açıklayacak kadar ileri gider mi dersin?"

"Kabul etmemesi aptallık olur,"

"Aptal olduğunu zaten biliyoruz" dedi TJ. "Bu kadar ucuza adam öldürülür mü?"

"Ona bir çizim göstermek isterim" dedim. "Ama önce sana göstereyim, Danny Boy." Zarfı açtım ve saldırganın çiziminin kopyalarından birini çıkardım. Önce gözlükleriyle inceledi, sonra gözlüklerini çıkarıp uzaktan baktı.

"Kötü görünüşlü" diye kararını açıkladı. "Pek akıllı da değil."

"Tanıdığın biri değil mi?"

"Ne yazık ki değil ama ortak tanıdıklarımız olması şaışırmazdı beni. Bende kalabilir mi, Matt?"

"Birkaç tane fazladan da verebilirim" dedim. Üç ya da dört tane çıkardım, birini de, kafasını uzatmış bakmaya çalışan TJ'ye verdim.

"Tanımıyorum" dedi hiç tereddüt etmeden. "Öteki herif kim?"

"Hangi öteki herif?" diye sordu Danny Boy.

İkinci çizimi çıkardım. "Yalnızca bir deneme" dedim. Ray Galindez'in kafamı temizlemek için nasıl çalıştığı anlattım. Ama işe yaramadı, ikinci saldırganın yüzünü hâlâ çıkaramadım, dedim.

Danny Boy ikinci çizime baktı, başını olumsuz biçimde salladı. TJ, "Gördüm bu adamı" dedi.

"Gördün mü? Nerede?"

"Mahallede. Nerede ve ne zaman söyleyemem ama insanın aklına takılan bir suratı var."

"Öyle" dedim. "Ben de geçen hafta Grogan'da şövle bir görmüştüm ve tanıdık geldiğini düşünmüştüm. Herhalde ben de senin gibi daha önce bir yerlerde rastlamıştım. Haklısın, kesinlikle öyle bir suratı var."

"Bu kadar çok keskin hat" dedi Danny Boy. "Tek bir suratta birleşmesi ender, değil mi? Şu burun şu ağızla birlikte olmamalı."

TJ'ye saldırganın bir çizimini verdim, bir diğerini de katlayıp cüzdanıma koydum. Bir an tereddütten sonra ikinci adamın çizimini de ekledim. Geri kalan diğerlerini zarfa yerleştirdim.

Saatime baktım. Danny Boy "Grup bir iki dakika sonra tekrar başlayacak. İkinci bölüme kalmak istiyor musunuz?" dedi.

"Brooklyn'e gidebilirim diye düşünüyordum" dedim.

"Dostumuzu görmek için mi? Evde bulabilirsin."

"Bulmazsam da bekleyebilirim."

"Sana arkadaşlık edeyim" dedi TJ, "Evde değilse, beklerken bana hikâyeler anlatırsın, ben de daha önce dinlememiş gibi yaparım."

"Senin uyku saatin çoktan geçti" dedim.

"Arkanı kollayacak birine ihtiyacın var Jack, özellikle ten rengin mahalleye hiç uygun olmadığı durumlarda. Hem bu Chili denen herifle yüzleşmek durumunda kalırsan iki kişinin

birden daha iyi olduğunu bilirsin." Yüzümdeki kaygılı ifadeyi görünce, "Hey ben güvencedeyim. Silahlı ve tehlikeli olan sensin, adamım. Beni korursun."

"Yalnızca park etmiş otomobillerden uzak dur" dedi Danny Boy. İkimiz de ona bakakaldık. "Ah, bu çocukluğumdan kalma" dedi. "Sana listemden söz etmiştim değil mi? Eh, ben büyürken, her vıl birkaç çocuğa araba çarpardı, polisler de her ilkbahar ve her sonbahar okullara trafikle ilgili uyarılar vermeleri için bir memur yollardı. Sen hiç böyle bir görev yaptın mı Matthew?"

"Hep atlattım."

"Bir dia gösterisi olurdu ve her kurbanın hikâyesi anlatılırdı. 'Mary Louise, yedi yaşında. Park etmiş arabalarından arasından fırladı'. Yarıdan fazlası böyle olurdu, park etmiş arabaların arasından fırlayanlar. Trafikteki şoförlerin görüş alanının dışında kalanlar."

"Eee?"

"Dolayısıyla benim çocuk kafamda tehlikeli olan park etmiş arabalardı. Onların yanından hızla geçerdim, sanki saklanmışlar, üzerime atlamaya hazırlarmış gibi gelirdi. Uzun zaman sonra park etmiş arabaların zararsız olduğunu, seni öldürebilecek olanların harekette olan arabalar olduğunu kavradım."

"Park etmiş arabalar" dedim.

"Aynen öyle. Allah'ın belaları."

Bir an düşündüm, TJ'ye döndüm. "Gerçekten benimle Brooklyn'e gelmek istiyorsan" dedim. "Bana bir iyilik et. Erkekler tuvaletine git ve bunu gömleğinin içine sakla."

Zarfı aldı, elinde tarttı. "Bu pek adil değil" dedi. "Sen en son model kevlar yelek giyiyorsun, bense bu kartonla korunmak zorundayım. Bu kurşunu engelleyecek mi sanıyorsun?"

"Ellerinin serbest kalması için" dedim. "Her ne ka

dar bunun bir avantaj olduğundan emin değilim. Bu arada gömleğinin ütüsünü bozmaması için arkana sıkıştır."

"Bunu çoktan düşündüm" dedi.

Bizi işitemeyecek kadar uzaklaşınca, Danny Boy'a döndüm, "Senin listeni düşündüm" dedim.

"Düşün ama ondan uzak dur."

"Sağlığın nasıl?"

Yüzüme baktı. "Ne işittin?"

"Hiçbir şey."

"O zaman mesele ne? İyi görünmüyor muyum?"

"İyi görünüyorsun. Bu soru aslında Elaine'indi. Senin listenden söz edince ilk tepkisi bu oldu."

"Her zaman duvarlı bir kadındı" dedi. "Biliyor musun ailedeki gerçek detektif o."

"Biliyorum."

"Eh" dedi, ellerini masanın üstünde birleştirerek. "Küçük bir ameliyat geçirdim."

"Ya?"

"Barsak kanseri" dedi. "Erken teşhis ve tamamen temizlediler."

"İyi haber."

"Öyle" dedi. "Ameliyatla yayılmadan aldılar ve sonra garantiye almak için kemo yapmak istediler, ben de kabul ettim. Yani, böyle bir oyunda kim zar atmak ister ki, değil mi?"

"Doğru."

"Ama saçını dökmeyen bir tür kemoydu, dolavısıvla çok kötü değildi. En kötü kısmı torba takmak oldu. bir de barsağı tekrar bağlamak için ikinci bir ameliyat gerekti... Tanrım bunları duymak istemezsin değil mi?"

"Devam et lütfen."

"Hepsi bu kadar zaten. İkinci ameliyattan sonra hayata çok daha olumlu bakıyorum. Kolostomi torbası insanın aşk hayatını zindan edebilir. Bunu uyarıcı bulan kızlar vardır belki ama umarım hiç rastlamam onlara."

"Ben hiçbir şey duymamıştım Danny Boy."

"Kimse duymadı."

"Ziyaretçi istemedin mi?"

"Ne de geçmiş olsun kartları, telefonları ve bu tip şeyler. Tuhaf tabii, çünkü benim hayatım bilgi üzerine kurulu ama bunun yayılmasını istemedim. Senin de kimseye bir şey söylemeyeceğine güvenebilirim herhalde. Elaine'e söyleyebilirsin ama o kadar."

"Kesinlikle."

"Tekrarlama riski her zaman var" dedi. "Ama çok düşük olduğunu temin ettiler. Yüz yaşma kadar yaşamamam için bir neden yok. 'Başka bir uzmanlık dalı olan bir doktorun elinde öleceksin' dedi doktorum. Hoş bir laf olduğunu düşündüm." Kendine biraz daha votka koydu, bardağı masada önünde bıraktı. "Ama sarsıyor."

"Sarsmaması zor."

"Sarsıyor. O zaman listeyi tutmaya başladım. Herkesin ölümlü olduğunu biliyordum tabii ama sanki kendimi bunun dışında tutuyordum. Sonra bir gün karşıma çıktı."

"Sen de adları yazmaya başladın."

"Sanki her yazdığım ad ondan daha uzun süre yaşayacağım bir insan demekti. Bunun neyi ispat ettiğini bilmiyorum. Listen ne kadar uzun olursa olsun er ya da geç son ad sen olacaksın."

"Ben bir liste yapacak olsam" dedim. "Çok uzun olurdu."

"Bütün listeler giderek uzuyor" dedi. "Ta son bulana kadar. TJ geliyor, başka bir şey konuşalım. İyi çocuk. Onun adını listeden uzak tut. Kendininkini de."

Yağmur dinmişti, en azından şimdilik. Amsterdam'dan geçen taksilerden birine el ettim. "Zaman kaybı" dedi TJ. "Brooklvn'e gitmeye

niyeti yok."

Şoföre Dokuzuncu ile Elli Yedinci dedim. "Neden oraya gidiyoruz Claire?" dedi TJ.

"Çünkü üzerimde iki bin papel yok" dedim. "Chilton Purvis görmek isteyebilir."

"'Parayı göster!' Yani gerçekten ona o kadar ödeyecek miyiz?"

"Ödeyeceğimizi söyleyeceğiz."

"Ah" dedi ve bir süre düşündü. "Evde böyle büyük miktar para mı tutuyor musun? Bilseydim seni sovardım."

Kuzeydoğu köşesinde taksiden indik ve otelin girişine yürüdük. "Bir dakikalığına yukarı çıkalım" dedim. "Polislerin oturma odamda olmadığından emin olmak için telefon etmem gerek. Şu zarfı da ver, sokağın karşısına bırakacağım."

Yukarıya odasına çıkınca, "Zarfı evinde bırakmaya niyetliydiysen neden gömleğimin içine sıkıştırmamı istedin?"

"Takside unutmaman için."

"Danny Boy'la özel konuşmak istedin."

"Sınıfın birincisi seçildin."

"Ben hep sınıfın birincisiydim. Ne konuştunuz?"

"Seninle paylaşmak isteseydim" dedim, "erkekler tuvaletine yollamazdım."

Sokağın karşı tarafını aradım ve Elaine telefonu açıp evin boşaldığını söyleyene kadar telesekretere konuştum. TJ'vle birlikte aşağı indik, o otel lobisinde bekledi, ben karşıya geçip Pare Vendöme'un lobisine girdimYukarı çıktım, "acil torbası"ndan iki bin dolar aldım ve Elaine'e beni beklememesini söyledim.

Üç taksi Brooklyn'e gitme karşılında teklif ettiğim yirmi dolar bahşişi red etti. Kanunen beş büyük bölge içinde istediğiniz yere götürme zorunlulukları var ama götürmeyi red ettikleri durumda ne yapabilirsiniz?

"Şu son herif" dedi TJ. "Tahrik oldu. Yirmiliğe yapmadı ama bir elliliğe kabul edecekti."

"Belediye bunu adam başı bir buçuk dolara yapar" dedim ve Sekizinci'ye yürüyerek metroya bindik.

İndiğimiz duraktan daha yakın bir durak olabilirdi. East New York Caddesi nde sekiz ya da dokuz blok yürümek zorunda kaldık. Şehirdeki en iyi mahalle sayılmazdı, ne de yürümek için için en iyi vakit: Metrodan indiğimizde geceyarısını geçiyordu, Tapscott Sokağı'm bulduğumuzdaysa neredeyse birdi.

117 numara, üç katlı tuğla bir binaydı. Dış duvar kaplamacısı anlaşılan burayı atlamıştı, oysa katkısı iyi olabilirdi. Bina ve iki yanındakiler terkedilmiş bir görünümdeydi. Giriş kat pencereleri tahtayla kapanmış, diğer pencere camlarından bazıları kırılmıştı ve genel bir bakımsızlık pus gibi çevreyi sarmıştı.

"Güzel" dedi TJ.

Ön kapı açıktı, kilit falan çoktan yok olmuştu. Koridor ışıkları yanmıyordu ama ortalık kapkara değildi. Sokaktan az bir ışık sızıyordu. Zillerden ve posta kutularından her katta iki daire olduğu anlaşılıyordu. Üçüncü katın arka dairesini bulmak zor olmamalıydı.

Gözlerimize loşluğa alışmaları için zaman verdik, sonra merdivenleri bulduk ve iki kat çıktık. Bina terkedilmiş olabilirdi ama bu boş olduğu anlamına gelmezdi. İkinci katta, ön ve arka dairelerin kapı altlarından ışık sızıyordu. Birileri ya bir İtalyan yemeği pişiriyordu ya da pizza ısmarlamıştı. Yemek kokusu fare ve sidik kokusuna karışıyordu. Önce birilerinin konuşmaları diye algıladığım ama sonra reklamları duyunca TV ya da radyo olduğunu anladığım sesler duydum.

Üçüncü katta daha fazla ışık vardı. Ön daire karanlık ve sessizdi ama arka dairenin kapısı aralıktı ve iki santimlik aralıktan ışık boşalıyordu. Aynı zamanda ısrarlı bir ritmle alçak bir müzik çalıyordu.

"Reggae" diye mırıldandı TJ. "Adalardan mı bu herif?"

Kapıya yaklaştım, dinledim ve müzikten başka bir şey işitmedim. Seçeneklerimi tarttım, sonra kapıyı tıklattım. Cevap yok. Tekrar, bu sefer daha kuvvetlice vurdum kapıya.

"Evet, gir" dedi bir erkek sesi. "Açık olduğunu görüyorsun."

Kapıyı iterek içeri girdim, TJ hemen ardımdan geldi. İnce uzun ve kara derili bir adam kırık bir koltuktan kalktı. Yumurta biçimli kafası, kısa kesilmiş saçları ve kalem bıyıklarının üstünde düğme bir burnu vardı. Bir Georgetown Üniversitesi amblemli süveter ve toz mavisi bir pantolon giymişti.

"Uyuya kalmışım" diye açıkladı. "Müzik dinlerken. Siz de kimsiniz ? Evimde ne arıyorsunuz?"

Sanki öfkelenmişten çok meraklanmış gibi görünüyordu. Aksanından dolayı böyle bir izlenim veriyor olabilirdi. Geri plandaki müzik olmadan da Batı Hint adalarından olduğu belli olurdu.

"Eğer Chilton Purvis'sen görmeyi umduğun adam benim" dedim.

"Anlat" dedi. "Yanındaki siyah arkadaşının kim olduğunu da söyle. Yoksa gölgen mi?"

"O bir şahit" dedim. "Yapmam gerekeni yapmamı garantilemek için burda."

"Peki yapman gereken ne, adamım?"

"Sana iki bin dolar vermem gerekiyor."

Yüzü aydınlandı, pilli el fenerinin ışığında dişleri parladı. "O halde sen gerçekten de görmeyi umduğum adamsın! Kapıyı kapa, otur, rahatına bak."

Bunu yapmak söylenildiği kadar kolay değildi, Ev bir batakhane görünümündeydi: Sıvası dökülmüş duvarlar, yerde pis bir yatak, etrafa saçılmış boş yiyecek içecek kartonları. Tek koltuk onun boşalttığıydı. TJ kapıyı kapatabildiği kadar kapadı ama ayakta durmaya devam ettik.

"Anlaşılan konumumun haklılığını gördüler" dedi Chilton Purvis. "Hem de tamamen haklıyım. Gitmem gereken yere gittim, yapmam gerekeni yaptım. Adamı öldürmedim mi? Öldürdüm. İz bıraktım mı? Hayır. Başka bir adam olduğunu nasıl bilecektim? Kimse bana söylemedi, Lokantada tarife uyan tek bir adam vardı. İşimi yaptım. Adamı devirdim. Sonra da bana ödemek yapmak istemiyorlar, öyle mi?"

"Sana ödeme yapılacak."

"Evet! Bu harika haber, en harika haber. Parayı ver, sonra birlikte esrar içeriz, hoşuna giderse. Ama önce para."

"Önce seni kimin kiraladığım söylemen gerek."

Yüzüme bakakaldı. Elaine'nin Michael Moriarty için dediği gibi, adamın aklından geçenleri görebilirdiniz.

"Eğer bilmiyorsan" diye başladı, durdu ve biraz daha düşündü.

"Sana ödeme yapmak istemiyorlar" dedim. " Ama ben ödeyeceğim."

"Adam sensin."

"Polis değilim, bunu kastediyorsan."

"Polis olmadığını biliyorum" dedi sanki bu çok barizmiş gibi. Uzun yıllar insanlar bana baktığında polis olduğumu bilirlerdi. Şimdi bu bakıyor ve olmadığımı biliyor. "Sen" dedi, "öldürmem gereken adamsın." Birdenbire ağzını kocaman açarak gülümsedi. "Şimdi de bana para getirdin!"

"Dünya tuhaf bir yer."

"Dünya garip adamım, her geçen gün daha da garipleşiyor. Seni öldürmem için para veren adamın adını vermem için bana para vermek istiyorsun. Buna garip derim işte!"

"Ama kötü bir anlaşma değil" dedim. "Paranı alacaksın. "

"Buna iyi bir anlaşma derim. Çok iyi bir anlaşma."

"Yalnızca seni kimin kiraladığını söyle" dedim. "Onu nerede bulacağımı da. Karşılığında paranı alacaksın."

"Parayı getirdin mi?"

"Parayı getirdim."

"Ah" dedi. "Sana o adamın adını verebilirim. Bu iyi mi?"

"Evet."

"Bir yere yazdım" dedi. "Bir kâğıt parçasına, adresiyle birlikte. Onu da istiyorsun, değil mi? Adresini?"

"Yararı olur."

"Bir telefon numarası da var. Bir bakalım, nereye koydum o kâğıdı." Arkasını döndü, yerdeki yatağın yanındaki süt kasasının üstünde bir şeyleri karıştırdı. Sonra elinde bir tabancayla aniden döndü. İlk iki kurşun ıskaladı, üçüncüsü göğsümün tam ortasına, dördüncüsü birkaç santim aşağı ve sağa tarafıma isabet etti.

Ceketimin fermuarını açmıştım ve herhalde bir şeyleri sezmiştim çünkü o silahını ateşlemeye başladığında benim de elimde tabancam vardı ve vurulduğum anda ben de tetiği çekmiştim. Tabii üstümde Kevlar yeleğim vardı ve şimdi üreticisi gurur duvardı. Kurşunlar yeleğin içine girmedi bile. Ancak bu, bir filin üstünden kayıp giden tükrüğünüz gibiydiler demek değildi. Etki daha çok, küçük elli biri tarafından kuvvetlice yumruklanmak gibiydi. İyi bir duygu değildi ama yeleğin işe yaradığının farkında olmak harikaydı.

Onun Kevlar'ı yoktu. İki kere ateş etmiştim, ikisi de isabet etti: Biri göğsünün sağ tarafına, diğeri kasıklarına. Vurulunca iki elini de havaya kaldırdı, tabancası fırladı gitti. Sendeledi, sonra olduğu gibi yere düştü.

"Beni vurdun" dedi.

Nefesimi ayarladıktan sonra yanma gittim, çömeldim. "Sen bana ateş ettin" dedim.

"Bir işe varamadı. Kurşun geçirmez, değil mi? ,22'lik geçmez, Kafa hedefi! Bunu yapmalıydım. Ama acele edince hedef..."

"Bana neden ateş ettin?"

"Bu benim işimdi!" Bir çocuğa açıklar gibiydi. "Denedim. Başaramadım. Benim suçum değildi ama yine de. Sonra sen kapımdan içeri giriyorsun ve bir şansım daha oluyor. Seni öldürürsem iki bin dolarımı öderler!"

"Ama sana iki bin doları verecektim."

"Ciddi ol adamım. Bana parayı vereceğine nasıl emin olabilirdim? Bütün yapmam gereken seni vurmak. Böylece emin olabilirdim. Cesedinden paranı alırdım. Aynı zamanda bana borçlu oldukları iki bini de." Acıyla kıvrandı, yaralarından kan boşaldı. "Ayrıca adlarını bildiğimi mi sanıyorsun? Kiralık katil tuttuğunda ona adını söylemezsin. Deli değilsen tabii!"

"Telefon numaraları da mı yoktu?"

"Sence? Tekrar kıvrandı, gözleri kaydı. "Vuruldum adamım. Beni bir hastaneye götürmelisin."

Cüzdanımdan çizimleri çıkardım, katlarını açtım, saldırganlardan birini gösterdim. "Bak" dedim. "Bu adamı daha önce gördün mü? Bu onlardan biri mi?"

"Evet, biri bu. Onu tanıyorum ama adını bilmiyorum. Şimdi beni hastaneye götürmelisin."

Çizime bakıp bakmadığından bile emin değildim. Öteki resmi gösterdim. "Ya bu?"

"Evet! Bu da! İkisi de, beni kiralayan adamlar, dediler ki gel, sana söylediğimiz zaman şu adamı vur."

"Hiçbir işe yaramazsın sen" dedim. "Sana yüzlük banknot göstersem Ben Franklin'in seni kiraladığına yemin edersin."

Çizimleri tekrar cüzdanıma koydum. "Çok kötü canım yanıyor adamım" dedi. "Şimdi beni hastaneye götürmeyecek misin?"

Bir an ona baktım, sonra ayağa kalktım. "Hayır" dedim.

"Hayır mı! Ne diyorsun sen adamım?"

"Seni orospu çocuğu" dedim. "Biraz önce beni öldürmeye çalıştın, şimdi de hayatını kurtarmamı mı bekliyorsun? Benim bir dostumu öldürdün, orospu çocuğu."

"Ne yapacaksın bana?"

"Seni kanlar içinde bırakacağım."

"Ama öleceğimi"

"İyi" dedim. "Sen de listeye girebilirsin."

"Beni ölmeye mi bırakacaksın?"

"Neden olmasın?"

"Siktir git! Beni duyuyor musun? Ananı sikeyim! Seni de sikeyim!"

"Eh, ben de seni sikeyim."

"Siktir! Umarım ölürsün!"

"Herkes ölür" dedim. "Yani siktir git."

Bir sese döndüm. Öksürük gibi bir ses ama tam öksürük değil.

TJ yerdeydi. Sırtı duvara dayalıydı. Suratı grileşmiş, yüzü acıyla buruşmuştu. İki elini de sol kalçasına bastırıyordu. Bu ışıkta neredeyse kapkara görünen kam parmaklarının arasından sızıyordu.

"Yaranın üstüne bastır" dedim. Gömleğimin cebini yırtınıştım, onunla yaptığım yumağın üstüne parmaklarını bastırıyordum. "Böyle sıkıca tutabilir misin?"

"Tutabilirim sanıyorum."

"Kanın fışkırmıyor" dedim. "Damara isabet etmemiş. Nasıl hissediyorsun?"

"Acıyor."

"Dayan" dedim. "Bastırmaya gayret et."

"Tamam."

Odayı çabucak turladım, iz bırakmış olabileceğimiz yerleri ceketimin kenarıyla sildim, pek bir yerlere dokunduğumuzu hatırlamıyordum. Salaş oda dokunmayı davet etmiyordu.

Chilton Purvis düştüğü yerde yatıyordu. Ağzının kenarından pembe baloncuklar çıkıyordu, kurşunlardan birinin ciğerine isabet ettiğini tahmin ettim. Gözleri şuçlar gibi üzerimdeydi, dudakları oynuyor ama hiç ses çıkmıyordu.

Tabancası duvara çarpmış ve yatağın üzerine düşmüştü. Jim'i öldüren tabancaydı. Ama tabii ki değildi, onu olay yerinde bırakmıştı. Bunu da olduğu yerde bıraktım. Radyoda Reggae müziğini çalar ve Chilton Purvis dahil her şeyi olduğu gibi bıraktım. Eğildim, bir elimi TJ'in ayaklarının altından, diğerini belinden geçirdim ve sırtıma attım.

"Yaranın üstüne bastırmaya devam et" dedim.

"Gidiyor muyuz?"

"Burada kalmak istemediğin sürece."

"Onu bırakacak mıyız?"

"Ancak tek kişiyi taşıyabilirim."

Merdivenlerden kazasız belasız inmeyi başardım ve sokağa çıktım. Diğer dairelerin kapılarının altından hâlâ azıcık ışık sızıyordu ama hiçbir kapı açılmadı, kimse bütün o tabanca sesleri neydi diye sormak için fırlamadı. Herhalde terkedilmiş bir binada oturunca merak duygunuzu körletmesini öğreniyordunuz.

Tapscott Sokağı'nda bir taksi bulamayacaktık. Bir iki blok ötedeki East New York Caddesi'ne doğru yöneldim. Ama Sutter'm köşesinde korsan bir taksi gördüm ve bağırdım.

Araba eski bir Ford'du, şoför Bangladeşli'ydi. Taksi yanımızda durduğunda, TJ bütün ağırlığını sağlam bacağına vermiş, yarasına bastırarak bana yaslanmaktaydı. Bir elimle taksinin kapısına uzanırken öteki kolumu TJ'yi dik tutmaya çalışarak beline sardım.

"O adamın nesi var?" dedi şoför. "Hasta mı?"

"Doktora götürmem gerek" dedim ve TJ'yi arka koltuğa yerleştirerek yanma geçtim. Manhattan'a gitmek istiyorum, Elli yedinci Sokak ile Dokuzuncu Cadde'nin köşesine. En iyi yol..."

"Hey! Yaralanmış bu! Bak! Kanıyor!"

"Evet, sense vakit kaybediyorsun."

"Bu imkânsız" dedi. "Bu adam arabamı kana bulayamaz. Döşemeyi lekeleyecek. İmkânsız bu."

"Bizi Manhattan'a götürmen için yüz dolar vereceğim" dedim. Tabancamı gösterdim. "Ya da seni başından vuracağım ve direksiyonu ben kullanacağım. Karar ver."

Sanırım bunu yapabileceğime inandı, o anda inanmakta haklıydı da. Arabayı vitese taktı ve yola koyuldu. Manhattan Köprüsü'nden geçmesini söyledim.

Flatbush Caddesi'nin üzerinde Atlantic! geçerken, "Arkadaşın nasıl yaralandı?" dedi.

"Tıraş olurken kendini kesti."

"Vuruldu, değil mi?"

"Vurulduysa ne olmuş?"

"Bir hastaneye gitmesi gerekir."

"Biz de oraya gidiyoruz."

"Orada bir hastane mi var?"

Roosevelt Onuncu ile Elli Sekizinci'deydi ama oraya gitmiyorduk. "Özel bir hastane" dedim.

"Bayım, Brooklyn'de de hastaneler var. Buraya yakın, Methodist Hastanesi var, sonra Brooklyn Jewish var."

"Söylediğim adrese git."

"Peki efendim. Bayım, kanamayı asgaride tutmaya çalışırsınız değil mi? Taksi benim değil, karımın kardeşinin."

Yüz dolar banknotu çıkardım ve ona verdim. "İçin rahatlasın diye" dedim.

"Ah, teşekkür ederim, efendim. Bazıları, ekstra öde

yeceklerini söylerler, ödemezler, bilirsiniz. Teşekkür ederim efendim."

"Döşemede kan olursa bu temizlemeyi karşılar. "

"Kesinlikle efendim."

Parmaklarım TJ'inkilerinin üstünde yaraya bastırıyordu. Elimi hissedince parmaklarını biraz gevşetti. Şoktaydı ve bu da en az yarası kadar tehlikeli olabilirdi. Şok kurbanlarına ne yapıldığını hatırlamaya çalıştım. Ayaklarım kaldırmak ve hastayı sıcak tutmak gibi önlemler geldi aklıma. Şu sıra her ikisini de nasıl yapabileceğimi bilmiyordum.

Şoför haklıydı, bir hastaneye gitmeliydi ve onu götiirmemek gibi bir hakkım olup olmadığını düşündüm. Herhalde Bellevue kurşun yaraları ve şok tedavisinde en iyilerindendi ve köprüye de yaklaşmıştık. Şoförü Birinci Cadde ile Yirmi beşinci'ye yönlendirmek kolay olurdu.

Ona kalırsa Roosevelt'in acili de en iyilerindendi ve eve daha yakındı. Oraya kadar karar vermeyi erteleyebilirdim.

Karar vermeyi Pare Vendöme'a kadar ertelemeyi becerdim. Taksi girişe yanaştığında ona bir yüzlük daha verdim. "Bu bizi tamamen unutman için" dedim.

"Çok cömertsiniz efendim. Sizi temin ederim, hafızam sıfırdır. Arkadaşınızı taşımanıza yardım edebilir miyim?"

"Ben hallederim. Yalnızca kapıyı tut."

"Tabii efendim" dedi. Sonra döndü. "Kartım. Beni gece gündüz, herhangi bir saatte çağırabilirsiniz. İstediğiniz zaman efendim!"

Doktor mükemmel bir duruşu olan zayıf bir centilmendi. Saçı ve bıyıkları kırlaşmış ama kaşları hâlâ siyahtı. Yatak odasından lastik eldivenler ve birtakım kanlı bandajlarla çıktı. Elaine çöp sepetini işaret etti.

"Bir dakika" dedi. Çöp sepetinde bir şeyler karıştırdı. Baş parmağı ve işaret parmağı arasında bir kurşun parçası tutarak doğruldu. "Genç adam bunu isteyebilir" dedi. "Hatıra olarak."

Elaine aldı ve elinde tarttı. "Çok büyük değil" dedi.

"Hayır, değil. Bunun için müteşekkir olmalı. Daha büyük bir kurşun daha fazla zarar verebilirdi. Vurulacaksan daima küçük kalibreyi ve düşük hızı tercih etmelisin. Bir tüfekten çıkan BB en iyisidir ama onlar da daima çocukların gözünü hedefler."

Tahmin ettiğim gibi Elaine kimi çağırması gerektiğini biliyordu, ihtiyacımız olan TJ'in bir hastaneye götürülmesi için ısrar etmeyecek, gerekli mercilere kurşun yaraları ile ilgili rapor vermesi gerekliliğini gözardı edebilecek bir doktordu. Mick'in böyle bir doktoru olduğunu biliyordum. Tabii birkaç yıl önce Tom Heaney'vi tedavi ettiğinden beri hâlâ yaşıyor ve bunca içkili yıldan sonra elleri hâlâ forsepsi ve bıçağı tutabiliyorsa. Ama Mick'in doktoru eyaletin kuzeyindeydi. Burada, şehirde bir doktora ihtiyacım vardı.

Elaine, tahminime göre Roe v. Wade günlerinden önce payına düşen yeterli sayıda kürtaj yapmış ve payına düşenden daha fazla sayıda morfin ve Dexedrine reçetesi yazmış olan Dr. Jerome Froelich'i çağırmıştı. Onu aradığında sabahın ikisiydi, biraz homurdanmış ama gelmişti.

Elaine yaranın ne kadar kötü olduğunu sordu.

"Şimdi rahat, istirahat ediyor" dedi. "Ona ağrı kesici verdim ve yarayı bandajladım. Aslında hastanede olması gerekir. Ama belki de olmadığı için şanslı. Biraz kan kaybetmiş ve büyük ihtimalle ona bir iki ünite kan verirlerdi. Ben olsam, teşekkür ederim ama bir yabancının kanını damarlarımda asla gezdirmezdim."

"HIV yüzünden mi?"

"Bir sürü Allah'ın belası şey yüzünden. Çoğu için test bile yapamıyorlar çünkü ne olduklarını bile bilmiyorlar. Bugünlerde kan bankasına hiç güvenim yok. Bazen başka seçeneğin yoktur tabii ama az bir miktar kaybetmişsen, bırakırım vücudun kendi üretsin. Ne yapmanızı istiyorum, biliyor musunuz?"

"Ne?"

"Gidin ve bir sıkacak alın. Sonra..."

"Bizde var" dedi Elaine.

"Portakal sıkacağından bahsetmiyorum. Sebze suyu sıkacağı. Ondan da var mı?"

"Var."

"Eh, aferin size."

"Pek sık kullanmıyoruz ama..."

"Kullanmalısınız. Verdiğiniz bütün paraya değer. Şimdi yapacağınız şu: Pancar ve havuç alacaksınız. Organik olanlar en iyisi ama bir kaynağınız yoksa..."

"Nerden bulabileceğimi biliyorum."

"Pancar suyu kan yapar ama sek olarak vermeyin ona. Yarı yarıya havuç suyuyla karıştırın ve her seferinde taze hazırlayın. Kan nakli kadar hızlı değildir ama sarılık bulaştırma riski de yoktur."

"Pancar suyunun kan yaptığını biliyordum" dedi Elaine. "Ama akıl eder miydim bilmiyorum. Üstelik bir doktorun tavsiye edeceğini de hiç tahmin etmezdim."

"Çoğu doktor bilmez ya da bilmek istemez. Ama ben çoğu doktora benzemem tatlım."

"Havır, benzemezsin."

"Çoğu doktor benim baktığım kadar kendisine bakmaz. Çoğu doktor benim yaşımda bu kadar iyi görünmez ve bu kadar iyi hissetmez. Yetmiş sekiz yaşındayım. Yaşımı hiç göstermediğimi söyle."

"Göstermediğini biliyorsun."

"Kesintisiz bir gece uykusundan sonra beni görmelisin. Daha da harika görünürüm o zaman. Ama pahalı yımdır ha, gece ve gündüz. Bu size iki bin papele patlayacak. "

"Tamam."

"Şuna bak, gözlerini kırpmadı bile. Rezil bir fiyat ama daha da rezili var. Genç adamı hastaneye götürseydiniz bundan çok daha fazlasına patlardı size."

Parayı aramam gerekmedi. Purvis'e göstermek için yanıma almıştım. Şimdi de saydım ve Dr. Froelich e verdim.

"Teşekkür ederim" dedi. "Size bir fatura vermeyeceğim. Maliyeye ya da polise de rapor etmeyeceğim. Bu fiyatın içine sonradan bakım da dahildir. Akşam üstü uğrayıp bandajı değiştireceğim. İki saatte bir ateşini ölçün, ağrısı olursa aspirin verin ve ateşi yükselirse beni arayın. Yükseleceğini sanmıyorum. Pancar suyunu unutma. Yarı yarıya pancar ve havuç suyu karışımı. İçebildiği kadar. Seni gördüğüme sevindim Elaine. Sık sık seni düşün

düm, ne yaptığını merak ettim. Her zamanki kadar güzelsin."

"Daha da güzel" dedim.

Başını yana eğerek tekrar Elaine'e baktı. "Biliyor musun" dedi, "sanırım haklısın."

"Bilmiyorum" dedim doktor gittikten sonra. "Belki dosdoğru hastaneye götürmeliydim."

"Jerry'nin dediğini duydun. Burada olması ve kan nakli yerine pancar suyu içmesi daha iyi."

"Bunu biliyor olmak iyi" dedim. "Ama mesele şu ki o anda bilmiyordum. Kanamasının çok kötü olmadığını gördüm ve tehlikede olmadığını düşündüm. Bir doktor görmüş olasaydı ve hastaneye kaldırılması gerektiğini söyleseydi, acile götürmek için zaman vardı."

"Mantıklı."

"Kurşun yaralarının rapor edilmesi gerekir" dedim. "Bunu istemiyordum. Poliste sicili olmayan siyah bir genç. Bu özelliği iyi bir

neden olmadan kaybetmek istemezsin."

"Hastaneye kaldırılmadığına memnun olacağından eminim."

"Kendimi de düşünüyordum herhalde. Froelich'in çıkardığı kurşun hoş bir hatıra ama eğer onu Bellevue ya da Roosevelt va da Brooklyn Jewish'de çıkarsalardı, saklaması için ona vermezlerdi. Polise yollarlardı, balistik raporu da ilginç bağlantılar kurabilirdi."

"Jim Faber'i öldüren kurşunlarla bağlantılar mı?"

"Hayır, çünkü adam tabancayı olay yerinde bıraktı. Brooklyn'de bir apartmanda bulunan bir tabancayla, vücudunda birkaç tane daha kurşun olan bir adamla birlikte. Bu da bana bu tabancadan kurtulmam gerktiğini hatırlattı."

"Çünkü doğrudan Brooklyn'deki apartmandaki cesetle ilişkili. Onu alıp bir mazgala atmamı ister misin?"

"Yerine bir silah bulana kadar hayır. Onu olay yerinde bırakmayı ve adamın silahını almayı düşündüm ama o dandik ,22'lik ile ne yapabilirim ki?"

"Erkeğim, bir erkek silahı istiyor" diye dalga geçti. "Şu anda kurtulman gereken bir şey söyleyebilirim sana. O da üzerindeki gömlek. Kurşun delikleri var. Yani delik değil de kurşun izleri. Ceket ne durumda? Yok bir şeyi, onu ıskalamış ama kan lekeleri var. Pantolonunda da. Ben bunları makineye atayım, sen de bu arada bir duş yap. Lekeleri çıkartabilirim ama testlerde görülebilecek izler olabilir mi?"

"Olabilir" dedim. "Ama lekeler gözle görülmezse, bu yeterlidir derim. Gardobumdaki her şeyi spektroskoplardan geçirecekleri bir noktaya gelirsek artık ne bulduklarının da önemi kalmamış olur. TJ de Tapscott Sokağı'ndaki dairede biraz kan bıraktı, isterlerse DNA ile onu bulabilirler herhalde. Dolayısıyla kimsenin göremeyeceği birkaç kan lekesini dert etmeyeceğim."

Duş yaptım, temiz giysiler giydim ve TJ'yi yokladım. Derin bir uykudaydı, yüzünün rengi de hiç bundan daha iyi olmamıştı. Elimi alnına koydum, sıcaktı ama tehlikeli bir biçimde değildi.

Oturma odasında, Elaine giyinme zahmetine katlanmama gerek olmadığını söyledi. "Uyumalısm" dedi. "Divanda birkaç saat kestir. Ben TJ'in nöbetini tutarım. Sonra dükkânlar açılınca sen nöbeti devr alırsın, ben de çıkar pancar ve havuç alışverişi yaparım. Jerry pancar

suyundan bahsedince ne kadar şaşırdım." Bir an durdu. "Kürtajlarımdan birini o yapmıştı. Ondan önce de müşterimdi."

"Sormayacaktım."

"Biliyorum ama neden merak edesin? Merak etmekten söz açılmışken, adam ölmüş müdür? Brooklyn'deki adam?"

"Ben oradan ayrılırken ölme yolundaydı. Şimdiye dek ölmüştür derim."

"Birisi bir ambulans çağırmadıysa."

"Bu pek ihtimal değil. Çağırdılarsa bile tahminime göre yolda ya da acilde ölmüştür."

"Seni rahatsız ediyor mu?"

"Ölmesi mi?"

"Kurtarmaya çalışmamış olman."

"Hayır" dedim. "Sanmıyorum. Biliyorsun, Jim'i öldürdü."

"Biliyorum."

"Karşımda öyle dururken öfkeyle dolacağımı düşünürdüm ama öyle olmadı, Yalnızca halledilmesi gereken bir sorundu. Öğrenmek istediğim bir bilgiye sahipti ya da o anda sahip olduğunu düşündüm. Sahip olmadığı ordaya çıktı. Bir çizimi tanıdı, ümitlendirdi beni ama sonra Ray'le birlikte

alıştırma olarak yaptığımız çizimi gösterdim, tamamen olayın dışında olan biri, onu da tanıdığını söyledi. Dalai Lama'nm resmini gösterebilirdim, onun da beni vurdurtmak isteyen herif olduğuna yemin edebilirdi."

"Yalnızca hastaneye gitmek istiyordu."

"Evet. Ama ben de oraya intikam almak için gitmemiştim. Her ne kadar iki bin doları vermeyecektim ama vurmaya da niyetli değildim. O ateş etmeye başlamasaydı tabancam kılıfından hiç çıkmayacaktı."

"Ama ateş etti."

"Etti, ben de orospu çocuğunu vurdum. Sonra da onu kurtarmamı bekledi. Cehenneme kadar yolu var. İsteseydim bile yapamazdım ya. Öldürmek istemedim ama bırakayım ölsün istedim."

"Belasını arıyordu."

"Bunu herhalde çoğu insan için söyleyebilirsin. Yine de bu herif ölüm cezasına aday biri. Sosyopatm biri. Para karşılığında herkesi öldürebilir. Kimbilir hayatı boyunca kaç kişiyi öldürdü, Jim de sonuncusu olmayacaktı. Eğer yeleği giymiyor olsaydım bu hafta içinde öldürdüğü son adam Jim de olmayacaktı."

"Bunu ben de düşündüm" dedi. "Ama sonra 'eğer'le başlayan hiçbir düşünceyi aklıma sokmamaya karar verdim. Çok var öyle düşünce ve hepsi de üzücü. Tanrı'ya şükür sen hayattasın, TJ hayatta. Bu bana yeterli."

Divanda birkaç saat uyudum. Gözlerimi açınca duman gibi dağılan bir sürü rüya gördüm. TJ yatak odasında yalnızdı, yüz hatları uykuda rahatlamıştı. Bir an için on iki yaşında bir çocuk gibi göründü gözüme.

Elaine mutfakta haberleri izliyordu. "Brownsville'de ölü bir adamla ilgili hiçbir şey yok" dedi.

"Olmaz. Terk edilmiş bir binada silahla öldürülmüş siyah bir adamla ilgili bir haber mi olacak? Haber yönetmeninin kameramanını koştura koştura yollayacağı bir vaka değil."

"Soruşturma olacak ama."

"Polis soruşturması mı? Tabii olacak. Önüne gelen her tür cinayeti çözmeye çalışırsın. Bunun senaryosunu yazmak zor değil. Yerde ölü adam, göğsünden iki kere ,33'lükle vurulmuş. Yakınında kısa zaman önce ateşlenmiş bir .22'lik. Birkaç tane kurşun dairenin çeşitli yerlerinde."

"Ya?"

"İkisini Kevlar yelek durdurdu, biri ikimizi de ıskaladı. Zahmet ederlerse duvardan çıkarabilirler. Kan... ölü adamın ve bir başkasının, adamın katilinin olduğu varsayılabilir."

"Ama biz doğrusunu biliyoruz."

"Kanlı ayak izleri. Tahminime göre kapıdan çıkıyor, merdivenlerdenaşağı iniyor. Senaryoda, iki adam kavga ediyorlar, büyük ihtimalle uyuşturucu ya da kadınlarla ilgili olarak..."

"Çünkü yetişkin adamlar başka ne için kavga ederler?"

"...Birbirlerini de vuruyorlar. Canlı kalan çekip gidiyor. Kesinlikle çözmek isteyeceğin bir vaka ama kendini çok da paralamazsım Beklersin, ta ki birisi sana 'Dinle adamım, beni iki paralık bir esrar için ne hırpalıyorsun, yakamı bırak, karşılığında sana Tapscott Sokağı'ndaki Cayman'lı herifi vuran adamın adını söyleyeyim' diyene kadar. O zaman anlaşmam yapar ve herifi yakalarsın."

"Cayman'lı? Purvis, Cayman Adaları'ndan mıydı?"

"Yalnızca bir tahmin. Üzerinde Georgetown Üniversitesi yazan bir süveter giyiyordu."

"Ne olmuş? O, DC'de,"

"Devam et."

"Georgetown, Caymanlar'm başkenti" dedi biraz düşündükten sonra. "Eh, Caymanlar'dansan Georgetown Üniversitesi süveteri giymek hip

olabilir."

"Olabilir."

"Tabii aynı zamanda Guyana'nın da başkenti."

"Öyle mi?"

"Hıhı. Belki Guyanalı'dır."

"Belki" dedim. "Ama belki de süveteri çalmıştır."

"Eskiden Caymanlar'ı severdim" dedi. "Yanık ten seksiyken, güneş ışınları kanserojen olmadan önce. TJ derin uyuyor. Ateşini ölçerken bir ara uyandı, biraz su içirdim, sonra hemen daldı yine. Hafif bir ateşi var."

"Beklenebilir bir şey."

"Evet, bence de. Birimizin çıkıp pancar ve havuç alması gerekiyor."

Ben alabileceğimi söyledim. Beni yolladığı yer Kırk Dördüncü'nün yakınlarında Dokuzuncu Cadde'devdi, Kocaman bir sağlıklı gıdalar dükkânıydı. Geniş bir sebze meyve bölümü ve sonsuz sayıda şifalı ot ve vitamin çeşidi vardı. Büyük ihtimalle raflarda TJ'yi bir gecede, iz bile bırakmadan iyileştirecek bir şeyler vardı ama bunuı ne olduğu ve nasıl bulacağım hakkında en ufak bir ipucum yoktu. İki alışveriş torbasını dolduracak kadar pancar ve havuç aldım, taksiyle eve döndüm.

Vadığımda Elaine sebze sıkacağını hazırlamış bekliyordu. Pancarları ve havuçları yıkamasını, sonra küçiik parçalara kesmesini ve makineden geçirmesini izledim. Sonuçta içinde yarım ölçü havuç olabirdi ama bütün görünen, damardaki kan gibi koyu morumsu pancardı.

Elinde kocaman bir bardakla yatak odasına gitti, ben de, TJ'in ne kadar karşı çıkacağını görmek için peşinden gittim. "Bu, havuçla karıştırılmış pancar suyu" dedi. "Doktor kaybettiğin kanı telafi etmek için bunu içmen gerektiğini söyledi."

Elaine'e baktı. "Kan nakli gibi mi?"

"Evet ama iğnesiz ve tüpsüz."

"Doktor dedi, öyle mi? Daha önce burda olan mı?" Elaine evet dedi, TJ bardağı ondan aldı ve iki yudumda içti. "Kötü değilmiş" dedi şaşırarak. "Tatlımsı. Ne demiştin? Pancar ve havuç mu?"

"Evet. Biraz daha içebilir misin?"

"İçebilirim sanırım" dedi. "Çok susadım."

Elaine biraz daha hazırlarken TJ'yi tuvalete götürdüm, sonra tekrar yatağa yatırdım. Ne kadar halsiz olduğuna ve iki adımda ne kadar yorulduğuna inanamadı. "Yalnızca yüzeyde bir yara" dedi. "Böyle demezler mi?" Sonra ayağa kalkıp sanki hiçbir şey olmamış gibi koşuştururlar."

"O filmlerde olur."

"Her neyse" dedi. "Şu doktorun verdiği ilacın ne olduğunu biliyor musun? Sokaklarda iyi para verirler ona."

"Doktora söyleme" dedim. "Kendisi deneyebilir,"

Bütün gün hemşirelik yaptık. Elaine divanda kestirirken ben başında bekledim ve uyanınca sohbet ettim. Öğleden sonra ateşi yükseldi, 38.8 dereceyi bulunca Elaine Froelich'i aradı. İki saat içinde geleceğini ama bu arada 40 derece olursa tekrar aramalarını söyledi. O zaman zarfında ateşi düştü ve doktor geldiğinde normaldi.

Froelich sargıyı değiştirdi, yaranın iyileşmekte olduğunu söyledi ve TJ'ye ne kadar şanslı olduğunu hatırlattı. "Damara isabet etseydi kan kaybından ölebilirdin" dedi. "Kemiğe isabet etseydi bir ay yataktan kalkamazdın."

"Hiç isabet etmeseydi" dedi TJ. "Şimdi dışarıda basketbol oynuyor olurdum."

"Bunun için boyun kısa" dedi Froelich. "Bugünlerde hepsi dev adam. Kendi işine devam et ve pancar suyunu iç. Bu arada, idrarım da renklendirecektir."

"Evet, bunun farkındayım. Kanıyorum zannettim.

Sonra bu rengi daha önce nerede gördüğümü hatırladım Litrelerce içtim."

Doktor gittikten sonra uykuya daldı. Ben de TV"nin karşısında daldım. Uyandığımda Elaine, TJ'in şikâyetlere başladığını, bunun da iyileşme belirtisi olduğunu söyledi. "Karşıda, evinde olsaymış, epostalarına bakabilip, mesaj tahtalarını, ne demekse, denetlermiş."

"Bilgisayarla ilgili bir şey" dedim. "Sen anlamazsın."

Evde sakin bir gece geçirdik. TJ'in iştahı açılmıştı. İki tabak lazanya yedi. Aynı zamanda kendi kendine tuvalete gidebileceğine inandığını söyledi. Elaine'e geçen bahar bileğini incittiğinde kullandığı bastonun hâlâ ortalıkta olup olmadığını sordu. Elaine bastonu buldu, bir iki tereddütlü adım attıktan sonra yapamayacağını anladı. Yarası, ağırlığını kaldıramayacak kadar tazeydi.

Telefon aralıklı olarak çaldı durdu. Telesekretere bağladık, Arayan mesaj bırakmadan kapatıyordu. Ya bize yeni bir telefon servisi satmaya çalışan bir satıcıydı va da telesekretere ölüm tehdidi bırakmak istemeyen biri. Dert etmekle vakit harcamadım.

Sonra tam geceyarısı tekrar çaldı. Telesekreterin mesajından ve sinyal sesinden sonra sonsuz gibi gelen bir sessizlik oldu ama herhalde ancak beş altı saniye sürmüştü. Sonra tanıdığım bir ses, "Ah. benim. Orada mısın?" dedi.

Telefonu kaldırdım, onunla konuştum, sonra ahizeyi kenara koyarak Elaine'i bulmaya gittim. "Arayan Mick" dedim. "Otomobiliyle dolanıyor. Gelip beni almak istiyor."

"Olur dedin mi?"

"Hiçbir şey demedim henüz."

"TJ daha iyi" dedi. "Tek başıma idare edebilirim. Hem daha bitmedi, değil mi? TJ vuruldu, Jim'i öldüren adam öldü ama daha bitmedi. Bitene kadar da bitmeyecek. Böyle derler, değil mi?"

"Böyle derler. Hayır, bitmedi."

"Öyleyse gitsen iyi olur" dedi.

Lobide bekledim ve 128 nöbetindeki apartman bekçisinin global ısınma hakkında görüşlerini dinlerken sokağı izledim, İddiasını pek iyi takip edemedim ama genel olarak dünya komünizminin çöküşünün doğrudan sonucu olarak görüyordu.

Sonra Andy Buckley'nin döküntü Caprice'i kaldırıma yanaştı ve ben içine girince hemen devam etti. Gece ayrmlık ve serindi, gözümün ucuyla gökyüzündeki ayı gördüm. Kocamandı, aynı mezarı kazdığımız geceki biçimindeydi. O zaman büyümekteydi, şimdiyse küçülüyordu.

"Andy sana .ulaşmaya çalışıyordu" dedim. "Senin numaranı istedi ama bende olmadığı izlemini verdim."

"Ne zamandı bu?"

"Dün akşam, erken saatlerde. Sonra onla konuştun mu?"

"Dün ve bugün. Cadillac ondaydı, arabaları değiştirmek istiyor."

"Bana da öyle dedi."

"Ona daha avantajlı olduğunu söyledim ama arabaya bir zarar gelir diye park etmeye korkuyor. Benim hiç derdim değil dedim ama dinlemedi. Tekrar garaja koydu, şimdi de kuzeninin hurdasını kullanıyor."

"Bana da böyle yapacağını söylemişti."

Broadway'e döndük ve şehrin yukarısına doğru yöneldik. "Şimdi nereye gitsek?" diye sesli düşündü. "Yeter ki bir yerlere gidelim ve bir şeyler yapalım. Bu hareketsizlik insanı deli ediyor. Öbür tarafın, her kimse onlar bir şeyler planladığını bilmek ve ne planladığını bilememek ve hiçbir

şey yapamamak. Dün bütün gece bir şişeyle sabahladım. İçki içiyor olmak ve yalnız içmek derdim değil ama zevkimden yapmıyordum. Sıkıntıdan içtim ve bu tür içmek de insanın ruhunu öldürüyor."

"Ne demek istediğini biliyorum."

"Sen de zamanında yaptın, değil mi? Anlatacak kadar da yaşadın. Araştırmanda bir şeyler buldun mu? Neyle karşı karşıya olduğumuz hakkında bir şeyler biliyor muyuz?"

"Daha önce bildiğimizden biraz daha fazla biliyoruz" dedim. "TJ barı bombalayan Vietnamlı'yla ilgili bir şeyler buldu ve ortağıyla da ilgili bir ipucumuz var."

"Bombacı yani."

"Evet. Bana saldıran iki adamdan birinin çizimini de yaptırdım."

"Sonunda saldırıya uğrayanlar onlar oldu ya."

Buna bir şey demedim. "Bir çizim var ama henüz kimse tanımadı adamı. Bugün yapabileceğim bir sürü şey vardı ama evde TJ'ye bakmakla geçirdim."

"Tanrı aşkına neden? Yıllardır kendi kendine bakmayı beceremiyor muydu?"

"Ah, tabii. O zamandan beri konuşmadık senle. Nerden bilebilirdin?"

"Nerden neyi bilebilirdim?"

"Dün gece vuruldu" dedim.

"Allah kahretsin" dedi ve frene bastı. Arkamızdaki araba da sıkı bir fren yaptı ve klaksona bastı. "Ahh, siktir git" dedi Mick ve neler olduğunu anlatmamı istedi.

Bütün hikâyeyi anlattım. McGinley & Caldecott'a gelince ara vedim. Otomobili park ettik, merdivenleri inip dar koridordan ofisine girince

anlatmaya devam ettim. Kendisine bir içki koydu, küçük bir buzdolabından bir kutu Perrier çıkardı.

"Şişe yoktu" dedi. "Yalnızca teneke kutu. Sorun değil, değil mi?"

"Kesinlikle değil" dedim. "Çok sıkışınca musluktan da içtiğim olmuştur."

"O kötü işte" dedi. "Nerden geldiğini bilmiyorsun. Her neyse devam et. O kara piçi ölmeye bıraktın, değil mi?"

"Ölmek üzereydi. Çok sürmüş olamaz. Kara mizah gibi, şimdi düşünüyorum da. Karşılıklı 'siktir git' deyip durduk birbirimize. Yemin edemem ama sanırım bu onun son sözleriydi."

"Eminim bir çoğumuzun son sözleri olabilir."

TJ'in nasıl vurulduğunu ve eve nasıl getirdiğimi anlattım. "Taksi şoförünün kafasına tabancayı dayadım" dedim. "İndirirken, kartını verdi ve gece gündüz, istediğim saatte arayabileceğimi söyledi. New York'u seviyorum."

"İnsanı böyle etkileyen başka bir yer yok."

Bitirdiğimde arkasına yaslandı ve elindeki içkiye baktı. "Dönüp oğlanın vurulduğunu görünce kötü olmuş olmalısın" dedi.

"Tuhaftı" dedim. "İki kere vurulmuştum ve kurşunların geri savrulduğunu gördüm. Ben de ateş ettim ve benim kurşunlar geri sıçramadı ve dünyanın kontrolünü elime geçirmiş gibi hisssettim. Sonra döndüm ve sanki yer açıldı ve içine düşdüm. Kendimi dünyanın hâkimi gibi hissederken TJ'in kam parmaklarının arasından sızıyordu ve ben neler olduğunun farkında bile değildim."

"Evladın gibi değil mi?"

"Öyle mi? Bilmiyorum. İki oğlum var. Büyürlerken pek yanlarında değildim, şimdi de çok görmüyorum. Michael California'da, Andy'de her konuştuğumda başka bir yerde. TJ'i onların yerine mi koydum, bilmiyorum

ama sanırım bir çeşit evladım. Elaine için kesinlikle öyle. Ona annelik yapıyor, o da red etmiyor."

"Neden red etsin ki?"

"Ona baba gibi davranıp davranmadığımı bilmiyorum. Daha çok yaşlı bir amca gibi. İlişkimiz genelde ritiiellere dayanıyor. Bol bol takılıyoruz birbirimize, iyi niyetli hakaretler geçiriyoruz."

"Seni seviyor."

"Sanırım seviyor."

"Sen de onu seviyorsun."

"Sanırım seviyorum."

"Benim oğlum olmadı hiç. Bir zamanlar bir kızı hamile bıraktım, kaçtı, doğurdu ve bebeği evlatlık verdi, Kız mıydı erkek miydi, hiç öğrenmedim. Umrumda da olmadı." Biraz viskisinden içti. "Gençtim. Çocukları ne urnursayavım ki? Yalnızca yalnız bırakılmak istiyordum, kız da çekti gitti, doğurdu ve birilerine verdi. Bütün duyduğum bu oldu. Başka bir şey de duymak istemedim zaten."

"Çocuk içiıı en iyisi oydu büyük ihtimalle."

"Ah. tabii, en iyisi oydu, kız için de benim için de. Ama arada sırada aklıma takılıyor. Başka türlü nasıl olabilirdi dive değil ama ufaklık nasıl birisi oldu, nasıl bir hayatı var diye. Gece takıntıları, bilirsin. Kimse böyle şeylere gündüz vakti takılmaz."

"Bunda haklısın."

"Kesin olarak çocuğun benden olduğunu bile bilmiyorum" dedi. "Kolay bir kızdı."

"Kolay?"

"Kolay, hafif, hafifmeşrep. Benim olduğuna yemin etmişti ama nasıl emin olabilir ki? Ben nasıl emin olabilirim?" Benim Perrier kutuma baktı ve bir bardak isteyip istemediğimi sordu. "Su kutudan içilmez" dedi ve dolapta temiz bir bardak bulup su doldurdu ve böylesinin daha iyi olduğunu temin etti.

"Teşekkürler" dedim.

"Yıllar sonra" dedi. "Birisini daha hamile bıraktım ama kız bebeği aldırana kadar hiç haberim olmadı. Kürtaj yaptırmış. Tanrım, bu günahtır, dedim kıza. Buna inanmadığını söyledi, hem günahsa da benim günahım dedi. Peki, bana neden söylemedin dedim. Mickey, neden söylemeliydim ki? Benimle evlenmeyecektin ki. Haklıydı. Beni vazgeçirmeye çalışacaktın, oysa kararımı vermiştim dedi. O zaman neden şimdi söylüyorsun dedim. Eh, bilmek istersin dive düşündüm dedi. Sana söylüyorum dostum, kadınlar Tanrı'nm yeryüzüne koyduğu en tuhaf yaratıklar."

"Buna amin derim."

"Bir deyiş vardır ya da bir şarkıda geçer: Bir adamın hayatı boyunca yapması gereken üç şey varmış. Bir ağaç dikmek, bir kadınla evlenmek ve bir oğlan babası olmak, gh, ben ağaç diktim. Hem de çok." Gözlerini indirdi. "Evlenmek isteyeceğim bir kadın bulamadım. Vebir erkek evlada babalık yapamadım. O benim bebeğim olmuş olsa bile babalık yapmak bundan daha fazla bir şey. Dolayısıyla ağaçlarımla yetinmek zorundayım."

"Ama hayatın bitmedi henüz."

"Hayır" dedi. "Henüz bitmedi."

Bir müddet sonra, "Dostunu öldüren adamı öldürdün. Aferin sana" dedi.

"Bilmiyorum benim için iyi mi oldu? Ona olduğundan daha iyi olduğu kesin ama."

"Ben olsam onu canlı bırakmazdım. Son nefesini veriyor olsa bile. Emin olmak için bir kurşun daha sıkardım. "

"Bunu hiç düşünmedim. Onu öldürmeyi planlamıyordum."

"Nasıl planlamazsın? Dostunu öldürdü o."

"Eh, şimdi onu öldürdüm. Jim de öldü. Ne fark etti?"

"Fark etti."

"Bilmiyorum."

"Ya ne yapacaktın? İki bin dolarını ödeyip kanlı elini mi sıkacaktın?"

"Elini sıkmayacaktım. Parayı da ödemeyecektim."

"Sonra da arkanı dönüp çekip gidecek miydin? Onun bunu nasıl karşılamasını bekliyordun?"

Uzun süre düşündüm. Sonra, "Biliyor musun, belki farkında olmadan planladım. Yani bilinçli olarak onu öldürmeye niyet etmedim. İçeri girip onu gördüğümde ondan nefret bile etmedim. Seni sokan bir akrepten nefret edememek gibi. Yaptıkları bu, yani başka ne beklersin akrepten?"

"Yine de ayağınla ezersin akrebi."

"Belki iyi bir benzetme değil. Ya da iyi bir benzetme, bilmiyorum. Şimdi düşünüyorum da en başından beri onu öldüreceğimi biliyor muydum, kendime onu öldürmek için bir mazeret mi ayarladım? O mazereti verince benim de iznim çıkmış oldu. Onu öldürmüyordum, nefsi müdafaydı."

"Öyleydi de."

"Onu tuzağa düşürdüysem, değil."

"Onu tuzağa düşürmedin Tanrı aşkına! Ona para teklif ettin,"

"Ona paranın yanımda olduğunu ve öldürmesi gereken kişinin ben olduğumu söyledim. Bu tuzak değil mi? Bana ateş etmesini engellemek isteseydim, tek yapacağım şey içeri elimde silahımla girmek olurdu. Onu faka basmak için her türlü şansım vardı ama yapmadım."

"Ateş edeceğini düşünmedin."

"Ama düşünmeliydim. Başka ne yapabilirdi ki? Ayrıca düşündüm de. Başka neden, o ateş etmeye başladığında ben çoktan silahımı çekmiş olayım? Şöyle ya da böyle nasıl davranacağını biliyordum yoksa bu kadar hızlı hareket edemezdim. Ateş etti, bu da benim mazeretim oldu ve onu öldürdüm."

"Anlıyorum."

"Ve?"

"Yaptıklarımızı neden yaptığımız kim bilebilir ki? Şu kadarını söyleyeceğim. O piçi öldürdüğün için kendili suçluyorsan aklını kaçırmışsın sen."

"TJ'in vurulmasına neden olduğum için kendimi suçluyorum."

"Ah, bak onu düşünmemiştim. Yine de kim diyebilir ki iyi olmadı?" Şaşkın bir ifadeyle baktım. "Askerlerin 'milyon dolarlık vara' dediklerinden" diye açıkladı. "İyileşecek, değil mi? Eh, anlatacak bir hikâyesi de var şimdi."

Bir müddet sonra "Seni kurtaran yelekti, değil mi?" dedi.

"Gömleğim paralandı" dedim. "Ama yelek iki kurşunu da engelledi."

"Bıçak darbesini engelleyemeyeceğini söylüyorlar."

"Öyle diyorlar, Bir çeşit dokuma ve anlaşılan bıçak yırtabiliyor. Herhalde bir buz kıracağı da yırtabilir. "

"Ağır mı?"

"Tüy gibi hafif sayılmaz." Gömleğimin düğmelerini çözdüm ve yeleği incelemesi için gösterdim, sonra tekrar dikledim. "Bir fazla kat" dedim. "Soğuk bir günde iyi bile geliyor ama sıcak günlerde evde bırakmak istiyorsun, "

"Bilim harika bir şey. Kurşun geçirmez bir yelek yapıyorlar, sonra yelekten geçebilecek bir kurşun yapacaklar. Orduların yaptıklarına benziyor, yalnızca daha kişisel. İyi ki dün gece giyiyordun."

"Sen de ister misin? Çünkü satın alması kolay ve nasıl kullanacağını öğrenmene gerek yok. Yalnızca giyiyorsun."

"Nereden satın alıyorsun?"

"Polis mağazalarında var. Ben şehir menkezinden aldım ama akademinin yakınlarında İkinci Cadde'de de bir dükkân var. Banliyölerde de. Sorun nedir?"

"Kendimi bir polis mağazasına girerken görebiliy0. rum. Bir daha çıkmama asla izin vermezler."

"İstersen senin için alabilirim."

"Benim ölçülerimde var mıdır?"

"Eminim vardır."

Bir süre düşündü sonra içini çekti. "İstemem" dedi,

"Neden?"

"Çünkü asla giymem. Çünkü ben bir sersemim ama böyleyim işte. Sanki Tanrı'yı aldatmaya çalışırsam, kafamdan vurdurarak ya da bir bıçakla ya da buz kıracağıy. la öldürterek dersimi verdireceğine inanıyorum."

"Akhilleus gibi."

"Aynen öyle. Topuğu tek zayıf noktasıydı. Dolayısıyla ordan vuruldu ve öldü."

"Bu batıl inanç ama."

"Sersem olduğumu söylememiş miydim? Üstelik batıl inançlı da. Ah, aramızda bir fark var dostum. Sen arabaya bindiğinde daima kemerini

bağlıyorsun."

"İyi de yapıyorum, çünkü bu geceki gibi ani fren yapıyorsun."

"Çocuğun vurulduğunu söyleyerek sen neden oldun! Ama mesele şu ki sen daima kemer bağlıyorsun, ben bağlamıyorum. O biçimde kısıtlanmaya dayanamam."

"Yelek seni bir gömlekten daha fazla kısıtlamaz. Yalnızca kurşunları geçirmez."

"İyi anlatamıyorum. "

"Hayır, anlıyorum."

"Yalnızca yapmam gerekeni yapmak istemiyorum" dedi. " Aykırı bir piçim. Hepsi bu."

"Yalnızca dördümüzüz" dedi. "Tom, Andy, sen ve ben."

"Başka adamın yok mu?"

"Benim için çalışan insanlar var ya da arada sırada işimi görenler. Şimdi savaş çıktığı için dağlara kaçacaklar. Neden kaçmasınlar ki? Onlar asker değil, sivil memur diyebileceğim tipler. Dolayısıyla yalnızca dördümüz var. Tanrı bilir onlar kaç kişi?"

"Eskisinden daha azlar."

"İkimiz birer hallettik, değil mi? Her ne kadar senin vurduğun kiralık adamdı, Vietnamlı için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Hem de ne cani herifti o." Başını salladı. "Acaba kaç kişi kaldılar? Dörtten fazla olduklarını tahmin ederim."

"Büyük ihtimalle haklısın."

"Yani bizden daha kalabalıklar ve daha iyi silahlılar, o otomatik tüfeğe bakılacak olursa."

"Ama sen aldın onu, değil mi. Yani şimdi bizim."

"Neredeyse boş, işimize fazla yaramayacak. Cebinde yedek olup olmadığına bakmalıydım. Her ne kadar hatırladığım kadarıyla biraz telaş içindeydik."

"O gece hayatımı kurtardın."

"Hadi canım sen de."

"Yalnızca bir gerçeği söylüyorum."

"Çocukken ne derdik? 'Dün hayatını kurtardım, bok yiyen bir köpeği öldürdüm.' Ivi ki çocukluk, havatm başmda gelip geçiyor, şu yaşımda uğraşmak istemezdim o tür şeylerle. Bana şunu söyle: O film hakkında ne düşündün?"

"Konuyu değiştirmek gibi olmasın."

"Konu değiştirilse daha iyi olur. Beğendin mi?"

"Hangi filmdi?"

"Michael Collins. Videosunu kiraladığını söylememiş miydin?"

"İyi olduğunu düşündüm."

"Öyle mi? Hepsi doğruydu, biliyorsun."

"Bunu merak ediyordum."

"Bir iki değişiklik yapmışlardı. Croke Park'taki sahne, İngilizler kalabalığa ateş açtıklarında? Gerçekte makineli tüfek kullandılar, zırhlı arabadaki döner atarı değil. Filmde yaptıkları biçimde imge aklına kazılıyor ama gerçekte olanlar da yeterince feciydi."

"Bütün olanlara inanmak zor."

"Ah, aynen oldu bütün o olaylar. Ancak bir değişiklik daha vardı. Collins'in arkadaşı Harry Boland'ı Four Court'da savaşırken öldürdüler. Hani, Liffey'e dalıyor ve bir asker onu vuruyordu?"

"Hatırlıyorum."

"Boland, yıllar sonra, Collins gömüldükten çok sonra öldü. Dev'in kabinesinde bakan oldu. Dev sahte sofu bir piçti. Filmde oynayan aktör çok iyi canlandırdı onu. Ona fiziki olarak benziyordu bile." İçkisinden bir yudum aldı. " En iyileri oydu. Collins demek istiyorum. Piç kurusu bir dahiydi."

"İngiliz ajanlarını ortadan kaldırması" dedim, "o kısım gerçek miydi? Hepsini aynı gün öldürmesi?"

"Dahiliği oydu! Evet, Dublin Castle'da casusları vardı ama bilgileri aldıktan sonra zamanını beklemesini bildi. Allah'ın cezası heriflerin hepsini bir Pazar sabahı öldürdü. Ne olduğunu anlamadan her şey bitmişti." Başını salladı. "Şu konuşmama bak. Sanki onu tanıyormuşum sanırsın. Ben doğmadan on beş yıl önce mezara girmişti. Biliyor musun, onu araştırdım. Eskilerin anlattıkları hikâyeleri dinledim ve onun hakkında yazılanları okudum. Bazı kahramanlar vardır, onları tanıdıkça kahraman olmaktan çıkarlar. Ama Collins'e hayranlığımı hiç yitirmedim. Keşke... Yok yok, çok tuhaf bulacaksın."

"Neyi?"

"Keşke o olsaydım."

"Elaine buna 'belki de oydun' diye cevap verirdi."

"Geçmiş hayatta mı demek istiyorsun? Ah, güzel bir hikâye ama şimdilerde inanmak zor, değil mi?"

"Bunu, ekmek ve şarabı İsa'nın et ve kanma dönüştürmeye inanmakta hiç zorluk çekmeyen bir adam mı söylüyor?"

"Ama o farklı bir şey" diye karşı çıktı. "Eğer rahibeler beynime reenkarnasyonu kazısalardı ona da inanırdım." Kafasını çevindi. "Bir zamanlar o büyük adam olduğumu bilmek hoş olurdu. Ama onun için de bu siktirici bir düşüş olurdu, değil mi? Bir hayatta Michael Collins olmak ve dünyaya tekrar Mick Ballou olarak gelmek."

"Silahlardan konuşuyorduk" dedi. "Hâlâ o silahı taşıyor musun yanında?"

Başımı evet anlamında salladım. Elini uzattı, silahımı verdim. Elinde evirdi çevirdi, başığı eğerek kokladı.

"Son ateşledikten sonra temizledin mi?" dive sordu.

"Evet ve tekrar doldurdum. En azından polislerin eline geçerse yakın bir zamanda kullanıldığını bilemeyeçekler. Aslında tamamen yok etmeliyim."

"Balistik."

"Evet. Aramadıkça ilişkiyi kuramazlar ama arayabilirler. Şimdiye kadar atardım ama silahsız kalmak istemedim."

"Hayır, silahsız kalmamalısın. Bu konuda sana yardım edebilirim." Grogan'dan getirdiği çantayı açtı ve silahları çıkararak masaya dizdi. "Şu otomatik olanlar iyidir" dedi. "Ama sen revolver mi tercih ediyorsun?"

"Ona alışığım. Hem otomatik olanlar takılmıyornıuş."

"Öyle diyorlar ama bana hiç tesadüf etmedi. Şu ikisi de sana şimdiye kadar taşıdıklarından daha güçlü bir ateşleme sağlar."

"Kılıfıma sığar mı bilmiyorum." Birini denedim, sığmadı. Onu geri koydum ve kullandığıma benzeyen bir revolveri aldım. O da Smith'di ama magnum dolduruluyordu. Kılıfta denedim, tam oturdu.

"Yedek kurşun yok" dedi. "Kasada bir kutu olacaktı ve bu durumda onlar orada kalacak. Eski yere baktın mı?"

"Bara mı demek istiyorsun? Yalnızca televizyonda gördüm."

"Ben önünden otomobille geçtim. O halde görmek üzücüydü." Sanki anıyı uzaklaştırmak ister gibi başını salladı. "Bir yerlerden şuna uygun kurşunları bulabilirim."

"Yarın bir kutu alırım."

"Tabii, haklısın. Ruhsatın var, sana istediğini satabilirler."

"Eh, bir bazuka satmazlar."

"Keşke satsalardı. Nereyi herefleyeceğimi bilsem bir tane alırdım. Göremediğin zaman savaşmak zor. Bu arada, bunu al."

Avucunda bir oyuncak gibi duran nikel kaplama küçük bir otomatik verdi.

"Al" dedi. "Cebine koy, neredeyse tüy kadar hafif. Yalnızca bir klip sorunu var ama zaten tekrar doldurmak isteyeceğin bir şey değil."

"Nereden aldın bunu?"

"Yıllar önce bir adamdan aldım ve onun artık bir işine yaramayacağını söyleyebilirim sana. Haydi, koy cebine."

"Çifte silahlı Scudder" dedim.

Grogan'daki uzun gecelerimizden biri gibiydi sanki, kilitli kapının ardında başbaşaydık. Ölen insanlar vardı, çevremizde kıyamet kopuyordu ama bütün bunlara rağmen kolay bir geceydi, hatta hafif bile denebilir. Sohbet akıcıydı, arada kesildiğinde de uzun sessizlikler oluyordu.

"Deniliyor ki" diye başladı düşünceli bir biçimde "Ölürken bütün hayatın gözünün önünden geçiyormuş. Ama dakika dakika değil, hızlı film şeridi gibi. Sanki hayatın boyunca yaptıklarının her biri bir fırça darbesi ve sonunda her şeyi bütün bir resim olarak görüyorsun."

"Hayal etmesi zor."

"Öyle. Ama ne resim olurdu ha! Ona bakmak ölümden de berbat bir şey olurdu."

Unuttuğum bir şey vardı. Hatırlamaya çalışıyor, bir yandan da eve dönmem gerektiğini düşünüyordum ki Mick "yani sana hiç yardımcı

olmadı" dedi.

"Kimden bahsediyorsun?"

"Ölmeye bıraktığın adam. Bana adını söylemiş miydin? Hatırlamıyorum."

"Chilton Purvis."

"Ah, evet söylemiştin. Şimdi hatırladım. Sana söyleyecek hiçbir şeyi yok muydu?"

"Ona bir ad vermemişler. Bir telefon numarası da."

"Ya da vermişlerse sana söylemedi."

"O durumda bana her şeyi söyleyebilirdi" dedim. "Tek istediği hastaneye gitmekti. Ona çizimi gösterdiğimde, ben kâğıdı daha doğru dürüst açamadan tanıdığını söyledi. Eğer istediğimin o olduğunu düşünseydi, çizimdekini JFK diye tanımlardı."

"Bir çizimden bahsettin" dedi. "Çocuğun vurulduğunu söylemeden hemen önce."

"Yani senin frene yüklendiğin ve arkadaki adamın da kalp krizi geçirdiği an."

"Ahh, önce doğru dürüst direksiyon kullanmayı öğrensin o. Şu çizim. Brooklyn'deki herifin onu gördüğünü söylememiştin."

"Gerçekten ne görüp ne görmediğini ben de bilmiyorum. 'Evet, adamım, bu, o'. Ama doğru dürüst bakmamıştı bile. Soma ona aynı ressamın yaptığı başka bir çizim gösterdim, hayatında görmüş olması imkânsız bir yüzün çizimini, ona da 'evet adamım, bu, o' dedi. Hangisi dedim. İkisi de dedi. Başka bir tane göstersevdim onıı da onaylayacaktı, yeter ki acile götüreyim."

"Eh, şimdi başka bir resme baktı" dedi. "Bütün hayatı gözlerinin önüne serildi. Bak, onu iyi tanır. Şu çizim yanında mı?"

"Hay Allah!"

"Yanında değilse dert değil, Bir dahaki sefere görürüm."

"Yanımda" dedim. "Saatler önce göstermeye niyet etmiştim. Bu da kiralık adam ama tepedeki adama Chilton Purvis ya da Vietnamlı'dan çok daha yakın. Belki sen tanırsın."

Cüzdanımı çıkardım, beni yumruklayan adamın çizimini buldum, ona gösterdim. İyi çizilmiş, adam hakkında bir şeyler seziyor insan dedi. Ama tanıdığı biri değildi.

"Şimdi ötekini göreyim" dedi.

"Yalnızca bir surat" dedim. "Benim tanıdığımı zannettiğim biri ama nerden tanıdığımı bilemiyorum. Yüzünü bir türlü aklımdan çıkaramıyordum, onun için ressam arkadaşım da çizdi."

Çizimi aldı ve yüzü bembeyaz oldu. Bana baktı, yeşil gözleri öfke doluydu. "'Bu şaka mı?" diye sertçe sordu. "Allahm cezası bir şaka mı?"

"Neden bahsettiğini bilmiyorum."

"Bu adamı gördün, öyle mi?"

"Grogan'da, Kenny ve McCartney'i gömdüğümüz gece. Bir anlık gördüm ama hatırda kalır bir yüzü var."

"Gerçekten öyledir. Asla unutmayacağım bir yüz."

"Onu tanıyor musun?"

Soruyu duymamazlıktan geldi. "Sen tanıdın onu, öylemi?"

"Tanıdık geldi ama çıkaramadım. TJ, onu mahallede görmüş olabileceğini söyledi."

"Sen de mi onu mahallede gördün?"

"Bilmiyorum. Neredeyse..."

"Eeee?"

"Sanki geçmişten gelen bir yüz. Yani eğer gerçekten daha önce görmüşsem bu yıllar yıllar önce olmalı."

"Yıllar ve yıllar önce."

"Peki, kim bu? Belli ki tanıyorsun ama senin böyle tepki verdiğini hiç görmemiştim. Neredeyse sanki..."

"Sanki bir hortlak görmüşüm gibi. " Parmağınla çizime dokundu. "Peki, sence bu ne? Hortlak değilse ne?"

"Seni tamamen kaybettim."

"Ben de her şeyi kaybettim" dedi. "Çünkü bir hortlakla nasıl baş edebilirim? Otuz yıl önce ölmüş bir adam karşısında nasıl şansım olabilir ki?"

"Otuz yıl mı?"

"Otuzdan daha fazla." Çizimi iki eliyle tuttu, gözlerine yaklaştırdı, sonra uzaklaştırdı. "Yalnızca başı" dedi. "Bir çizime yalnızca başı koyarsın değil mi? Ben de onu son olarak böyle gördüm ve beynimde hep böyle kaldı. Yalnızca başı."

Çizimi yere fırlattı, bana döndü. "Görmüyor musun dostum? Allah'ın belası Paddy Farrelly

bu."

"Gördüğün adam kaç yaşındaydı?"

"Bilmiyorum. Otuzlarında belki."

"Farrelly öldüğünde o yaşlardaydı. Onu ben öldürdüm, biliyorsun."

"Ben de öyle anlamıştım."

"Hem de nasıl hak etmişti. Kötü bir piçti, okul yıllarından beri takışmıştık. Benden birkaç yaş büyüktü ve hep tepemdeydi. Bu durum cüssem yerine gelince değişti, ona fazlasıyla karşılık verdim. Pek hoşuna gitmedi tabii pis piçin.

New York büyük bir şehir ama eski Mutfak o kadar da büyük değildi ve içinde yüzdüğümüz havuz da hiç büyük değildi. Sürekli kafa kafaya geliyor, birbirimizin boğazına yapışıyorduk. Herkes bu işin nasıl sona ereceğini biliyordu. Tanrı'm dedim, eğer birimiz sonunda ölecektiysek bu ben olmayacaktım. Bir gün pusuya düşürdüm ve öldürdüm piçi.

Hikâyeleri işitmişsindir, bazıları doğru, bazıları yalandır. Şu kadarı doğru: O çirkin kafasını bedeninden ayırdım. Böylece adamla bütün dertlerim biter, çünkü en iyi doktorlar bile onu tekrar bir araya getiremez diye düşündüm. "

"Kalbine bir sopa saplamayı hiç düşünmedin mi?"

"Şu işi çözelim" dedim.

"Bir gizem bu" dedi. "Kilise'ye gidiyor olsaydın gizemlerin çözülemeyeceğini bilirdin. Yalnızca üzerinde düşünülebilir."

JFK'in yakınlarında, Howard Beach'de onun bildiği bütün gece açık olan bir diner'daydık. Sanki Paddy Farrelly'nin hortlağının oraya yerleştiğini düşünmüş gibi McGinley ve Caldecott'tan uzaklaşmak istemişti. Dinefi nasıl bulduğunu, hatta baştan burayı nasıl bildiğini bilmiyorum ama güvenlikte olduğumuzu hissettim. Montana kadar uzaktı.

Biraz önce bir hortlak görmüş bir adamdan beklenmeyecek kadar iştahlıydı. Kocaman bir tabak beykmlı yumurta ve patates kızartmasını bitirdi. Ben de aynısından yedim, lezzetliydi. Beykm bir bitki olarak ilan edilse, ben de Elaine gibi vejetaryen olabilirdim.

"Bir gizem" dedim. "Eh, Katolik bir eğitimin avantajlarına sahip değilim. Benim için gizem çözülebilir bir şey. Bir hortlak görmediğimiz

konusunda hemfikir miyiz?"

"O zaman bir 'yeniden doğuş'" dedi. "Her ne kadar Paddy tuhaf bir aday olsa da."

"Oğlu olsa gerek."

"Hiç evlenmedi."

"Kadınları sever miydi?"

"Fazlasıyla" dedi. "İsteseler de istemeseler de o istediğini alırdı onlardan."

"Tecavüz mü demek istiyorsun?"

"Zaman içinde kelimelerin anlamları değişiyor" dedi. "Biz gençken iki kişi birbirlerini tanıyorsa tecavüz sayılamazdı. Yetişkin bir adamla çocuk hariç ya da bir adamın evli bir kadını zorlaması. Ama bir kız bir adamla çıkmışsa, eh, ne yaptığını zannediyordu?"

"Şimdi buna randevu tecavüzü diyorlar."

"Evet" dedi. "Doğru da. Eh, bir kız Paddy'lye birlikteyse onu nelerin beklediğini bilmesi gerekirdi. Biri dava edecekti ama Paddy kızın ağabeyiyle konuştu, o da kızı vazgeçirdi. Paddy'nin bütün aileyi öldürmekle tehdit ettiğine ve ağabeyin de buna inandığına şüphem yok."

"İyi adammış."

"Eğer cehenneme gideceksem" dedi, "ki büyük ihtimalle gideceğim, beni oraya götürecek olan onun kanı olmayacak. Ama biliyor musun, zorlaması gerekmeyen bir sürü kız da vardı. Bazı kadınlar bu tip adamları çekici bulurlar. Adam ne kadar kötüyse çekicilik de o kadar çok olur."

"Biliyorum."

"Şiddet onları çeker. Bana da bu biçimde çekilenler oldu ama benim hoşlandığım kadın tipi değildiler hiçbir zaman." Bir an bunu düşündü.

Sonra, "Bir oğlum olsaydı, beni hiç sevmezdi" dedi.

"Paddy ne zaman öldü?"

"Ah,Tanrı'm, hatırlaması zor. Yılından emin olamıyorum. Kennedy'nin vurulmasından sonraydı, bu kadarını hatırlıyorum. Ama çok sonra değil. Bir sonraki yıl diyebilirim."

"1964."

"Yazdı."

"Otuz üç yıl önce."

"Ah, aritmetiğin çok iyi."

"Bu uyuyor. Gördüğüm adam da otuzlarmdaydı.'

"Paddy'nin bir oğlu olduğu hakkında hiçbir şey işitmedim,"

"Belki, her kimse, kadın bunu gizli tuttu."

"Ama oğlana söyledi."

"Babasının kim olduğunu söyledi. Kimin öldürdüğünü de."

"Böylece benden nefret ederek büyüdü. Eh, Belfast'ta da İngilizler'den nefret ederek büvümüyorlar mı? Proddv çocukları da Holy Father'dan nefret ederek büvümüyorlar mı? 'Kraliçe'yi sikeyim', 'Yok yok, Papa yı sikeyim', 'İkisini de sikeyim' ya da 'İkisi de birbirini siksin'." Matarasını çıkardı ve kahvesini tatlandırdı. "Yeteri kadar küçükken öğretmeye başlarsan iyi nefret edici olurlar. Ama bütün bu yıllar neredeydi bu herif? Babasının aynı kopyası. Görür görmez tanıdım."

"Çizime nasıl tepki verdiğini gördüm."

"Babasını tanıyan herkes onu da anında tanır."

"Belki şehir dışında büyüdü."

"Nefretini bunca zaman büyütüp durdu. Neden bu kadar bekledi?"

"Bilmiyorum."

"Delikanlıyken peşimden gelmesini beklerdim" dedi. "'Gençliğimin ateşi kanundayken', bu şarkıyı hatırlıyor musun?"

"Tamdık geliyor."

"Ateşi kanındayken intikam almak isteyeceğini dü

şünürsün. Otuzu geçtikten sonra kanındaki ateş küllenir artık. Neredeydi bunca zaman?"

"Bu konuda bazı fikirlerim var."

"Gerçekten mi?"

"Birkaç tane" dedim. "Yarın neler yapabileceğime bakacağım." Saatime baktım. "Yani bugün."

"Detektiflik işi, öyle mi?"

"Bir çeşit" dedim. "Daha çok, bir kömür madeninde zaten orada olmayan siyah bir kediyi aramak gibi. Ama başka ne yapabilirim, bilemiyorum."

Güneş doğmadan eve vardım ve uyudum. Öğle olmadan kalktım, duş yaptım ve tıraş oldum. TJ iyi bir gece geçirmişti, lacivert pantolon ve açık mavi bir gömlek giymiş, televizyonun karşısında oturuyordu. Elaine'e, evinde temiz giysileri olduğunu söylemiştim ama Gap'ten yeni bir şeyler almakta ısrar etmişti. TJ gözlerini devirerek, "Mahremiyetime girmek istemediğini söyledi" dedi.

Ona olanları anlattım ve gerçek adı her neyse, Paddv Jr. olduğunu düşündüğüm adamın çizimini bir kere daha gösterdim. Bilgisayarla daha pratik bir araştırma yapılabileceğini umuyordum.

"Kong'lar yapabilirler herhalde" dedi. "Nerede olduklarını öğrenebilirsek ve hâlâ hacking işindeyseler. Sözünü ettiğin raporlar bilgisayara girilmişse."

"Şehir kayıtları" dedim. "Otuz küsur yıl öncesinin."

"Girmiş olabilirler. Birisini oturtmuşlar ve bütün dosyaları girdirmişlerdir. Büyük yer kazancı olur çünkü kocaman bir dosya dolabını tek bir diskete sığdırabilirsin."

"Umulmayacak kadar iyi olurdu" dedim. "Hem bütün Hayati İstatistikler kayıtlarını bilgisayara yükle

Uiişlerse hack etmem de gerekmeyebilir. Daha kolay bir yolu var."

"Rüşvet mi?"

"îlla da kaba konuşmak istiyorsan, öyle" dedim. "Ben daha çok karşılıklı iyilik yapma olarak görüyorum."

Karşıma çıkan memur, Elinor Horvath adında anaç bir kadındı. Baştan beri iyi davrandı, eline birkaç banknot sıkıştırınca daha da iyiydi. İstediğim kayıtlar bilgisayarda olsaydı, anında bulacaktı. TJ'in bana açıkladığı gibi tek yapması gereken kayıtları baba adı altında sıralamak olacaktı. Sonra F'leri tarayacak ve Farrelly adında birinin kimlere babalık yaptığını bulacaktı.

"Bütün yeni kayıtlarımız bilgisayar ortamında" dedi Bayan Horvarth. "Geriye doğru da giriyoruz ama çok yavaş gidiyor. Aslında son bütçe kesintilerinden sonra tamamen durdu çalışma. Korkarım ki onlar için öncelikli bir bölüm değiliz, geçmiş kayıtlar ise bizim için öncelikli değil."

Bu da eski yöntemle arayacağız demekti. Ve ne kadar tatlı bir adam olursam olayım, Bayan Horvath'm veremeyeceği bir zaman gerektiriyordu. Ona verdiğim paranın karşılığında, beni arka odalardan birine aldı ve önüme 1957 Ocağı'ndan başlayan New York şehri doğum kayıtlarını içeren dosya çekmecelerini koydu. Gördüğüm kadarıyla Paddy Jr. kırkının üzerinde olamazdı ve Paddy öldüğünde en fazla yedi yaşında olabileceğini düşündüm. Daha büyük olsaydı öyle bir babayla, o yaş

larda o kadar kötü muamele ve ihmal görmüş olurdu ki intikam için bir tutku geliştirmesi umulmazdı.

Bu bana bir başlangıç tarihi verdi ve oradan 30 Haziran 1965'e kadar gitmeye karara verdim. Mick'in hatırladığı kadarıyla yaz aylarında olmuş olan Paddy Farrelly'nin ölümü, Eylül'ün sonuna kadar da sarkabilirdi, Şirin oğlu da babasının öldüğü gün ana rahmine düşmüş olabilirdi. Pek ihtimal gibi görünmüyordu ama zaten bütün bu araştırmanın bir sonuç vereceği de pek ihtimal değildi.

Çok yavaş gidiyordu ve sıkıntıdan hızlanırsam aradığımı atlama riski vardı. Kayıtlar kronolojik olarak düzenlenmişti ve tek düzen buydu. Her birini teker teker incelemem, önce en tepedeki çocuğun adına, sonra sayfanın ortalarına doğru babanın ismine bakmam gerekiyordu. Her iki yerde de Farrelly adını arıyordum.

Çok yaygın bir ad olmaması sanırım şansımaydı. Baba adı Robert Smith va da William Wilson olsaydı daha zorlanacaktım. Öte yanda ne zaman Smith ya da Wilson'a rastlasam en azından yakınlaştığımı hayal ediyordum. Ne çocuk ne de baba adı olarak Farrelly'e rastlamamıştım, bu da beni yaptığım iş hakkında şüpheye düşürüyordu.

Kafa çalıştırmayı gerektirmeyen bir işti. Zekâ özürlü biri de benim kadar iyi, hatta daha iyi yapabilirdi. Aklım kaçınılmaz olarak başka şeylere gidiyordu, bu da baktığını görememek gibi bir zihni körlüğe neden olurdu.

Dikkatimi çeken bir şey de babasmınkinden değişik soyadı olan ya da hiç baba adı kayıtlı olmayan ne kadar çok sayıda çocuk olduğuydu. Annenin o satırı boş bırakmasının ne anlama geldiğini merak ettim. Adamın adınımı vermek istememişti? Yoksa hangi adı yazacağını mı bilememişti?

Umudumu kaybetmek üzereydim ki Bayan Horvath bir fincan kahve, bir tabak fındıklı kurabiye ve bir sonraki dosya çekmecesivle geldi. Teşekkür edemeden çıkmıştı odadan. Kahvemi içtim, kurabiyeleri yedim ve bir saat sonra aradığımı buldum.

Çocuğun adı Gary Allen Dowling'di ve 17 Mayıs 1960'da sabaha karşı dördü on geçe doğmuştu. Annesi Bronx'da 1104 Valentine Caddesi

adresinde oturmakta olan Elizabeth Ann Dowling'di.

Babanın adı Patrick Farrelly'ydi. Orta adı yoktu. Ya yoktu ya da kadın bilmiyordu.

Mitlerde ve peri masallarında düşmanının adını bilmek başlı başına güçlendiricidir. Rumpelstiltskin masalında olduğu gibi.

Ben de elimdeki defterde Gary Allen Dowling'in doğum sertifikasının kopyası, sokakları dolaşmaya başlayınca bir yerlere varacağımı hissettim ama elimdeki bir define avmdaki ilk ipucuydu yalnızca. Başlangıca göre daha iyi durumdaydım ama sonuca varmaktan çok uzaktaydım.

Belediye binasının iki blok ötesindeki bir gazeteciden bir Hagstrom Bronx haritası aldım ve bir kafede bir fircan kahve içerken ve yanında o fındıklı kurabiyelerden olmasını dilerken haritayı inceledim. Valentine Cadde sini buldum, Fordham Yolu yakınlarında Bainbridge Caddesi'ne pek uzakta değildi.

Biraz tasarruf etmek için bir yirmi beş cent harcayıp Andy Buckley'i aradım. Annesi çıktı ve Andy'nin evde olmadığım söyledi. Teşekkür ettim ve adımı bırakmadan telefonu kapadım. Bir iki dakika canım sıkıldı çünkü iş çıkışı saatine denk gelmiştim ve uzun bir metro yolculuğu beni bekliyordu. Oysa ya Andy'yi bulmuş olsaydım? Onu Valentine Caddesi'ne yollardım ve birkaç dakika içinde benim çoktan emin olduğum şeyi teyid ederdi; Ne baş belası oğlunun ne de Elizabeth Ann Dowling'in, eğer bir zamanlar orada oturmuş olsa bile, artık oturmadığını. Ama benim soracağım soruları sormazdı, kapıları çalıp iyi bir hafızası ve düşük bir çenesi olan birini bulmaya çalışmazdı.

Düşündüğüm gibi ev hâlâ yerinde duruyordu. Bronx' un altmışlarda ve yetmişlerde yanmış ya da terkedilmiş bölümünde değildi. Ne de çok sayıda yıkım ve yeniden yapım olan kesimindevdi. 1107 Valentine adresli bina, her katında dört daire olan altı katlı dar bir apartmandı. Posta kutusundaki isimlerin çoğu İrlandalı, birkaçı İspanyol kökenliydi. Dowling ya da Farrelly görmedim, görseydim de çok şaşırırdım.

Giriş katındaki dairelerden birinde Bayan Carey adındaki kapıcı oturuyordu. Kısa demir grisi saçları ve pırıl pırıl bakan mavi gözleri vardı. Onlarda çok şey okuyabilirdim ama işbirliği bunlardan biri değildi.

"Sizinle ters başlamak istemiyorum" dedim. "Dolayısıyla önce özel detektif olduğumu söyleyerek başlayayım. Göçmenlik Bürosu ile hiçbir ilişkim ve onlara karşı bir sevgim yok. Tek ilgilendiğim kiracılarınız, burada otuz küsur sene önce oturan birileri."

"Benden önce" dedi. "Ama pek önce değil. Ayrıca haklısın. Göçmenlik Bürosu aklıma gelen ilk şeydi. Senin onlara olan sevgin ne kadar az olursa olsun seni temin ederim, benimkinden fazladır. Kimleri sormak istiyordun?"

"Elizabeth Ann Dowling. Farrelly adını da kullanmış olabilir."

"Betty Ann Dowling. Ben geldiğimde hâlâ buradaydı. O ve o piç kurusu oğlu. Ama onun adını sorma bana."

"Gary" dedim.

"Öyle miydi? Hafızam artık eskisi gibi değil ama zaten onları neden hatırlayayım ki?"

"Ne zaman ayrıldıklarını hatırlıyor musunuz?"

"Hemen hatırlayamam. Ben burada işe 1968'de başladım. Tanrı'm, neredeyse otuz yıl olmuş."

Zamanın nasıl geçtiğini faik edememekle ilgili bıı şeyler söyledim. Nasıl geçiyorsa, bütün hayatını da alıp geçiyor dedi.

"Bu arada kızımı büyüttüm" dedi. "Joe'm öldükten soma, tek başıma. Bu daire kaldı, kapıcılık maaşından başka biraz birikmiş paramız vc bir de hayat sigortasından aldığım para vardı, Şimdi kızım Yonkers'da güzel bir evde oturuyor ve iyi para kazanan bir adamla evli. Her ne kadar bazen kızımla konuşma biçimini beğenmiyorsam da. Ama bu üstüme vazife değil." Kendini toparladı ve bana baktı. "Senin de üstüne vazife değil, değil mi? Ah, haydi, içeri gir. Sana bir fircan çay ikram edeyim."

Dairesi temiz, düzenli ve iç açıcıydı. Sürpriz değildi bu. Karşılıklı çay içerken, "Dediğine göre o da duldu.

Çenemi tuttum ama hiç evlenmediğini biliyordum, Böyle şeyler anlaşılır. Kocası hakkında abartılı hikâyeler anlatırdı. Yok efendim, CIA'da çalışırmış, Dallas'ta gerçekten ne olduğunu açıklayacağı için öldürülmüş, falan filan. Yani Kennedy'nin öldürülmesiyle ilgili olarak,"

"Evet."

"Çocuğun kafasını babasıyla ilgili hikâyelerle doldururdu. Şimdi, bir bakayım, ne kadar zaman önce buradaydı? Önemli mi bu?"

"Önemli olabilir."

"O çıkınca Riordan'lar daireyi aldı. Hayır bir dakika, bekle, onlar almadı. Yaşlı bir adam taşındı ve orada öldü zavallı. Cesedini bulan şanlı kişinin kim olduğunu tahmin edebilirsin." Hatırlarken gözlerini kapadı. "Yapayalnız ölmek çok kötü bir şey ama benim akibetim de bu olacak, değil mi? Eğer çok yaşayıp sonunda bir yaşlılar evine düşmezsem, Tanrı korusun. Bay Riordan hâlâ yukarıda oturuyor, karısı üç yıl önce Ocak ayında öldü. Ama Bay Riordan, Betty Ann'i hiç görmedi bile."

"O daireye ne zaman taşındı?"

"Betty Ann'in artık burada olmadığı tarihi bileceksin o zaman, değil mi?" Bir an düşündü ve beni şaşırtan bir şey söyledi. "Ona soralım" dedi ve telefona uzandı. Telefon numarasına küçük deri bir defterden baktı, çevirdi ve adam cevap verene kadar bıkkınlıkla tavana baktı, sonra yüksek sesle ve abartılı bir sarihlihle konuştu.

"Zavallı adama bağırmak zorundasın" dedi. "Ama telefonda daha iyi duyuyor. Karısıyla birlikte burada 1973'ten beri oturduklarını söylüyor. Şimdi, o ölen yaşlı adamın adı McMenamin'di, yanılmıyorsam eski bir Do

jjegal adı. Bay McMenamin burada bir yıl kadar oturmuş olabilir, kesinlikle iki değil. Kiracılar arasında boş kaldı ama Ç°k uzun bir zaman için değil. Bu binada daireler hiçbir zaman uzun süre boş kalmaz. Yani

tahminime göre Betty Ann ve oğlu burayı 1971'de terk ettiler. Yani birlikte üç yıl oturduk, evet bu hesap doğru olmalı."

"Anladığım kadarıyla, yeter de artarmış bile."

"Haklısın. Onun ve oğlunun gitmesine üzülmedim."

"Neden gittiğini biliyor musun?"

"Söylemedi, ben de sormadım. Tahminim bir adamla gittiği. Şüphesiz bir başka CIA adamı. Gideceği adresi bırakmadı, bıraksaydı bile çoktan atmıştım." Binada o günlerden kalma başka bir kimse olup olmadığını sordum. "Janet Higgins" dedi hiç tereddüt etmeden. "Yukarıda, 4C'de. Ama ondan yararlı herhangi bir bilgi alabileceğinden şüpheliyim. Kendi adını zor hatırlıyor. "

Haklıydı. Janet Higgins'dan yararlı bir şey öğrenmedim, ne de yandaki ve sokağın karşısındaki evlerde oturanlardan. Birkaç kapı daha çalabilirdim ama arkalarında ne Betty Ann'i ne de oğlunu bulacaktım. Vazgeçtim ve eve döndüm.

Eve vardığımda, Dr. Froelich gelip gitmiş, TJ'in pansumanını yapmış ve yürümesine izin vermişti. Bacağını mümkün olduğu kadar yüksekte tutmasını tavsiye etmişti. "Ama yürürken değil" demiş. "Hem zor olur hem de komik. Yani ne yapacaksın? O bacağına mümkün olduğu kadar ağırlık vermeyeceksin. İyileşmesine şans tanıyacaksın."

Elaine bir ikinci baston bulmuştu. TJ de ikisini kullanarak sokağın karşısındaki otele yürüdü. Onunla birlikte gittim ve o internette epostalarma bakarken koltukta oturdum. Düzinelerce postası birikmişti. Çoğu spo^, dedi. porno resimler satmaya çalışanlar ya da olmayacak yatırımlara davet edenler. Ama dünyanın her tarafında ilişkide olduğu insanlar da vardı. Yarım düzine ülkeden insanlarla fıkra ve haber alışverişi yapıyordu.

Güncellemesi uzun sürmedi. Sonra ona Gary Dowling ve annesi hakkında bildiklerimi anlattım. Elimdeki son adresleri yirmi beş sene öncesine aitti ve Farrelly soyadını kullanıyor olabilirlerdi.

"FARLEY mi?" Başımı salladım ve kodladım. Suratını buruşturdu.

"Telefon rehberinde kayıtlı bir numarası varsa bulabilirim. Biraz zaman alır yalnızca. Bir web sitesi var, eyalet bazında bütün numaraların listesini veriyor. Sence New York'ta mı?"

"Sanırım önce burayı denemelisin."

Syracuse'de bir Elizabeth Dowling vardı ve Bronx'da E. Dowling için bir numara. Bu gerçek olamayacak kadar basitti, nitekim Edward çıktı ve ne Elizabeth'i ne de Betty Dowling! tanımadığı öyledi ve telefonumdan da hoşnut olmadığını açıkça belli etti.

Sonra New Jersey ve Conneticut'ı denedik. Daha sonra California:ya ve Florida'va atladık çünkü buralar insanların gitmeyi tercih ettiği yerlerdi. Programın bana düşen kısmında giderek uzmanlaştım. TJ'in çıkış aldığı listelerdeki numaraları çeviriyor, "Merhaba, 1960'larda Bronx'da Valentine Caddesi'nde oturan Elizabeth Dow

ling'i bulmaya çalışıyorum" diyordum. Yalnızca bir iki cümleden sonra bana yardımcı olamayacaklarını anlıyor, çabucak telefonu kapatıyor ve bir sonraki numarayı deniyordum.

"İyi ki bedava yapıyoruz bu telefonları" dedi TJ. "Yoksa batacaktık."

Benden hızlı çalışıyordu. Bilgisayar numaralarını aramamdan çok daha hızlı bir biçimde Dowling'leri buluyordu. Bu arada TJ de yatağa doğru hoplayıp bacağını kaldırma fırsatı buluyordu. Ben iki telefon arasındayken, "Sana söyleyecektim, bu öğleden sonra o kıza telefon ettim" dedi.

"Hangi kıza?"

"BTK'nm sevgilisi. Siyah baba, Viet anne. Onu neden aramadığımı merak ettiğini söyledi."

"Sen de kurşunlandığını söyledin."

"Üşüttüğümü söyledim. C vitamini al, dedi. Peki efendim dedim. O ay suratlı herif hakkında bir şeyler öğrendin mi dedim. Yalnızca takma adını

öğrenmiş. Bir tahminde bulunmak ister misin Bess?"

" 'Av' " dedim.

" 'Ay'. Attica'dan Goo'nun arkadaşı. Hakkında bilinen başka bir şey yok. Teşekkürler dedim ve sivilceleri kaybolduğunda beni aramasını söyledim."

"Bunu söylemedin."

"Tabii ki söylemedim." Başını yana eğerek bana baktı. "Telefon etmekten bıktın, değil mi? Senin yapacak başka işlerin var, ben telefonları ederim. Hatta Allah'ın belası bacağımı yüksekte tutarak bile yapabilirim bunu."

Oradan ayrıldım ve şehrin yukarısına doğru yürüdüm, Bayan Horvath'm fındıklı kurabiyelerinden sonra bir şev yememiştim. Lincoln Center'm birkaç blok ötesinde bir Çin lokantasının önünde durdum. On gün önce Jim'le yediğimden beri Çin yemeği de yememiştim Bir daha onunla hiç yemek yiyemeyecektim ve belki hiç Çin yemeği yemek de istemeyecektim.

Bir ses, ah, toparla kendini dedi. Jim'in sesiydi ama mistik bir durum yoktu, ondan bekleyeceğim tepkiyi veren hayalgücümdü. Haklıydı tabii. Suçlu yemek ya da lokanta değil, elinde silahla içeri giren adamdı ve bir daha bunu yapamayacaktı.

Her şeye rağmen, Çin yemeği yerken Jim'i düşünmemem imkânsızdı. Acılı ekşili çorba ve biftekli brokoli yedim ve ölmeden önce bir kere daha o vejetaryen yılan balığı yemeğini yemek istediğini hatırladım.

Yemek idare ederdi. Ne çok harika ne de çok kötüydü. Yemekle birlikte bir demlik çay içtim, sonra portakal dilimlerini yedim ve bir fallı kurabiye açtım.

Gelecekte yolculuk görünüyor. Hesabı ödedim, bahşiş bıraktım ve Poogan's'a doğru kısa bir yolculuk yaptım.

"Seni yumruklayan herifin adı Donııie Scalzo" dedi Danny Boy. "Hiçbir sonuç alamayacağımı düşünüyordum ki bir adam çıktı, çizime bir baktı ve adını söyledi. Brooklyn'li, herhalde köprünün öbür tarafına fazla geçmiyor ama resimden tanıyan adam Scalzo'vla birlikte

Bensonhurst'de büyümüş. Galiba aynı ilkokuldan atılmışlar."

"Umarım cümle parçalarını öğrenmeden önce değil."

"Hâlâ öyle şeyler öğretiyorlar mı? Sekizinci sınıf öğretmenimi hatırlıyorum, tahtaya çizgiler çizer, cümleleri parçalar, sonra tekrar birleştirirdi. Şurada bir tamamlayıcı cümle kenardan düşmek üzere, şurada bir şart tamlaması yukarı doğru kayıyor. Sen de görmüş müydün bunları okulda?"

"Evet, hiçbir zaman da neden söz ettiklerini anlamadım."

"Ben de anlamadım. Bahse girerim artık yapmıyorlardır. Bir kayıp sanat daha. Her neyse, Donnie hapisten çıkalı çok olmamış, saldırıdan içeri girmiş, anlaşılan yumruk salladığı ilk adam sen değilsin."

"Nerede yattığını biliyor musun?"

"Dilimin ucunda. Eyaletin kuzeyinde ama Dannemora değil, Green Haven değil, yardım et bana."

"Attica olabilir mi?"

"Tamam bu. Attica."

Eve döndüm ve TJ'yi aradım. "Attica" dedi. "O taraflarda çok numara çıkıyor. Aramak için çok geç ama."

"Telefonla olmayacak" dedim. "Sanırım oraya gidip birileriyle konuşmam gerekecek."

"Attica" dive tekrarladı. Sanki bir kafiye arar gibi sözcüğü dilinde yuvarladı. "Nasıl gidiliyor oraya?"

"Dünyanın en kolay işi" dedim. "Bir içki dükkânı soyarak."

Mick aradı, bir türlü bulamadığı Tom Heaney'le konuşup konuşmadığımı sordu. Konuşmadığımı, onu arayanların da telesekreterle karşılaşacağını söyledim. Tom, çok ender olarak insanlarla konuşurdu. Ona öğrendiklerimi anlattım, "Ay" hakkında, Donnie Scalzo ve Gary Allen Dowling hakkında.

Erkenden yattım ve ertesi sabah tam dokuzda Phyllis Bingham'm seyahat acentesindeydim. O çoktan masasmdaydı. Buffolo'ya gitmek istediğimi söyledim, bilgisayarda istediği bilgileri ararken bir yandan da Elaine'in satın alma seyahatinin nasıl geçtiğini sordu. Tabii galerinin vitrinindeki levhayı görmüş olması çok doğaldı, birkaç bina ötedeydi ama bir an için neden bahsettiğini anlamadım. İyi gittiğini söyledim, o da beni Newark'dan Continental'in on uçağıyla yollayabileceğini söyledi. Ama bavul hazırlamama hiç zaman kalmıyordu. Bavul hazırlamama gerek yok dedim. Aynı gün öğleden sonra 3.30'da olmak üzere gidiş dönüş biletimi kesti. Kaçırırsam iki saat sonra bir uçak daha vardı.

"Sanırım şelaleyi görmeye vaktin olmayacak" dedi.

Dışarı çıktım ve hemen bir taksiye bindim. Şöfcrü NewTark'a gitmeye razı etmek zorunda bile kalmadım. Çok mutluydu. Uçağa son dakikada yetiştim ve bir saat sonra Buffola'ydım. Bir otomobil kiraladım ve Attica'ya gittim. Bu bir saat daha sürdü çünkü yanlış bir dönüş yapıp geri gitmem gerekti. Öğleyin oradaydım, iki saat sonra da çıkmıştım. Bu da Gary Allen Dowling, Goo, "Ay" ve Doonv'nin kaldıkları süreden çok daha kısaydı. Buffalo havaalanına gitmem kırk dakika sürdü. Dönüş uçağıma binmeden önce kiralık otomobili bırakmak ve bir şeyler yemek için bol vaktim kalmıştı.

Newark'ta taksi sırası çok uzundu, ben de Penn İstasyonuma otobüse, oradan da eve metroya binerek biraz tasarruf yapmış oldum. Kapıdan içeri girer girmez Elaine, "Akşam yemeğine döneceğini söylediğinde sana ! inanmamıştım. Ama burada kalamayabilirsin" dedi.

George Wister'm geldiğini söyledi ama bu sefer evde olmadığımı söylemiş, onu içeri almamıştı. Wister bu sefer yanında ortağı ve arama

emriyle tekrar gelmişti. Bu arada Elaine, Ray Gruliow'la konuşmuştu. Üçüncü kere geldiklerinde Ray de evdeydi. Elaine onları içeri almış, benim evde olmadığıma kanaat getirince, Rav'le bir iki ağız dalaşı yapıp gitmişlerdi, Elaine, "Bir tabanca arıyorlardı" dedi. "Senin tabancayı yanma alıp hapishanenin güvenliğinden geçirmeyi denemeyeceğini düşündüm. Çorap çekmecende bulana kadar her tarafı aradım. Bodrumdaki dolaba kilitledim, onlar gittikten sonra kılıfıyla birlikte aldım ve yine çorap çekmecene koydum."

"Bir tabanca daha var" dedim "Küçük bir tane, önceki gece giydiğim ceketin cebinde olmalı."

Dolaba baktım, hâlâ oradaydı. Cebime koydum, çorap çekmecesinden magnumu aldım, omuzluğu taktım. Bütün gün kendimi silahsız çok korunmasız hissetmiştim, ki bir haftadan daha kısa bir zaman öncesine kadar hiç silah taşımadığım göz önüne alınırsa, tuhaftı.

Elaine arama emrinin, adaleti engelleme nedenine dayandığını söyledi. Ray saçmalık demişti ve bu yalnızca Wister'm elinde uysal bir hâkim olduğu anlamına geliyordu. Ray bunu ezecekti, bozacaktı ya da her neyse.

Onu arayacağımı söyleyerek telefona doğru gittim ama Elaine kolumdan yakaladı. "Henüz kimseyi arama" dedi. "Önce dinlemen gereken bir mesaj var."

Gitti ve telesekreteri açtı. Daha önce hiç duymadığım bir ses, "Scudder? Bak, seninle bir derdim yok. Bu işten geri adım atarsan başına bir şey gelmez" diyordu.

Elaine bir kere daha dinletti. "Üç buçuk civarında aradı" dedi. "İşittikten sonra telefonu fişten çektim."

"Tekrar aramasını engellemek için."

"Hayır, onu geri arayabilmen için. Yıldız ve 69'a basarsan..."

"Son arayan insanı arıyor. Onun son arayan olmasını garantiledin."

Almacı aldım, *69'a bastım. Telefon on iki kere çaldıktan sonra vazgeçtim ve kapadım.

"Hay aksi!" dedi.

Tekrar arama düğmesine bastım, bir on iki kere daha çaldırdım. "Bir yerlerde çalıp duruyor" dedim. "Nerede çaldığını öğrenmenin bir yolu olsaydı."

"Yok mu? Bütün telefonlar otomatik olarak kayıtlanmıyor mu?"

"Yalnızca tamamlanan taramalar kayda geçiyor. "

"Peki ya bizi aradığı zaman? O tamamlanmış bir aramaydı."

"Telefon idaresinde iv bir arkadaşım olsaydı bilgiyi alabilirdim. Bir zamanlar Kong'lar benzer bir işi becermişlerdi ama onların nerede olduğunu bilmiyoruz ve telefon idaresinin bilgisayarlarını hack etmek de eskisinden daha zor. Nasıl sonuçlanacağını biliyorsun, değil mi?"

“Nasıl?"

"Jetonlu telefondan aradığı ortaya çıkacak, öyle olunca da ne işe yarar?"

"Kahretsin" dedi. "İyi iş yaptığımı düşünmüştüm."

"Yaptığın iş iyiydi. Yalnızca bir sonuca varmadı. Ama hâlâ varabilir. Bir kere daha deneyebiliriz."

"O zamana kadar da telefonu fişten çekik mi tutacağız?"

"Hayır, yalnızca biz dışarıyı aramayacağız. Böylece istediğin zaman tekrar arama düğmesine basıp o numarayı deneyebilirsin. Ayrıca dışarıyı da araman gerekiyorsa ara, çünkü onu bu biçimde bulacağımızı ümit etmiyorum." .

"Kahretsin." Bir düğmeye bastı ve mesajı bir kere daha dinledi. "Biliyor musun?" dedi. "Yalan söylüyor."

"Biliyorum."

"Senin geri çekilmeni istiyor, ki bu da iyiye işaret değil mi? Yakmlaşıyorsun demek. Ama seni yine de öldürmeye niyetli."

"O çok kolay değil" dedim.

Yemeğe kalmak istemedim, daha yeni Buffalo'da yemiştim ve Wister siktiri boktan arama emriyle bir kere daha gelmeye karar verirse burada olmak istemiyordum, Elaine evimizi gözetime alıp almayacaklarını merak etti, Bu işe bir adam ayıracaklarını zannetmiyordum ama servis kapısını kullanmaya devam edecektim. Sanırım alışkanlıktan, biraz önce bu kapıdan girmiştim ve alışkanlığı sürdürecektim.

Bir fincan kahve içtim ve Elaine'e, başlıca endüstrinin devlet hapishanesi olduğu küçük kasaba Attica'da öğrendiklerimi anlattım. Ara sıra Gary Farrelly ve Pat Farrelly adlarını da kullanmış olan Gary Allen Dowling, ikinci dereceden cinayetten yirmi yıl ile ömür boyu hapis cezasıyla girdiği hapishaneden Haziran ayının başlarında çıkmıştı. Suç ortağıyla birlikte Rochester'in bir banliyösü olan Irondequoit'te bir içki dükkânını soyunuşlardı. Daha düşük bir ceza karşılığında Dowling'i ele veren suç ortağının anlattıklarına göre iki çalışan ile bir müşteriyi arka odaya sokan, yüzü koyun yatmalarını emreden ve her birini kafalarına ikişer kurşunla öldüren Dowling'di.

O olayı hatırlıyordum. O sıralarda iyi takip etmemiştim, çünkü eyaletin yukarısında, birkaç yüz kilometre ötede olmuştu ve şehirde kafamı meşgul eden yeterince cinayet işleniyordu. Ama gazetelerde okumuştum ve Albany'de valilik yoluyla ölüm cezası kanununu geçirmek isteyenlerin iddialarına güç vermişti. Ancak yeni bir vali atamak daha kolay bir yol olmuştu.

Dowling o insanları vurduğunda yirmi dört yaşındaydı, yirmi beşinde hapse girmişti. Şimdi otuz yediydi.

Attica'ya gitmiş, hain suç ortağıysa Ossining'de, Sing Sing'e yollanmıştı. Birkaç ay sonra ortak egzersiz alanında ölü bulunmuştu.

Kaldırması gereken ağırlık iki yüz elli kilodan fazlaydı, Göğsü ezilmişti ve nasıl olduğunu ve ya da kimin neden olduğunu kimse bilmiyordu.

Dowling, Attica'da bunu kendisinin ayarlattığı söylentisini yaymıştı. İntikam tatlıdır demişti. Orada olup ağırlığın nasıl düştüğünü görebilseydi daha tatlı olacağını ama yine de yeterince tatlı olduğunu söylemişti.

Aynı yıl takıştığı bir diğer hükümlü bıçaklanarak ölmüştü ve parmaklıkların arasındaki bütün diğer kimin işlediği bilinen ama ispat edilemeyen cinayetlerden biri olarak kalmıştı. Bunun

sonucunda Dowling ilk yılını tek kişilik bir hücrede geçirmişti. Bir adamı deliğe sokmak için delil gerekmezdi.

Onu ziyaret eden tek kişi annesiydi ve her ay bir kere Rochester'den geliyordu. Son yıllarda ziyaretleri sevrekleşmişti, çünkü hastaydı ve birinin onu getirmesi gerekiyordu. Kanserdi ve oğlunun içerdeki son yılının kışında ölmüştü. Cenazeye katılması için izin alabilirdi ama o sırada tekrar tek kişilik hücredeydi. Hapishanede zaman içinde tavırları düzelmişti ama annesinin ölümünü işitince kendini kaybetmiş ve bir gardiyanın boğazına sarılmıştı, adamı ölümden zor kurtarmışlardı. Bu tip bir haber alan birine anlayışlı olunabilirdi ama göz ardı edilemeyecek bir hareketti ve annesi kendi deliğine girerken o da başka bir delikteydi.

5 Haziran'da serbest bıraktılar. Şüphesiz, iyi halden. Ölüm cezası olsaydı kesin adaydı ama ölüm cezası olmadan da işlediği suçların karşılığında ömür boyu hapis yatmasını beklerdiniz. Ancak sistem böyle işlemiyordu.

Konuştuğum memurun hizmet ettiği sisteme pek güveni yoktu. Fazla bir rehabilitasyon gerçekleştiğine inanmıyordu, Bazı adamlar bir gece içip karılarını öldürene kadar hiçbir kötü şey yapmamış olabilirlerdi ve çoğu da hapisten çıktıktan sonra kötü bir şey yapmazlardı ama bunda hapishane sisteminin katkısı olduğundan emin değildi. Bir de seks suçluları vardı ve o canavarların düzelme ihtimaline inanmaktansa diş perisine inanmak daha uygundu. Sıkı suçlulara gelince, eh bazıları yaşlanırdı ve artık eskisi gibi güçlü değillerdi ama buna rehabilitasyon denilebilir miydi? Tek yapılan tükenme tarihleri geçinceye kadar onları depoda tutmaktı.

Bir şeyden emin olduğunu söyledi. Gary Allen Dowling geri gelecekti. Attica'ya olmasa başka bir deliğe. Bundan kesinlikle emindi.

Yanılıyor olduğunu umdum.

Attica'da öğrendiklerim bunlardı. Elaine'e hepsini anlatabileceğimi düşünmüyordum, o sırada, bir fincan kahve içerken. Çoğunu anlattım. Gerisini de biraz sonra Mick'e anlattım.

Bir fincan daha isteyip istemediğimi düşünürken telefon çaldı. Telesekreteri dinlemek için yakınma gittim ve Mick'in sesini duyunca açtım. "Tanrı'm" dedi, "Bütün geceyi telefonda mı geçirdin?"

"Gece daha genç" dedim. "Hiç telefonda da değildim. Elaine fişten çekti, nedenini başka bir zaman anlatırım. "

"Deliriyordum" dedi. "Kimseye ulaşamadım. Andy ya da Tom aradı mı seni?"

"Hayır ama telefonun fişi çekikti dolayısıyla..."

"Dolayısıyla isteselerdi de arayamazlardı, numaramı bilmedikleri için beni de arayamazlardı. Andy'yi iki kere aradım, ikisinde de annesi çıktı ve nerede olduğunu bilmediğini söyledi. Tom'un evinde de cevap veren yok."

"Belki bir yerlerde birlikte bira içiyorlardır,"

"Belki" dedi. "Senin bir planın var mı?"

Cuma'ydı. Cumaları daima St. Paul'daki toplantıya giderdim. Toplantıdan sonra daima Jim'le kahve içerdim. İkincisini yapamasam da ilkini yapabileceğimi düşündüm.

Ama Mick'e anlatacak çok şeyim vardı. Son konuştuğumuzdan beri çok şeyler öğrenmiştim.

"Bir planım yok" dedim.

"Seni almaya gelirim. On beş dakika sonra iyi mi?"

"Yirmi dakika olsun" dedim. "Ön tarafa gelme. En iyisi Elli Altıncı ile Dokuzuncu'nun oradaki Ralph'in Restoram'nm önünde bekle."

Elaine'i öptüm ve ne zaman döneceğimi bilmediğimi söyledim. "Telefon edeceğin bir yer varsa, et" dedim.

"Düşünüyordum da" dedi, "Paralelden ararsam o telefondaki tekrar ara mekanizmasını bozmamış olurum, Doğru mu?"

"Galiba haklısın" dedim. "Bunu düşünmeliydim."

"O zaman bana ihtiyacın olmazdı."

"Olurdu. Çıkmadan bir kere daha deneyevim."

Tekrar ara düğmesine bastım, küçük pencerede *69 göründü ve bir dakika sonra birisinin telefonu çaldı. Ne kadar çaldıracağımı düşünüyordum ki dördüncü ya da beşinci çalışta biri açtı. Önce bir sessizlik oldu sonra yumuşak bir erkek sesi, "Alo?" dedi.

Ses tuhaf bir biçimde tanıdıktı. Bir şeyler daha söylemesini umdum ama tekrar konuştuğunda sanki telefona değil de yanındaki birine konuşuyor gibi uzaktan geliyordu. "Kimse yok burada" dedi. Bir sessizlik daha oldu sonra hat kapandı.

"Bingo" dedim Elaine'e.

"İşe yaradı, ha?"

"Sihir gibi. Telefonu fişten çekmek harika bir fikirdi. Sen bir dahisin."

"Babam da böyle düşünürdü" dedi. "Annem de onun deli olduğunu söylerdi."

Saati not ettim. Sabahleyin telefon idaresinde benim numaramın kayıtlarını çıkarabilecek birisini bulmam ve kimin aradığını öğrenmem gerekiyordu. Çünkü jetonlu bir telefon olduğunu düşünmüyordum. Nereden arandığımı öğrenirsem bulunamayacaklarını düşündükleri bir zamanda onları bulabilirdim.

Kime soracağınızı bilirseniz bir abonenin kendi telefon kayıtlarını görmeye hakkı olduğunu düşünüyorum. Bu tip bir bilgiyi bir polisin kolaylıkla elde edeceğini biliyorum. Bana yardım edecek bir polis bulamazsam her zaman bir polis rolü oynayabilirim. Bu kanuna aykırıdır ama son zamanlarda yaptığım hemen her şey kanuna aykırı.

Asansörle bodrum katma indim ve servis kapısından çıktım. Wister evin ön ve arka tarafına iki takım adam koymuş olabilirdi ama bir tane bile koyduğunu düşünmüyordum. Emin olmak için şöyle bir etrafa bakındım, sonra yürüdüm ve Ralph'in yanındaki karanlık kapı aralığında bekledim. Beni çok bekletmedi.

"İntikamım alacak bir oğul" dedi Mick. "Paddy Farrelly benzerlerinin hak ettiğinden çok daha fazlası bu."

"Genç yaşında pek de gurur verici bir geçmişi olmayan bir oğul."

"Babasının gerçek oğlu, o zaman. Annesinin adını bir daha söyle."

"Elizabeth Dowling."

"Yıllar boyunca birçok Dowling tanıdım ama Ekzabeth'i hatırlamıyorum."

"Bronx'daki kadın ona Betty Ann dedi. Çocuk doğduğunda orada yaşıyormuş ve daha önce de orada ya da yakınlarında oturuyor olabilir."

"Paddy onunla nasıl tanıştı acaba? Bir dansta olabilir. İrlandalı kızlarla böyle tanışırdın, Cumartesi gecesi, bir dansta." Gözleri uzaklara daldı. "Onu hiç tanımadım, onun da beni tanıdığını hiç sanmıyorum. Ama benim hakkımda bir şeyler duymuş olabilir, Paddy'i benim hakladığımı biliyor olabilir. İneğin aklı olsaydı ona yaptığım iyilik için Tann'va teşekkür ederdi. Bunun yerine Paddy'yi bir kahraman, beni bir cani yaptı ve oğlanı beni öldürmesi için büyüttü."

"Sanırım oğlan öldürmekten hep hoşlandı" dedim.

"O dükkândaki insanları öldürmesi için pratik bir neden yoktu. Yalnızca korkutması yeterliydi. Oysa yakalanmasını ve içeri tıkılmasını garantilemiş oldu. Öldürmek istediği için öldürdü."

"Kenny ve McCartney gibi."

"Barına kurşun boşaltan, hapishanede tanıdığı Vietnamlı ve bombayı atan öteki hapishane arkadaşı gibi. Bu arada, 'Ay'ın adı Virgil Gafter, birkaç cinayet işlediğinden şüpheleniliyor ama Attica'ya girmesinin nedeni saldırı."

"O hapishanede çok şey öğrenmişsin."

"Herkes öğrenir" dedim. "Bazıları kanunlara uyarak yaşamayı öğrenir, bazıları yasadışı yaşamayı öğrenmekte daha beceriklidir."

"Polislerin Çin lokantasmdaki silahlı saldırıyı Chilton Purvis'in yaptığını bildiklerini düşünüyorum" dedim. "Ben nasıl öğrendiysem onlar da öyle öğrenmişlerdir. Adı dolaşıyordu ortalıkta zaten. Rozetlilerden biri muhbirlerinden birinden işitmiştir. Sonra Purvis'i aramaya koyuldular ve Tapscott Sokağı'nda bir odada ölü olarak buldular. Ya da daha önce birisi bulmuşsa, polisler morgda bulmuştur."

"Sana bunun için mi geldiler?"

"Evet" dedim. "Saldırganın Purvis olduğunu bilmeselerdi, ölümü yalnızca, büyük ihtimalle uyuşturucu kaynaklı bir cinayet olarak tanımlanacaktı. İki adam karşılıklı ateş etmişler ve biri kaçmış. Ama şimdi Purvis'i öldürmek için başka bir nedeni olan bir adam biliyorlar."

"Yani sen."

"Kan izini de bulmuşlardır" dedim. "Dolayısıyla senaryoları, Purvis'le karşılıklı silahları patlatıp benim kaçtığım biçimindedir. Bahse girerim hastaneleri aramışlardır ve bahse girerim Wister elinde arama emriyle geldiğinde beni yatakta yaralı olarak bulmayı bekliyordu. Beni bulamayınca Purvis'ten çıkan kurşunlarla uyuşacak ,38'liği bulmayı umdu."

"Seni bulduklarında ne olacak?"

"Şimdilik bunu dert edemem. Komik olan şu ki buldukları kan beni temize çıkarabilir. Çünkü Purvis'le karşılıklı ateş ettiğimizde bir çizik bile almadım. Benim DNA'm ile TJ'inkinin uyuşması da imkânsız. Kanı onla ilişkilendirirlerse, eh o zaman durum değişir. Ama bunu düşünmeleri gerekir ve düşünebileceklerini de hiç sanmıyorum.

"Bronx'a gittiğimizi tahmin ediyorum."

"Bu büyük bir detektiflik başarısı sayılmaz" dedi. "Neredeyse varmak üzereyiz."

"Neresine gidiyoruz?"

"Perry Caddesi'ne."

"Tom'un oturduğu yere."

Başını salladı. "Grogan'daki patlamadan sonra onu orada bıraktığımızı hatırlayacaksın."

"Çünkü telefonla bulamıyorsun onu?" dedim.

"Yaşlı bir kadının evinde pansiyoner. Bir odası ve mutfağı kullanma imtiyazı var ve akşamları salonda televizyon seyredebiliyor. Evde olduğunda kahvaltı ve akşam yemeğini orada yiyiyor."

"Yani?"

"Telefon yaşlı kadının" dedi. "Her aradığımda evde Oluyor ve o cevap veriyor. Bu gün hiçbir telefonuma cevap vermedi."

"Dışarı çıkmış olamaz mı?"

"Hiç çıkmıyor. İleri derecede artiriti var. Eve mahkûm."

"Pazardan bir şeye ihtiyacı olursa..."

"Köşedeki bakkalı arıyor, eve getirtiyor. Ya da Tom alışverişini yapıyor."

"Bir açıklaması vardır mutlaka."

"Korkarım ki var" dedi. "Korkarım ki ne olduğunu biliyorum."

Bir şey söylemedim. Kırmızı ışıkta durdu, iki yana baktı ve devam etti. Polise yakalansaydık ne olacağım düşünmemeve çalıştım.

"İçimde bir his var" dedi.

"Tahmin etmiştim."

"Annemin ne dediğini söylemiş olmalıyım sana."

"Altıncı hissin olduğunu mu?"

"Bunu ondan aldım. Erkek kardeşim Dennis, Vietnam'a gittiğinde ikimiz de onu bir daha göremeyeceğimizi biliyorduk.

"Altıncı his bu mu?"

"Bitirmedim daha."

"Özür dilerim."

"Bir gün beni çağırdı. Mickey dedi, küçük kardeşini rüyamda gördüm, baştan aşağı beyazlar giymişti. O an benim yüzüm de bembeyaz kesildi çünkü daha o sabah kulağımda Dennis'in sesini işitmiştim. Mickey demişti,

benim için erdişelenmene gerek yok. Bir gün sonra annem telgrafı aldı."

Ürperdim. Benim de önsezilerim, hislerini olurdu ve işimde onlara kulak vermeyi öğrendim. Önseziye ina. nırım, akim alamadığı bilme yolları olduğuna da, Yine de böyle hikâyeler ürpertir beni.

"Telefon etmeden önce bir şeyler hissetmiştim. îl^ telefondan sonra kimse cevap vermeyince."

"Hissin devam etti anlaşılan."

"Etti."

"Ama bana ulaşana kadar bekledin."

"Sana ya da Andy'ye. İlk ulaştığım sen oldun. Neden tek başıma gitmediğimi merak ediyor olmalısın. " Bir an sessiz kaldı. "Gurur duyacağım bir cevabım yok" dedi. "Neyle karşılaşacağımdan korkmak, bulacağımı bildiğim şeyden korkmak. Tek başıma olmak istemedim,"

"Silahın var mı?"

"Bana iki tane verdin" dedim. "İkisi de yanımda."

"İyi ki Elaine polislerin bulamayacağı bir yere sakladı. Bodruma, değil mi?"

"Oradaki dolabımıza. Var olduğunu bilselerdi bile arama emrinin orayı kapsadığını sanmıyorum.

"Ah, akıllı kadın" dedi. "Hızlı düşünmüş."

"Dahası da var" dedim ve *69 oyununu anlattım.

"Onun için telefonu fişten çekti. Adam sana bir mesa] bıraktı öyle mi? Paddy'nin kendisi

miydi?"

"Sanmıyorum. Sesi tanıdıktı, silahı aldığım adamdı sanırım. Donnie Scalzo."

"Bensonhurst'tendi, değil mi?"

"Ama Dowling'in sesini de işitmiş olabilirim" dedim ve evden çıkmadan önceki son aramamdaki, önce alo sonra yarımdakine burada kimse yok diyen yumuşak sesten bahsettim.

"Yumuşakbir sesi olacağını düşünmez insan."

"Düşünmez. Onun da sesi tanıdık geldi ama nedenini bilmiyorum."

"Daha önce nerede işitmiş olabilirsin?"

"Daha önce işittiğimi sanmıyorum ve keşke bir şeyler daha konuşsaydı çünkü tanıdık bir şey vardı. Ne olduğunu söyleyemiyorum. Belki de yalnızca İrlandalı bir aksan."

"İrlandalı" dedi.

"Bir şivesi vardı."

"Eh, Farrelly ve Dowling, iki taraftan da İrlandalı. Paddy'nin şive diyebileceğin bir şeyi yoktu. Benim İrlandalı tarzı bir konuşmam vardır, annem tarafından. Bazıları kaybeder, bazıları kaybetmez. Ben hiç kaybetmedim." Gözlerini kıstı. "İrlandalı bir şive. Tanıdık bir ses, şive."

"Yarın kaydını bulacağım" dedim. "Gizemin de bir bölümünü çözeceğim."

Perry Caddesi'ndeki ev, küçük iki katlı bir binaydı. Önündeki çimende yer yer kararmalar vardı ama titiz bir biçimde kesilmişti. Herhalde mahalleden bir çocuk yaşlı kadın için bakımını yapıyordu ya da Tom haftada bir ya da iki kere biçiyordu. Çok uzun zaman alacak bir iş olmazdı onun için. Sonra eve girer, bir bira içer, yaşlı kadın da iyi iş yaptığı için ona teşekkür ederdi.

İki kapı ötede yangın söndürücünün tam önünde park ettik. Mick'in dikkatini çekince, bu saatte ortalıkta ceza kesecek, hele otomobili çektirecek bir polisin olamayacağım söyledi. Zaten çok uzun kalmayacaktık.

Kalmadık da. Ön kapının zilini çaldık. Kapı ahşaptı ve üst tarafında parçalı camı olan bir penceresi vardı. Silahını kemerinden çıkarıp kabzasıyla camı kırmak için fazla beklemedi. Elini içeri uzatıp kapı kolunu çevirdi ve içeri girdi.

Kırık camdan ölümün kokusunu almıştım, yakından görmek için ben de içeri girdim. Seyrelmiş gri saçları ve şişmiş bacaklarıyla yaşlı kadın ön odada tekerlekli iskemlesinde oturuyordu. Başı yana sarkmış, boğazı kesilmişti. Bütün önü kendi kanıyla ıslanmıştı ve üzerinde sinekler uçuşuyordu.

Mick kadını görünce inledi ve istavroz çıkardı, Daha önce bunu yaptığını hiç görmemiştim.

Tom Heaney'i mutfakta bulduk, göğsünde ve şakağında kurşun delikleriyle yerde yatıyordu. Sanki tekmelenmiş ya da basılmış gibi yüzünde bir topuk izi vardı. Gözleri kocaman açılmıştı.

Buzdolabının kapısı da ardına kadar açıktı. Tom'u buzdolabının önünde bir bira ya da sandviç malzemeleri alırken görebiliyordum. Ya da cinayet işlemenin yorgunluğu katillerden birinin iştahını açmış, çıkmadan önce bir şeyler atıştırmıştı.

Mick eğildi ve Tom'un gözlerini kapadı. Doğruldu ve bir an kendi gözlerini de kapadı. Sonra bana başını salladı ve oradan çıktık.

"Ah, yine benim Bayan Buckley, bir kere daha sizi rahatsız ediyorum. Döndü mu acaba? Ah, bu çok iyi." Cep telefonunun ağızlığını eliyle kapadı. "Çağırıyor" dedi.

Bainbridge Caddesi'nde, Buckley'nin evinin karşısında park etmiş otomobilin içinde oturuyorduk. Dolambaçlı bir yoldan buraya gelmiştik. Mick neredeyse rastgelebir sokaktan diğerine sapmış, büyük Caprice, Bronx'un sokaklarında bir filin yüksek otlar arasında yürümesi gibi dolanıp durmuştu, İkimiz de hiç konuşmamıştık, eski otomobilin içinde sessizlik ağır ve yoğundu. Çok fazla ölüm olmuştu ve sanki hepsi, bütün o acımasız cinayetler burada bizimleydi, cesetler arka koltukta yığılmış, ruhlar havanın yerini almıştı.

Mick şimdi "Andy, adamım. Otomobilin evinin tam karşısında duruyor, biz de içinde seni bekliyoruz" dedi.

Cep telefonunu katladı ve tekrar cebine koydu. "Bir dakikaya kadar gelecek" dedi. "Onu evde bulmak rahatlatıcı."

"Evet."

"Annesi açtığı anda rahatladım. Adamlar yaşlı kadınları da öldürüyorlar artık."

Sokağın karşısındaki kapıyı izledim, bir iki dakika sonra Andy, kareli bir gömlek ve blujin giymiş ve elinde ceketini taşıyor olduğu halde dışarı çıktı. Kaldırımda ceketini giyecek kadar kısa bir zaman durdu sonra karşıya geçti. Mick indi, Andy direksiyona geçti. Ben de indim ve arkaya geçtim. Mick otomobilin arkasından dolanarak Andy'nin yanma oturdu.

"Çılgın bir gün" dedi Andy. "Hiç kimseye ulaşamadım. Senin bende olan numaralarını denedim ve birkaç barı arayıp orada olup olmadığını sordum. Oralarda olacağını düşünmüyordum ama seninle nasıl ilişki kuracağımı da bilemedim."

"Seni aradım ama hiç evde bulamadım."

"Biliyorum, annem aradığını söyledi. Bütün gün dışarıdaydım, kuzenimin arabasını aldım ve dolanıp durdum. Aklımı kaçırıyorum gibi geldi. Manhattan'a bile gidip barın önünden geçtim. Herhalde ne durumda olduğunu biliyorsundur, tahtalar ve sarı bantlar."

"Geçen gece ben de önünden geçtim."

"Seni de aradım Matt ama telesekreter çıkınca kapadım, Sonra birkaç kere daha aradım ama hat meşguldü, Birbirinizle konuştuğunuzu düşündüm."

Arabayı vitese geçirdi ve trafik seyrelince tretuardan ayrıldı. Özellikle bir yere mi gidileceğini sordu. Mick istediği yere sürmesini söyledi, herhangi bir yer bir diğerinden daha kötü değildi.

Bir süre dolandı, dur işaretlerinde durdu, hız limitinin altında kaldı. Birkaç blok sonra ikimizden birinin Tom'la konuşup konuşmadığını sordu. "Çünkü ona da ulaşmaya çalıştım ama hiç kimse cevap vermedi, üstelik beraber oturduğu kadın evden hiç çıkmaz. Tek düşünebildiğim, Tom'un ona acıyarak bir sinemaya falan götürmüş olabileceği. Ya da kadın kalp krizi geçirdi, hastaneye götürdü. Sonra telefonda bir arıza olabileceği aklıma geldi, onun için oraya gittim ve zile bastım da bastım."

"Ne zamandı bu?" diye sordu Mick.

"Bilmiyorum, saate dikkat etmedim. Belki bir saat önce? Zile bastım, kapıyı yumrukladım, sonra arka tarai fa geçip arka kapının ziline bastım ve yumrukladım. Hiçbir hareket olmayınca otomobilime döndüm. Aramak ister misiniz? Ya da oraya gidelim mi, itiraf etmeliyim, biraz ürktüm."

"Şimdi oradan geliyoruz" dedi Mick ve gördüklerimizi anlattı.

"Tanrım" dedi Andy. Frene bastı ama TJ'in vurulduğunu duyduğunda Mick'in bastığı kadar ani değil. Önce aynaya baktı, sonra yumuşak bir fren yapıp kenara çekti ve park etti. "Bunu sindirmem gerek" dedi sakin bir sesle. "Bana bir dakika verin, tamam mı?"

"İstediğin kadar, evlat."

"İkisi de ölü, ha? Tom ve yaşlı kadın."

"Tom'u vurmuşlar, kadının boğazını kesmişler."

"Ulu Tanrım. Tek düşünebildiğim, kolaylıkla benim evim, ben ve annem olabileceği."

"Annen evde olduğunu söyleyince memnun oldum" dedi Mick. "Ama önce onun sesini işitir işitmez memnun oldum çünkü benim aklımdan da aynı şey geçti."

Andy başını sallayarak bir süre oturdu. Sonra, "Eh, Bu yalnızca güçlendiriyor değil mi?" dedi.

"Neyi, nasıl?"

"Aramamın nedeni" dedi. "Bir şey düşündüm."

"Ne hakkında?"

"Yapmakta oldukları gibi peşimizden gelmeleri hakkında. Teker teker haklamaları. Bir fikrim var."

"Dinleyelim bakalım."

"Yalnızca üçümüz kaldık. Ayrılmamamız gerektiğini düşünüyorum. Ve güvenli bir yer bulmamız gerektiğini. Ben burada Bronx'dayım ve tek yapmaları gereken kapıyı tekmeleyip içeri girmek. Matt, sen güvenlikli bir apartmandasın, belki bu farklı bir durum ama bütün gün içerde tıkılıp kalamazsın. Kalsan bile, ötekileri vurdukları gibi güvenlikçiyi de vurup, yukarı çıkıp, kapını tekmeleyip açmalarını ne engelleyebilir?"

"Hiçbir şey."

"Mick, sen de bir yerde saklanıyorsun ve kimseye söylemiyorsun, bu akıllıca ama senin de yapman gereken tek şey şimdi yaptığın gibi ortalıkta dolaşman. Kolaylıkla tanınabilen birisin, bir kişinin seni görmesi ve yanlış birinin bunu öğrenmesi yeterli. Anlıyor musun?"

"Çözümün ne, peki?"

"Çiftlik."

"Çiftlik" dedi Mick ve bir süre düşündü. Sonunda, "Matt'e İrlanda'ya gitmesini söylemiştim. O da benim de gelmemi ve gezdirmemi söyledi. Bu da aynı şey değil mi?"

"Tam olarak değil."

"İki türlü de buradan kaçıyorum."

"Kaçıyor olmayacaksın Mick. Bütün mesele bu. Konumunu belirliyor ve onların sana gelmelerini bekliyor olacaksın."

"Bak, şimdi ilgimi çekti bu" dedi Mick.

"Bu gece oraya gidip yerleşiriz. Hemen, piçlere bizi vurmaları için bir fırsat daha tanımadan. Savunma hattımızı kurarız. Tek bir giriş var, değil mi? Son gidişimizde girdiğimiz uzun yol?"

"Yabani kestane ağaçlarının olduğu yol."

"Sen diyorsan öyledir. Benim tek bildiğim Noel çamları ve diğerleri. O yoldan gelmelerini izleyeceğiz, kavanozdaki balık gibi olacak, değil mi?"

"Devam et."

"Üçümüzün dışında çiftliğin varlığından kimin haberi var bilmiyorum. Herhalde birilerinin vardır. Ama düşünüyordum ki, unutmayın bütün gün düşünecek başka hiçbir şeyim yoktu..."

"İyi gidiyorsun adamım."

"Şöyle, yerleştikten sonra çenesi düşük birine bir haber salarız. Bu heriflerle ilgili bildiğimiz bir şey de iyi bilgi kaynakları olduğu. Haber ortalıkta dolaşırsa duyacaklardır. Haber de şu olacak: Üçümüz bizi kimsenin bulamayacağım düşündüğümüz bir yerde saklanıyoruz, küp gibi içiyor, kan kız getirtiyor, gece gündüz âlem yapıyoruz. Daha açıklamama gerek var mı? Bundan sonrasını sen devam edebilirsin Mick."

"Bizi kolayca haklayacaklarını düşünecekler. Ama biz onları bekliyor olacağız."

"Hepsini de tuzağa düşüreceğiz Mick."

"Hepsini, çiftlikte" dedi. "Kazmak gerekecek, değil mi? Bu sefer geçen seferkinden daha büyük bir çukur." Ağzının köşeleri yukarı doğru kıvrıldı. "Ama ağır işten yüksünmem. Egzersiz hepimize iyi gelecektir."

Hemen gitmeye karar verdik. Hiçbir şeye ihtiyacımız yoktu. Çiftlikte bir kış yetecek yiyecek vardı, hem bahçedekiier, hem Bayan O'Gara'nın kavanozladıkları. Ellenville'de bir dükkân vardı, üstümüzü değiştirmemiz gerekecek kadar uzun kalırsak ihtiyacımız olanları oradan alabilirdik.

Mick'in deri çantası, silahlar cephane ve nakit parayla dolu olarak arka koltuktaydı. Babasının önlüğü ve satırı bile içindeydi. Çiftlikte fazladan cephane, O'Gara'nın çiftesi ve dürbünlü geyik avı tüfeği vardı.

"Yalnızca bir şey" dedi Andy. "Eve gidip anneme birkaç gün beni göremeyeceğini söylemek istiyorum."

"Telefon et" dedi Mick. "Cep telefonumu kullan ya da bekle, çiftlikten ara. "

"Yüz yüze söylemeyi tercih ederim" dedi. "Taşıdığım silahım için odamda bir kutu kurşun daha var. Yanıma alsam iyi olur. Bir sigara daha içmek için de fırsatım olur. Çiftliğe kadar uzun bir yol var."

"Kendi arabanı kullanacaksın" dedi Mick. "İstivorsan sigara içebilirsin."

"İki sigara içmeyen için zor olur" dedi Andv. "Kapalı arabada, hatta pencereleri açsak bile. Çıkmadan önce evde bir sigara içerim. Hem bir şey daha var. Anneme Boston'un kuzeyinde oturan Connie dayımı ziyarete gitmesini söyleyeceğim. Uzun zamandır ağabeyini görmediğini söyleyip duruyordu, bundan iyi zaman mı olur? Çünkü işimi bitirmeye gelebilirler Mick ve orada olup olmamam önemli olmaz. Ona bir şey olmasını istemem,"

"Tanrı'm, elbette istemezsin."

"Kimbilir, gider mi gitmez mi ama bir teklif etmekten zarar gelmez. Tom ve annesini düşündükçe..."

"Daha fazla konuşma" dedi Mick.

Bainbridge Caddesi nde Andy'nin evinin önünde park etmemiz uzun sürmedi. Otomobilden indi, girişe yürüdü, anahtarlarını kullandı ve eve girdi. Bir dakika sonra Mick cep telefonunu çıkardı bir numara tuşladı, sonra hemen kapadı. "O'Gara'yı arayacaktım" dedi. "Ama bu aletten aramak istemiyorum, Şansıma yanlış kişi araya girebilir."

"Jetonlu bir telefon bulabiliriz" dedim.

"Aramadan da gidebiliriz" dedi. "O kadar geç değil ve önceden haberi olması gerekmez." Bir an sessiz kaldı sonra derin bir iç çekti. "Benimle yer değiştir" dedi. "Arkada ayaklarımı uzatabilirim. Hatta gözlerimi kapayıp yol buyunca biraz kestirebilirim bile."

Otomobilden indim ve yer değiştirdik. Arabanın arkasından dolanıp şoför mahallinin arkasına oturdu, yan dönerek ayaklarmı uzattı.

Birkaç dakika sonra Andy dışarı çıktı. Elinde sigarası vardı, kaldırımda bir an durup derin bir nefes çekti. Otomobilin açık kapısının yanında da son bir nefes aldı, sonra izmariti sokağa fırlattı. Yere çarpınca kıvılcımlar saçıldı.

Arabaya bindi, kontağı çevirdi ve gaz verdi. Direksiyona iki kez vurarak sırıttı. "Kalkıyoruz" dedi. "Herkes dikkat etsin."

Andy, Grand Concourse'dan CrossBronx yoluna saptı, sonra dosdoğru batıya yöneldi. George Washington Koprüsü'nden New Jersey'ye girdik ve Palisades Parkway'e geçtik. Mick o zamana kadar susmuştu, hatta bir ara kestirdiğini düşündüm ama şimdi, "Bu harika bir fikirdi Andy" dedi.

"Eh, boş zamanım vardı ve kafamı dağıtacak bir dart tahtam da yoktu."

"Sen bir stratejistsin" dedi Mick. "Sen bir Michael Colllins'sin"

"Ah, hadi canım."

"Gerçekten."

"Ben onun Rus kuzeniyim" dedi Andy. "Votka Collins."

"Onları tuzağa düşüreceğiz" dedi Mick. "Sıkı sıkıya bağlayacağız. Ah, onu yakaladığımı anlayınca yüzünün alacağı ifadeyi görmek istiyorum. Herif Bronx'lu Andv. Biliyor muydun?

"Hayır."

"Paddy Farrelly'nin uzun zamandır kayıp piç oğlu ve onu da o pis piç babasını yolladığım vere yollayacağım. Evet, Bronx'lu ama uzun zaman önce ayrılmış oradan. Nereye gitmişti, Matt? Eyaletin kuzeyine mivdi?"

"Valentine Caddesi nden ayrıldığında on ya da on bir yaşındaydı" dedim. "Ama bu tam ne zamandı bilmiyorum."

"Valentin Caddesi'nde mi oturmuş? Orası Bainbridge'den iki blok kadar ötede."

"Bin yüz numaradaydı" dedim, "Yani pek senin vanıbaşm sayılmaz. Taşındıklarında on bir yaşındaymış ve hapse girmesine neden olan suçu işlediğinde Rochester'de oturuvorlarmış. Arada annesi başka yerlere de taşınmış mı bilmiyorum."

"Yeni yetmelik yıllarını Bronx'da geçirmiş" dedi Mick, sözcükleri dilinde döndürerek, "Yeni yetmelik yılları. Dolayısıyla ona Bronx'lu diyebiliriz. Eh, bir Bronx'luyu ancak bir başka Bronx'lu haklayabilir. Etrafta dolanırken Bronx'un ne kadar güzel bir bölge olduğunu düşünüyordum. Bir ara espri olmuştu bu değil mi? Ama güzel yerleri vardır."

"Ben de bunu düşünüyordum."

"Matt de orada oturmuş. Yoksa yanlış mı hatırlıyorum?"

"Yanlış hatırlamıyorsun. Ama çok kısa bir süre oturduk."

"Yani sana Bronx'lu diyemeyiz."

"Sanmıyorum."

"Babanın bir dükkânı vardı" dedi Mick. "Çocuk ayakkabıları satardı."

"Tanrı'm nasıl hatırlıyorsun bunu?"

"Bilmiyorum" dedi. "Neden bazı şeyleri hatırlar, bazı şeyleri unuturuz? Kesinlikle hatırlanması faydalı olan ve olmavan meselesi değil. Unuttuğum sonsuz fay

dalı şeylerin hesabı yok ama babanın ayakkabı dükkânını hatırlıyorum.

Biraz sonra Mick, "Annen iyi mi Andy?" diye sordu.

"iyi Mick, Tanrı'ya şükür."

"Tanrı'ya şükür" diye tekrarladı Mick. "Biraz önce konuşmaya gittiğinde herhalde mutfaktaydı."

"Aslında televizyonun önüne çakılmış, oturuyordu,"

"Bir program seyrediyordu, öyle mi?"

"Arada da gazeteye bakıyordu. Neden sordun Mick?"

"Ah, merak işte. Gazeteye bakıyordu demek. Irish Echo'ya mı?"

"Dikkat etmedim. Echo olabilir."

"Sen de okur musun onu Andy?"

"Daha çok yaşlılar için değil mi? Ya da gemiden veni inmiş çiçeği burnunda göçmenler için."

"Bu günlerde uçaktan iniyorlar. Eh, seninkiler büyük eski bir aile, biliyorsun. Buckley'lerden söz ediyorum. Bazılarına Castle Irish denilebilir. Bu terimi biliyor musun? Dublin Castle'dakilerle birlikteydiler demek. İngiliz sarayının İrlanda'daki temsilcileriyle. Ama Cumhuriyetçi olan başka Buckley'ler de vardı. Seninkiler hangileriydi acaba?"

Andy güldü. "Bazen insanlar o adamla bir akrabalığım olup olmadığını soruyorlar, kimi kastettiğimi biliyor musun, hani televizyonda o büyük lafları eden adam? Ama memlekette ailemin kimin tarafında olduğunu ilk soran sensin."

"Annen hiç memlekete gitti mi?" "Hayır, geldiğinde ufak bir kızmış. Geri gitmeye hiç pıeraklı değil. Massachusetts'deki erkek kardeşini ziyaret etmesi için ikna etmek bile yeterince zor."

"Dayın Connie'yi yani."

"Evet."

"Ya sen? Sen hiç memlekete gittin mi?"

"Şaka mı ediyorsun Mick? Ben hiçbir yere gitmedim."

"Ah, gitmelisin. İnsanın ufkunu seyahat gibi genişleten başka hiçbir şey yok. Her ne kadar ben de çok az seyahat ettim. İrlanda'ya tabii ve Fransa'ya. Matt, Fransa'ya gitti. İtalya'ya da gitmiştin değil mi?

"Kısa bir süre için."

"Ben gitmedim. Ama İrlanda'ya son gittiğimde, İngiltere'ye de uğradım, bakayım annemden dinlediğim, onların ne kadar şeytan olduklarıyla ilgili hikâyeler doğru mu diye."

"Şeytan mıydılar?

"Kesinlikle hayır" dedi. "Bundan daha iyi davranamazlardı. Gittiğim her yerde gayet iyi muamele gördüm. İrlandalılarla o kadar sorun yaşamalarına rağmen beni daima iyi karşıladılar."

"Belki senin İrlandalı olduğunu bilmiyorlardı" dedi Andy.

"Tamamen haklısın" dedi Mick. "Büyük ihtimalle beni Çinli sandılar."

209 nolu yola girdiğimizde Mick, "Bu iyi bir plan, Andy"

dedi, "Şu son kilometrelerde bunu düşünüyordum. Zor olan tek nokta kaynağından şüphelenmeyecekleri bir biçimde onlara haber uçurmak olacak. Şimdiye kadar on. lara kimin yardım ettiğini bilseydik iyi olurdu. Bu konuda bir fikrin var mı, evlat?"

Andy düşündü, başını salladı. "Grogan'da takılan bir sürü adam var."

"Hayır, artık yok."

"Eh, eskiden vardı. Senin küçük büyük işlerde kullandığın adamlar. Tahminde bulunacak olursam, onlardan birini kenara çektiler, içirdiler ve konuşturdular."

"Böyle mi oldu, sence?"

"Tahmin ettiğim bu."

"Muhbirlerden nefret etmek büyük bir İrlandalı geleneğidir" dedi Mick. "Şu film vardı. Babanın ayakkabı dükkânını hatırladığıma göre, Matt, neden o aktörün adını hatırlayamıyorum? Yüzünü hatırlıyoram ama adını çıkaramıyorum."

"Victor McLangen" dedim.

"Tastamam. Ah, İrlanda'da en nefret edilen adam ihanet edendi. "The Patriot's Mother" O şarkıyı bilivor musunuz?"

İkimiz de bilmiyorduk. Şaşırtıcı yumuşak bir sesle şarkıvı söylemeye başladı.

Alana, alana, the shadow of shame Has never yet fallen on one of your name

And oh, may the food from my bosom you drew In your veins turn to poison ere you turn untrue

"Anne söylüyor" diye açıkladı. "Oğluna, dostlarına ihanet etmek yerine hapislerde çürümesini tercih edeceğini söylüyor."

Alana, machree, oh, alana machree Sure, a stag and a tritoryou never shall be

"Ah, çok kötü eski bir şarkıdır ama insanlarımızın bu konuda ne hissettikleri hakkında bir fikir veriyor. Muhbirden nefret etmek çok büyük bir gelenek. Tabii bunun ne demek olduğunu biliyorsunuz."

"Ne demek?"

"Muhbircilik gibi büyük bir gelenek de var demek" dedi. "Yoksa biri olmadan nasıl öteki olabilir."

Caprice, Cadillac kadar yumuşak sürüşlü değildi. Hem yoldan hem de arkadaki bir şıngırtıdan dolayı onun kadar sessiz de değildi. Ama yine de rahattı, Andy ve ben önde, Mick arkada uzanmış, farlar önümüzdeki karanlığı bölerken neredeyse sonsuza kadar böyle gidebilmeyi istedim.

Numarasız bir yola saptık. Mick, "Geyiği burada görmüştük" dedi.

"Hatırlıyorum" dedi Andy. "Neredeyse çarpacaktım."

"Çarpmadın. Vaktinde durdun."

"İyi ki de durabildim. Kocamandı. Aklıma gelseydi çatallarını sayardım."

"Çatalları mı?"

"Boynuzlamadaki, Mick. Avcılar geyikleri böyle değerlendirirler, boynuzlarmdaki çatalların sayısına göre Büyüktü ama ne kadar çatalları vardı, sorma çünkü hiç dikkat etmedim."

"Avcılar. O'Gara çit çekti ve levha koydu, avcıların girmemesi için. Gelip geçen olsun istemiyorum. Hem arazimde geyik avlanmasını da istemiyorum.. Geyikler çok zarar veriyor, meyve bahçesinden çıkartamıyoruz ama yine de vurulmalarını istemiyorum. Merak ediyorum, neden?"

"Yaşlandıkça yumuşak kalpli oluyorsun."

"Öyle olmalı" dedi. "Biraz yavaşlar mısm?"

"Yavaşlayayım mı?"

"Bu yol boyunca geyik var. O büyük geyik yolun ortasında duruyordu ama bazen aniden otomobilin önüne atlarlar."

Danny Boy'u ve listesini düşündüm. Geyiklerin park etmiş arabaların arasından aniden çıktıklarını hayal ettim.

Andy ayağını gazdan çekti ve biraz yavaşladık.

"Aslında" dedi Mick. "Neden kenara çekip biraz durmuyoruz?"

"Kenara çekmek mi?"

"Tabii, acelemiz ne? Bacaklarımızı hareket ettiririz, sen de bir sigara içersin."

"Doğrusunu söylemek gerekirse, bekleyebilirim. Neredeyse vardık."

"Kenara çek" dedi Mick.

"Peki" dedi Andy. "Yalnız yolun genişlediği bir nokta bulayım. Biraz ilerde vardı galiba."

Mick derin bir nefes aldı, sonra öne uzandı ve bir kolunu Andy'nin boğazından geçirdi. "Matt, direksiyonu tut, tamam. Andy, yavaşça frene bas, yoksa yemin ederim seni boğarım. Bizi yolun

kenarına çek Matt, harika, şimdi kontağı kapa. Andy'nin silahını al, belinde olanı. Bak bakalım başka var mı?"

"Bu delilik!" dedi Andy. "Mick, bunu yapma."

İki silah vardı, biri belinin önünde, öteki arkasında. İkisini de aldım, Mick onları konsolun üstüne koymamı işaret etti.

"Çık dışarı" dedi Mick. "Haydi. Casusumuz burada, Matt. Muhbirimiz burada. Kımıldama Andy. Kaçmayı ise sakın düşünme. On metre gidemezsin. Bacaklarından vururum bilirsin."

"Hiçbir yere gitmiyorum" dedi Andy. "Tamamen yanlış anladın. Matt, söyle ona. Her şeyi yanlış anladı."

"Bundan emin değilim" dedim.

Mick bana, "Biliyordun değil mi?" dedi.

"Senin kadar erken değil. Bir yerlere varmaya çalıştığını fark ettim ama ağız arıyorsun zannettim. Sonra, annesinin televizyon seyrettiğini söylediğinde anladım."

"Aynı zamanda gazete okuduğunu."

"Evet."

"Siz ikiniz de delirdiniz mi? Annem televizyon seyrediyordu diye ben casus muyum?"

"Aradığın o numara" dedim. "Andy'nin eve girmesinden bir iki dakika sonra. O'Gara'yı aradığını söyledin ama o cevaplamadan kapadın. Aslında çiftliği aramamıştın değil mi? Andy'nin numarasını aramıştın."

"Evet."

"Ve meşgui sinyali duydun" dedim. "Telefonda, Dowling'le konuştuğunu, bizim yola çıkmak üzere olduğumuzu haber verdiğini anladın."

Andy, "Bir dakika, neler oluyor anlayayım. Evimi mi aradın, Mick? Ben içerde annemle konuşurken mi?"

"Onunla konuşmuyordun" dedi Mick. "Paddv Farrelly'nin oğluyla konuşuyordun. Ne yazık ki annenle konuşmuyordun. O şarkının bir iki mısraını sana söyleyebilirdi. 'The Patriot's Mother'. Umarım hatırlıyorsundur çünkü bir kere daha söyleyemeyecek kadar keyifsizim."

"Hat meşguldü" dedi Andv. "Bütün sorun bu mu? Hattın meşgul olması mı?"

"Meşguldü."

"Tanrım, tuvaletteyim. Belki o sırada annem birine telefon etti. Neden onu arayıp sormuyorsun?"

Mick derin bir nefes aldı, sonra uzanarak elini Andy'nin omuzuna koydu. "Andy" dedi yumuşak bir sesle. "Yüzyıllardır insanlar neden günah çıkartmaya gidiyor dersin? Çünkü sonra

kendilerini daha iyi hissediyorlar. Lütfen bana çıkaracak günahın olmadığını söyleme. Andy, bak bana. Andy, sen olduğunu biliyorum."

"Aaah, Tanrı'm, Mick."

"Hep birlikte çiftliğe gitmemizi ve onlara tuzak kurmamızı önermen. Bu, alarm zillerini çaldırttı. Bu fikrin benden gelmesini bekleseydin daha iyi olurdu senin için. Belki fark ettirmeden beni o tarafa yönlendirebilirdin.

Sen çiftlikten bahseder bahsetmez şüpheleneceğimi bilmene imkân yoktu tabii. Çünkü, senin katil dostun küçük bir tuzağa düştü. Matt'in evini aradı. Matt de arayanı geri arama düğmesine bastı. Cevap veren adam fazla konuşmamış. Ama sesinin İrlandalı gibi geldiğini söylememiş miydin Matt? Ve yumuşak bir sesi olduğunu?"

Başımı sallayarak onayladım.

"O'Gara olmalıydı. Arama ihtimalime karşı onu canlı tuttular, telefona cevap versin diye. 'Burada kimse yok' dedi ve telefonu kapadılar. O ve karısı hâlâ hayattalar mıdır dersin Andy? Yoksa sen yolda olduğumuzu söylediğine göre çoktan öldürülmüşler midir?"

"Tanrı'm, Mick."

"Tom'u öldürdüklerinde orada miydin, Andy? Ya tekerlekli sandalyedeki yaşlı kadını?"

"Onu öldüreceklerini asla söylemediler."

"Ya ne yapacaklarını düşünmüştün yaşlı kadına? Bir torba dolusu bozuk parayla Atlantic City've giden bir otobüse mi bindireceklerini?"

"Ah, Tanrı'm" dedi Andy. Elleriyle yüzünü kapamıştı, omuzları sarsılıyordu.

Mick yumuşak bir sesle, "Seni nasıl kandırdı Andy? Okuldan mı hatırlıyordu seni?" dedi.

"St. Ignatius'ta benden bir sınıf küçüktü."

"Onu iyi tanıyordun, öyle mi?"

"Hayır, hiç yakın değildik ama görünce hemen tanıdım. Çocukkenki yüzü hiç değişmemişti."

"Seni döndürdü öyle mi? Benim aleyhime döndürdü."

Andy'nin kolları iki yanında sarkıyordu. Çenesi düşmüş, gözleri cam gibiydi. "Nasıl olduğunu bilmiyorum, yemin ederim bilmiyorum" dedi. "Havuçla sopayı aynı anda gösterdi sanırım. Senden kırıntı kazandığımı, onunla çalışırsam çok daha para kazanacağımı söyledi. Kabul etmezsem öleceğimi söyledi. Annemin de benimle birlikte öleceğini."

"Annenin."

"Evet."

"Dosdoğru bana gelmeliydin, Andy"

"Biliyorum. Tanrı'm, biliyorum. Hiç düşünemedim ki..."

"Neyi düşünemedin?"

"Bilmiyorum" dedi. "Ne düşündüğümü bilmiyorum. Zaten ne fark eder ki artık? Beni öldüreceksin. Eh, haydi öldür. Hak etmediğimi söyleyemem."

"Ah, Andy" dedi. "Seni neden öldüreyim?"

"İkimiz de nedenini biliyoruz. Tanrı da biliyor ki sana iyi bir neden verdim."

"Sana milletçe gammazlıkda büyük olduğumuzu söylememiş miydim? Kendi yatağını kendin yaptın ama bir kere daha yapabiliyorsan neden içinde yatasm ki?"

"Ne demek istiyorsun?"

Mick onun omuzuna vurdu. "Taraf değiştirdin" dedi. "Şimdi bir kere daha değiştireceksin ve ait olduğun tarafa geçeceksin. Seni tuzağa düşürdüler, değil mi? Biz üçümüz onları kendi kurdukları tuzağa düşüreceğiz."

"Geri gelmeme izin verecek misin?"

"Neden olmasın? Tanrım, sen yıllardır benim yanmadaydın ve yalnızca birkaç günlüğüne karşıma geçtin. Birbirimize ihtiyacımız var Andy."

"Mick, ben bir orospu çocuğuyum. Sen iyi bir insansın, bense orospu çocuğundan başka bir şey değilim."

"Bunu unut şimdi."

"Mick, yapabiliriz. Hiçbir şeyden şüphelenmeksizin çiftliğe gireceğimizi düşünüyorlar. Sonra ben arabayı her zaman park ettiğim yere park edecektim, sen Matt'le birlikte eve doğru giderken geride kalıp bir sigara yakacaktım. Onlar da evden ellerinde silahlarıyla çıkacaklardı."

"İyi bir planmış. Bir nöbetçi koymuşlar mıdır sence? Evin yoluna girerken bizi görebilecek birini?"

"Koymuş olabilirler."

"Ben olsam koyardım" dedi. "Arabanın farlarının görülebileceği bir yere bir adam koyardım. O'Gara'ya ne olmuştur sence? Onu öldürmüşler midir?"

"Bilmiyorum. Bana bir şey söylemediler. Tom Heaney'nin evsahibesiyle ilgili olarak da bir şey söylememişlerdi. Böyle bir şey yapacaklarını düşünmedim, gerçekten düşünmedim."

"Seni rahatsız ediyor ama zavallı Tom'u öldürmelerinden daha kötü bir şey mi? Ah, boşver, unut gitsin. Konuşmak onu geri getirmeyecek, ötekilerini de. John Kenny ve Barry McCarney'i. Depoya gideceklerini biliyordun. Dowling'le birlikte gittin, değil mi?"

"Dışarda durdum" dedi. "Beni görmemeleri için. Yalnızca hırsızlık planlanmıştı, ben de kamyonu kullanacaktım. Sonra silah seslerini işittim." Bir nefes aldı. "Adam öldürme olacağını bilmiyordum, Mick. Senin malım çalmakla başladı iş. İçkileri çalacak ve satacaklardı, ben de payımı alacaktım."

"Kimse de zarar görmeyecekti."

"Benim işittiğim kadarıyla hayır. Sonra Barrv ve John öldü ve ben de orta yerde kaldım. Sonra iş çığırından çıktı."

"Kontrolden çıktı" dedi Mick. "Orman yangını gibi."

"Daha kötü."

"Daha kötü. Peter Rooney ve Burke ve Grogan'da ölen bütün diğerleri. Matt'in, Zen Budistleri'yle birlikte inzivaya çekilen arkadaşı. Ben de sona saklandım. Senden beni öldürmeni istemediler mi, Andy? Senin için kolay olurdu. Öte yana bakarken enseme bir kurşun. Çiftlikte pusuya yatıp beni oraya getirtmekten daha kolay."

"Bunu asla yapamazdım, Mick."

"Hayır, ben de inanmıyorum yapabileceğine."

"Hem seni kendisi öldürmek istiyor. Senden nefret ediyor."

"Ediyor."

"Babasını öldürdüğünü söylüyor. Babasını hiç gördü mü bilmiyorum, hem ne fark eder ki? Siktirici mazide kalmış bir şey."

"Boyne savaşı da öyle" dedi Mick. "Ama bazıları var ki hiç unutmadılar. Ah, Andy. Ya sen ya Tom olacaktı, Tom'u ölü gördüğümde geri bir tek sen kaldın. Bunu bilmek kalbimi kırdı."

"Mick..."

"Ama şimdi geri geldin, önemli olan bu. Tekrar vanımda olman iyi, Andy."

"Tanrı'm, Mick. Bir daha benden endişelenmene gerek yok. Yemin ederim Mick."

"Ah, biliyorum" dedi ve bir elini Andy'nin ensesine yerleştirdi, öteki elini Anov'nin çenesinin altına koydu ve iki elini aynı anda hareket ettirerek Andy Bucklev'nin boynunu kırdı.

"Başka seçeneğim var mıydı? Başka ne yapabilirdim?"

Bir cevabım yoktu. Kontak anahtarını aldı, arkaya bagaja gitti ve kilidi açtı. Geri geldi ve Andy'nin cesedini fazla zorlanmadan kaldırdı ve omuzlarında taşıdı. Sonra yavaşça bagaja yerleştirdi ve kapağı kapadı. O karanlık ve sessiz kır yolunda bagajın kapanma sesi sert ve aniydi.

"Hiç seçenek yoktu" dedi. "Yemin ederim yapmak istemedim."

"Yapacağını düşünmüyordum" dedim. "O anda, en azından. Sürpriz oldu."

"Kuşkusuz ona da. Biraz umut vermek istedim. Rahatlatmak da. İnsanlara en zor gelen korkudur ve hiç olmazsa onu duymamasını istedim. Bir an ne olduğunu anlamış olabilir sonra her şey bitmişti, Ah Tanrı'm, kötü, çok kötü bir dünya bu."

"Kesinlikle öyle."

"Kötü bir dünyada zor bir hayat. Oğlum gibi düşündüğüm biriydi. Paddy Farrelly'nin bile bir oğlu oldu, kendini o Dowling şırfıntısının üstüne zorla atarak da olsa. Şimdi oğlu babasının anısının intikamım almak için şehri kana buluyor. Benim oğlum da ona vardım ediyor."

Derin bir nefes aldı. "Ancak benim oğlum değil ve hiçbir zaman da olmadı. Yalnızca geleceği olmayan düzgün bir çocuktu. Dart oyununda olsun direksiyonda olsun titremeyen bir eli vardı. Yaşamasına izin mi vermeliydim sence?"

"Bunu cevaplayamam,"

"Sen olsaydın ne yapardın? Bunu cevaplayabilirsin değil mi?"

"Ona asla güvenemeyecektin" dedim.

"Hayır."

"Ya da rahat hissetmeyecektin, ne yaptığını hatırlayarak. Bütün o insanlar, bütün o akan kan. Sen sen olarak başka türlü hareket edemezdin."

"Ben ben olarak."

"Eh, hiçbir zaman affedip unutan biri olmadın. "

"Hayır' dedi. "Olmadım. Değişemeyecek kadar da yaşlı olduğumu itiraf etmeliyim." Eğildi ve Andy'nin düşürdüğü bir paket Marlboro'yu aldı. "Bir ipucu" dedi ironiyle. "Şimdi üzerinde parmak izim var ama kimin umrunda?" Marlboro paketini yola fırlattı ve tekrar eğilerek Andy'nin Zippo çakmağını aldı. Onu da atacağını düşündüm ama bir an kaşlarını çatarak baktı sonra cebine koydu. Sonra bir avuç çakıllı toprak aldı ve Marlboro paketinin olduğu yöne fırlattı.

Otomobilin kenarına dayanarak öfkesinin dinmesini bekledim. Sonra bambaşka bir ses tonuyla "Eve giden başka bir yol olduğunu bilmiyorlar. Devlet arazisinden geçen arka bir yol var, ormanda biraz yürüdükten sonra eski meyve bahçesinin arkasından benim arazime girebiliyorsun. Yalnızca ön taraftaki araba yolunu gözetliyor

olacaklar ve yürüyerek gelen iki adam değil, otomobilde üç adam bekleyecekler."

"Bu bize biraz avantaj sağlayacak."

"Buna da ihtiyacımız olacak çünkü yalnızca ikimiziz ve Allah bilir onlar kaç kişi? Andy'ye sormalıydım kaç kişi olduklarını ama bilir miydi ki?"

"Bana saldıran o ikisi var. Donnie Scalzo ve yüzünü görmediğim diğeri. Vietnamlı öldü ama ortağı 'Ay' Gafter hâlâ ortalıkta. Final için herhalde hazır bulunacak. Üç etti, Dowling'le dört ama bilmediğimiz bir iki kişi daha olabilir."

"En azından dört" dedi. "Büyük ihtimal beş, belki altı. Hepsi ikimize karşı. Onlar savunmada, bizler saldırıdayız ki bu onların avantajı. Ama biz araziyi onlardan daha iyi biliyoruz. Kendi sahamızda oynamanın avantajı da bizde."

"Bir de şaşırtmaca avantajı."

"Evet, o da" diye onayladı. "Yalnız, hakkım olmadan bir şeyi varsayıyorum. Sen bundan sonrasının bir parçası olmak zorunda değilsin. Evine dönebilirsin."

Başımı salladım. "Bunun için çok geç" dedim. "Ancak birlikte geri dönersek dönerim. Onlar bir tuzak kurdu, sen tuzağa düşmedin ve sana tuzağı kuranı öldürdün. Şimdi de uzaklaşabilir ve bundan sonra ne yapacaklarını düşünmelerini bekleyebilirsin."

"Onlar orada tıkılmış vaziyetteyken bu işi bitirmeyi yeğlerim."

"Aynı fikirdeyim. Yanında kalacağım."

Otomobile bindik. Motoru çalıştırdı. Artık Andy olmadığına göre otomobilin hafifleyip hafiflemediğini dü

şündüm. Sonra ağırlığın aynı olduğunu hatırladım. Dalıa önce direksiyondaydı, şimdiyse bagajda.

"Bir şeyler hissetmiştim" dedi. "Andy hakkında?"

"Çok önceden. Bardaki olaydan sonra onu bırakıp otomobilini aldım. Nerede kaldığımı bilmesini istemedim. Cep telefonumun numarasını vermedim."

"Önsezilerinin güçlü olduğunu söyleyebilirim.' "Sahip olduğum tek şey de bu olabilir, bilemiyorum" dedi. "Şimdi dikkatimi toplamalıyım.

Yakında sapmamız gereken bir yol var ve kaçırması kolay. Ah, şunlara bakar mısın?"

Önümüzde, dar yolda, karşıdan karşıya birbiri ardına zıplayan bir geyik sürüsü vardı. Sekiz tane saydım ama bir eksik saymış olabilirim.

"Ürünlere ve çalılıklara çok zarar veriyorlar" dedi "Yolda da çok tehlikeliler ama ne kadar güzel bir manzara. İnsan nasıl bunları vurmak ister?"

"Ohio'da, Havlicek adında bir polis arkadaşım var. Oraya gidip onunla geyik avlamamı teklif edip duruyor. Neden ilgilenmediğimi bir türlü anlamıyor, ben de onun neden ilgilendiğini."

"Adam öldürmek insanı yeterince geriyor" dedi. "Geyiklerle zaman kaybetmeme gerek yok."

Aradığı arka yolu buldu, saptık. İki yüz elli metre sonra yol, üzerinde yalnızca yetkililerin girebileceğini yazan levha bulunun bir zincirle kesildi. Dışarı çıktım, zinciri indirdim. Geçtikten sonra zinciri tekrar taktım ve otomobile bindim.

Ormanın içinden tek araçlık yolda ilerledik. Ne kadar gittik bilemiyorum. Beş kilometrenin üstüne çıkmadan çok yavaş ilerledik. Önümüze geyiklerin fırlamasını bekleyip durdum. Tanrı bilir orman onlarla kaynıyordu ama başka görmedik.

Sonunda yol küçük bir açıklıkta bitti. Ufak bir kulübe ve önünde bir cip vardı. Mick, Chevy'nin arkasına uzandı ve deri çantadan birkaç şey seçerek bez torbaya koydu. Çoğunlukla tabanca ve mermi aldı, kasadan çıkartmış olduğu para ve kâğıtları bıraktı. Torpido gözünden kırmızı plastik bir el feneri çıkardı, ben de insiyaki olarak cipi kontrol ettim. Düşündüğüm gibi kilitliydi ve

yolcu kapısının üstüne bir kancayla tutturulmuş bir el feneri vardı. Sert siyah bir kauçuk kılıfın içine yerleştirilmişti ve Caprice'dekinden iki misli güçlüydü.

"Akıllı adam" dedi Mick.

Geldiğimiz yoldan başka bir yol görmüyordum ama Mick sola döndü ve fenerin ışığı bir patikayı aydınlattı. Bir elinde bez torba diğerinde fener vardı, ben bir elimde ikinci feneri taşıyordum, öteki elim serbestti. Bana verdiği revolver omuz askımdaydı, küçük .22'lik ise cebimde. Andy'den aldığım .9 mm'lik otomatiği de onun taşıdığı gibi arkamda, belimde kemerime sıkıştırmıştım. Hava serindi ve Kevlar'dan, en azından sıcak tuttuğu için memnundum. Toprak yumuşak, patika dardı. Adımlarımız duyabildiğim tek sesti ve sanki çok ses çıkarıyormuşuz gibi geliyordu. Her ne kadar, çiftliktekilerin duyamayacağı kadar uzak olduğumuzdan bir önemi de yoktu,

Uzun bir sessizlikten sonra Mick, "Papaz yoktu. Önemi var mı bilmiyorum. Eskiden önemli olduğunu düşünürdük ama yıllar boyu o kadar çok şey değişti ki. Yanında bir papaz olmamasının pek umurunda olduğunu sanmıyorum. Papazlı ya da papazsız, şimdi görüyordur" dedi.

"Neyi görüyordur?"

"Hayatının resmini. Eğer olan buysa. Gerçi ne olduğunu kim biliyor ki? Yakında bunu öğreneceğimi sanıyorum."

"İkimiz de öğrenebiliriz."

"Hayır" dedi. "Sana bir şey olmayacak."

"Söz mü?"

"Söz değilse de ona en yakın şey" dedi. "Yakında evine dönmüş, mutfağında o iyi kalpli kadınınla kahve içiyor olacaksın. Güçlü bir biçimde hissediyorum bunu."

"Bir his daha."

"Beraberinde bir başka hissim var" dedi. "Kendimle ilgili olarak."

Bir şey söylemedim.

"'Senin altıncı hissin var' derdi annem. 'Şimdi sana anlamsız gelebilir ama bunun bir lütuf olduğu kadar bir bela da olduğunu anlayacaksın. Çünkü görmek istemediklerini de gösterir.' Yanıldığı çok şey vardı ama Allah için bu onlardan biri değildi. Güneşin doğuşunu göreceğimi sanmıyorum dostum."

"Gerçekten buna inanıyorsan" dedim. "Neden dönüp eve gitmiyoruz?"

"Devam edeceğiz."

"Neden?"

"Çünkü mecburuz. Çünkü başka yolu yok. Çünkü

heriflerin silahlarından korkmuyorsan neden kendi İlişlerimden korkayım? Şunu da söyleyeyim sana, ölümden kormuyorum."

"Ah?"

"Kim bu kadar uzun yaşayacağımı tahmin edebilirdi? Şimdiye kadar birilerinin beni çoktan öldüreceğini ya da kendi pervasızlığımın neticesinde öleceğimi sanırdın. Yaptığım ve yapmamış olmayı dilediğim ya da yapmış olmayı istediğim ama asla yapamayacağım şeyler var. Ama değiştirmek mümkün olsaydı hiçbir şeyi değiştirmezdim. Bu da iyi bir şey çünkü zaten değiştiremezsin değil mi?"

Ne de bütün gözyaşlarm bir tek kelimeyi bile silebilir...

"Hayır" dedim. "Hiçbir zaman değiştiremezsin."

"Yaşadıklarımdan dolayı şanslıyım ve bittiğinde de biter. Çok insanın ölümden korkarak öldüğünü gördüm. Eğer acı varsa eh, yaşamda da acı var. Korkmuyorum."

"Sen İrlanda'dayken" dedim. "Kaçırılmış bir çocuk için birtakım silahlı adamlarla yüz yüze gelip bir bavul dolusu fidye teslim etmem gerekti. Silahlı adamlar dengesizdi ve biri de zır deliydi. Oracıkta ölme şansımın epey yüksek olduğunu düşündüm. Ama gerçekten korkmuyordum. Sana anlatmış olmalıyım ama neden korkmadığımı da söylemiş miydim?"

"Hayır."

"Aklımdan geçen bir düşünceydi. Genç ölemeyecek kadar çok yaşadığımı fark ettim. Neden bilmiyorum bu beni teskin etti. Korkmadım."

"Bu birkaç yıl önceydi" dedi. "Hem senden bir iki

yaş daha büyüğüm." Boğazım temizledi. "Benim de yanımda bir papaz yok." dedi. "İtiraf etmeliyim ki bu durum rahatsız ediyor."

"Öyle mi?"

"Soluk suratlı, köpek tasmalı bir gencin alnıma dokunup beni İsa'ya doğru havalandırmayacağı değil sorun" dedi. "Bu umurumda değil. Ama hep aklımın bir köşesinde, ölmeden önce her şeyi itiraf etmek için bir şansım olacağını düşünmüştüm. Günahlarımın ağırlığından arınmış olarak daha rahat öleceğimi düşünüyorum."

"Anlıyorum."

"Anlıyor musun? Dindar büyütülmediğin için ihtimal anlamıyorsun. Katolik olmayan birine günah çıkarmayı anlatmak zor. Ne olduğunu ve sana ne verdiğini."

"AA'da buna benzer bir şey var."

"Öyle mi?" Ansızın durdu. "Bunu hiç duymamıştım. Günah çıkarma mı var? Papaza gidip ruhunuzu mu açıyorsunuz?"

"Tam olarak değil" dedim. "Ama aşağı yukarı aynı şeye geliyor. Tavsiye edilen basamaklı bir program var. "

"On iki basamak, değil mi?"

"Evet. Herkes pek dikkat etmiyor. Özellikle ilk başta, tek derdinin o ilk içkiden uzak kalmaya çalışmak olduğu dönemde. Ama basamakları uygulayanların uzun dönemde ayık kalma şansları artıyor. Dolayısıyla çoğu insan eninde sonunda uyguluyor programı."

"Günah çıkarma da bunun bir parçası mı?"

"Beşinci basamak" dedim. "Aynen tekrarlayacak olursam... Ama bunu gerçekten dinlemek istiyor musun!'"

"Gerçekten istiyorum."

"Tanrı'ya, kendine ve bir diğer insana, yaptığın yanlışları itiraf ediyorsun."

"Günahlarını" dedi. "Ama günahın ne olduğuna kim karar veriyor?"

"Kendin karar veriyorsun" dedim. "AA'da otorite makamı yok. Kimse yetkili değil."

"Tımarhaneyi deliler idare ediyor."

"Bunun gibi bir şey. Bu basamağa nasıl yaklaşacağın yoruma açık. Bana tavsiye edilen, hayatımdaki beni rahatsız eden her şeyi kâğıda dökmek oldu."

"Tanrı'm, bitirdiğinde eline kramp girmez mi?"

"Aynen öyle oldu. Sonra yazdıklarımı önüme koydum ve biriyle konuştum."

"Bir papazla mı?"

"Bazı kişiler papazla konuşuyorlar. Kurumun ilk yıllarında daha çok böyle oluyordu. Şimdilerde çoğu kişi sponsoruyla yapıyor."

"Sen de mi öyle yaptın?"

"Evet."

"O Budist adam mıydı? Zavallının adını neden bir türlü hatırlayamıyorum."

"Jim Faber."

"Ona yaptığın her kötülüğü anlattın, öyle mi?"

"Hemen hemen. Daha sonra hatırladığım birkaç şey oldu ama o anda hatırladığım her şeyi anlattım."

"Sonra ne oldu? Bağışladı mı?"

"Hayır, yalnızca dinledi."

"Ah."

"Sonra, 'Eh, bu kadar' dedi. 'Şimdi kendini nasıl hissediyorsun?' Aynı hissettiğimi söyledim. Bir yerlere gidip kahve içmeyi teklif etti, içtik ve hepsi bu. Ama daha sonra...

"Rahatlamış mı hissettin?"

"Sanırım, evet."

Başını salladı. "Seninkilerin böyle bir şeyler yaptığı hakkında hiçbir fikrim yoktu" dedi. "Günah çıkarmaya oldukça benziyor ama bizimki daha törensel ve resmi. Eh, bu da şaşırtıcı değil, değil mi? Bizde her şey daha törensel ve resmi. Sen bizim yolu hiç denemedin, değil mi?"

"Hayır, tabii ki hayır,"

"'Hayır, tabii ki hayır'. Benimle Aşâi Rabbani ayinine geldin. Hatta gelmekle kalmadın bizzat katıldın. Hiç olmazsa bunu hatırlıyor musun?"

"Unutmam pek mümkün değil."

"Benim de! Tanrım ne acayip bir zamandı o. İkimiz, ellerimiz kanlı, Masbeth'den yeni gelmiş, St. Bernard'da Kasapların Ayini nde herkes mayasız ekmeği almak için öne doğru giderken yerli yerimizde oturuyorduk. Sonra sen birdenbire kalktın ve mihraba doğru yürüdün, ben de kuyruğunda. Yıllar boyu birikmiş itiraf edilmemiş günahlarımla ben ve vaftizsiz bir gavur olarak sen!"

"Neden yaptığımı bilmiyorum."

"Ben de seni niye takip ettiğimi bilmiyorum! Ama sonradan kendimi harika hissettim. Nedenini söyleyemem ama gerçekten iyi hissettim."

"Ben de. Bir daha hiç öyle bir şey yapmadım."

"Umarım yapmamışsmdır" dedi. "Benim de yapmadığımdan emin olabilirsin."

Bir müddet sessizce yürüdük sonra, "Söylediğim gibi törensel ve resmi. "Beni affet Tanrı'm, çünkü günah işledim.' Böyle başlardım. 'Son günah çıkarmamdan bu yana kırk yıl geçti.' Tanrı'm, kırk yıl!"

Bir şey söylemedim.

"Sonra ne söylerdim bilmiyorum. Kırmadığım bir tek "on emir" olduğunu sanmıyorum. Ah, evet, bazı papazlar gibi genç oğlanlara elimi sürmedim ama bunu artı haneme yazamam, çünkü onları ellerimden kurtaran yalnızca öyle bir eğilimimin olmamasıydı. Sanırım listedeki emirlerin tek tek üzerinden gidebilirim."

"Bazı kişiler Beşinci Basamağı ölümcül günahları sıralayarak yaparlar. Bilirsin, gurur, açgözlülük, öfke..."

"Daha kolay olabilir. Yedi ölümcül günah var ki bu da emirlerin sayısından üç eksik. Sizin yönteminizi beğendim. Yalnızca ruhunuza ağırlık veren günahları söylemek. Eh, bende onlardan yeterince var. Kötü bir hayat yaşadım ve kötü şeyler yaptım."

Ayağımızın altında bir dal kırıldı, çalılıklara doğru bir hışırtı oldu, korkuttuğumuz küçük bir hayvan olmalıydı. Uzaktan bir baykuş ötmesine benzer bir ses işittim. Daha önce bir baykuş sesi işittiğimi hatırlamıyordum. Mick durdu ve bir ağaca yaslandı.

"Bir keresinde" dedi. "Bir adamı konuşturmaya çalışıyordum. Bir yerlere para saklamıştı ve nereye sakladığını söylemiyordu. Canını acıtmak, yalnızca iradesini güçlendiriyor gibiydi. Ben de elimi soktum, gözünü kafasından çıkardım, avucumda tutarak ona gösterdim. 'Gözün sana bakıyor' dedim. 'Ve ruhunun derinliklerini görebiliyor. Şimdi ötekini de

çıkarayım mı?' Konuştu, parayı aldık ve silahımın namlusunu gözünün boşluğundan içeri sokarak beynini dağıttım."

Sustu, sözleri, rüzgâr savuruncava kadar bir süre havada asılı kaldı.

"Sonra, bir başka zaman" dedi.,.

Söylediklerinin hemen hepsini unuttum.

Nasıl olduğunu açıklayamam. Dikkatle dinlemiyor değildim. Nasıl dinlemezdim ki?

Buna rağmen söyledikleri bilincimden geçip başka bir yerlere uçtu gitti. Sanki bir kanal, itirafları için bir geçirgendim. Belki her gün buna benzer itiraflar dinleven papazlar ya da psikiyatrlar için de aynı şeydi. Belki de değildi. Bilemiyorum.

Yürüdük ve o anlattı, bazen ayrıntılı, bazen kısa keserek. Bir açıklığa geldiğimizde yere oturduk, o anlatmaya ben de dinlemeye devam ettik.

Sonra bir noktada anlatması son buldu.

"Hatırladığımdan daha uzun bir yol" dedi. "Gece daha yavaş yürünüyor, hem ara sıra da durduk, değil mi? Irmak arazimin sınır çizgisi. Yazın sıcağında kuruyor, ilkbaharda ise karların erimesiyle coşuyor. Ayaklarımızı ıslatmadan geçeceğimiz bir yer bulalım."

Birkaç taşın üstünden atlayarak bunu başardık.

"Budist arkadaşın seni dinledikten sonra" diye başladı. "Yani Jim Faber."

"Adını hatırladın."

"Benim için hâlâ umut var. Seni dinledikten sonra, başka bir şey yaptı mı? Günahlarını bağışlamadı. Hiç olmazsa kefaret ödetti mi? Ave Maria duası? Oar Fathers duası?"

"Hayır."

"Öylece bıraktı mı?

"Gerisi bana kalmıştı. Yapmamız gereken, kendimizi bağışlamak"

"Tanrı aşkına, nasıl?"

"Eh, basamaklar var. Tam olarak ceza değil ama belki aynı işe yarıyor. Yaptığın kötülükleri telafi etmek."

"Bir insan nereden başlayacağını nasıl bilecek?"

"Bir de kendini kabullenme" dedim. "Bu işin büyük bir parçası ve nasıl yapıldığını sorma bana. Tam olarak benim uzmanlaştığım bir alan değil."

Bir an düşündü ve başını yavaşça salladı. Dudaklarının kenarları hafifçe yukarı kıvrıldı. "Yani beni bağışlamayacaksın" dedi.

"Bağışlayabilseydim bağışlardım."

"Ah, sen ne tür bir rahipsin? Tamamen yanlış bir tür. Tanrı bilir, şarabı suya dönüştürürsün."

"Tersten mucize" dedim.

"Şarabı Perrier'ye" dedi. "Küçük baloncuklarıyla birlikte."

Irmağı geçer geçmez orman arazisindeydik ve bir açıklığa gelmeden önce beş dakika kadar daha ormanda yürüdük. Açıklığın karşı tarafındaki yükseklikte, kenarına Kenny ve McCartney! gömdüğümüz meyve bahçesi vardı. Meyve bahçesinin ötesinde bahçeler, domuz ağılı, tavuk kümesi, daha da ötede eski çiftlik evi vardı.

"Şimdi sessiz olmalıyız" diye fısıldadı. "Rüzgâr sesimizi taşıyabilir. Bizi bu kadar uzaktan işitemezler ama hayvanlar işitebilir. Hatta fark ettirmeden domuzların yanından geçmek şeytanı kandırmak gibi zor bir iş olacak. Hiç ses etmesek bile kokumuzu alacaklar, her ne kadar kendi bok kokularının arasından başka bir koku nasıl duyuyorlar, anlamak mümkün değil."

Kümeste birkaç tane de beçtavuğu olduğunu söyledi. Güzel yaratıklardı, ağaçların tepelerinde ötüyor, yanlarına yaklaşınca kıyameti kop arıyorlardı. O'Gara seviyordu onları ve Mick'i, etinin çok leziz olduğu ve en görkemli sofralarda arandığına dair temin etmişti. Mick etini tavuk etine göre daha tatsız buluyordu ama alarm vermekte üstlerine yoktu, sanki kanatlı bekçi köpekleriydiler. Yanlarından ne kadar dikkatli geçersek geçelim biraz onların sesi çıkacak, biraz domuzlar homurdanacaktı. Ama bizi bekleyenler şehirli çocuklardı ve biraz tavuk gıdaklamasından ya da domuz sesinden ne anlayacaklardı?

El fenerlerimizi söndürdük. Açıklıkta yolumuzu bulmamıza yeterli ayışığı vardı. Yavaş yürüdük, ayaklarımızı hafifçe kaldırarak dikkatlice bastık. Meyve bahçesini geçtikten sonra çiftliğin ışıklarını görebiliyordum. Duyduğum tek ses kendi nefes alıp vermemdi.

Yürümeye devam ettik. Çakıl taşlı bir patika vardı ama kenarındaki çimen ve otlarla kaplı toprak kısımda kaldık. Gözüm çiftlikteki ışıklı bir pencereye takılıyordu sürekli. Onları içerde, masa etrafında oturmuş, büyük buzdolabından aldıkları yiyecek ve içeceklerle, Bayan O'Gara'nın yaptığı reçellerle tıkımrken görebiliyordum. Bunları düşünmek istemiyordum. Yapmakta olduğum işe odaklanmak istiyordum ama imgeler gözümün önünden gitmiyordu.

Mick durdu ve kolumu tuttu.

"Dinle" diye fısıldadı.

"Neyi?"

"Tamamdır" dedi. "Bu kadar yakındayken bizi işitmeleri gerekir."

"Evden mi?"

"Hayvanlar" dedi. "Bizi işitebilirler. Kımıldanmaya başlayacaklardır, biz de onları işiteceğiz."

"Ben işitemiyorum" diye fısıldadım. "Ama kesinlikle kokularını alabiliyorum."

Başım salladı ve havayı kokladı, tekrar kokladı. "Hoşuma gitmiyor" dedi.

""Kimin hoşuna gider?"

Kaşlarını çattı. Havada benim alamadığım bir koku alıyordu. Sanırım domuzlarım ve tavuklarını koklamaya alışıktı ve bir şeyler kokması gerektiği gibi kokmadığı zaman arılayabiliyordu.

Bir parmağını dudaklarına götürdü ve önümden yürüdü. Telörgülü domuz ağılma yaklaştıkça koku keskinleşti. Telörgünün yanma gitti ve en üst parmaklığa dayandı. İçerden hiçbir ses gelmedi. Artık ben de kokuyu alabiliyordum. Hayvanların her zamanki kokularının üstüne çıkan bayat bir koku.

El fenerini yaktı ve ışık ölü bir domuzu aydınlatana kadar ağılın içinde gezdirdi. Hayvan kendi kanının içinde, yan yatmıştı. Büyük beyaz göğsü mermilerle delik deşikti. Mick ışığı sağa sola çevirdikçe diğerlerini de görebiliyordum.

Feneri kapadı, kendi kendine başını salladı ve tavuk kümesine doğru yürüdü. Orada da aynı hikâyeydi, yalnızca her tarafa saçılmış kan ve tüylerle biraz daha darmadağındı. Orada öylece durdu ve katliama baktı. Derin derin nefes alıp verdi. Soma ışığı söndürdü, topuklarının üzerinde dönerek geldiğimiz yöne yürüdü.

Aklıma ilk gelen, buradan, her şeyden uzaklaşacağıydı. Irmağı geçecek, ormandan yürüyerek Chevy'i bıraktığımız yere geri gelecektik. Ama böyle olamayacağını biliyordu ve alet kulübesine doğru yürüdüğünü fark ettim. Orada bir kürek olduğunu biliyordum ve aklıma, hayvanları gömeceği gibi başka bir aptalca düşünce geldi. Ama bu da olamazdı.

"Bir vizon ya da gelincik tavuk kümesine girerse böyle öldürür" dedi. "Bütün tavukları ölmüş ama yenmemiş bulursun. Nedensiz vahşilik diyebilirsin ama gerçek şu ki gelinciğin bir nedeni vardır. Kan ister. Her birinin kanını içer ve etini bırakır. Yani kana susamış diyecek olursan doğru demiş olursun. Kana susamışlık bu" dedi.

Bana döndü. "Onların istediği" dedi, "atış talimiydi. Silahlarını denemek ve birbirlerine gösteriş yapmak. Hayvanı vurmanın, onun sendelemesini, kan fışkırtmasını izlemenin ve tekrar vurmanın zevki. Tekrar ve tekrar."

Söylediklerini düşündüm. Başımı salladım.

"Bir bakıma " dedi. "Bu daha kolaylaştırdı."

"Ne demek istiyorsun?"

"O'Gara'ları oradan nasıl çıkartacağımı düşünüyordum. Az bir ihtimal de olsa yaşıyor olabilirlerdi. Ama şimdi buna hiç ihtimal olmadığını biliyorum. Sen aradığında O'Gara mı cevap vermişti?"

"Yemin edecek kadar emin değilim. Ama herhalde oydu, evet."

"Onu bunun için canlı tuttular" dedi. "Senin araman ihtimaline karşı değil, çünkü bunu hiç düşünmezlerdi. Benim arama ihtimalime karşı. Gelmeden önce arayabilirdim, onlar da onun ve karısının kafasına silah dayayarak ona yapmasını söylediklerinden başka hiçbir şey yaptırmayacaklardı."

"Hâlâ yaşıyor olabilirler mi?"

"Hayır" dedi. "İstersen beni suçlayabilirsin. Onları öldüren Andy'nin telefonu oldu. Andy'nin, evine gitmesini engelleseydim, o telefonu açmaya şansı olmayacaktı. O'Gara ve karısını canlı tutacaklardı ve hâlâ hayatta olacaklardı. Bunu düşündüm ama geç düşündüm. Andy'nin numarasını arayıp meşgul bulduğum anda düşündüm.

Şimdi yolda olduğumuzu bilecekler dedim ve bunun sonuçları bir anda kafama dank etti, hatamı anladım."

"Bunun için kendini suçlayamazsın."

"Suçlayabilirim" dedi. "Ama duygulanmakla vakit kaybetmek gereksiz. O telefon olsun olmasın şimdiye kadar öldürülürlerdi. Hiçbir neden olmasa, sıkıntıdan öldürürlerdi. Hâlâ yaşıyor olsalardı bile, bundan

bir saat sonra nefes alma ihtimalleri çok düşük olurdu. İki kişiyi evden çıkarmak zorunda olmasak bile yeterince güç bir iş var önümüzde." İçini çekti. "Günahsız bir hayat yaşadı ikisi de. Yalnızca cennete birkaç saat önce gittiler, hepsi bu. Şimdi oradadırlar, ne dersin? Biz burada, aşağıda cehennemdeyken."

"Bir avantajımız daha var" dedi. "Aptallar."

Alet kulübesine girip çıkıyor, hazırlık yapıyor, beş galonluk bir tenekeden şişe ve kavanozlara benzin dolduruyor, ağızlarını paçavralarla tıkıyordu. Yakınma çömelerek ona ışık tuttum. Alet kulübesi iyice arkada, meyve bahçesine ve iki adamı gömdüğümüz yere yakındı. O zamandan beri toprak yerleşmişti ama yine de hafif bir tümsek fark edilebiliyordu.

Çiftlik evi birkaç yüz metre uzaktaydı. Bu mesafeden bizi duymaları imkânsızdı ama yine de alçak sesle konuşuyordu.

"Aptallar" diye tekrarladı. "Hayvanlara yaptıkları aptallıktan da öteydi ama yine de aptallıktı. Ya Andy'ye doğrudan arka tarafa sürmesini söyleseydim? Hayvanlara bakmak ya da mezarları kontrol etmek ya da Allah'ın cezası herhangi başka bir nedenden? Dediğimi yapmak zorundaydı, o zaman da katliamı görecektim ve bana yapmayı planladıkları sürpriz, sürpriz olmaktan çıkacaktı. Bu aptallıkları iyiye işaret. Eğer bir konuda aptallarsa başka bir konuda da aptal olabilirler. Bana yardım et ama taşıyacağından fazlasını alma. Düşürüp gürültü çıkarmak istemezsin. İki seferde taşı daha iyi."

Üç sefer yaptık, ağızları tıkalı şişe ve kavanozları, yarı boş tenekeyi, kumaşla sarılı silah ve cephaneyi taşıdık. Hepsini tavuk kümesinin kenarındaki yüksek otların arasına yerleştirdik. Bitirdiğimizde Mick bir korkuluğa yaslandı, nefeslendi, sonra arka cebinden gümüş matarayı aldı. Baktı, sonra açmadan tekrar cebine koydu,

Yüzünü yüzüme iyice yaklaştırdı, fısıldayarak, "Aptal olsalar da bir nöbetçi koymuş olabilirler" dedi. "Kovduklarını umalım ama emin olmalıyız. Onu haklar, bir eksiltiriz."

El fenerlerimizi şişeler, kavanozlar ve ekstra silahlarla birlikte bıraktık. Mick kumaş torbasına uzandı ve bir susturucu çıkardı. Silahına takılabilir olduğundan emin oldu, sonra çıkardı, cebine koydu ve silahım da kemerine sıkıştırdı.

Gölgelerde kalarak, sessiz adımlarla, her adımda durup dinleyerek eve yaklaştık. Artık açık pencerelerden gelen sesleri duyabiliyordum. Bir sohbetti işittiğim, konuşanlardan birinin yüksek tizli bir kadın sesi vardı. Bir an Bayan O'Gara olduğunu düşündüm, bir an sonra da bir televizyon programı olduğunu fark ettim. Çiftliği ele geçirmişler, bütün insanları ve hayvanları öldürmüşler, tuzaklarını kurmuşlar ve şimdi de televizyon seyrediyorlardı.

Evi yirmi metre kadar geçince, derin bir nefes verdim ve uzun zamandır tuttuğumu fark ettim. Sanki havayı hareketlendirmemek için hafif, kesik nefesler almıştım. Şimdi derin bir nefes aldım. Çıkarabileceğimiz bir sesi duyamayacakları kadar uzaktaydık ama önümüzde daha beceriklilik isteyen bir iş vardı. Nerede durduğunu hatta durup durmadığını bile bilemediğimiz bir nöbetçi arayacaktık.

Mick çakıllı yolun solunda, önümden yürüdü. Ben de yolun sağında, onun beş metre kadar gerisinde kaldım. O ilerleyince ilerledim, o durunca durdum. Uzun bir araba yoluydu, sola doğru, arazinin eğimini takip ederek aşağıya kıvrılıyordu. Ağaçlarla ve çalılıklarla iyice gölgelenmişti. Ayağımı nereye bastığımı görmeden yürümek zorundaydım. İlerleyişim gürültülü değildi ama istediğim kadar sessiz de değildi.

Önümde Mick birdenbire durdu, nedenini merak ettim, sonra ben de duydum, hafifti ama yanılmak imkânsızdı. Tam önümüzde hafif bir müzik çalıyordu.

Mick dikkatle ilerledi, ben de takip ettim. Yakınlaştıkça müziğin sesi yükseldi. Sonra Mick durmam için elini kaldırdı ve bir parmağını dudaklarına götürdü. Bir elini cebine soktu, diğeriyle de kemerindeki silahı çıkardı. Susturucuyu silahına taktığını anladım.

Sonra ilerledi, gölgelere karıştı ve iyice göremez oldum. Omuzluğumdaki silahı çıkardım. Kulak kabarttım, tek duyduğum radyodan

gelen bir halk şarkısıydı. Tanıdık geliyordu ama sözlerini çıkaramadım.

Burnuma bir koku geldi, havayı kokladım. Dumandı, sigara dumanı kokuşuydu.

Sonra silah sesi olması gereken sesler işittim. İşitmeye çalışıyor olmasaydım işitmezdim ve beklemiyor olsaydım ne olduklarını anlayamazdım. Yumuşak, "pop" sesleriydi, koruyucu plastiklerdeki baloncukları patlattığınız zaman çıkan seslerden.

Mick gölgelerden çıktı ve ona doğru gelmem için işaret etti. Evden ayak seslerimizi işitemeyecekleri kadar uzak olmamıza rağmen ses çıkarmamaya gayret ederek yürüdüm.

Otomobil yolunun kenarında bir adam kumaş bir şezlongda yayılmış yatıyordu. Üstünde Chicago Bulls ceketi, Levi's pantolon, ayaklarında da beyaz çorap ve Dr.Martens marka ayakkabılar vardı. Kucağında artık asla kullanamayacağı 9mm'lik bir silah duruyordu. Göğsünün ve alnının tam ortasından olmak üzere iki kere vurulmuştu. Danny Boy piç herifi tanıyor olsaydı listesine ekleyebilirdi.

Yerde portatif bir radyo çalıyordu, radyonun yanında da dörtte üç dolu yarım galonluk bir şarap şişesi vardı. Yerde aynı zamanda bir cep telefonu ve biraz ötesinde içmekte olduğu sigara duruyordu. Mick ayağıyla sigarayı söndürdü, bir an tereddüt etti, sonra cep telefonunu da ezdi.

Elinde Andy'nin Zippo çakmağı vardı, yaktı ve alevini adamın yüzüne tuttu. Dikkatle baktım ve başımı salladım. Daha önce gördüğüm biri değildi.

"Bana saldıranlardan biri olabilir belki" diye fısıldadım. "Scalzo değil de yüzünü göremediğim öteki. Tabii o gece yumuşak ayakkabı giyiyordu, Dr.Martens değil."

"Dersini iyi vermişsin."

"Sen benden daha iyi bir ders verdin. Çakmağı tekrar yaksana. Bir kalbine, bir kafasına, iki büyük delik. İkisinden de neredeyse hiç kan

akmıyor. İlk nereden vurduysan ölümcül olmuş olmalı."

"Tanrı'm, inceleme yapmayı bırak. Bunu kimin öl

dürdüğünü biliyoruz." Çakmağı cebine koydu, silahından susturucuyu çıkardı, onu da cebine koydu, sonra silahına iki kurşun yerleştirdi. Kullandığı kurşunların kovanını yerden aldı, cebine koymak üzereyken vazgeçti, gömleğine sildi ve ölü adamm kucağına fırlattı.

Çalmakta olan radyosu, kucağında silahı ve kovanlarla onu öylece orada bıraktık.

Evin arkasında durdum. Ağzı açık, büyük bir metal kutu asılıydı arka duvarda. Ana şalterin kolunu tuttum ve mümkün olduğunca sola doğru eğilerek evin köşesinden Mick'in durduğu yere baktım. Babasının önlüğünü giymişti. Hedef olarak görünebilirliği artacağı için giymemesinde ısrar etmiştim ama dinlemedi. Şimdi eliyle işaret etti, ben de şalter kolunu indirerek çiftlik evindeki bütün elektriği kestim.

Ev anında kapkaranlık oldu ve tabii tamamen sessizleşti. Sessizlik bir iki saniye sürdü ama Mick çoktan harekete geçmiş, şişelerden birinin fitilini yakmış, fırlatmış, birkaç metre öteye koşarak bir diğerini yakıp onu da fırlatıyordu.

Evin içinde gürültü koptu. Adamlar bağırıyor, birbirlerine sesleniyor, iskemleleri çekiştiriyor, karanlıkta duvarlara ve masalara çarpıyorlardı. Birkaç metre geriye, kavanoz ve şişeleri bırakmış olduğum yere koştum. Bir kibrit çaktım, fitil olarak kullandığım kumaş parçasını yaktım ve zemin kattaki pencereye fırlattım. Cam kırıldı, şişe gözden kayboldu, sonra bir patlama oldu ve

pencerenin sol tarafından yükselen alevleri gördüm. İçerde adamlar birbirlerine bağırıyorlardı. Geri kalan iki kava

noz benzinden birini ikinci kat penceresine, ötekini de tam biri açmaya çalışırken arka kapıya fırlattım. Kavanoz kapıya çarpar çarpmaz patladı ve alevler fışkırdı.

Yere yattım. Evin ön tarafından silah sesleri duydum. Arka pencerelerden birinde bir siluet görünce ateş ettim. Adam karşılık verdi sonra pencereden geri çekildi.

Eğilerek hem ön tarafı görebileceğim hem de arka kapıyı konrtrol edebileceğim bir noktaya koştum. Başımın üstünden bir kurşun vınladı, kendimi yere attım, döndüm ve ateş ettim. Evin dışında bir şey vurmadım.

Ev şimdi tamamen yanıyordu, iki kat ve bütün köşeler alevler içindeydi. İkinci kattaki yan pencerelerden biri büyük bir gürültüyle patladı. Bir adam koşarak verandaya çıktı, ben de yan tarafa koşarak ona ateş ettim. Bana ateş etti, parmaklıktan atlayarak koşmaya başladı. Bir bacağı aksıyor gibiydi, belki yüzünü göremediğim saldırgan, ölü nöbetçi değil de buydu, ya da bacağını parmaklıktan atlarken incitmişti.

Silahımı iki elimle tuttum, tetiği çektim ama mermi yoktu. Silahı attım, belimden Andy'nin dokuzluğunu çıkardım. Bu ara beni gördü ve iki kere ateş etti, biri sağ tarafıma boyun kemiğimin hemen altına isabet etti. Yelek engelledi ama çarpma kuvveti dengemi bozdu. Doğruldum, hedef aldım ve tetiği çektim. Hiçbir şey olmadı, sonra baş parmağımla güvenlik kilidini buldum, açtım, tekrar hedef aldım ve ateş ettim. Adam göğsünü tuttu, bir adım attı ve yere düştü. Bir dakika bekledim, hareket etmeyince ona doğru koştum ve başından vurdum.

Yere attığım silahı aldım, açtım, boş mermileri boşalttım, ceket cebimden yenilerini aldım, silahı doldurdum ve silindiri tekrar kapadım. O anda evin arka kapısı ardına kadar açıldı ve alevlerle sarılı eşikten bir adanı fırladı.

Danny Scalzo. Elinde bir tür otomatik bir silah vardı ve ateş edip duruyordu. Beni görmemişti ve kurşunları yakınıma bile gelmedi. Ateş ettim ama ıskaladım. Bağırarak silahını bana doğru çevirdi. Ateş etti ama kurşunlar çok yüksekten geçti. Bu sefer silahımı iyice sabitleyerek ateş ettim ve omzundan vurdum. Çığlık attı ve eve girmek ister gibi döndü ama eşik şimdi bir alevden levha gibiydi. Tekrar dördü, bir kolu sarkıyordu, silahını şimdi tuhaf bir biçimde sol elinde tutuyordu, ateş ettim ıskaladım, tekrar ateş ettim, bu sefer midesinden vurdum. Kükreverek yere düştü.

Geçen sefer nasıl canlı bıraktığımı hatırladım. Yanma koştum, yüzüme baktı, iki kere ateş ettim ve öldürdüm.

Artık evin arkasını kollamanın bir gereği yoktu çünkü arka kapıdan herhangi birinin çıkmasına imkân yoktu. Sağ taraftan dolanarak Mick'i aradım. Beyaz kasap önlüğüyle kolaylıkla göze çarpıyordu. Şimdi ikimiz de yanan çiftlik evinin ön tarafında, çapraz köşelerindeydik.

Bir pencereden ateş açıldı, Mick karşılık verdi. İkinci kattan çatının ya da tavanın bir parçanın ya da ona benzer bir şeylerin düşmesini andıran bir gürültü geldi. Kısa bir sessizlikten sonra

verandada birbiri ardından iki adam göründü. Biri ön kapıdan fırlamış diğeri de parçalanmış bir pencereden çıkmıştı.

Biri hiç görmediğim biriydi. Eski tip bir country şarkıcısınm kabarık saçları ve nehir teknelerinde oyun oynayan kumarbazların bıyığı vardı. İki elinde de tabanca vardı ve sırayla ateş ediyordu. Nereye ateş ettiğini bilmiyorum, hatta gözlerinin açık olup olmadığından bile emin değilim. Orada öylece dikilmiş kurşunları yağdırıyordu. Ateş ettim ama vuramadım. Mick iki kere ateş etti ve vurdu. Adam gerisin geriye pencereden evin içine düştü.

Öteki adam "Ay" Gafter'di. Daha önce hiç görmemiştim ama bu onu tanımamı engellemedi. Uzun boyluydu, en az bir doksan beşti, ince bir bedeni ve o büyük beyaz ay suratı vardı. O uzun sıska kolları ve aşırı büyük kafasıyla âdeta başka bir gezegen yaratığını ya da dev bir peygamber devesini andırıyordu.

Dosdoğru bana baktı ama beni gördüğünü sanmıyorum. Mick'i gördü ve silahını lekeli beyaz önlüğe doğru çevirdi. Ateş ettim ve göğüs kafesinin sol tarafından vurdum. Fark etmemiş gibiydi, yelek giymiş olabileceğini düşündüm ama sonra beline, oradan da pantolonuna doğru akan kanı gördüm. Oysa o yarasına hiç aldırmadan, hâlâ ayakta duruyordu. Mick'e ateş etmeye başladı.

Silahımı kalbine hedefledim ama omzundan vurdum. Bu yara da kanadı ama hissettiyse de hiç belli etmedi. Verandanın merdivenlerinden

inip Mick'e doğru koşarak ateş etmeye devam etti.

Mick karşılık verdi ve göğsünden vurdu. Bu onu biraz yavaşlattı ama koşmaya devam etti. İkisine doğru koştum, bu arada otomatiğimi "Ay"a doğrultum ve üç kere ateşledim. İkisi isabetti, biri belinin hemen altına öteki de biraz daha aşağıya. Ama bunlar da fazla bir etki etmemiş görünüyordu.

Sonra Mick adama doğru bir adım attı ve ateş etti. "Ay" olduğu yerde çakıldı ve silahını elinden düşürdü. Mick koşarak adamın yanma gitti, tabancasını adamın açık ağzına soktu ve beynini uçurdu.

"Tanrı'm" dedi Mick. "Amma zor öldü."

Nefesimi ayarlamaya çalışarak öylece durdum. Arkamdan bir dizi tabanca sesi geldi, kendimi yere attım. Döndüm ve Paddy Farrelly'nin piç oğlu Dowling'i yanmakta olan evin önünde siluet halinde gördüm. Nguven Tran Bao'nun Grogan'da kullandığına benzer otomatik bir tüfeği vardı. Bana baktı, o ilk gece barda olduğu gibi bir an göz göze geldik. Sonra ben ateş ettim, ıskaladım ve o bana ateş etmek üzereyken kendimi yere attım. Kurşunlar tepemden geçti. Bu sefer tüfeğini aşırı aşağıya doğrulttu ve önümdeki çimeni püskürttü.

Başımı kaldırıp baktım. Mick ayağa kalkmış, Dowling'in önünde durmuş, tabancasını doğrultmuştu, Dowling bir kere daha asıldı tüfeğine ama nafile. Fişeklerini domuzlara ve tavuklara harcamıştı.

Ateş ettim ama vuramadım. Mick ateş etti, vurdu, sonra ıskaladı. Dowling tüfeğini bir yana attı, verandanın korkuluğundan atlayarak domuz ağılma, tavuk kümesine ve daha ötedeki meyve bahçesine doğru kaçmaya başladı,

Mick ateş etti ama isabet ettiremedi, tekrar denedi. Bir klik sesi duydum ve boş silahını attığını gördüm. Sonra hızla koşarak Dowling'in peşinden gitti. Silahım boştu. Otomatikte bir iki atışlık olabilirdi ama temiz bir atış yapamazdım. O kadar uzaklıktan hareket eden bir hedefi vurabileceğimi sanmıyordum. Zaten Dowling'le aramda Mick olduğu sürece denemeye cesaret edemezdim bile.

Dowling'in ondan kaçabileceğini düşündüm. Mick'ten yirmi beş yaş daha genç ve yirmi beş kilo daha hafifti. Ama Mick ona yetişti ve genç adamın üstüne atladı, İkisi de yerdeydi ve neler olduğunu göremiyordum. Mick'in havaya kalkmış kolunu ve elinde tuttuğu, ayışığında parlayan bir şey gördüm. Kol aşağı indi ve gecenin içinde çınlayan bir çığlık duyuldu. Kol tekrar kalktı, indi ve çığlık aniden kesildi. Kol tekrar kalktı, indi. Tekrar ve tekrar.

Ayağa kalkmıştım, nefes nefesevdim, her iki elimde işe yaramayan bir silah vardı. Uzun bir dakika arkamdaki yangının çıkardığı seslerin dışında hiçbir şey işitilmedi. Sonra Mick ayağa kalktı. Bir şeyi tekmeleyerek bana doğru yürüdü. Üçüncü kere tekmeleyince artık ne olduğunu anlamıştım.

Şekli bozulmuş bir futbol topu gibi önünde yuvarlanıyordu. Eğildi, aldı ve kolunu öne uzatarak taşıdı. Dowling'in kesik başını saçlarından tutarak tam önüme geldi. Kellenin gözleri kocaman açıktı.

"Şu piçe bak" dedi. "Hık demiş babasının burnundan düşmemiş mi? Deri bir çantan var mı dostum? Genç Paddy'i barlarda dolaştırıp herkese sunmaya ne dersin? Belki birer içki ikram ederler."

Hiçbir şey söylemedim, tek cevap arkamızdaki evden geldi, çatı büyük bir gürültüyle çöktü. Dönüp baktım, açık çatıdan alevler yükseliyordu.

"Ah Tanrı'm" diye kükredi Mick. Kolunu arkaya doğru çekti, orta sahadan basket denemesi yapan bir oyuncu

gibi kocaman bir yay çizdirerek eve doğru fırlattı. Kelle apaçık bir pencereden içeri girerek alevler arasında kayboldu.

Mick bir süre izledi, sonra arka cebinden gümüş matarasını çıkardı. Kapağını açtı, başım geriye attı ve matara boşalana kadar içti. Tom Healey'nin evinde cesetleri bulduğumuzdan beri içtiği ilk içkiydi.

Kapağı kapadı ve bir dakika için onu da Dowling'in kellesinin peşinden atacakmış gibi hissettim. Ama tek yaptığı cebine tekrar koymak oldu.

Silahlarımızı, benzin tenekesini, bez torbadaki diğer silahları ve mermileri yanan eve attık. Döndük ve geldiğimiz yoldan, katledilmiş domuzları ve tavukları geçerek meyve bahçesine girdik.

"Ormandan geriye" dedi. "Ana yola göre daha yavaş olacak ama daha kısadır. Kimseye de rastlamak istemeyiz değil mi?"

"Hayır."

"Bu geç saatte her ne kadar fazla bir insan olmaz ya. itfaiyenin geleceğinden şüpheliyim. En yakın komşu bir kilometre ötede ve hiç kimsenin yangını fark ettiğini sanmam. Buraya biri gelene kadar temeline kadar yanmış olacak."

"Güzel bir evdi" dedim.

"Sağlamdı. İç Savaş'tan önce yapılmıştı ya da bana böyle söylediler. Evin ana bölümü yani. Veranda ve sol taraftaki tek katlı bölüm somadan ilave edildi."

"Sanırım onları dışarı çıkarmanın en iyi yolu buydu, Evi yakarak."

"Öyleydi dedim" dedi. "Ama onlar kendiliklerinden elleri bağlı olarak tıpış tıpış çıksalardı bile bu sefer sonradan evi yakmak zahmeti çıkacaktı."

"Yakmak mı isterdin?"

"Evet. Yalnızca ağıl ve kümesler için benzin ayırmadığıma üzülüyorum. Onları da alevler içinde görmek isterdim. Çok mu tuhafım?"

"Artık neyin tuhaf olup olmadığını bilmiyorum."

"Tekrar oraya nasıl girerdim? O Allah'ın cezası yere nasıl bakardım? Tek görebildiğim kurşunlarla delik deşik olmuş kocaman domuz cesetleri ve parçalanmış tavuklar, uçuşan tüyler olurdu. O'Garalar da öldü, Allah'a şükür onların cesetlerini görmedim. Bırakalım alevler alsın onları." Başını salladı. "Biliyorsun, O'Gara'nm çiftliğiydi, Tapudaki onun adıydı. Eh, birileri ne yapılması gerekiyorsa yapsın. Hükümet becerir bunu, birkaç yıl sonra ödenmemiş vergiler karşılığında alır. Yandaki araziye katarlar ve devlet arazisi olur. Cehenneme kadar yolu var. Hepsvıin."

Andy'nin torpido gözünden aldığımız el fenerini kaybetmiştik. Daha iyi olanının, cipten aldığım, kauçuk kaplı olanını saklamıştı. Şimdi onu yaktı ve aydınlattığı yolda yürüyerek nehri geçtik, bu sefer taşlardan atlamaya gerek duymadık. Suyun içinden yürüdük.

Hâlâ babasının önlüğünü giyiyordu ve el fenerini de onun ceplerinin birinden çıkarmıştı. Öteki cep babasının satırıyla ağırlaşmıştı. Anlaşılan biraz önceki iş için hâlâ yeterince keskindi.

Otomobil bıraktığımız yerde, küçük kulübenin karşısındaki açıklıktaydı. Cip de hâlâ aynı yerde park edilmiş duruyordu. El fenerini bulduğum yere geri koyarken

Mick eğlenerek izledi. Caprice'e bindik ve anahtarı kontakta çevirir çevirmez motor çalıştı.

Girilmez yazılı zincire gelinceye kadar hiç konuşmadık. Önceki gibi indim, zinciri indirdim, otomobil geçtikten sonra tekrar yerine takıp bindim.

Yola çıkarken "Düşündüğümüzden daha kalabalıktılar" dedi.

"Altı" dedim. "Dowling, Scalzo ve 'Ay'. Nöbetçi ve Jerry Lee Lewis saçlı olan diğeri. O gruba nasıl dahil olmuş, söylemesi zor."

"Her biri için zor."

"Biri daha vardı. Verandanın kenarından kaçtı. Ya atlarken bacağını incitti ya da daha önce ayağına vurduğum için topallıyordu. O muydu yoksa nöbetçi miydi bilemiyorum çünkü ikisi de hiç tanıdık gelmedi."

"Onu vurdun, öyle mi?"

"Karşılıklı vuruştuk. Onun kurşunu yeleğe çarptı."

"Tanrı'm, yine mi kurtardı seni? Artık yatağa da giyersin."

"Giderek hoşlanıyorum ondan" diye itiraf ettim. "Sense o büyük beyaz önlükle mükemmel bir hedeftin."

"Şimdi daha az beyaz."

"Fark ettim. Seni vuramadılar, değil mi?"

"Denemediklerinden değil. Kötü nişancıydılar, hepsi de. Kötü de olsalar iyi de olsalar altı piçin hepsini öldürdük."

"Tekbir çizik almadan" dedim. "Senin altıncı hissine rağmen."

"Ah" dedi. "Bunu ne zaman yüzleyeceğini merak ediyordum."

"Kendimi tutabildiğim kadar tuttum."

"Altıncı hissim olduğunu söyleyen annemdi, eh yanıldığı tek şey de bu değildi. İngilizler hakkında da söyleyecek hiçbir iyi sözü yoktu. Oysa orada bana ne kadar iyi davrandıklarını sana anlatmıştım."

"Evet."

"Ama işin aslını söylemek gerekirse, gerçekten öleceğimi düşündüm."

"Düşündüğünü biliyorum."

"Yanılmış olmam da çok iyi oldu. Üstelik yanımda günahlarımı dinleyecek senden daha iyi bir papaz da yokken. Tanrı'm, sana ne kadar da çok berbat şeyler anlattım, değil mi?"

"Epey anlattın."

"Pişman olmadığımı söylemeliyim. Ah. birkaç tane pişman olduğum iş var tabii. Kaçınılmaz olarak. Ama hepsini sana anlatmış olmaktan pişman değilim."

"Buna memnun oldum."

"Bütün anlattıklarımdan sonra hâlâ yanımda kaldın ve benimle birlikte geceyi geçirdin."

"Doğrusunu söylemem gerekirse" dedim. "Anlattıklarının çoğunu hatırlamıyorum."

"Ne, dikkatle dinlemiyor muydun?"

"Hem de pür dikkat dinledim. Her kelimesini. Ama aklımda kalmadılar. Sanki içimden akıp geçtiler ve nereye gittiklerini bilmiyorum. Böyle şeyler nereye giderse, oraya gittiler herhalde."

"Bir kulağından girip ötekinden çıktılar."

"Bunun gibi bir şey" dedim. "Tek hatırladığım ilk anlattığın hikâye. Adamın gözünü çıkartıp ona göstermen."

"Ah" dedi. "Bunu unutmak zor olurdu, değil mi?"

Birazdan, "Bundan sonra ne yapacağımı düşünüyorum" dedi.

"Ben de merak ediyordum."

"Önsezimle dalga geçtik ya."

"Altıncı hissinle."

Başını salladı. "Tamamen yanılmış olmayabilirim. Ölmenin farklı biçimleri vardır ve tekrar doğmanın. Bir çizik bile almadım ama hayatım boyunda etrafımda hep ölümler yok muydu? Grogan yıkıntı halinde, çiftlik kül oldu. Kennv ve McCartney öldü, Burke ve Peter Rooney de. Tom Heaney ve Andy.

Hepsi gitti. O'Gara ve karısı. Domuzlar ve tavuklar, hepsi." Direksiyona bir şaplak indirdi. "Gittiler" dedi.

Bir şey söylemedim.

"Gidecek hiçbir yerim olmadığını düşünüyordum" dedi. "Ama doğru değil. Gidecek bir yerim var."

"Neresi orası?"

"Staten Adası."

"Manastır" dedim.

"Selanikli Biraderler. Beni alırlar. Yapıyorlar böyle şeyler, biliyorsun. Gidiyorsun ve seni içeri alıyorlar."

"Ne kadar kalacaksın?"

"Ne kadar izin verirlerse."

"Mümkün mu bu? Uzun zaman kalabiliyor musun?"

"İstersen bir ömür boyu."

"Ah" dedim. "Orada kalmaya niyetin var."

"Söyledim ya."

"Tam olarak ne yapacaksın? Keşiş mi olacaksın?"

"Keşiş olabilir miyim bilmiyorum. Sade bir birader olurum herhalde. Ama neyi ne zaman yapmam gerektiğini söylemek onlara düşer. İlk adım oraya gitmek, ikinci adım da birilerine günah çıkarmak." Gülümsedi. "Sende denedim ya, artık beni öldürmeyeceğini biliyorum."

"Birader Mick" dedim.

George Washington Köprüsü nden geçerken, "Unuttuğumuz bir şey var" dedim.

"Neymiş o?"

"Şey, bunu müstakbel bir din adamına söylemeli miyim, bilemiyorum ama bagajda bir cesedimiz var."

"Otomobile bindiğimizden beri düşünüyordum bunu" dedi.

"Ben tamamen unutmuştum. Ne yapacağız onu?"

"Çiftlikte bırakmak en iyisi olurdu. Oraya gömmek. Yapayalnız da kalmazdı. Hatta öteki cesetlerin araşma atabilirdik. Onlarla işbirliği yaptığına göre kendi hazırladığı yatakta hep birlikte yatabilirlerdi."

"Bunun için çok geç artık"

"Ah, zaten bir, bir buçuk kilometrelik ormanlık alanda nasıl taşırdık onu? Arabayı park ettiğimiz yerde de bırakmak istemedim. Küreğimiz olsaydı ve oraya gömseydik bile birileri mezara rastgelebilirdi. Sana söylüyorum dostum, adam yaşarken de ölürken de sorunlu bir herifti."

"Bir şeyler yapmamız gerek" dedim. "Bagajda öylece bırakamayız."

"Neden olmasın? Bu onun arabası değil mi? Bagajında olmaya ondan daha fazla hakkı olan biri var mı?"

"Mantıklı bir nokta."

"Sokakta bırakmayı düşündüm" dedi. "Çok sevdiği Bronx sokaklarından birinde. Anahtarı kontakta, kapıları da kilitlemeden bırakabiliriz. Birisinin çalmayı düşünmesi ne kadar zaman alır dersin?"

"Fazla uzun sürmez,"

"Depoyu dolu bırakırsak uzun bir süre de dolaşırlar. Tabii bir lastik patlar da yedeğini almak için..."

"Tanrım, ne manzara."

"An, zor bir havat dostum gülmesini bilmiyorsan. Biliyorsan da zoıya. Ne yapacağım, biliyor musun? Her tarafında parmak izlerim olduğundan iyice silip temizleyeceğim. Sonra limana

götürüp nehre atacağım. Pencerelerini de kapayacağım ki batsın ve batık kalsın. Sudan çıkarılmış bir arabada parmak izleri bulabilirler mi?"

"Bir zamanlar bulamazlardı" dedim. "Ama büyük ihtimalle artık bulabilirler. Nerdeyse havada uçuşan tozda bile parmak izleri bulabiliyorlar."

"Suya atmadan önce iyice silerim" dedi. "Emin olmak içiıı."

Bir dakika sonra, "Annesine ne söyleyeceksin?" dedim.

"Uzaklara gitmesi gerektiğini" dedi hiç tereddüt etmeden. "Tehlikeli bir görev için. Uzun zaman onunla ilişki kuramayabileceğini. Bu, kadını kalan son birkaç senesi boyunca oyalar. Kanser, biliyorsun."

"Bilmiyordum."

"Zavallı. Onun için dua edeceğim. Oğlu için de, nasıl dua edeceğimi öğrenir öğrenmez."

"Hepimiz için dua et" dedim.

Asansörle çıktım, anahtarla kilidi açtım, kapı açıldığında karşımda ona aldığım siyah sahahlığıvla duruyordu. Üzerinde beyaz ve sarı çiçekler ve

minik kelebekler vardı.

"Sağ salimsin" dedi. "Allah'a şükür."

"İyiyim"

"TJ divanda uyuyor" dedi. "Ona yemek götürmevi teklif ettim ama buraya gelmek istedi, sonra da gitmesine izin vermedim. Korktum ama kimin için korktuğumu bilmiyorum. Onun için mi, kendim için mi?"

"İkiniz de iyisiniz."

"Sen de iyisin. Her şey bitti değil mi?"

"Evet, her şey bitti."

" Ya Mick nasıl? O da iyi mi?"

"Altıncı hissi bir şeyler söyledi" dedim. "Ama bu başlı başına bir hikâye. Sonunda üçüncü hissinde hafif bir astigmatizm olduğu ortaya çıktı çünkü gayet iyi. Hatta şimdiye kadar olmadığı kadar iyi."

"Ya diğerleri?

"Diğerleri mi? Diğerlerinin hepsi ölü" dedim.

"Size hatırlatmak isterim ki" diye başladı Ray Gruliow. "Bay Scudder buraya kendi isteğiyle geldi ve yalnızca ben izin verdiğim sürece sorulara cevap verecek."

"Bu da hiçbir Allah'ın cezası şey söylemeyecek demektir" dedi George Wister."

Doğruya çok yakın çıktı bu sözü. Odada yarım düzine polis vardı, Joe Durkin ve George Wister, Brooklyn Cinayet Masası'ndan iki kişi ve görevlerinin ne olduğu bana açıklanmayan iki

kişi daha. Kim oldukları umrumda değildi çünkü tek yapabildikleri, öylece oturmak ve hiçbir şey söylemememi izlemekti.

Soruların sonu gelmek bilmedi. Chilton Purvis hakkında ne bildiğimi öğrenmek istediler. Purvis'i topladıkları bilgiler ışığında Jim Faber'in cnayetine bağlıyorlardı, bu da birilerinin muhbirinin gerçekten bu bilgiyi sızdırdığı anlamına geliyordu. Ancak muhbirin söylediklerini destekleyecek bir delil yoktu ellerinde ve henüz Purvis'in cesedine bakıp onu Şanslı Panda'daki tetikçi olarak tanımlayabilecek bir görgü şahidi bulamamışlardı.

Onlara yardımcı olamadım. Zaten kendi hatalarıydı. Şahitlerini iyi eğitselerdi istediklerini elde edebilirlerdi.

Belki odadaki adları söylenmeyen iki adam Bronx' tandı, çünkü Tom Heaney ve Tom'un ev sahibi olduğu anlaşılan Eileen Rafferty hakkında sorular soruldu. Öğrendiğime göre Tom iki farklı silahla vurulmuştu. Kurşunlar öteki cinayetlerde bulunan kurşunlardan hiçbiriyle uyuşmuyordu. Yalnızca bir tanesi 1995'de SoHo'da bulunan bir cesetten çıkarılan kurşunla aynıydı. Bir sürü oyuncu Attica'da zaman geçirmiş olduğu için silahın eski bir tarihi olduğunu düşündüm.

Sonuçta onlara hiçbir bilgi vermedim ve fazla dikkatle de dinlemedim. Yalnızca oturup Ray' i izledim ve o başıyla onaylamadıkça cevap vermedim. O da bunu sıkça yapmadı.

Sanırım bir saat kadar sonra Wister'in tepesi attı ve tatsız bir şey söyledi. Ray'in de beklediği buydu. "Tamam" dedi ayağa kalkarak. "Çıkıyoruz biz."

"Çıkamazsınız" dedi Joe.

"Sahi mi? Bakın, nasıl çıkıyoruz."

"Çık ve lisansına elveda de" dedi Wister. "Masamda lisansını iptal etmeleri için bütün geçerli nedenleri sıralayan resmi bir talep var. Buradan çık ve ben de boşlukları tamamlayıp postaya vereyim."

"Dava açarız, sizi de şahit olarak çağırırız ki bunu ne kadar çok sevdiğinizi bilirim. Sonuçta ortalık yatışmcaya kadar lisansını geri almış olur, ayrıca bir kahraman olarak gazetelerde boy göstermiş olur."

"Kahraman gibi görünmez" dedi Joe. "Allah'ın belası bir suçlu gibi görünecektir. Zaten aşağı yukarı şimdiye kadar da göründüğü buydu"

"Bu kadarı yeter" dedi Ray.

"Hayır, yetmez. Yetmeye yakın bile değil. Matt, neyin var senin? Lisansını kaybedeceksin."

"Biliyor musun, umrumda değil" dedim.

"Tek bir kelime daha söyleme" dedi Ray.

"Hayır" dedim. "Şu kadarını söyleyeceğim. Onlara olduğu kadar sana da söylüyorum. İstediklerini yapabilirler. Devlet lisansımı geri alırsa alsın. Savaşabilirsin, belki kazanırız da. Ama zahmete değmez. "

"Ne dediğini bilmiyorsun" dedi Joe.

"Yirmi beş yıl boyunca lisansız da pekâlâ idare edebildiğimi biliyorum" dedim. "Neden ihtiyacım olduğuna inandım, bilmiyorum. Belki lisanslı olarak üç beş dolar daha fazla kazanabiliyorum ama onsuz da yeterince kazanıyordum. Asla aç ve içtiğim dönemde de asla içkisiz kalmadım. Lisansımı mı almak istiyorsunuz? Alın. Hiç umrumda değil."

Karakoldan çıktık, merdivenlerden indik ve artık bizi duyamayacakları bir yerde, "Lisansını çekecekler ama ben geri alacağım. Dert etme" dedi Ray.

"Hayır" dedim. "Teşekkürler ama öylesine konuşmuyordum. Söylediklerimde samimiydim. Bırakacağız, cehenneme kadar yolu var."

"En baştan beri ihtiyacın yoktu ki" diye onayladı Elaine. "Ne yani, bir iki avukat daha fazlası için mi çalışabileceksin? Sana biraz daha mı fazla ödeyecekler? Cehenneme kadar yolları var."

"Ben de aynen öyle dedim."

"Hem, lisanslı olmak istemenin gerçek nedenini bi

livoruz" dedi. "Saygınlığın olsun istedin. Oysa Yellow Brick Road'daki bütün o insanlar gibi sen de en başından beri saygındın."

"Hayır" dedim. "Değildim, hâlâ da değilim. Ama lisans hiçbir şeyi değiştirmedi."

Burası bitirmek için iyi bir nokta olurdu ama hikâyenin sonuna biraz daha var. Her şey gibi bitene kadar bitmez.

Bu konuşma Eylül'deydi. Aralık'm ortasında Staten Adası'ndan bir kartpostal aldık. Mutlu Noeller yerine Mevsimin Selamlarıyla diyordu. Şüphesiz bir zaman önce jambon hediye ettiği vejetaryen Yahudi'ye saygısından. İçine Tanrı'nm sevgisi ikinizin de üzerinizde olsun yazmış ve Mick diye imzalamıştı.

Elaine, Fr. Michael F. Ballou, SJ diye imzalayacağından emin olduğunu söyledi. Cizvitlerie değil Selaniklilerle olduğunu söyledim. Goyim goyim'dir dedi.

N'isan'm sonlarına doğru TJ, Grogan'dan geçtiğini, ve bir inşaat faaliyeti olduğunu söyledi. Yakın bir zamanda orada Koreli bir manav açılacağını söyledim.

Bir hafta sonra telefon çaldı. Elaine cevap verdi ve yanıma gelerek kimin aradığını kesinlikle tahmin edemeyeceğimi söyledi.

"Peder Mick olduğuna bahse girerim" dedim.

"Hadi ordan, sende de mi altıncı his var yoksa" dedi.

Telefonu aldım, beni oraya gelip inşaatın nasıl ilerlediğini görmeye davet etti. "Tabii, eskisi gibi görünmesini sağlamak imkânsız" dedi. "Duvarlarda kapatmak is

tedikleri kurşun delikleri var. Bence olduğu gibi bırakmalılar. Tarihi değerleri var."

Oraya gittim, her şeye rağmen iyi iş çıkartıyorlar gibi görünüyordu. Eski işine geri döndüğü anlamına mı geldiğini sordum.

"Evet" dedi.

"Seni atana kadar orada kalacağını söylemiştin."

"Ah. Bunu yapmadılar. Bunu asla yapmazlar." Gümüş matarasından bir yudum aldı. "Harika adamlar." dedi. "Hayatımda rastladığım en iyi adamlar. Oraya ait olmadığımı anlayacak kadar zaman tanıdılar bana. Keşke ait olsaydım ama değilim. Bu gerçeği görmeme izin verdiler. "

"Böylece buradasın."

"Evet, buradayım" dedi. "Geri geldiğime de memnunum. Geri geldiğime sen de memnun musun?"

"Hem de nasıl" dedim. "Elaine de. Seni özledik."

Daha önce söylediğim gibi bu onun hikâyesi, benimkinden çok onunki. Ama anlatmaya onu nasıl ikna edebilirsiniz ki?

Öldürücü Darbe »TersTepki • Kırık Çete Val McDermid'den "Carol Jordan / Tony Hill" Polisiyeleri Deniz Kızları Şarkı Söylüyor • Kandaki Tel Celil Oker'den "Remzi Ünal Polisiyeleri" Kramponlu Ceset Kaktüs Kahvesi Polisiye Roman Yarışması Rüzgârsız Şehir/ Cenk Eden Türkiye Polisiyeleri / Armağan Tunaboylu Yıldız Cinayetleri • Resim Cinayetleri Barbara Nadel Haliç'te Cinayet • Arabesk • Uyuşturucu Kafesi • Belşazzar'ın Kızı Julian Rathbone Tuzak • Sonuncu El • Bıçak Atmada Üstüme Yoktur • Ölüm İlacı • Elmas Pazarı Hasan Doğan Kayıp Adada Cinayet Nihan Taştekin Kertenkelenin Uykusu Birol Oğuz Siyah Beyaz "Clive Barker" Kitapları Lanetlenme Oyunu • Galilee • Kabal • Kutsanma Ayini Tami Hoag Gece Günahları • Günah Kadar Suçlu

Lawrence Block _ Herkes Ölür

Herkes Ölür

Lawrence Block

(Arka kapak)

Bir silah patlaması duyuldu. Mick'in üstüme yüklenmesiyle arkaüstü düşmüş, akımdaki sandalyeyi paramparça etmiştim. Ben tahta kırıklarının üstünde, Mick de benim üstümde yatıyordu. Elinde bir silah vardı ve kapı eşiğinden gelen otomatik silah ateşine karşılık olarak ateşleyip duruyordu. Kafamın üstünden uçan bir şey görür gibi oldum. Büyük bir gürültü oldu, dalgalar halinde şok titreşimleri hissettim. Sonra her şey bitti.. .Etrafıma bakmdığımda gördüklerimi zihnim almadı.

İskemleler ve masalar başaşağı devrilmiş, bazıları paramparça olmuştu. ..Barın arkasındaki ayna nerdeyse tamamen yok olmuştu, birkaç kırık parça çerçevesinden sarkıyordu. Havada savaş sonrasının ağırlığı vardı, gözlerim barut dumanından ve dökülmüş viski buharından yanıyordu. Etrafa, düşüncesiz bir çocuğun fırlattığı bezden bebeklere benzeyen bedenler saçılmıştı. İlişkilerini tartışan kadınla erkek birlikte, ters dönmüş masalarının yanında ölü olarak yatıyorlardı. Adam sırtüstü yatıyordu, yüzünün hemen hepsi yok olmuştu. Kadın, yan dönmüş, balık kancası gibi kıvrılmıştı, başının tepesi açılmış, parçalanmış kafatasından beyni dışarı akıyordu.

Doruğa yaklaştıkça insanoğlunun ölümlülük karşısında boyun eğişi âdeta Shakespeare1vari tragedyaların üslubuyla veriliyor." Publishers Weekly Maceföferest.

Table of Contents

Lawrence Block   Herkes Ölür